

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Bir
Masumiyet
Başyapıtı
Muhammed (a.s)

BİR MASUMİYET BAŞYAPITI: MUHAMMED

MERT ASLAN

Mola Kitap: 85
Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed
Mert Aslan

ISBN:
978-605-5577-70-4

Kapak Tasarım
Emir Tali-esT Ajans

Baskı ve Cilt:
İpek ofset
Yeni matbaacılar sitesi
Hacıbayram cad. no: 15
Karatay/ Konya
Tel: 0 332 342 63 67

Nisan 2012

Mola Kitap
Hobyar mah. Cemal Nadir sok. Ferah iş merkezi
no: 16 kat:3/77

Cağaloğlu/İSTANBUL
Sertifika no: 15767

Şube
Rampalı Çarşısı No: 101 Meram/Konya

Tel— Faks:
0 332 352 62 63
www.molakitap.com
molakitap@gmail.com

ÖZGEÇMİŞ

Öğretim Görevlisi ve Yazar Mert ASLAN, Adana’da doğdu. İlk ve orta öğrenimini aynı şehirde bitirdi. Anadolu Üniversitesi-Eğitim Fakültesine bağlı İngiliz Dili Anabilim Dalı’ndan mezun oldu. Ardından Milli Eğitim Bakanlığı’nca tayin edildiği Trabzon ilinde üç yıl İngilizce öğretmenini olarak görev yaptı. Bu arada, Şırnak-Silopi’de yedek subay olarak vatani görevini tamamladı. Daha sonra, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi bünyesindeki Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Yüksek Okulu’na öğretim elemanı olarak atandı ve bu görevini iki yıl sürdürdü. Son olarak yine öğretim elemanı unvanı ile atanmış olduğu Selçuk Üniversitesi-Yabancı Diller Yüksek Okulu’nda halen görevini sürdürmekte olup, “Dinler Tarihi” ve “İletişim Bilimleri-Halkla İlişkiler ve Tanıtım” alanlarında iki ayrı yüksek lisans yapmıştır.

İletişim Bilimleri-Halkla İlişkiler ve Tanıtım Bilim Dalı’nda doktora çalışması yapmakta olan Mert ASLAN, akademik alanları dışında, uzun yıllardır ağırlıklı olarak “Kişisel Gelişim”, “NLP” ve “Karşı Cinsle İlişkiler”, “Siyasal Bilimler”, “İletişim” ve “Dilbilim” alanlarında araştırma ve çalışmalarını sürdürmekte, ayrıca internet medyasında köşe yazarlığı yapmaktadır.

Bugüne dek iki kitabı yayınlanmış olan Mert Aslan, öğrenmeyi, yazmayı, paylaşmayı, iletişimi, demokrasi kültürünü, temel insan hak ve özgürlüklerine saygıyı, imajı, sevgi alışverişini ve bedelsiz dostlukları önemsemektedir.

İletişim Bilgileri:

Mail: altar42@hotmail.com

www.twitter.com/yazarmertaslan

**BÜYÜK SANATÇI'NIN YERYÜZÜ TUALİNDEKİ BAŞYAPITI:
"İNSAN"**

Kimilerinin zayıf veya mevzu olarak gördüğü, fakat lafız ve anlam açısından pek de öyle olmadığını düşündüğüm bir kudsi hadis vardır: "Gizli bir hazineydim. Bilinmek/tanınmak istedim ve bu alemi yarattım."

Belli ki, Allah evreni, yeryüzünü ve yeryüzünde insan adlı başyapıtını, kendisini tanıması ve elbette ki sevmesi için yaratmış; ancak burada en az o kadar ilginç olan şey bizim açımızdan bir sonraki aşamada ortaya çıkmaktadır ki, o da tasarlamak istediği varlığa nasıl bir biçim ve kişilik vermiş olduğu konusudur.

Otomobili icat eden kişi yaptığı bu icada kendisinden bir şeyler katmış mıdır sizce? Fiziksel görünüm açısından hiçbir benzerlik katmamış olsa bile, zorunlu olarak en azından zekasını, bilgi birikimini, kişisel deneyimlerini, imgelem gücünü, tutkularını, fedakarlığını, beğenilme ve alkışlanma arzusunu, iyilik-severliğini vs. katmıştır. Başka bir söyleyişle, otomobili onu icat eden kişinin izlerinden bütünüyle yalıtamazsınız. Bir yazınsal yapıt, sözelimi bir roman örneği üzerinden düşünmeye devam edecek olursak, sanırım konu hakkında daha sağlıklı ve isabetli fikir üretebiliriz. Kuşkusuz, böyle bir yapıtta onu yazan kimsenin kişisel özelliklerinin izlerini çok daha iyi sürebiliriz. Çünkü orada yazarın yalnızca yukarıda belirttiğimiz teknik izlerini değil, aynı zamanda doğrudan doğruya duygu, düşünce ve ruh dünyasını yakalamak mümkün, hatta çok daha kolaydır. Kitabı okuduğumuz zaman yazarın kişiliği hakkında, sözelimi romantik mi yoksa gerçekçi mi, merhametli mi yoksa katı kalpli mi, öfkeli ve fevri mi yoksa sakin ve yumuşak huylu mu, yardımsever mi yoksa duyarsız mı, ayrıntıcı mı yoksa düz mantıklı

Mert Aslan

mı, kindar mı yoksa affedici mi olduğu gibi konularda genel bir bakış açısına veya yargıya ulaşabiliriz. Şunu da eklemeliyiz ki, büyük olasılıkla insanı yarattığı zaman, yazdığı kitap yayınlandıktan sonra onu eline alıp bakan bir yazarın duyduğu mutluluğu duymuştur. Nitekim bazı veliler, O’nun, kulları öğretmiş olduğu doğrular uğrunda sırf kendisinin gönlünü kazanma niyeti ile harika işler ve fedakarlıklar yaptığında onlarla gurur duyduğunu söylemektedir. Sonuçta, onları yapabilme istek ve başarısını gösteren varlık, bizzat kendi eseridir.

Aslında, Allah da zevk duyarak yarattığı ve yarattıkları arasında özel bir değer verdiği insanın programına kendisine ait birtakım özellikler kodlamıştır. Kudsi hadiste ifade edildiği şekilde insanı yaratma gerekçesine koşut ve benzer biçimde, ilk başta ona insana özgü zayıflığı içinde şiddetli bir sevgi gereksinimi vermiştir. Burada yalnızca sözünü ettiğimiz baskın sevgi gereksinimi ve arayışına ilişkin kimi tespitlerimizi paylaşalım.

Allah’ın, insanı kendi başat karakteristik özelliğı olan sevgi ve merhamet duyguları eşliğinde tasarladığı çok bellidir. Dolaşısıyla, insan, tüm çeşitlerini içerecek şekilde sevgi ve merhamet duygularıyla, özetlemek gerekirse “aşk” ile yoğrulmuş olmaktadır. Dikkat edilirse, insanoğlunun en iyi anladığı dil “sevgi ve iyilik dilleri”dir. İnsanlar, en duygulu besteleri ve şiirleri aşk uğrunda yazar ve söylerler. En unutulmaz deneyim ve anılarını aşk içinde yaşarlar. Dayatılan düşüncelere ve ideolojilere değil, saf ve samimi sevginin ışıltılı kadehlerinde nazıkçe sunulan düşüncelere gönül verirler.

Eğitim düzeyi düşük bir bölgede “içeriden çıkmış” biri olarak çarşıda pazarda salına salına yürümekte olan asık suratlı bir suçlunun ya da yenilgi ile sonlanmış bir futbol maçı sonrasında kavga çıkaran bir holiganın da, sevdiği adamla düğün salonunun pistinde dans ederken üzerine konfetiler saçılan mütebessim yüzlü bir gelinin de içinde aynı sevgi gereksinimi ve yönelimi vardır. Aralarındaki tek fark, “sevilme” ve ona bağlı olarak değerli görülme ve alkışlanma gereksinimini karşılamak için o an içinde bulundukları yerdir. İlki, en güçlü gereksinimi olan

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

sevgiyi yanlış yolda aramakta, ikincisi ise onu makul bir düzlemde doyurmaktadır. Bu bağlamda, Allah'ın insana bağışladığı nitelikleri en iyi taşıyan ve yansıtan kişi olan Yıldızların Efendisi'nin insanlarla olan ilişkilerinde yaşamı boyunca "sevgi ve iyilik dilleri"ni ödünsüzce ve istisnasızca konuşmuş olduğuna dikkatinizi çekmek isterim...

O'nu yakından tanıma onuruna erişmiş olanlar, "dünyanın en kibar insanı" olduğunu düşünüyorlardı ve bunun canlı kanıtı olan tüm yaşamı, dünyanın en ayrıntılı biyografisi olarak on dört yüzyıldır kayıt altındadır.

Elimizde olsa da, en koyu romantik aşk şarkılarını ve şiirlerini, dünyanın o en nazik insanının geçtiği yollara serpiştirebilsek... O buna değerdi...

AŞKIN EVRENSEL DOĞASI ÜZERİNE

İster Allah' a, isterse bir karşı cinse karşı olsun, "sevme"nin mantığı ve davranışsal yansımaları genellikle değişmez. Tanrı'yı seven de, bir insanı veya eşyayı seven de, sevgisini benzer şekillerde dışa vurur, benzer tepkiler gösterir. Bir insan veya eşyaya karşı şiddetli bir sevgi beslemiş olmak, tanrısal aşkın iç yüzüne vakıf olmak için gerekli bir deneyimdir. Çünkü tanrısal aşkın küçük bir örneğidir ve ona açılan bir yoldur. Büyük aşka yelken açılabilmesine olanak vermek amacıyla icat edilmiş bir merdivendir. Özellikle de karşı cinsten birine hiç aşık olmamış birinin, tanrısal aşkı anlayıp yaşaması pek kolay olmasa gerektir.

Allah, insanı en fazla kendisini sevsin diye yaratmıştır. İnsana bir beyin ve bir kalp verilmiş olmasının bir amacı da budur; ancak Allah sevgisi için tasarlanmış olan insan beyni O'nu inkar etmek için kendini zorlamakta ve insan kalbi maddesel ve karşı cinsel aşkın işgali altına girmiş bulunmaktadır. Her nasıl olursa olsun, aşkın çok fazla değişmeyen bir doğası vardır. Sarıdır, sürükleyicidir, yoğunlaşmacıdır, özgecildir, duyguludur, sahiplenmeci ve kıskançtır. Kabaca değerlendirecek, bir kadının bir erkeğe veya bir erkeğin bir kadına duyduğu aşkla Tanrısal aşkın farkı, yöneldiği varlığın farklı olmasından başka bir şey değildir. Tanrısal aşk doğal, mecazi aşk ise sentetiktir. Tanrısal aşk ruhunuzu beslerken, mecazi aşk yıpratır. Dikkat ederseniz, mecazi aşkın içinde zevkten çok acılar vardır. Aslında bu, sevgisinde kıskanç olan Tanrı'dan gelen bir çeşit ironidir. Bilgisayar makinesinin yan tarafındaki CD rom yuvasının kullanım amacı bellidir. Gökleri ve yerleri bitimsiz güzelliklerle bezeyip sevgi ve takdir bekleyen Büyük Sanatçı Allah'ı görmezden gelip başka şeyleri daha fazla seven insan kalbinin hali, PC'de işlem yaparken o yuvayı açıp üzerine yudumlamakta olduğu kahvenin fincanını koyan bir adamın komedyasına benzemektedir.

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Evrenin Sultanı ne kadar merhametlidir ki, mecazi aşkı yasaklamamıştır. İnsanların kendisine küs gibi davranması veya hatırlamaması O'nu üzüyor mudur? Anlaşılmamanın insan için olduğu kadar O'nun için de kırıcı veya ıstırap verici bir duygu olduğu düşünülebilir.

Böylesine masalsı bir aşkı, tanıyanlar için bütün güzelliklerin biricik kaynağı olan Evrenin Sultanı'nın ve yeryüzünün en seçkin ve nazik varlığı olarak eğittiği Güllerin Efendisi'nin hak ettiğinde hiç şüphe yoktur. İşin mecazi boyutuna gelince... Tek cümle ile özetlemek gerekirse, yasaklanmamış olduğu halde, erkekler için bu kutsal aşka alternatif olabilen ve de olan tek varlık kadındır.

Sevgideğer erkekler! Her şeye rağmen ve iki türüyle de aşk, şu yerkürede sürdürdüğünüz kısa ömürde yaşanması gereken en büyüleyici sarhoşluktur. Onu, mutlaka yaşamalısınız. Hakiki olanını yaşamak için, önünüzde hiçbir engel yoktur. Zira Allah, kendisine yürüyerek gelene koşarak gideceğini söyleyebilecek kadar lütufkardır. O'nu sevmeye içtenlikle niyet ettiğiniz takdirde, "Ben yürürüm yane yane/Aşk boyadı beni kane/Ne aklım ne divane/Gel gör beni aşk neyledi" diye inleyen Derviş Yunus'un kalbine attığı o kor ateşi sizin kalbinize de er geç atacaktır; ancak onun mecazi olanını yaşamadan önce halletmeniz gereken küçük bir sorun var: Birlikte o aşkı yaşayabileceğiniz nitelikleri haiz bir kadın bulmak... Yazık ki, kitaplar o yüce ve saydam ruhlu kadının hangi devirde ve hangi ülkede yaşadığı konusunda yeterince fikir vermiyorlar!

TÜM GÜZELLİKLERİN VE AŞKLARIN KAYNAĞI

Aşk filmlerini düşünelim.

Bir ölümlüyü sevmenin en ince ayrıntılarını etlikeyici bir dille anlatan sayısız film ve roman vardır

Allah'ı sevmek için empati yeteneğimizi kullanarak, saygının ve aşkın gereklerine sadık kalarak kendimizi O'nun karşısında çok çeşitli biçimlerde konumlandırabilmemiz gerektiği kanısındayım. Allah'ı sevmek bir sanattır. Bunun için birtakım yollar önereceğim.

Allah, size görünür; ancak şimdilik aslıyla değil... Uhrevi olanı anlamak için, dünyevi olana bakmak gerekir. Doğrusu, elimizde başka malzeme olmadığı için, çevremizde Allah'ı ve ahireti algılamamıza hizmet edecek birtakım karineler kodlanmış olmalıdır. Örneğin çok güzel bir yerden geçerken cenneti anımsayıp tefekkür edebilmek, insanın gözlerini yaşartacak kadar mutluluk verici bir deneyime dönüşebilir. Çıplak doğada ve çevrenizde gördüğünüz bütün güzel şeylerde Allah'ın sonsuz güzellik kaynağından birer yansıma vardır. Bütün o güzelliklere bakarken her birinin üzerinde O'nun olağanüstü güzelliğini hissedebilirsiniz. Güzel ve sanatsal olan her şey, üzerinde O'ndan ışıltılı birer ileti taşımaktadır. Örneğin O'nu, bir Nisan sabahında yeşil tarlalarda salınan bir ağacın rengarenk gelinliğinde düşünün. O'nu, mavi göklerde akıp giden beyaz bir bulutun seyrinde düşünün. O'nu, yerkürenin batı ufkunda kızıla boyadığı bulutların arasından güneşin büyüleyici vedasında düşünün. O'nu, gölün yüzeyine düşen bir yağmur damlasının yeniden yukarıya doğru estetik çırpınışında düşünün. Hayal gücünüzü kullanın ve düşünün...

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

İşte o zaman, O'nun sevgisinden yayılan mutluluğa birkaç adım daha yaklaşmış olacak ve kalbinizde O'nun size koşarak geldiğini duyumsayacaksınız...

*Bir resim sanatçısı, kafasında önceden tasarlamış olduğu herhangi bir imgeyi tuale aktarmak için işe koyulur. Bu süre içinde tabloya bizzat kendi ruhundan, yeteneklerinden, deneyim ve gözlemlerinden, kültürel arka planından, bilişsel ve duygusal süreçlerinden aktaracağı pek çok şey olacak, sonuçta o sanat yapıtı zorunlu olarak kendisinden bir parça olacaktır. Tıpkı kendi genetik kodlarından gelen bir çocuk gibi... Peki, o güzel bir yağlı boya tablonun akli ve duyguları olsaydı, kendisini yapan ressama karşı duyguları ne olurdu dersiniz?

Her durumda, kendisini tasarlayıp vücuda getiren sanatçısına karşı belirli tonda bir saygı ve minnet içinde olacağını düşünmek mümkündür. Eğer o çok ünlü bir sanatçıysa, onun beyninden ve ellerinden çıkmış olmaktan ötürü ayrıca gurur duyacaktır. Güzelliğinin kendi öz güç ve iradesinden kaynaklanmadığını bildiği için, sergilendiği galeride kendisine hayranlıkla bakan sanatseverlerin övgü dolu söyleşmeleri karşısında duyduğu onurda sahibinin daha fazla pay sahibi olması gerektiğini, bu bağlamda güzelliği ve sanat değeri için gurura kapılmasının her türlü mantık ve mazeretten yoksun bir budalalık olacağını düşünecektir.

Her bir kişinin yaratılışına programlanarak insanlığın hizmetine sunulan her türlü sanatsal yeteneğin asal kaynağı olan "En Büyük Sanatçı" Allah'ın başyapıtı olmak ne görkemli bir gururdur!

İnsanın bir derde giriftar olduğu zaman kalbinin tüm içtenliğiyle "Sahibim! Bütün kalbimle seninle beraberim! Bana yardım et lütfen! Senden başka neyim var ki!" diyebilmesi ne büyük bir tesellidir!

Seven bir insanı düşünün. Aşkın ateşten hazları ve acıları ile titreyen yüreği, tamamen onun kutsal imgeleri ile kaplanmış. Zamanla olan ilişkisi, şüphesiz düşmancadır. Yokluğun-

Mert Aslan

da, onunla buluşacağı ana doğru zorlukla akan zaman ne kadar da zalimdir! Varlığında ise, aynı zaman yıldırım hızıyla aktığı için düşmanlığı yeniden hak eder. Yokluğunda, onun dokunduğu eşyaları severek avutur kendini. Onun güzel dudaklarına dokunan talihli su bardağına, çatala, bıçağa tahripkar bir gıpta ve kıskançlık duyguları ile bakar.

Bu kişinin delice aşık olduğu, ama varsayın ki kendisine yasaklanmış olan o güzellik anıtı için gece yarıları evinin penceresinden gizlice ve usulca aşağıya atlayıp onunla bir gölün kıyısında, dolunayın ışıkları altında buluşmaya koşarken ve buluşup sarmaş dolaş olduğu anlarda yaşadığı duyguları anlayabilir misiniz? Peki ya neden beş vakit o “sonsuz güzelliğin biricik kaynağı” olan Büyük Sevgili’nin huzuruna bu duygularla varmıyoruz? İnsan sevgilinin yanına gitmeye üşenir mi hiç, onun yanında sıkılır mı?

Y a da düşünün ki, sizi seven, sizi mütebessim bir yüzle ve dikkatle dinleyip anlayan, şımartan ve gerektiği her durumda imdadınıza koşan muktedir bir dostunuz var. Ne zaman ihtiyaç duysanız yanınızda olan, hiçbir isteğinizi geri çevirmeyen ve bütün bunları yaparken de asla zahmet çekme veya yüksünme belirtileri göstermeyen sadık bir dost... O’nu, o güzel dostun omzunuza dokunan sıcacık ve güvenli ellerinde düşünün...

Düşünün ki, ruhunuzda çiçekler açsın...

ALLAH SEVGİSİNDE KISKANÇTIR

Aşk, duru bir su birikintisini andırır. İçeriği ve doğası, her yerde, her durumda aynıdır. Değişen tek şey, mecrasıdır. Bir yere akacaktır; ama nereye? İşte aşkın sorunu budur...

Doğru adrese akmayan bir aşk, kişinin omuzlarında bir yükür ve başına türlü sıkıntılar açması beklenebilir. Çevremizde sıkça tanık olduğumuz şekliyle, aralarında denklik olmayan herhangi iki kişi arasında kazara doğan aşk ilişkileri, bu konuda hayli zengin bir veri tabanı sunmaktadır. Örneğin zengin ve eğitilmiş bir bayanın varoşlarda yetişmiş bir delikanlıya aşık olduğu kurguları filmlerde çok görmüşsünüzdür. Yazık ki, gerçek yaşamda böylesi ilişkilerin çok geçmeden düş kırıklığı ile son bulması beklenir.

Aynı şekilde, güzelliğin ve aşkın evrensel kaynağı olan Allah'ın sevgisine göre senkronize edilmiş olan ve hayret verici bir biçimde iki heceli düzenli ritimleri "Allah, Allah, Allah!" lafzını çok fazla andıran insan kalbi çalışma vadesi zarfında bir başka nesneye yöneldiği zaman, kendini heba edeceği bir bataklığa girmiş gibi olmaktadır. Bunun sebebi, bizzat Allah'tır. Çünkü sevgisinde kıskançtır.

Allah, kendisinden başkasının hayalleri ile dolu olan bir kalbe girmek istemez. Eğer girmek istiyorsa, o kişiyi iki olasılık beklemektedir: Kalbinde taşıdığı diğer sevgilerden ya kendi talebi üzerine ya da açıkça düşünmediği halde Allah'ın tek taraflı müdahalesi ile kurtarılacaktır. Üçüncü olasılık ise, iki taraflı ortak bir iradenin devreye girmesidir.

Allah'tan başkasından kopma talebini ileten kişinin kalbi, diğer sevgi ve ilgilerden eninde sonunda kurtarılır. Ya lütufla ya da yine sevgiden kaynaklanan planlı bir kahrıyla kurtarılır. Hz. Eyyüp ya da Metta Oğlu Yunus'a yaptığı gibi zor sınavlarla yüz-

Mert Aslan

leştirilen kişi altından kalkılması imkansız görünen hastalıklara, dertlere, sıkıntılara giriftar olur ve etrafına baktığında kendisine yardım edebilecek hiç kimseyi göremez. Bu durum, büyük bir Allah dostunun yerinde bir benzetmesi içinde, annesi tarafından evden dışarı atılan bir çocuğun meseli gibidir: Çocuğunu evden kovmuş ve öncesinde de onu evlerine almamaları konusunda bütün komşularına sıkıca tembihte bulunmuştur. Böylece gidip barınma talebinde bulunacağı tüm kapılardan kovulacak olan çocuğun en sonunda dönüp geleceğı yer, yine sevgili annesinin kapısı olacaktır. Doğrusu ne kadar öfkelenmiş olursa olsun, o kapının ardında mutlaka yüreğı avucunda bekleyen annenin istediğı de budur. Yaşadığı onca acıya dayanamayıp kapıyı açacak ve çocuğunu bağrına basacaktır.

Sıkıntı ve belalarla uğraşırken içine düştüğü ölümcül yalnızlığın sonunda, kul hiçbir şeyden zevk almaz hale gelip olağan koşullarda kalbini çelebilecek bütün dünyevi ilgi ve sevgililerle olan bağını tümüyle kesecek, geride kalan tek ve en cazip seçenek billurlaşmaya başlayacaktır. Bu, Allah'ın sevdiği ve kendisine yakınlaştırmayı dilediğı kulu üzerinde yürüttüğü planlı bir operasyonudur; fakat çoğumuz zayıf ve dayanıksız olduğundan, lütuf, ikram ve ihsanlarla kurtarılmayı dilemek daha doğru görünmektedir. Böylece kişiye dünyada arzuladığı her şey verilmiş olsa bile kalbi özel bir denetim altında Allah'la beraber olur, hatta kendisine verilenler tıpkı Hz Süleyman'da olduğu gibi Sultan'a karşı duyduğu sevgiyi besleyip büyütmekten başka bir şey yapmaz. Hz. Süleyman'a büyük bir saltanat verilmişti ve kendisine lütfedilen olağanüstü servet, mülk ve iktidarın, "bütün mülklerin asal sahibi" olan Yüce Sultan'a duyduğu aşkın güçlenmesine vesile olduğunu söylüyordu.

Dünyada Allah'ın sevgisine karşı koyan diğerk seçeneklerin etki sel derinliğı göreceli olmakla birlikte, lafı kırıştırıp buruşturmadan olayı olabildiğince düzleştirerek konuşmak gerekirse, sözgelimi Mü'min erkekler Allah'ı en fazla kadınlarla aldatırlar. Kadın figürünü, duruma ve zamana göre değışen etki tonları ile para, mal, şöhret gibi öteki etmenler izlerler.

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Başlıkta, Allah'ın sevgisinde kıskanç olduğunu söylemiştik. Evet, Allah insanı diğer sevgililerden kıskanır. Deyim yerindeyse, bir erkeğin veya kadının eşini kıskanması ve aldatılma durumunda ağır şekilde gücenmesi gibi bir şeydir bu.

İnsanın kalbinden diğer tüm sevgi ve sevgililer tahliye edildiğinde, Allah kor ateşten sevgisini koyar oraya. Artık O, kişinin içine girmiştir. Kişi, O'ndan başkasını sevemez. O'nunla yatar, O'nunla kalkar, O'nunla yürür, O'nunla oturur, O'nunla tutar, O'nunla konuşur. İradesi O'nun iradesi içinde erimiştir. O, onun yürüyen ayağı, tutan eli olmuştur. Sanki her an ve her yerde onun yerine veya adına hareket etmektedir. İşte burası, "Ene-l Hak" kavramının kapısına dayandığımız noktadır...

Bu aşamada kişiye meleklerle ait birtakım özellikler bağışlanır. Kişi, öncelikle doğadaki herkesi bağlayan fiziksel yasaların bağlayıcılığından muaf olur. Zaman ve mekanın kayıtları ortadan kalkar. Böylece Allah'ın kullarına olan rahmetinden bir eser olarak bir anda dünyanın pek çok noktasına ışınlama tarzında ulaşarak doğruları arayan, zorda ve darda kalan kimselere yardım edebilmek gibi bir üstün hizmet nişanıyla onurlandırılır. Ayrıca, kendisine insanlara cennete ulaştıkları vakit bağışlanacak olan "tekvin" sıfatından belirli bir pay tahsis edilir. Öyle ki, artık dünyada bir şeyin olmasını dilediği ve "Ol" dediği zaman, o şey mutlaka olacaktır.

Yüce Dost, kendisine dost olarak seçtiklerini böyle muhteşem nimetlere gark eder ve şımartır...

ALLAH'A KÖLE OLAN SONSUZCA ÖZGÜRDÜR

Çok geniş bir bölge üzerinde mülkiyet sahibi olan bir Lord (efendi/toprak sahibi) hayal edin. Son derece güzel görünümlü, bilgi ve deneyim açısından birikimli, konuşma, davranma ve yönetme sanatı açısından üst düzeyde donanımlı biridir. Kudretli olduğu kadar da sabırlı, hoşgörülü ve merhametlidir.

Lord, sahibi olduğu geniş ve verimli arazinin ortasında bulunan muazzam bir köşkte oturmakta ve üretim etkinliklerini de yine oradan yönetmektedir. Arazideki üretim çalışmalarının seyri ve emri altında çalışan kölelerin durumları hakkında her türlü bilgi, özel olarak bu iş için oluşturulmuş birimler tarafından kendisine an be an ulaştırılmaktadır.

Şimdi, doğuştan itibaren orada çalışan kölelerden biri olduğunuzu düşünün. Varsayalım ki, başka hiçbir yer görüp duymamışsınız ve üstelik gerçekten de gidebileceğiniz daha iyi bir yer yoktur. Çünkü size olabildiğince iyiliksever ve cömert davranıyor.

Arazi ile birlikte bedensel varlığınız ve sahip olduğunuz tüm kişisel eşyalar aslında kendisine ait olduğundan dolayı, sizin üzerinizde sınırsız bir tasarruf yetkisine sahiptir ve sizi arazi üzerinde istediği herhangi bir yerde, istediği koşullarda ve istediği süreyle istihdam edebilir. Kölelerinden daha çok sevdiklerini bazen köşküne davet edebilir, onlarla en özel bilgilerinden bir kısmını paylaşabilir, özel ikramlarda bulunabilir ve onlara yine kendi denetimi altında olmak koşuluyla diğer köleler üzerinde birtakım tasarruf yetkileri verebilir. Bütün bunlar, bir köle için ulaşılabilecek en büyük onur kaynaklarıdır.

Doğrusu, Lord'a yürekten bağlı olan tüm köleler bulundukları bölgede çelişkisel bir biçimde son derece özgürdür. Çünkü yalnızca Lord'tan emir aldıkları için, başka hiç kimseye

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

bağımlı değillerdir. Hatta bunun için, Lord'un davetlileri listesinde bulunmaya bile gerek yoktur.

Lord'un çalışmalarını beğendiği için diğer köleler üzerinde birtakım yetkilerle donattığı özel kişiler, doğal olarak köşkün daimi davetlileri arasındadır. Köşkün içinde de edepli tutumlarını içtenlikle sürdüren bu imtiyazlı kişilerden biri olduğunuzu düşünün bir an ve aklınızda davet üzerine yaptığınız ziyaretlerden birinde Lord'un hepsi birbirinden alımlı cariyelerinden biriyle birbirinize aşık olduğunuzu canlandırın. Büyük olasılıkla isteğiniz Lord tarafından geri çevrilmeyecek ve onunla evlendirilerek önemli bir unvanla köşkün sürekli sakinlerinden biri haline geleceksiniz...

İşte insanın Allah ile olan ilişkisi, sözünü ettiğimiz kurgudakine benzer bir şeydir. Yeryüzünde yaşarken Yüce Sultan'ın sarayına davet edilme onuruna erişen kimse, diğer insanlar gibi olmaktan çıkar. Sarayın içine girdiği için bir anlamda kalp gözleri açılmış, diğerlerinin hiç görmediği, belki hayal bile edemediği harika sırlar ve ikramlarla şereflenmiştir. Pek çok işini meleklerine yaptıran Sultan, onu önemli bir temsilci sıfatıyla bazı meleklerin bile komuta kademesine geçirilerek diğer kullar üzerinde çeşitli ve ciddi ölçülerde tasarruf yetkileri ile donatır. Onun, diğerleri hakkındaki düşünce ve zanlarına değer verir. Dualarını reddetmez. Kulları üzerindeki pek çok icraatına onu aracı kılar, başka bir deyişle onu diğerleri üzerindeki icraatında devamlı istihdam eder.

Dediğimiz gibi, bütün bu yetkilerle donattığı bu kimsenin diğerlerinden farklı olması zorunludur. Örneğin onu fiziksel yasaların ve zamanın bağlayıcılığından kurtarır. Bedenin ağırlığından kurtulur, bir çeşit ışığa dönüşerek aynı anda dünyanın birçok yerine, dahası zamanın gerisine ve ilerisine doğru seyahat eder.

Kulun bu yüksek makamlara ulaşmasında temel etken aşktır, sevdadır. Zaten Yüce Sultan, insan kalbini kendi aşkına göre senkronize etmiştir. Başkasının sevgisi veya aşkıyla doldurulan kalbi iflah etmez. Tersine, beklenmedik ıstıraplarla der-

Mert Aslan

beder eder. Kendisi ile kurulan sevda ilişkisi ise, gerek tonları, gerekse içeriği açısından her bir kişide farklıdır ve büyük olasılıkla da özeldir. Başka bir ifadeyle, tıpkı şekil, renk, koku ve tat olarak birbirinden farklı meyvelerin hali gibi, Allah ile her bir dostu arasındaki aşk ilişkisi bir diğerinden tümüyle farklı, yani “iki kişiye özgü”dür. Bir kimse veli dahi olsa, diğer bir velinin Yüce Dost ile yaşadığı aşkın içeriğini tam olarak bilemez. Nitekim dünyevi olan nesne veya varlıklara, örneğin karşı cinse duyulan platonik veya karşılıklı aşk ilişkileri de birbirinden farklı duygu ve izlerle dolu değil midir?

ONU DANTE GİBİ SEVMELİYDİK...

Sevgili dostum...

Sana çoktandır anlatmayı düşündüğüm, ancak nasıl anlatmam gerektiğine dair yaman kaygılar yaşadığım bir şeyi anlatmanın vaktinin gelip çattığını düşünüyorum. Olanca zorluğuna rağmen, O'ndan söz etmeyi deneyeceğim bugün. Kuşkusuz, bunu sen istemedin benden; ama aşk ısmarlama bir şey değildir ki, ondan söz etmek için izin isteyelim. Onu anlatmak ya da anlatmamak, dahası dinlemek ya da dinlememek bizim tercihimiz değildir. O, içimize sığmayacak kadar büyük ve taşkındır. Meğer ne kadar çok sevmişim O'nu, hem de ne kadar!

Evrenin ve Kalbimizin Sultanı'ndan söz ediyorum. Ezel ve Ebedin Sultanı'ndan... Ne ilginçtir ki, kalp atışlarımızın ritmini bile kutsal adının iki heceli telaffuzuna benzetmiştir: ALLAH! ALLAH! Öyle anlaşılıyor ki, kalbimizi kendisine bir konak olarak seçmiş... Bu ne büyük bir talihtir!

Dostum... O'nu kavramak için atman gereken ilk adım, aklını ve ruhunu acil olarak azat etmektir. Doğrusu, toplumsal düzene, yerleşik yasa ve geleneklere veya içgüdülere tutsak olanlar, O'nu tam olarak kavrayamazlar. Bütün sınırlardan bağımsız bir sonsuz güç ve sevgi kaynağını tutsak edilmiş bir akılla kavrayabileceğimizi, O'nun tutsakların korkuyla titreyen akıllarından çıkan şeylerin aynısını düşündüğünü kim söyleyebilir? Lütfen unutma! O'nu sevmek bir özgürlük sorunudur. Önce, aklını özgür bırakmalısın...

O'nun sevdası, platonik aşkın bir türüdür. Zayıflamak nedir bilmez, coşkun ırmaklarla beslenen göller gibi gün geçtikçe çoğalır.

O'nu seversin; ama hakkında çok bilgili değilsindir. Üstelik hiçbir şeye benzemediğini söylüyor ve kendisini bilinen şeylerle

Mert Aslan

tasavvur etmeyi yasaklıyor. Hakkında bildiğimiz tek şey, baktığımız her yerde yansımalarına tanık olduğumuz isimleri (özellikleri) ile aşikar, ancak asli zatı ile tamamen gizli olduğudur. Böylece, kapıları hayal gücüne bile kapalı olan gizemcil bir tapınak halini alıyor. Acaba nasıl biridir? O'na kavuşmak nasıl bir duygudur? Seni sevgisiyle mi yoksa kırık bir kalple mi karşılayacaktır? Bunların hiçbirini bilmezsin. Kaldı ki, O'na kavuşmanın vakti de elinde değildir. Ne zaman kavuşacağına sen karar veremezsin. O sana "Hasret buraya kadardı. Gel artık!" demedikçe sarayına varıp kapısını çalamazsın; fakat zaman zaman aklına üşüşen bu tür soruların da bir önemi yoktur. Yine de seversin O'nu. Karşılıksız ve pazarlıksızca seversin, ölesiye özlersin...

O'nu anlamak ve aşkını nasıl yaşamamız gerektiğini kavramak için, bilmeyerek de olsa bize en değerli verileri sunan kadınlara minnet duymaktan ar etmemize gerek olduğunu sanmıyorum. Bir erkeğin gözleri dünyanın tüm güzel nimetleri arasında öncelikle onları seçer ve onlara bakarken etrafında olup bitenlerden ayrılarak cenneti andıran görsel bir şölenin içine dalıp gider. Bu her ne kadar bizzat güzelliğin simgesi olmalarından çok erkeğin bedensel ve ruhsal mutluluğunun temel gereksinimlerine göre tasarlanmış bir varlık olmalarından kaynaklanıyorsa da, sonuçta gerçek cennetin başat mutluluğu olan temaşa zevkinin yeryüzündeki en etkin karşılığı olması nedeniyle bize çok şey anlatmaktadır. Bir kadını sevmişsen eğer, O'nun nasıl sevilmesi gerektiğini de daha kolay anlarsın...

Dostum... Hiçbir sınır tanımayan hayal gücü, bize boşuna verilmemiştir.

O'nu, sana uzak bir ülkeden ilk kez gelmeye hazırlanan bir güzele yazdığın bir mektubun satır aralarında ve ona kavuşmanın birkaç dakika öncesinde düşün...

Kavuşmanın ertesinde yüreğini yakan incecik sesinden mahrem bir cümle eşliğinde küçük, beyaz, yumuk yumuk elleri ile yalnızlıktan üşüyen ellerine dokunduğu anda göğsünde patlayıp bütün bedenine dalga dalga yayılan heyecanın yol açtığı titreyişlerde düşün...

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

O'nu, o güzelin hafif bir gülümseyişiyle kıvrılan kıpkızıl mahcup dudaklarında...

O'nu, ateşli bir öpücüğün sarhoşluğunda...

O'nu, kutsal kitapların sayısız kelimelerinin okyanusunda...

O'nu, dünyadan vazgeçmiş bilge adamların sözlerinde...

O'nu, bahar sabahında açan renk renk çiçeklerin serin gülümseyişlerinde...

O'nu, sabahın kırağısında o çiçeğin yanaklarında toplanan ya da bir yaprağın ortasından aşağıya doğru akan bir çiğ damlasının duruluğunda...

O'nu, yere doğru usulca süzülen bir kar tanesinin berraklığında...

O'nu, daha güzeli olmayan kuşların şarkılarında ya da seni oturduğun yerden alıp ta uzaklara götüren bir müzik bestesinin sırtında düşün...

O'nu, bir gölün durgun sularında yatan bir nilüfer yaprağında...

O'nu, bir bebek yüzünün masumiyetinde...

O'nu, aslan gibi bir adamın zayıf ve ezilmişlerin başlarına değince yumuşayıveren parmaklarında...

O'nu, birinden sürpriz bir iyilik gören bir zavallının yüzüne yayılan güçlü ışıltıda...

O'nu, mavi bir nehrin kıvrılarak ilerleyen zarif kollarında...

O'nu, ırak dağların zirvelerinde saçlarını okşayan deli rüzgarın dokunuşlarında...

O'nu, ulu bir ağacın göklere doğru serpilen kollarında ve bize meyveler sunan ellerinde...

O'nu, ılık bir ikindi güneşi altında dalından kopan sarı bir yaprağın ölümcül savruluşunda...

Mert Aslan

O’nu, yıllar sonra hapishaneden kaçan bir mahkumun kirlarda soluk soluğa koşarken attığı özgürlük çığlıklarında...

O’nu, en büyüleyici panoramik görüntülerin ve en güzel anların gölgelerinde duyumsa...

O’nu, göğü gri bulutlar kaplayınca uçsuz bucaksız tarlalarda yürürken...

Okşanırken bedeninin ardı sıra yağan yağmurlarca...

Toprağın kokusunu içine çekerken...

O’nu, kimseler duymasın diye bir kuytuda sessizce ağlar-ken...

Sevgilinin özlemlı bekleyişinde dakikaları sayarken düşün...

Dedim ya... O’nu sevmek, özgürlüğün bitimsiz kumsallarına kaçıştır. O’nu ıslak göz pınarlarıyla sevdiğin zaman, seni ölümlülerin bedenine ve ruhuna doladıkları zincirlerin lanetinden kurtarır. O’nu tüm yüreği ile sevenler, bırak insanların gülünç zincir ve prangalarını, doğanın muhkem yasalarından bile istisna olurlar...

Bir ALLAH aşığı, başka bir ALLAH aşığı hakkında bir nakilde bulunur: Çöllerde kaldığım bir sırada belirli bir yönde ilerlerken bir gence rastladım. Öylesine ıssız bir yerde başka birine rastlamış olmak, yine de oldukça şaşırtmıştı beni.

“Nereden geliyorsun?” diye sordum.

“O’ndan...” dedi.

“Nereye gidiyorsun?” diye sordum.

“O’na...” diye yanıt verdi.

Bu sefer:

“Madem O’nu bu kadar seviyorsun. O halde, kendini O’nun için feda et” dedim.

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Bunun üzerine öyle müthiş bir nara attı ki, hemen oracığa yığılıp kaldı. Ölmüştü.

Onu defnetmek için taş aramaya çıktım. Geri döndüğümde, onu yerinde bulamadım. Derken gaip-ten bir ses:

“Onu bulamazsın. Onu ölüm meleği aradı, bulamadı. Cennet aradı, bulamadı. Cehennem aradı, o da bulamadı...” dedi.

“Peki” dedim, “o zaman nerede?”

Bana, şu ayeti okudu:

“Müttakiler kudretli hükümdarın katında, yüksek bir makamda, cennetlerde ferahlık ve aydınlık içindedirler.”

Bu olayı nakleden büyük ALLAH dostu, kendisi hakkında da şunları anlatıyor: Şam’da bir mescitte otuyordum. Karnım açtı. İçimden:

“Keşke ism-i azam’ı bilseydim” diye geçirmiştim ki, tam o esnada iki kişi yukarıdan inerek yanı başıma oturdular.

Biri diğerine:

“İsm-i azam’ı mı öğrenmek istiyorsun” diye sordu.

“Evet” dedi öteki.

Aynı kişi:

“Öyleyse ALLAH de” diye karşılık verdi.

Bunun üzerine içimden:

“Bunu ben de söylerim” diye geçirdim.

Diğer şahıs:

Mert Aslan

“Öyle söylemeyeceksin. Bizim isteğimiz, ALLAH dediğin anda O’ndan başka her şeyin kalbini terk etmiş olmasıdır” dedi.

Sonra, tam karşımdan göğre doğru yükselerek gözden kayboldular...

İşte böyle sevgili dostum... Artık kendimize acımtırak sorular sormanın vaktidir. O’nu tüm aklımızla, tüm yüreğimizle ve tüm canımızla seviyor muyuz sahiden? O’nu nefsimizden, ailemizden ve soğuk sudan daha çok seviyor muyuz? O’nu Dante’nin ölümlü Beatrice’e olan platonik tutkusuyla seviyor muyuz? Yoksa dilimiz ayetler ve hadisler söylerken, yüreğimiz dünya ilgisi, kibir ve gururdan dağların karabasanı altında kayıp mı oldu?

İNSANLARDAN UZAKLAŞTIKÇA ALLAH'A MI YAKLAŞIYORUZ?

Ünlü İtalyan filozofu Machiavelli şöyle düşünür: İyilik olarak görülen şey, aslında bedeli ağır biçimde ödenecek bir kötülük olabilir. Bu bağlamda, iyilik eden kişi kendine kötülüklerin en büyüğünü yapmış olur veya bunun tam tersi olur. Kötülüğe yatkın olmak, kendine yapılmış büyük bir iyiliktir. Şu halde, gerçek huzurun güvencesi kötülük yapma yetisini sistemli bir çabaya dönüştürmekten geçmektedir. Tıpkı Valentin Dükü'nün yaptığı gibi...

Ona göre, bir “ilk günah” saplantısının yol açtığı varoluşsal suçluluk duygusu ve bunalımlarla -ki bu suçluluğu ilk günahın asıl nedeni sayılan kadının erkekten daha yoğun duyumsaması doğaldır- insan daha başlangıçta mahkum edilmiş, dünyaya gözlerini açtığı ilk andan itibaren kötülüğe koşullu olduğu görüşüyle damgalanmıştır. Hatta bu yargının kökleri öylesine eskilere dayanmaktadır ki, Davud bile Mezmurlar'ının bir yerinde ‘Bir günahtan doğmuşum ben. Anne ve babamın suç ortağı olduğu bir günahtan’ diye yazmaktadır. Sakın kötülüğe çağıran biri olarak algılamayın onu. Aslında o, günahlardan tövbe etmeye, ıslah olmaya çok önem verir ve davet eder. “Tövbeye Çağrı ya da Ahlak Üstüne Söylev” adlı yazısı, oldukça ateşli ve etkileyici bir erdem çağrısıdır. Ayrıca, bizim mülahazalarımıza çok yakındır.

İslami literatürde, “nefs”e ilişkin benzer bir öykü vardır; ancak oldukça mantıklı bir biçimde müdahil olunmamış bir günahın sonuçlarından başkalarına pay verilmemesi ve genel olarak günahın bireyselliği kavramı daha baskın bir düşünce olduğu için hiç kimsenin ilk günahtan ötürü suçluluk saplantısına girmesine gerek olmadığı gayet açıktır. Bununla birlikte, yine literatürde sıkça kullanılan “nefs” herkesin içinde bir “kötülük komuta merkezi” olarak işlevini sürdürmektedir ve sorumlu tutulmuş olduğumuz sınavın zorunlu bir parçasıdır.

Ne var ki, “nefs” diye tabir edilen karanlık karargah fazlasıyla tehlikeli bir yerdir. Bugün dünyamız, Machiavelli’nin kötülük savını haklı çıkarırcasına başkalarına hayatı zehir etmek için var gücüyle çalışan ve yürüttüğü şeytani niyetlere kendi içinde ve dışında iyi bir sistem kazandırmış milyonlarca iblis yumurtası ile doludur. Hatta insanı bir İngiliz aforizması olan şu söze inanmaya zorlayacak kadar: “Cehalet mutluluktur.” Bu iblisleri ne kadar iyi tanırırsak, ülkemizde ve dünyada yaptıkları kötülükleri ne kadar iyi biliyorsak, hayatımızın tadı o kadar kaçıyor. O yüzden, ben de çobanların daha mutlu olduklarına inananlardanım. Çıplak doğaya yaklaştıkça, Tanrı’ya yaklaşıyoruz san ki...

Burada da en büyük teselliği, onların akibetini iyi bilen “Evrensel Müjdecî ve Tesellicî”nin güzel dizlerinin dibinde buluyoruz. “Yaşlılık” ve “ölüm”ün gözle görülebilen birer azap melekleri gibi, dünün ve bugünün muktedir azmanlarını nasıl da çocuksu bir acziyete ve Tamu’ya doğru yaka paça sürüklediğini görmek mazlumlara için ne büyük bir tesellidir değil mi?

Bazen yaşamın olanca ağır yüklerini omuzlarımdan bir çırpıda silkerek atmak ve beni hiç kimsenin bulamayacağı bir yerlere kaçmak geliyor içimden. Eğer bunu yapmakla çevremde kendilerine karşı sorumluluk hissettiğim insanlara acı vermeyeceğimden emin olabildiğim bir zaman dilimine rastlamış olsaydım, şüphesiz bir çılgınlık yapardım. Hiç kimse bulamazdı izimi. Bunu yapmak istememin bilinçaltımın derinliklerinde yatan nedenlerinden biri de, hazinelerinin ve cömertliğinin sınırı olmayan merhametli Tanrı ile olan ilişkimizin insanlarla olan yakınlık-uzaklık döngümüzle doğrudan ilintili olduğuna olan inancımdır. Daha açık bir anlatımla, insanlara yaklaştıkça ondan uzaklaştığımız, onlardan uzaklaştıkça ise onun varlığına ve sevgisine yaklaştığımız kanısındayım. Belki yaşlanma olgusunun Tanrı katındaki bir başka anlamı da, kendisine kesin dönüş yapmalarını sağlamaya yönelik bir zorlama olmasıdır. Gençliğin güçlü ısıltıları ile güzel ve muktedir oldukları dönemlerde hiç kimseye muhtaç değilmiş gibi davranan insanlar, ilerleyen yaşlarıyla birlikte çirkinleşip elden ayaktan düşmeye

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

başladıklarında dünyada yapayalnız kaldıklarını görüyor ve artık Tanrı'dan başka sığınak olmadığını tüm çıplaklığıyla anlıyorlar. Büyük olasılıkla, en azından yaşlılıklarında kıymetini ve vefasını anlasınlar ve asli barınaklarına dönsünler diye düşünüyordur. Üstelik sevgi dolu olduğunu o denli hissettirmek istiyor ki, son nefeslerini vermeden şefkatli kucağına dönüp sığınma seçeneğini kullanmaları halinde bile onları bağrına basmayı taahhüt ediyor.

Bir gün çok sevdiğim güzel yürekli bir dostum sohbet esnasında “Benim mürşidim bizlere tasavvufu anlatırken, her gün en az on kişiyi mutlu etmemiz gerektiğini söylüyor” demişti. O güne dek ilk kez işittiğim bu ısıltılı felsefe, belli ki “başkalarının cenneti olma” donanımını kazanmaya dönük kutsal bir çabayı öngörüyor; ama çevremizde kaç kişi böyle davranıyor? Ne hazindir ki, “diğer insanlar” J. P. Sartre’ın “Başkaları cehennemdir” sözünü teyit edercesine, çoğu zaman ıstıraptan başka bir şey vermiyorlar bize!

Bir lokantanın kıyısından geçerken bahçesinin güzel tasarımından o kadar etkilenmişim ki, gözyaşlarımı tutamamıştım. Çünkü bana “başkasının cenneti olma” duyarlılığını, dahası cennetin kendisini anımsatmıştı. ‘Keşke’ dedim kendi kendime, “herkes evinin veya işyerinin çevresine bu kadar özen göstermiş olsa da, baktığımız her yerde yüreğimiz naif baharların barışçıl kokularıyla yüklense... Keşke insan olarak küçük bir gülücükle veya sıcak bir selamla da olsa birbirimizi mutlu etmeyi düşünebilsek...”

Evet, bu güzel rüyanın hiçbir zaman gerçek olmayacağı korkusunun, Tanrı’nın esenlik bağışlayan ilham pınarlarına ulaşmak için insanlardan uzaklaşmak gerektiğini düşünmeye itilmenin ne kadar acımtırak bir tadı olduğunu anlayabilir misiniz? Eğer zaman zaman bunu hissediyorsanız, insanların başını omzuna güvenle yaslayabileceği kadar güzel bir yeryüzü cennetisiniz demektir...”

KUTSAL GERDEK

“Kim ki Allah’a kavuşmayı sever, Allah da ona kavuşmayı sever.” (Güllerin Efendisi)

Aylardan Eylül’dü. Mevsim, Sonbahara doğru koşar adımlarla ilerliyordu. Kuzeyden hafifçe esen rüzgar tarihi tren istasyonunun hemen arka tarafındaki asırlık okalıptüs ve çınar ağaçlarının adeta göklere yayılan devasa dallarını nazikçe dalgalandırıyor ve sepya rengine dönüşen yapraklarını aşağıdan geçen insanların üzerine savuruyordu. Ön taraf ise, neredeyse tüm şehir halkının duyabileceği kadar yüksek siren sesleri ile istasyona yanaşan trenlerin gürültüleri içinde ana bina ile peronlar arasında telaş halinde koşuşturan yolcu ve yakınları ile doluydu.

Ancak sağa sola koşuşan o mahşeri kalabalığın içinde öyle biri vardı ki, çevresinde olup biten onca gürültü patırtıdan dünyaya yabancı bir gezegenden gelmiş kadar soyutlanmış, adeta kendi içine gömülmüştü. Gençlik ateşinin aydınlattığı çehresi, karşı taraftaki alçak damlı mütevazî evlerin aralarından yükselen ağaçların ardındaki bitimsiz ufuklardan veda etmekte olan kan kıvılcığının kürenin oluşturduğu eşsiz romanesk tabloya çivilenmişti. Erkeksi dudaklarına yayılan uçuk tebessüm, tüm yüzüne açık seçik bir huzur bağışlıyordu. Dışarıdan bakan kibar bir yurttaş, onu içine dalmış olduğu tatlı düşlerden uyandırmanın haksızlık olacağını düşünürdü. Yüzündeki o aynı huzurla, başını sağa doğru çevirdi. Baktığı yer, yıllardır o istasyonda bekleyen gönlü hasret dolu sayısız kimseye uzaklardan sevdiklerini taşıyıp duran trenlerin geliş istikameti idi. O arada, elini usulca pantolonunun sağ cebine atarak çıkardığı bir sigara paketinden bir çöp sigara çıkardı ve esen rüzgarın söndürmesi olasılığına karşı birleştirdiği iki avucu arasında kibritiyle yaktı. Sigarasından çektiği ilk nefesi, karşıdaki boşluğa kederle savurdu.

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Aynı anda, aradan geçen son bir yılı gözünün önünden geçmeye başlamıştı bile. İşin aslı şuydu ki, geçen bir yılın içinde hayatında Lamia'dan başka her şey ufak tefek birer ayrıntıdan ibaret kalmıştı. Ah! Aşk nasıl da müktedirdi! Tamamen yabancı biri de olsa, selin önüne katıp götürdüğü çer çöp gibi ona doğru iradesizce nasıl da sürüklüyordu insanı! Ona karşı gelişen ve kısa sürede ruhunu tümüyle egemenliği altına alan bağımlılığı tanımlayacak kelimeler bulmak o denli zordu ki, "Onu seviyorum" demek bile kulaklarına bir saçmalık gibi geliyordu! Koskoca bir yıl, onun imgeleriyle doluydu. Odasının duvarları, onun her biri birbirinden güzel resimleri ile doluydu. Gece uyumadan önce onun resimleri ile konuşuyor, sabah gözlerini açtığı anda dünyada gördüğü ilk şeyin o olmasından inanılmaz bir sevinç duyuyordu. Hiç abartısız, hayatına giren en güzel şeydi o!

Bir Kuzey Afrika ülkesi olan Morocco'dandı Lamia. Bir ara ona şakayla karışık bir tarzda, "Biliyor musun, ben bir prensesim" demişti. Gerçekten, uzaktan da olsa babası tarafından Fas kraliyet ailesindendi. Sahiden de, gerçek bir prenses kadar zarif ve güzeldi. Hepsinden önemli olan şey ise, çoktandır dupduru kalbini kendisine içtenlikle bağışlamış olmasıydı. O da sevmişti. Hem de, her macerayı ve tehlikeyi göze alacak kadar...

Tanışmaları ve süreç içinde onca görüşmeleri, hep internet üzerinden, ara sıra da telefon kanalıyla olmuştu ve sonunda başta ailesi olmak üzere, ülkesinin Adalet Bakanlığı'nda üç yıldır sürdürdüğü memuriyetini bir kenara koyarak sevdiği adama gelmeye karar vermişti. O gün sabah vakti uçakla İstanbul'a inmiş, zaman kaybetmeden trene binerek yola çıkmıştı. Aslına bakılırsa, trenle gelmesini sevgilisinden kendisi istemişti. Böylesi bir aşkı karşılamak için bir tren istasyonundan daha duygulu bir mekan tasavvur edemiyordu. Zihinsel arka planında bunu düşünmesini sağlayan en büyük etken, Rus aristokrasisinin kendisine sunduğu tüm imtiyazları elinin tersiyle itmiş olan sevgili Tolstoy'un bir gün kimselere söylemeden evinden ayrıldıktan bir süre sonra eski bir tren istasyonunda ölü bulunmuş olmasıydı. Neden sonra, bir kitapta Tolstoy'un bu pek gizemli ve hazin sonunu okuduğu günden bu yana, pek çok kez

Mert Aslan

yaşadığı şehrin en az yüz yıllık geçmişe yaslanan tren istasyonuna gelip onu düşünmüş, hatta gizlice gözyaşları dökmüştü.

Şimdi o tren istasyonunda, hayatının en büyük buluşması için bekliyordu. Birazdan gelecek olan trenden o inecek ve onu en canlı haliyle, en gerçek haliyle, en sevdalı haliyle görecek. Gözleri onun gözleri ile karşılaşacak, elleri onun narin ellerine dokunabilecek, burnu onun zarif teninin kokusunu duyabilecekti. El ele tutuşup şehrin sokakları boyunca evlerine doğru yürümeye başladıkları zaman, etrafındaki kalabalıklara onu göstererek “Herkes baksın ve görsün! Onu seviyorum! Onu seviyorum!” diye haykırmamak için kendisini zor tutacağından da kuşkusu yoktu. Ah! Bu ne büyük bir mutluluktu!

Derken, uzaklardan yaklaşmakta olan bir trenin acı sirenleri ile tepeden tırnağa irkildi. Kalbinin orta yerinde patlayan bir heyecan fırtınası ortalığı birbirine katarak bütün bedenine yayılmaya başladı. Her yeri titriyordu. Çaresizce, sırtını arkasındaki alçak duvara dayayarak:

“Aman Tanrım! Prensese kavuşma vakti!” diye mırıldandı kendi kendine.

Tekrar başını çevirip baktığında, hayatı boyunca gördüğü en güzel trenin yaklaşmakta olduğunu gördü ve Lamia’ya duyduğu sevginin duygusal akıntısı içinde sırf içinde onu sakladığı için istem dışı olarak yaklaşan trene minnet duymaya başlamıştı ki, büyük bir bilgeye ait ünlü bir metafor ellerini havaya kaldırıp dikkat çekmeye çalışarak belleğinin ön cephesine doğru hücum etti. “Şeb-i Arus’u hatırla! Şeb-i Arus’u hatırla!” diye bağııyordu avazı çıktığıınca...

Bunun üzerine, başını o anda batmakta olan güneşin şahsında Batmayan Güneş’e, Gerçek ve Ölümsüz Sevgili’ye doğru çevirdi ve boşanan gözyaşlarını ellerinin tersiyle silmeye çalışarak şöyle fısıldadı kendi kulaklarına:

“Şimdi anlıyorum ki, sana kavuşmak böyle bir şeymiş!”

HZ. MUHAMMED VE ETKİN DİNLEME

Hız. Muhammed'e inandığınızı söyledığınız halde, bütün insanlığa model olarak seçilip atanmış olan O "Yıldız Yetiştiren Adam"ın sünnetini (yaşam biçimini) yalın birkaç kalıba indirebilecek kadar yüzeysel algılıyorsanız, bu yazı sizin için değildir.-

İnsanlara etkili ve güzel konuşmanın inceliklerini öğreten bir yığın kitap görmüş ve her yerde bu amaçla konuşma ve diksiyon kursları düzenlendiğini duymuşsunuzdur. İnsanlar, bu tür şeylere iştahla rağbet ederler. İsterler ki, o kurslar kendilerine konuşmalarıyla diğerlerini etkilemenin, hatta büyülemenin sihirli formüllerini öğretsin de, onlarla istedikleri doğrultuda iletişim kurmaları, hatta onları istedikleri yerlere sürüklemeleri olabildiğince kolaylaşsın. Artı, karşı cinsle hem daha yoğunluklu, hem de hızlı sonuç getiren ilişkiler geliştirerek onların piyasasında da pazar payları artsın. Ne güzel!

Böyle düşünenlerin unuttuğu bir şeyi hatırlatmak isterim: İyi bir dinleyici olmak pasif bir pozisyon gibi görünmesine karşın, özünde şaşırtıcı düzeyde zor ve etkin bir eylemdir. Ayrıca, son derece erdemli bir sanat olduğunu da kaydetmek gerekir.

Öncelikle, şunun farkına varmak zorundayız: Kişi için, size vermek istediği ileti genellikle çok önemlidir. Özellikle travmatik durumlarda, anlattığı şey dünyanın en yaşamsal olayıdır. Tabiatıyla, karşısında bulunan kişi veya kişilerin kendisini can kulağı ile dinleyerek anlamasını ve rahatlatıcı ya da onaylayıcı tepkiler vermesini bekler. Hatta kimi zaman, kişi yalnızca kendisini dinleyecek birinin varlığına gereksinim duyuyor olabilir. Neticede, çıplak gözle görülmeyen sıkıntı ve stres, ruhumuz üzerinde tıpkı sırtımıza vurulmuş ağır bir yükün bedenimiz üzerinde yaptığına benzer bir etki yapmaktadır. Sadece ilgi ile dinleyen biri karşısında yapılan konuşma bile, bu psikolojik yüklerin üstümüzden inmesini sağlayabilmektedir. Bu açıdan bakıldığında, iyi bir dinleyicinin aynı zamanda mükemmel bir

Mert Aslan

ruhsal terapi kaynağı olduğunu söylemek asla abartılı olmayacaktır.

Bu noktada, ünlü psikolog ve düşünür Erich Fromm'la ilgili bir olaydan söz etmek isterim: Bir gün, genç bir kız telefonla Fromm' u arayarak durumunun çok kötü olduğunu, birazdan intihar edeceğini ve hayatının son konuşmasını yaptığını söyler. Fromm, kızla telefonda tam yarım saat konuşur ve onun içindeki zengin kaynaklara ulaşmasını sağlamaya çalışır. Konuşmanın sonunda, kız intihar etmekten vazgeçmiştir. Bunun üzerine, onu ertesi gün için ofisine davet eder.

Genç kız ofise geldiğinde, sohbet esnasında onun intihar etmekten neden vazgeçtiğini anlamak için:

“Ben ne söyledim de, intihar etmekten vazgeçtin?” diye sorar.

Kız, Fromm'a şöyle der: “Anlattıklarınızdan dolayı vazgeçmiş değilim. Yalnızca, dünyada benimle yarım saat konuşabilecek ve bana değerli olduğumu hissettirecek bir insan bulunduğunu anladığım için vazgeçtim...”

Görülüyor ki, dinlemek bazen hayat kurtaracak kadar yararlı bir davranış olabilmektedir. Her zaman hayat kurtarmaya bile, en azından onu daha çekilir ve yaşanabilir hale getirmeye muktedir olduğu kesindir.

İngiltere’de “dinleme”nin insan mutluluğu için ne denli değerli bir hizmet davranışı olduğunu keşfeden Chad Varah isimli bir kilise papazı tarafından 1953 yılında kurulmuş olan “Samaritans” adlı bir derneğin “dinleyici” olarak istihdam ettiği ve vardiya usulü çalışan gönüllülerinin yirmi dört saat boyunca arayan insanların sıkıntılarını ve dertlerini dinlediklerini ve bu suretle sayısız insanı intiharın eşiğinden döndürdüklerini duymuş muydunuz? İlgili kuruluş, bugün İngiltere ve İrlanda’da 202 şubesi ve 17.000 dolayında gönüllü ve özel eğitilmiş çalışanı ile sadece yerleşik olarak değil, aynı zamanda hapisanelerde, okullarda, orduda ve iş dünyasında duygusal destek hizmetlerini sürdürmektedir. Bizim coğrafyamızda, böyle bir projenin

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

henüz akıl edilememiş olması çok hazindir! O kilise papazını, saygıyla selamlıyorum... (Burada anti parantez not düşmek isterim ki, saygı zorunlu, sevgi ise istemseldir. Saygı, sevgiyi içermeyebilir. Yani, insan olarak sevmediğimiz kimselere de saygı duyarız, korktuğumuz kimselere de; ama sevgi bambaşka bir şeydir. Birini sevdiğimiz zaman, ona saygıda da kusur edemeyiz).

Diğer bir nokta, konuşma-dinleme ikileminde aldığınız pozisyonun insani ilişkilerinizi ne yönden etkilediği meselsidir. Her zaman hatırlamak gerekir ki, insanlar çok konuşanlardan veya güzel konuşanlardan daha çok, güzel dinleyenlerden hoşlanırlar. Gereğinden fazla konuşuyorsanız, çevrenizdeki insanların pek çoğu sizi itici buluyor olabilir. Buna karşılık, etkin bir dinleyici olabilirsiniz dostunuz çok olacak demektir. Böylece, insanlar sizi gördüğü zaman yolunu değiştirmeyecek, bilakis yakalamak için peşiniz sıra koşma arzusu duyacaktır.

İlginç bir paradoks eklemek istiyorum: Eğer etkin bir dinleyici iseniz, sizinle konuşanların bilinçaltında aynı zamanda “iyi bir konuşmacı” imajı oluşturacağınızı söylesem bu sizi şaşırtır mı? “Ne ilgisi var?!” dediğinizi duyar gibi oluyorum; ama beyniniz rahat olsun. Çünkü a priori (denenmiş) bir doğrudan söz ediyorum.

Sanırım, artık size dünyanın en iyi dinleyicisinin adını söyleyebilirim: Anlayabildiğim kadarıyla, O Hz. Muhammed’tir. Şüphesiz ki, bu birkaç cümle ile geçirilecek kadar kısa ve basit bir konu değildir; ancak kitapların anlattığına göre, O biri kendisine bir soru sorduğu zaman ona “bütün bedeni ile” dönüyor (Bu hareket, beden diliyle karşıdaki kişinin bilinçaltına ilk anda ve optimum düzeyde “Seni önemsiyorum” mesajı iletmeye yönelik dokunaklı bir jesttir) ve sözünü tamamlamadıkça ne bedenini ne de gözlerini ondan hiç ayırmıyordu. Ne kadar süreye konuşursa konuşsun, sözünü kesmeden sonuna kadar aynı mütebessim ilgi ile dinliyor, şayet bir sorunu varsa ayrıca ve mutlaka ilgileniyordu. Bazen, bazı kimseler sözü fazla uzatıklarında çevresindeki insanlar sıkılıp bunalıyor; ama O bunu

Mert Aslan

hiç yüksünmüyordu. Herhangi bir günde etrafında bir süre kalan bir kalabalık veya grupta bulunan her bir kişi, oradan O'nun gözünde diğerlerinden daha "özel" olduğu izleniminin verdiği mutlulukla ayrılıyordu. Çünkü yalnızca dertlerini dinleyip içtenlikle yardımcı olmakla kalmıyor, aynı zamanda her biri ile ayrı ayrı sıcak bir göz teması kuruyordu.

Hz. Muhammed'in tarihte ikinci bir kişiye nasip olmamış ve olmayacak derecede sevilmiş olması ve dünyadan (bana göre, yalnızca sureten) ayrıldığı vakit insanlar arasında hicranı inkar edilecek ölçüde bir şok dalgasına yol açmış olması, salt ilahi bir elçi olması ile sınırlı bir algılama biçimi olmamıştır. Bu, yakın bir oranda insanlarla olan mükemmel iletişim becerileri ile de ilintili bir durumdur. Sanırım, "Beni Allah ahlaklandırdı ve çok güzel ahlaklandırdı" sözünü duymuşsunuzdur. İnsanı tasarlayan Allah, O'nu insan doğasını büyüleyen en seçkin davranış modelleri ile donatmıştı. Etkin bir dinleyici olmak, O "Yeryüzünün Seçkini"nin başkalarının mutluluğuna dönük hayranlık verici kişisel özelliklerinden sadece biriydi.

Kaldı ki, insan mağara kovuğundan çıkmış bir yaratık değildir; tersine "varlıkların en onurlusu" unvanı ile yaratılmış toplumsal bir varlıktır. Bu yüzden, O'nun en önemli ilkeleri kuşkusuz toplumsal içerikli olanlarıydı. Şu halde, "etkin bir dinleyici olma"nın Güllerin Efendisi'nin en büyük sünnetlerinden biri olduğunda kuşku yoktur. Yine de bu yazıyı okuma lütunda bulundularsa eğer, "Hz. Muhammed"nin adının anıldığı yerde "S.A.V" demeyi farz zanneden, fakat "Sünnet" denildiği zaman aklına dış misvaklamaktan ve yemekten önce tuz yalamaktan başka bir şey gelmeyen kimselerin, O'nun yaşamöyküsünü bir eski zaman masalı okur gibi okumanın hakkıyla anlamak için yeterli olmayacağını anladıklarına inanmak isterim...

Daha nitelikli ve uygar birer insan olabilmek için, J. Paul Sartre'ın deyimiyle "başkalarının cehennemi" değil, cenneti olabilmek için, O'nun hayatını önyargısızca ve uyanık bir akıl ve sezgi ile yeni baştan keşfedebilmemiz dileğiyle...

HZ. MUHAMMED'İN YAŞAMÖYKÜSÜ UMRUMDADIR

Kişisel olarak, O'nu tanıdıkça daha çok sevdiğimin farkına vardım. Zaten sağlığında O'nu tanıyanların pek çoğu ortak bir kanıda buluşuyordu: "O'nu ilk kez görenler (heybeti ve güzelliği karşısında) biraz çekinir, ancak kendisiyle iletişime geçtiklerinde çok severlerdi."

O'nun fiziksel ve kişisel özellikleri bizzat Yüce Sultan tarafından özel olarak tasarlanmıştı ki, bu anlamda "özel tasarım bir beşer" olduğunu söylemek asla abartılı sayılmaz. Sevmek ve gönül dolusu bir sevgiyle bağlanmak için, O'ndan iyisini bulmak olanaksızdı. Fiziksel güzelliği için en güzel sözü Aişe Validemiz söylemiştir: "Hz. Yusuf (ki yakışıklılığı ile ünlü bir nebidir.) bulundukları salona girdiğinde onun bir beşere fazla gelen güzelliği karşısında duydukları hayranlıkla kendilerinden geçip farkında olmadan ellerindeki meyve bıçakları ile parmaklarını kesen bayanlar, benim efendimi görmüş olsalardı, o bıçaklarla boğazlarını keserlerdi."

Dediğimiz gibi, O kişisel özellikleri açısından da mükemmel biriydi. Yeryüzündeki hiçbir dil, O'nun kişiliğinin çekiciliğini anlatmaya muktedir olamamıştır. Yazımızın sınırlılığı nedeniyle, bu noktanın ayrıntısına girmek istemiyorum. O'nu anlamak isteyenlere, eldeki kitapları aşk dolu bir yürek ve dikkat dolu gözlerle yeni baştan okumalarını öneriyorum; ancak genel olarak şu kadarını eklemek isterim ki, O Evrenin Sultanı'ndan insanlığa varlığın ve sonsuzluğun bilgisini aktaran bir büyüktür. O, Yüce Sultan'ın insanoğlunun toplumsal eşitsizlik, yaşlılık ve ölüm gibi iflah olmaz varoluşsal istek ve acılarına vermiş olduğu yanıtların taşıyıcısıdır. O, "sınırsız ve sınıfsız bir dünya"nın tek mimarı ve öncüsüdür. O kullandığı sevgi diliyle yalnızca isimsiz ve yoksulların değil, aynı zamanda kralların ortak efendisi ve aşkı olmuştur. Doğrusu, O'nu iyice tanıyan birinin,

Mert Aslan

O güzellik anıtının adının anıldığı yerde gözyaşlarına hakim olmasının mümkün olduğunu düşünemiyorum!

İnsan bazen durup istemdişı olarak, “Sahiden de yeryüzünde bu denli güzel bir insan yaşıamış olabilir mi? İnsanlar O’nunla konuşma ve o’na dokunma onuruna erişmiş olabilir mi? Yoksa O, birazdan uyandığımızda eşsiz g zelliikte bir anı olarak ardımızda kalacak tatlı bir rüyadan mı ibaretti?” diye sormadan edemiyor.

Evet, son günlerde yerkürenin gördüğü ve göreceği bütün insanların en güzeli ve en tatlısının yaşıam y k s ne ilişkin pek çok söz söyleniyor. Ben ise, bu vesileyle kimi ilahiyatçıların O Yeryüzünün Seçkini’nin gerçek imajının zedelenmesini sonuç veren bazı mesnetsiz görüş ve tutumları ile ilgili birkaç söz söylemeyi yeğledim.

Türkiye’de sayısı az, ancak sesi çok çıkan bir güruhunun uzunca bir süredir Hadis’e karşı açık bir savaşı yürüttüğü bilinmektedir; fakat ne yazık ki, Müslümanların buna yeteri kadar duyarlı davrandığını söylemek mümkün değildir. Hz. Muhammed’in Hadisleri, O’nun yaşıam y k s d r. Bu açıdan, her kimden gelirse gelsin, Hadis’e karşı takınılan bu türlü tavırlar doğrudan doğruya Yeryüzünün Seçkini’ne karşı yapılmış birer saygısızlıktır.

İlk  ağ, başıka bir ifadeyle “tarih”, milattan 3800 yıl öncesinde yazının icadı ile başılar. Milattan, yani İsa Mesih’in doğumundan 100 yıl önce ise, kağıt icat edilmiştir. Demek oluyor ki, insanlar gerek kendileri gerekse mevcut ve gelecek diğer insanlar için önemli olduğunu düşündükleri her şeyi yazı ile kayıt altına almaya başılayalı tam olarak 5810 yıl olmuştur. Bu arada, kağıdın icadı ile kayıt işleminin gittikçe gelişıp yaygınlaşmış olduğunu da belirtmek gerekir. Nitekim “O” tarihinde doğmuş olan İsa Mesih’in yaşıam y k s n n ve sözlerinin vefatından ortalama olarak 30-40 yıl sonrasında yazılmış olduğu bilinmektedir. Yaklaşık yirmi yüzyıl önce yazılmış ve sonradan ana teması ile birlikte pek çok yeri değiştirilmiş olduğu halde, bugün itibariyle hiç kimse eldeki İncil’de bulunan bütün sözlerin uy-

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

durma olduğunu iddia edemez. Hatta bazı yerlerini okurken, Kur'an veya Hadis okuyormuş gibi hissedersiniz kendinizi. Demek ki, üzerindeki onca müdahale iddiaları ve şaibelerine karşın, aslında İncil'in bile her yeri tahrif edilebilmiş değildir. Ayrıca, yeri gelmişken, buradan herkese, Matta ve Luka'da İsa Mesih'in kendisinden sonra gelecek olan "Müjdecî" ile ilgili olarak vermiş olduğu bilgileri Hz. Muhammed'in kişilik özellikleri ve mesajları ile karşılaştırmalarını tavsiye ediyorum. Bu, "hayretler içinde kalma" garantili bir öneridir.

Hız. Muhammed'e gelince... Bilindiği gibi, bizzat Hz. Muhammed'in sağlığında ezberlenmiş ve ayrıca bazı metal ve deri parçaları üzerine özenle kaydedilmiş olan sayısız Hadis "beşinci halife" diye ün salmış olan Ömer Bin Abdülaziz zamanında bizzat kendisinin "Hadislerin zayı olmasından endişe ediyorum." diyerek vermiş olduğu emirle birlikte başta İmam-ı Zühri olmak üzere pek çok yetkin İslam bilgini tarafından derlenmeye başlamış ve böylece bilinen bütün Hadisler bir araya getirilerek daha düzenli ve sıkı bir biçimde yeni baştan kitaplaştırılmıştır. O dönemde kaydedilmiş olan tüm hadislerin senetleri (ravi zinciri), en küçük bir kuşkuyla meydan vermeyecek derecede sağlamdır ve bütün o raviler kesinlikle güvenilir kimseler olmakla birlikte aynı zamanda Hz. Muhammed'in üslubuna tam olarak vakıf kimselerdir. Bu durum, örneğin William Shakespeare'in bütün eserlerini büyük bir istek ve dikkatle okumuş olan bir okuyucunun bir yerde duyduğu veya okuduğu herhangi bir cümlenin ona ait olup olmadığını kestirebilme becerisine benzer bir ehliyettir. Ayrıca bu insanlar Güllerin Efendisi'nin "Benim söylemediğim bir sözü bana atfederek nakleden kimse, cehennemdeki yerini hazırlasın!" uyarısı nedeniyle, herhangi bir Hadis'in doğruluğuna tanıklık ederken korkudan kızarıp bozarıyor ve tir tir titiyorlardı.

Dediğimiz gibi, O güzel insan milattan önce de değil, milattan sonra yedinci yüzyılda yaşamış ve yalnızca fiziksel özellikleri değil, aynı zamanda tüm yaşamöyküsü yazı ile ayrıntılı bir biçimde kayıt altına alınmış biridir. Başka bir deyişle, tarih

Mert Aslan

O'nun kadar sevilmiş ve yaşamöyküsü O'nun kadar iyi korunmuş ikinci bir lidere tanıklık etmiş değildir.

Vefatının ardından O'nun saç ve sakalının her bir telini bile kutsal birer emanet olarak günümüze kadar taşımış olan Müslümanların, O'nun her biri pırlanta değerindeki sözlerini kaydedip koruyarak taşımamış olması düşünülebilir mi? Hem sonra, her zaman dediğimiz gibi, Yüce Sultan'ın tüm insanlıkla "sevgilim" diyerek tanıştırdığı en seçkin kulunun yaşamöyküsünün zayi edilmesine seyirci kalacak kadar vefasız olması mümkün müdür?

Bu yüzden, üstelik de ortalıkta "ilahiyatçı" kimliği altında dolaşan bazılarının O'na (O'nun yüce gönlüne ve affına sığınarak söylüyorum.) mağara devrinde yaşamış bir adam gibi davranmaları insanın fena halde gücüne gidiyor!

Bu insanların O'nun sözlerini inkar etmeden ya da onlara şüphe bulaştırmadan önce başlarını avuçlarının içine alıp milyon kere düşünmeleri ve insaf etmeleri gerekmiyor mu?

HZ. MUHAMMED'TEN ÖZÜR DİLİYORUM

Kişisel olarak, bugün bu ülkede Hz. Muhammed'i anmanın birinci koşulunun, eldeki bütün hadis kitaplarını imha etmek olduğunu düşünüyorum. Türkçesinden Hadis kitaplarını okudukça, "Hiç tartışmasız dünyanın en etkili, nezih, zevkli ve edebi konuşan, öyle ki, konuşurken bazen insanları hayalen cennetin yamaçlarına götüren, bazen kalplerini heyecan, coşku ya da korkudan çatlayıp dağılma noktasına getirecek kadar mahir ve dehşetli hatibin sözlerini çevirirken nasıl olur da bu denli yavan, basit, estetik kaygılardan uzak bir taşralı dili kullanırlar, nasıl olur da bu kadar gramer hataları yapar, bu kadar çok anlatım bozukluklarına meydan verirler!?" diye düşünmeden edemiyorum. Deyim yerindeyse, Kölelerin ve Kralların Ortak Efendisi'nin inci mercan gibi güzel ve dolu dolu sözleri, o özensiz, özelliksiz, sığ, daha doğrusu, "bozuk" dilin cümle görünümü harabeleri arasında kaybolup gidiyor! Kötü bir dil, anlaşılması gereken bir şeye veya birine yapılacak en büyük kötülüğe dönüşebilir. Eldeki hadis kitaplarının yaptığı da budur. Artısı var: Dünyada başka çiçek kalmamış gibi, O'nu anladığını zanneden kimselerin aklında "gül" ve "bülbul"den başka bir metafor kalmamış olması da ayrı bir garabettir. Çünkü hadis kaynaklarında böyle şeyler yoktur. İşin doğrusu, yepyeni bir dile ve yepyeni metaforlara ihtiyacımız var...

Bunları, hadis kültürünü çok önemseyen bir "Hz. Muhammed fanatığı" olarak söylüyorum... Ve bu olanlar için, O'ndan özür diliyorum...

Hadis kitabı çevirisi yapanlar, ortaya çıkardıkları işi iyi bir yazara redakte ettirme zahmetinde bulunurlarsa, İslamiyet'e ve Efendimiz'e bir iyilikte bulunmuş olurlar. Hadis kitabı çevirdim diye övünmesinler. Mevcut hadis kitaplarının dili, insanların Hz. Muhammed'in mesajlarını algılamasına engel oluyor, O'nun "cazibe merkezi olma" hakkını görünmez kılıyor. Çünkü ortaya çıkardıkları eserler (!) çeviri değil, berbat birer enkazdır ve hiç kimse bir enkazda gezinmekten zevk duymaz...

İkincisi ve dolayısıyla, mevcut hadis kitaplarındaki ifadeleri zihnimizde sahibine yakışır şekilde düzelterek okumamız, bu bağlamda, şimdiye dek bize “öğretilmiş” olan klasik Hz. Muhammed imgesini aklımızdan silip, O’nu düzeltilmiş bilgiler çerçevesinde, özgününe uygun bir biçimde yeni baştan çizmemiz gerekiyor. İşte o zaman, “aşkın kanunu”nu yeniden yazarcasına, O güzellik simgesini tümüyle kendi kurallarımız içinde sevebileceğiz. Farklı bir içerik ve tonda... Tümüyle dostça... Tümüyle içten ve özgürce... Doğrusu, her aşk kanununu kendisi yazar...

Zaman zaman bir “beşer” olduğunu söylemiş olmakla birlikte, kuşkusuz şu ana kadar yeryüzünde yürümüş olan insanlar arasında “özel tasarım” olan tek beşerdi. Örneğin herhangi bir nesne gibi yere düşen bir gölgesi yoktu, ayrıca Allah onu güzel vücudundan mide bulandırıcı bir maddenin sadır olması gibi insani kusurlardan azat etmişti.

Kendisini uzaktan görenler ilk başta biraz çekinirdi; ancak sesi ve konuşması öylesine yumuşak ve tatlı, davranışları öylesine nazik ve gönülçelendi ki, örneğin kendisiyle ilk kez bir yolda karşılaşp iki dakika ayaküstü konuşmuş olan biri bile kendini “özel” hisseder, hatta en çok kendini sevdiğini düşünürdü. İnsanların dertleri ile ilgilenmek, sorunlarını çözmek, onları mutlu etmek, akıllarda kalan en belirgin davranış modeliydi. Bunu bilmeyen veya önemsemeyen varsa, Hz. Muhammed’i hiç tanımamış demektir... Yıldız Yetiştiren Adam’ın sözlerini tekerleme yapmayı, ekmek arası döner yapmayı bırakıp, zahmet olmazsa yeniden okusun ve bu kez okuduğu her bir hadis üzerinde en az on beş dakika kafa yorsun...

Belki şu sözler, O’nu daha iyi anlatabilir: O’nu gerçekten anlama şansına erişmiş olan birinin, o baldan daha tatlı varlıktan gözyaşlarına boğulmadan söz edebilmesi mümkün değildir...

O’nu tanımaktan daha büyük bir onur bilmiyorum. Varlığımız, sohbet arkadaşlarının ifadesi ile, “tüllerin ardındaki bakire bir gelin kadar duru ve utangaç” olan o “Güzellik ve Masumiyet Abidesi”ne feda olsun...

İSLAM'DA ÇILGINLIK BÖLGESİ

“Her şeyin her yerde söylenmemesi gerektiği” ilkesinden fazla ödün vermeden ve “diplomatik dil” diye bir şey olduğunu unutmadan, kitabın ortasından konuşmanın hoş bir şey olduğuna inanırım. Kimi zaman söylediklerimi duyanların şaşkınlığı değerli konukların yanında boyundan büyük bir laf eden bir çocuğun yol açtığı infiale benzese de, arada ufak bir fark vardır: Akademik terbiyemizi ve İnternet sayesinde dijital zamanın denizinde kontrolsüzce akıp giden yazılarımızın eriştiği hedef kitlenin profilindeki çeşitliliğe karşı sorumluluk duygularımızı korumaya çalışıyoruz.

Amerikalıların sorunu birkaç adım önde olmadıkları bir dünyayı hayal etmekte zorluk çekiyor olmalarıdır. Bugün için biz Müslümanların sorunu ise, birkaç adım öne geçtiğimiz yerde şaşkına dönüyor olmamızdır. “Number One” olmadığımız, “hit” işler yapamadığımız alanlarda kendimizden utanmamız bile iyi bir erdem sayılır; hiç değilse her kaygı gibi bir süre sonra bizi harekete geçirebilecektir. Kişisel olarak, istediğimiz ve uğrunda mücadele verirken yeterince ter ve gözyaşı döktüğümüz halde uğradığımız elim başarısızlıkları istisna sayarak, hiçbir büyük işi başarma girişiminde bile bulunmamış birinin sadeliği içinde ölmeyi hazin bir son olarak kabul etmek gerekir. Bizim halimiz açısından, tablo sahiden vahim görünüyor. Biz hayli biçimselciyizdir, en çok da insanların “tip”ine bakarız. “Suret”, yani giyim tarzının yanı sıra kafanın muhtelif yerlerinden çıkan kılların biçimi, bizim için birinci dereceden kişilik değerlendirme ölçütüdür. Şayet muhatabımız bu iki noktada, bizzat dinin değil, ama çoğu yerde din sandığımız geleneksel kültürün ortaya koymuş olduğu standartlara uygunsa, o “bizden”dir, yoksa değildir. Öyle olmasaydı, keçi sakallıya mesafeli davrandığımız kadar sade bıyıklı tiplerden de uzak durmamız gerekirdi. Çünkü top sakal sünnet değilse, sade bıyık da sünnet değildir, öyle değil mi? Demek ki, bazen İslam’a değil, geleneksel kültüre göre bakıyoruz.

Burada asıl değinmek istediğim şey, Müslümanların sanatla olan gülümsetici ilişkisidir. Müslümanların sanatla ilişkisi, aslında çılgınlıkla ilişkisidir. Müslümanlar sanata ve sanatçıya karşı mesafelidir. “Sanat” ve “sanatçı” kavramları ile karşılaştıkları zaman, yüzlerine genellikle ironik bir gülümseme yayılır. Bu da tam olarak, sanatın bir tür çılgınlık, sanatçının da az çok çılgın biri olduğu gerçeğinin farkında

Mert Aslan

olmalarından kaynaklanmaktadır. Evet, sanatın çığınca bir şey olduğu ve biraz olsun çıldırmadıkça ve mutsuz olmadıkça yeni ve ilginç bir şeylerin üretilmeyeceği kesindir. Sanatın her alanında büyük beğeni toplamış olan bütün başyapıtlar ve küresel ölçekte gürültü koparan toplumsal olaylar, çığınca bir ruh halinin eserleridir. Örneğin “Sefiller” dingin bir ruh hali içinde yazılabilir miydi? Mısır Piramitleri, Musa ve Davut heykelleri ya da Knidos Afroditi, olağan bir ruh halinin ürünleri olabilir mi? Rusya’daki Ekim Devrimi veya Romanya Halk Devrimi serin bir aklın ürünü sayılabilir mi?

Müslümanlar İslamiyet’in insanın fiziksel yapısına olduğu kadar, ruhuna ve düşünsel hareketlerine de oldukça geniş bir manevra alanı tanımış olduğunu anlamadıkça, sanatla ve sanatçıyla asla barışamayacaktır. Bu olmadığı sürece de, ne yazık ki yeryüzünde her yerden görülebilecek kadar heybetli bir mimari yapı oluşturmayı, dolayısıyla kayda değer bir hacim kaplamayı başaramayacaklardır. Çılgın olmak için, İslam’ın dışına çıkmaya gerek yoktur. Tekrar ediyorum: İnsan doğası ile barışık olan özgün İslam, çılgınlığa da yeterince geniş bir bölge tahsis etmiştir. Senaryo yazarlığı, film yapımcılığı, oyunculuk, yazarlık, gazetecilik, şarkıcılık, moda tasarımı ve spor başta olmak üzere bütün popüler meslek gruplarında “nitelikli insan” yetiştirmekle, en azından birey olarak yetenek oklarımız hangi yöne işaret ediyorsa o yönde sevgi ve istikrarla ilerleyerek “EN”lerden biri olabilmek için gece gündüz çırpınmakla yükümlüyüz. Sanatın her alanında, özellikle edebiyat ve sinema dallarında vermemiz gereken çok uğraş var... Yoksa dilencilik yapmaya, oturup kendimizi başkalarının gözlüklerinden izlemeye devam ederiz. Üstelik edebiyat ve sanatla bir biçimde ilişkili olan kimselerin Allah’ı daha iyi ve doğru kavrayacakları kesindir.

Yeni şeyler üretmek ve yeni sözler söylemek için, lütfen edebiyat ve sanatla bir şekilde ilgilenelim ve biraz çılgın olalım, biraz çığınca düşünelim. Korkmayalım. İslamiyet, buna izin veriyor... Yeter ki, kalbimiz doğru yerde olsun...

ALLAH SÜRPRİZLERİ SEVER

İnsanoğlunun ruhuna iyilik ve kötülük tohumları serpilmiştir. İçinde büyüdüğü ekonomik, toplumsal ve kültürel koşullara göre ya iyilik tohumları veya kötülük tohumları yeşerip boyatacaktır; ancak görmezden gelinemeyecek kadar önemli üçüncü, dördüncü ve beşinci değişkenler vardır: Akıl, vicdan ve istem gücü...

Tutun ki, zorlu ekonomik koşullarda, dini, ahlaki önemsemeyen, kötülüğü ve fırsatçılığı küçümsemeyen, hatta gerekli gören bir aile ortamında dünyaya geldiniz. Sizi bu şekilde düşünmenin gerekliliğine inandıran başka iç ve dış etkenler de söz konusu olabilir elbette. Tersine, bütün çevresel koşulların olumlu olduğu bir ortamda da büyümüş olabilir ve büyük olasılıkla bir değerler ve erdemler ağı içinde yetiştirme olanağı bulursunuz. Her nerede büyümüş olursanız olun, dediğimiz gibi akıl, vicdan ve istem gücünün de belirleyici bir ağırlığı olmakla birlikte, iyi ya da kötü biri olmanın kesin bir teminatı yoktur. Çünkü insan evrenin en değişken varlığıdır.

Yaşadığınız hayatın sonunda, cennete veya cehenneme girmenin arifesinde yapılacak değerlendirme safhasında farklı koşullar içinde büyümüş olmanızın önemli bir ölçüt olarak dikate alınması tanrısal adaletin bir gereğidir. Herkes kendi ortamının avantaj ve dezavantajları açısından yargılanacaktır.

İslamiyet'in genel mantığına göre, "büyük mahkeme günü"nde çeşitli şekilleri ve derinlikleri ile güçlük, yoksulluk, çaresizlik, açlık, hastalık, bilgisizlik gibi olumsuzluklar birer mazerettir. Allah şefkatlidir.

Aynı sınırsız sevecen tavır, henüz dünya sınavı içindeyken de pek bilinmedik biçimlerde hükmünü sürdürmektedir. Örneğin yaşadığı zaman zarfında herkese kötülükten çok daha fazla

Mert Aslan

sayı ve nitelikte iyilik fırsatları sunulmaktadır. Kimimiz bunların çoğunu ya da bir kısmını değerlendirir, kimimiz onları görmezden gelir.

Bir gün Allah'ın Elçisi:

“Cehenneme sadece şakiler girecektir.” demiştir.

Yanında bulunan sahabeler:

“Şaki kimdir Ya Resulallah?” diye sorunca şu yanıtı almışlardır:

“Önüne çıkan hiçbir iyilik fırsatını önemsemeyen ve aynı şekilde önüne çıkan her türlü kötülüğe dört elle sarılan kimselerdir.”

İkinci ve daha ilginç olan şudur ki, pek çok kişi idam, yaklaşan mutlak bir felaket, ölümcül bir hastalık vb. nedenlerle ölmeden bir müddet öncesinde öleceğini anlama şansına sahip olur. Ölümün geldiğini anlamak bir saat gibi kısa bir süre öncesinde de olsa, kişinin canı henüz bedeninde olduğu için, çok büyük olasılıkla hala Güllerin Efendisi'nin “Tövbe kapısı, ölmenden önce kapanmaz.” müjdesi kapsamında bulunmaktadır ve tövbe etmesi halinde bağışlanması beklenebilir.

Rahman, pek çok olguyu anlaşılması kolay olmayan çelişkisel bir içerikle yaratmıştır. Belki de ölümün kötü ve zor olduğu yargısı tarihsel bir yalandır.

Çok şefkatli olan Allah sürprizleri sever, hem de çok...

İHTİLALLER SONBAHARDA OLUR

Sevilmek için sayısız nedene sahip olduklarını düşündüğüm ağaçlara özel bir ilgi duyarım. Onları görmezden gelmem, hatta tıpkı bir sevgili gibi, onlara özel zamanlar ayırıyorum. Bazen işimi gücümü bırakır, bir ağacı hayranlıkla izlemeye koyulurum. Yanlarından geçerken bellerine dolanır ya da saçlarını okşarım. Örneğin, bize mevsimleri anlatan onlardır. Daha ilginç olanı ise, bize ALLAH'ın arşını hatırlatmalarıdır. Evet, onlar güneşin yakıcılığına karşı insanlara sığınak hizmeti sundukları için “yeryüzünün arşı” hükmündedirler.

Güzelliğin insan biçimindeki simgesi Hz. Muhammed, hiçbir gölgenin olmayacağı mahşer gününde bazı iyi insanların ALLAH'ın arşının gölgesinde konuk edileceklerini müjdelemiştir. Demek ki, burada ağaçların gölgesine sığınan dünyalılar, mahşerde arşın gölgesine sığınacaklardır.

Bugünler dahil, bu şehirde tam on bir sonbahar yaşadım. Her zamanki gibi, ağaçların sonbaharı anlatırken kullandıkları dil inanılmaz derecede büyüleyici görünüyor. Dallarında salınıp duran canlı yeşil yaprakların kökleri gevşemeye, renkleri sep-yaya doğru dönüşmeye başlıyor. O sırada artan rüzgarlar ve yağmurlar, onları koparıp yerlere savuruyor. Bu, korkunç bir ölüm tasviridir.

İnsanların ölümü bundan çok farklı değildir. Yüzümüz solgunlaşıp saçlarımız ağardığı vakit, tanrısal kararın bir esintisi gelir ve bizi yere düşürür. Sonra insanlar gelir, bedenimizi üzerine düştüğü toprağın bir kat altına indirirler. Sonbahar, bir ihtilal mevsimidir. Sonbahar geldiğinde bireysel ve kitlesel ihtilaller ihtimal sınırlarına gelip dayanırlar. Çünkü havanın daha nemli ve kasvetli hale gelmesi, her an her yerde gözlerimizin önünden geçip duran sayısız ölüm sahneleri, neşeli ve iyimser bir ruh haline izin vermemektedir. Herkesin karamsarlıktan

Mert Aslan

belirli bir pay aldığı o ortamın, her türlü suç eğilimini güçlendiren bir etken olabileceğini bilmek için psikolog olmak gerekir mi?

En cesur ve radikal kararlarımızı, büyük çoğunlukla bir sonbahar ayında almışızdır. Hayatımızın dönüm noktaları sayılabilecek bireysel devrimlerimiz ve dünyanın trendini değiştiren kitlesel devrimler genellikle bir sonbahar mevsiminde olmuştur.

Sonbahar, rizikolu ve melankolik olan her şey gibi güzeldir...

MÜSLÜMANA SOPA CAİZ MİDİR?

Üzerinde ittifak edilmemiş olsa da, kayda değer sayıda bilgin kitapta “Biz bu emaneti kocaman dağlara teklif ettik; fakat onlar onu yüklenmekten kaçındılar. Onu, insanoğlu kabul etti. Şüphesiz ki, o çok cahil ve nankördür” ayetinde sözü edilen “emanet”in cüz’i irade (istem gücü) olduğu görüşündedir. İradesi olmayan kimse hiçbir şeyden sorumlu değildir. Bu nedenle, irade bütün kişisel eylemlerimizin karar merkezi ve bizi halk katında da Hak katında da sorumlu kılan tek etken olarak öne çıkmaktadır. Başka bir deyişle, “emanet”i ne yönde ve nasıl kullandığımızdan sorguya çekileceğimiz bellidir.

Ben, Türkiye’de bilinçli dindar kimselerin sol kesimden çok daha ilerici ve demokrat olduğuna inanırım. Şayet kendi iradenizi bizzat kendi kafanızdaki köhne önyargıların ipoteği altında tutmuyorsanız, bunu görmek için iki çıplak göz yeterli hale gelmiştir. İslam eksenli düşünenlerin çoğunluğunu tenzih ederek, son günlerde bazı dindar kimselerde var olan şaşırtıcı bir yargıdan söz etmek istiyorum. Diyorlar ki, “Evet, dinde zorlama yoktur; ancak bu ‘Ben Müslüman’ım’ diyen kimseler için geçerli değildir.” Yani, kişi Müslüman’sa zorlama olur veya olabilirmiş... Gayri Müslimlerin durumunu anladık da, Müslüman’ın ne suçu var orasını pek anlayamadım.

Peki, nereden çıkarıyorlar bu hükmü dersiniz? Özür dileyerek ben söyleyeyim: Yüzyıllarca geriden birikerek gelen geleneksel kültür tortularının doldurduğu işkembe-i kübralarından çıkarıyorlar! Tarihi-kültürel fenomenler dinin üzerine bir karabasan gibi çökmüş olduğundan, onu enikonu görünmez ve tanınmaz hale sokmuş durumdadır. Kur’an’da veya hadiste, böylesi bir yanılsa dayanak bulunabileceğini sanmıyorum. Çünkü Allah kutsal kitapta, “Doğru ile yanlış apaçık ortaya çıkmıştır. Artık, dileyen dilediğini seçsin” ya da “İnsan için esas olan hür-

Mert Aslan

riyettir.” diyerek, kişiyi tüm eylemlerinin mutlak sorumlusu yapan ‘irade’ emanetine vurgu yapmaktadır. Demek oluyor ki, Allah her bir insanı eylemlerinde serbest bırakmış olup, ona niyeti ve iradesi doğrultusunda bir hayat inşa etmektedir. Peki, Allah’ın serbest bıraktığını siz mi tutmak istiyorsunuz? Ne demeye tutacaksınız beyler? O zaman, eylemlerinden o mu sorumlu olacak, yoksa iradesini gasp ederek onu belirli bir şeye zorlayan ve büyük olasılıkla da sonunda nifakın, ikiyüzlülüğün kıyılarına sürükleyip atmış olan siz mi?

Hiçbir baskı altında kalmaksızın eylemlerinin şeklini ve yönünü salt kendi özgür iradesine dayanarak belirleyen kişi, cennete veya cehenneme gitmeye de kendisi karar vermiş ve dolayısıyla “hak kazanmış” olmaktadır. Aksi halde, bir suçlu olarak Allah’ın huzuruna vardığı gün, kendisine uygulanmış olan baskı veya şiddeti bir mazeret olarak öne sürecektir. Beşeri hukukun bile, zorlama veya aşırı tahrik altında işlenen suçlara cezai indirim uygulama erdemini gösterdiğine dikkatinizi çekeirim.

Birilerinin, şu sorulara yanıt bulması gerekir: İstemeyen bir kimseye silah zoruyla namaz kıldırmış olsak, bu işten sevap kazanır mı? Tersinden düşünürsek, namaz kılmak isteyen kimse bunu yapmaktan silah zoruyla engellenmiş olsa, günah işlemiş sayılır mı? Bana sorarsanız, ne birinci şahıs sevap kazanır, ne de ikinci şahıs günahkar olur... Çünkü iradesi baskı altındadır ve yapmak istediği veya istemediği şeye özgür iradesi ile karar vermemiştir. Dikkat ederseniz, zihinsel engelliler iradelerini doğru kullanamadıkları için Allah’ın hükümlerinden muaftırlar. Aynı değil belki, ama emsal olabilecek kadar benzer bir durumdadırlar. Demek ki, asıl olan “iyi niyeti ve o doğrultuda iyiliği” kendi iradesi ile seçmiş olmaktır. Başını çevresinden-ailesinden korktuğu için veya kocası öyle istiyor diye örten bir bayanın bilinçaltında çoğunlukla farklı bir ortamda olması halinde başını açacağı niyet ve iradesi saklı değil midir sizce? Pek çok İslam bilgini tarafından İslam’ın özü olarak tanımlanan ve öneminden dolayı başka bazı yerlerde de değindiğim “amellerin niyetlere göre değerlendirileceği” ve “mü’minin niyetinin

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

amelinden üstün olduğu” yönündeki sahih hadisler göz önüne alındığında, bu bayanı “tesettürlü” sayabilir miyiz acaba?

Zorbalığa İslami kılıf uydurmaya çalışanlar ülkede istediklerini yapabilecek yetkiye sahip olsalar, namaz vakitlerinde insanları sopa zoruyla camilere mi sokacaklar? Ya da haç mevsimi geldiği zaman, ite kaka uçaklara doldurup kabeye mi gönderecekler acaba? Bunu yaptıktan sonra da, ellerini ovuşturarak “Allah’a hamdolsun. Bir farizayı ifa ettirdik” mi diyecekler? Böylesi zorbalıklar insanlığa sığmaz ki, her fırsatta söylediğim gibi insan doğasının genel geçer yasalarına göre hükümler bildiren İslam’a sığsın!

Olayı, ikinci bir açıdan ele alalım: O zaman, “gündüzün aydınlığında toplumu, gecenin karanlığı çökünce içgüdülerini doyuran” ikiyüzlü bir toplum ortaya çıkacaktır. Herkes bilir ki, İslam’ın en sevmediği ve cehennemın en alt katında en dehşetli azapları göreceklərini bildirdiği insanlar münafıklardır; oysa dediğim gibi, insanlara ibadetleri zor kullanarak yaptırmaya çalıştığınız zaman, baskının her türünden nefret eden insan doğasının değişmeyen bu yasasına koşturarak, onları yalnızca münafık olmaya zorlamış olursunuz. Bu ise, İslam’ın sizin elinizle “münafık üreten bir mekanizma”ya dönüşmesi anlamına gelecektir ki, İslam’ın “en alçak karakter” olarak tanımladığı bir insan prototipini üreten bir mekanizma haline gelmesi asla mümkün değildir. O ister ki, insanlar ortaya koyduğu doğruları kendi iradeleri ile seçsin ve her hal ve şartta onların arkasında dursun. Aşkla ve içtenlikle...

Sonuç olarak, İslami bir hükmü içtenlikle yaşamak isteyen kimselere engel olanlar da, İslami bir hükmü yaşamak istemeyen kimseleri zorlamak için sıra bekleyenler de insan doğasına aykırı olan aynı yanılgıya düşmüş oluyorlar. Lütfen, hiçbiriniz Allah’la kulun arasına girmeyin. Bırakın da, insanlar kendileri olsunlar. Böylece, çok daha güzel olurlar...

ÇİFT GEREKTİRMELİ BİR TANRISAL ADALET SARMALI

-Özeleştirel bir yaklaşım 1-

*Karanlık aydınlıktan, yalan doğrudan kaçar
Güneş yalnız da olsa etrafa ışık saçar
Üzülme doğruların kaderidir yalnızlık
Kargalar sürüyle kartallar yalnız uçar...*

-Münir Derman-

İnsanları, kafamızdaki hazır şablonlara göre kategorize etmeyi pek severiz. Bunu, aynı zamanda kolaylık olsun diye yaptığımız bellidir. Çünkü düşünmek, kafa yormak zahmetli bir iştir. Aslına bakılırsa, sözünü ettiğim şablonlar çoğunlukla önyargılarımızdan başka bir şey değildir. Tersinden düşünmek veya tersini duymak bizi bazen şaşırtır, bazen üzer, bazen de öfkeden çılgına döndürür.

İnsanların çoğunluğu, aptalca düşüncelere inanır. Pek çoğu, üzerinde düşünmeden ve tartış(tır)madan inandığı bu postülları güvenli bir liman sanmaktadır; oysa iş öyle değildir. Şimdi, bir fahişenin cennete gidebileceği fikri veya olasılığı, kendini sahici ve bilinçli Müslüman olarak gören kimselerin çoğunun bilinçaltında kabul edilebilir bir seçenek olarak yer tutmayabilir. Başı açık veya dekolte yapan bir bayan için de, küpe takan bir erkek için de aynı obsesif bataklığa saplanmış olabilirler. Aynı şekilde, tesettürlü bir bayanın samimi dindar biri olmayabileceğini pek düşünemezler. Aslında, oldukça anlaşılabilir bir durumla karşı karşıyayız. Çünkü bu insanların çoğunluğu dini belirli bir kostüme, tiplmeye veya yalın birkaç ritüele indirgemişler ya da din kendilerine bu şekilde sunulmuştur. Söylemeye çalıştığım şey, dinin yalnızca namaz, oruç ve hac ile sınırlı olduğu, dindar kimselerin belirli bir biçimsel kalıbı olması gerektiği ve bunların dışındaki pek çok insani duyarlılık ve sorumlulukları ikincil pozisyona öteleme şeklinde belirginleşen sığ bakışın dine ve dini temsile en büyük sıkıntıyı verdiğidir.

Din kisvesi altında, kendi uydurduğumuz bir yığın akıl ve izan dışı hurafeye inandığımızdan kuşku duyanlara bir örnek vermek istiyorum: Sürekli okuyan ve bilinçli olduğunu düşünen

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

dindar kimselerin, örneğin top sakallı kimselere nasıl baktıklarını bilirsiniz. Her zaman dillerinin altındaki baklayı çıkarmakla birlikte, o tip erkeklerin “Yahudi veya komünist kılıklı” olduklarını, en azından dinle pek ilişkileri olmadığını düşündükleri bir sır değildir. Onları da, tıpkı tesettürsüz bayanlar gibi, pek Müslüman’dan saymazlar. Bu insanların çoğu ya ülke dışına hiç çıkmamış olduğu veya en azından araştırıp düşünmediği için, dünyanın hemen bütün kültürlerinde var olan Müslümanların farklı kılık-kıyafetler içinde olduğunu, dolayısıyla pratikte Müslüman’ın belirli bir kostümü veya prototipi olamayacağını akıl edemiyorlar. Doğrusu, kişisel olarak top sakalın Yahudi geleneği ile ya da sola kayık (!) olmakla nasıl ilişkilendirildiğini de pek anlamış değilim. Çünkü dünyanın herhangi yerinde ne böyle bir Yahudi, ne de komünist tiplmesi bulmak olası değildir.

Kimseyi kınamamaları koşuluyla, sevabını umarak sünnet uygun sakal bırakan kimseleri ayrı tutuyorum. Eğer kınıyorlarsa, onlara da iki çift sözüm olur; ama dikkat ederseniz, top sakallılar hakkında böyle düşünenlerin pek çoğu ya sade bıyıklı veya tümüyle tıraşlı kimselerdir. Şimdi, size soruyorum: Güllerin Efendisi’nin sade bıyıklı veya tamamen tıraşlı olduğu bir dönemi var mıdır? Gerçek şu ki, hakkında kötü zanda bulundukları kişinin top sakalı O’nun sünnetine ne kadar aykırı ise, sakalsız veya sade bıyıklı olmak da en az o kadar aykırıdır. Şüpheleri olmasın ki, gelenekten sünnet uydurmayı ve insanları kıldan tüyden meselelerle ayıklayıp zemmetmeyi bırakırlarsa, hiç değilse insani ilişkilerini geliştirerek dine daha büyük bir hizmette bulunmuş olacaktırlar. Unutmasınlar ki, İslamiyet top sakaldan, çöp sakaldan, bıyıktan bir şey değildir... O, kıyafet ve kıllarınızla değil, davranışlarınızla ilgilenir. Sözü geçen biçimsel öğeler ise, dinin “füruat”ındandır. Başka bir deyişle, insanı ne dine sokar, ne de dinden çıkarır. Bu din, sizi daha nitelikli, daha kibar, daha merhametli, daha yardımsever, daha güvenilir, daha pozitif, daha asil ve uygar kılmıyorsa, üzerinizdeki temel işlevini yerine getirmesine izin vermiyorsunuz demektir. Onun asli amacı, insanı insan etmek, hatta insanı sultan etmektir.

Mert Aslan

Derviş Yunus, bir gün istifade etmeyi umduğu bir Allah dostunun dergahına uğrar. Dergahın önünde birkaç molla oturmaktadır ve onlara meramını anlatmaya çalışır. Molla kıyafetleri içindeki talebeler, bir molla olduğunu söylediği halde halktan biri gibi giyinmiş olan Yunus Emre'yi kılığından dolayı yerer, biraz da alaya alırlar. Bunun üzerine, Derviş Yunus onlara ateşli bir söylev verir; ama sözlerinin özeti, oradan ayrılmadan önce söylediği son cümlededir: “Dervişliğin kalpakla veya çaputla-bezle olacağını sanıyorsanız, o aradıklarınız bit pazarında bol miktarda vardır.”

Kutsal Kitap'ın sözlerine kulak vermeliyiz: “Allah, sizin kılıplarınıza (şekillerinize) değil, ancak kalplerinize bakmaktadır.”

Biz insanların nesine bakıyoruz dersiniz? Yazık ki, sadece şekline bakıyoruz. Kıyafetine, kılına, tüyüne bakıyoruz. Rica ederim, söyler misiniz? İnsanların giysisi, kılı, tüyü önemlidir de, kalbi ve beyni hiç mi önemli değildir? Davranış ve tutumları hiç mi önemli değildir?

Unutmayın ki, başörtüsü sorunu laik çevrelerin sizin başınıza ördükleri bir çorap değil, “çift gerektirmeli bir tanrısal adalet sarmalı”dır. Pek çoğunuz, birileri işi gücü bırakmış genç kızların başörtüsü ile uğraşıyorlar diye yakınıyorsunuz değil mi? Peki ya, hiç kendinize dönüp bakmaz mısınız; siz insanların neyi ile uğraşıyorsunuz? Siz, kendi bildiğiniz din uyarınca bazı bayanları başı açık diye yadırgadığınız, bazı erkekleri kıyafetinden, top sakalından, çöp sakalından, uzun saçından veya küpe taktığından dolayı kınadığınız sürece, Allah da sizi aynı şeylerle celledişmeye mahkum edecektir.

Gerçi son yıllarda bu sorun kısmen de olsa aşılmış gibi görünüyor; ancak sonuç olarak, siz diğerlerinin temel kriter olması gereken kalplerini, beyinlerini ve davranışlarını bir kenara iterek kılıkla ve kılla uğraşıyorsunuz. Onlar da, sizin özünüzle ilgilenmeyi bırakmış şeklinizle uğraşıyor... Hepsi bu...

EMİRLERİN ÖNEM HİYERARŞİSİ

Çoğumuz, İslam bilginini değiliz. İslami ilimlere çok iyi vakıf olduğumuzu da söyleyemeyiz. Bu konuda kişisel olarak emin olduğum iki şey vardır: Birincisi, okuduğum veya duyduğum önemli şeyleri kolay kolay unutmam. İkincisi, orada burada İslam hakkında konuşan iri kıyım kimselerin pek çoğunun kafasında şekil almış olan doktrinel yapıya önemli miktarda kişisel yorumun yanı sıra, kimi tarihsel ve kültürel fenomenlerin karışmış olduğunu biliyorum. Yani İslam adına inandıkları ve anlattıkları kimi şeyler, aslında dinin duru özünde olmayan uydurma düşüncelerdir. İslam'ı ve Yıldız yetiştiren adam Hz. Muhammed'i, özgünlerine uygun biçimde anlamak için iyi niyetli çabalar harcıyorum.

Şimdiye dek, İslam'da "emirler hiyerarşisi" diye bir şey duyduunuz mu bilmem; ama açıkçası bunu kimsenin bildiğini de, düşündüğünü de pek sanmıyorum! En bilinçli İslami kesimler arasında bile, hem kitabın hem de sünnetin ortaya koymuş olduğu emirlerin önem hiyerarşisi belli bir oranda tepetaklak edilmiş görünmektedir; oysa bu, İslam'ın doğru anlaşılması noktasında son derece yaşamsal bir değer taşımaktadır. Örneğin herhangi bir Müslüman'a "İmanın şartları nelerdir?" diye sorulmuş olsa, "Allah'a iman etmek,..." diye başlayacak ve yedi adet şart sayacaktır. Kuramsal olan bu yedi şarta eksiksiz iman eden kimse "Mü'min" sayılmaktadır. Aynı şekilde "İslam'ın şartları" sorulmuş olsa, (beşle sınırlamak pek doğru olmamakla birlikte) hemen beş adet şart sıralanacaktır. Pratiğe dönük olan bu şartları yerine getiren kimse ise, "Müslüman" sayılmaktadır. Bu açıdan bakıldığında, insanlar ağırlıklı olarak "Mü'min" veya "Müslüman"dır; ancak yine geleneksel perspektiften bakarak, bireysel yaşamında dinin uygulanmasına yönelik hiçbir görüntü olmasa da, yalın halde iman ettiğini söyleyen kimseleri de Müslüman olarak tanımlıyoruz. Tabii bu ayrı bir konu...

“Emirler hiyerarşisi” dediğimiz şey, bilinen beş temel şarttan başlayarak bütün emirlerin ve yasakların önem sıralamasıdır. Aynı önem sıralaması, imanın şartları için de geçerlidir aslında. Örneğin, “Allah’a iman”ın ilk sıraya konmuş olması tesadüf değildir. Çünkü Mü’min olmak için, öncelikle Allah’a iman etmek gerekir. Diğerleri, ona bağlı olarak varlık gösterir. Allah’a iman etmeyenin diğer şartlara iman etmesi olanak dışı ve saçmadır.

Şu halde “İslam’ın şartları” kapsamında anılan emirlerin en önemlisinin İslam’a girişin de parolası olan şehadet kelimesi olduğu, onu namazın ve zekatın takip ettiği (Çünkü namaz ile zekat Kur’an’da hep bir arada anılmaktadır) düşünülebilir ya da üçüncü emirden itibaren sıralamaya ilişkin farklı görüşler dile getirilebilir. Sonuçta İslam diğer dinler gibi kemiksi bir şey değildir. Burada sorun olan şey, bu beş ana şart arasında anılmamış, dolayısıyla “füruat”tan (ayrıntılardan) sayılmış olan kimi emirlerin bu ana kolonların üzerinde adeta bayrak gibi göndere çekilmiş olmasıdır. Tesettür, bunlardan en ünlüsüdür. Kadın söz konusu olduğunda, emirlerin önem sıralamasının değiştiğini kim söyleyebilir?

Aynı şekilde, dikkate edilirse dindar kesimlerde “sünnet” denildiği zaman Yıldızların Efendisi’nin ortaya koyduğu tüm uygulamalardan öncelikle anımsananların bireysel çerçevede yapılan şeyler olması son derece vahimdir. Daha doğrusu, “sünnet” denildiğinde Müslümanların aklına abdestten önce dişleri misvaklamak, yemekten önce tuz yalamak, tabağın önünden yemek ve benzeri şeyler gelir. Bunların sünnet olup olmaması ayrı konudur. Asıl sorun, gökteki güneşin, ayın ve yeryüzündeki her şeyin kendisi için yaratıldığı ve kendisine hizmetkar kılındığı insan soyuna çifte mutluluk bağışlamak amacıyla gönderilmiş bir dinin sözcüsü, dünyanın son ve sonsuz ışık kaynağı olan Hz. Muhammed’in, Allah tarafından bütün insanlığa “rol model” olarak sunulmuş olduğunu yeterince kavrayamamış olmamızdır. Çünkü O’nun sünnetini, yani yaşam biçimini de, tıpkı Allah’ın hükümlerine yaptığımız gibi, birkaç küçük biçimsel öğeye indirgemiş durumdayız; oysa insan mer-

kezli bir din olan İslam'ın tasarımcısı Allah tarafından insanlığa "rol model" olarak takdim edilmiş olan o Büyükelçi'nin en büyük sünnetlerinin toplum yararına ve yüz yüze insani ilişkilerin yararına dönük olan davranışları olması gerekmez mi? Gerçekten de, Güllerin Efendisi'nin büyük toplumsal faydalar içeren tipik birtakım davranışları vardır. Bana sorarsanız hiç tartışmasız en büyük sünnetlerden birkaçı, "toplum nezdinde güvenilir biri olmak, başkasının sözünü kesmekten mutlaka kaçınarak olabildiğince etkin bir dinleyici olmak, insanların dertleri ile içtenlikle ilgilenmek veya günden en az birkaç kişiyi mutlu etmek, hep pozitif olmak ve 'hayır' kelimesini kişisel jargonumuzdan çıkarmak"tır. İyi bir gözlemci sıfatıyla birazcık hadis okumuş olan herkesin bunları anlamış olması beklenir. Eğer anlamamışsa, o güne kadar hadisi roman gibi okumuş demektir.

Ayrıntıya girmeyeceğim; ancak Efendimiz'in bu en belirgin davranış biçimlerini, "toplumsal sünnetler" olarak adlandırıyorum. Eğer derdi olan (veya muhatabınız zevk aldığı için öylesine konuşan biri olsa bile) birini tüm vücudunuzla ona dönerek ilgiyle dinlerseniz, çok büyük bir sünneti yerine getirmiş olur ve Allah'tan dünya ve ahret adına büyük ödüller kazanırsınız.

"Dinler Tarihi" okumuş olanlar, İslam öncesi büyük dinleri tahrif etmiş olan kesimin çoklukla ondan zamanla çıkar sağlamaya başlayan din adamları sınıfı olduğunu iyi bilirler. Kişisel olarak, bugüne dek durumun değiştiğine pek olasılık vermiyorum. Kimi televizyon ve gazete köşelerinde dini anlatarak para kazandıkları iddia edilen, doğrusu artık anlattıklarından kendileri de etkilenmeyen, dinde iyice yalama olmuş bazı ilahiyatçıların haline baksanıza! Sünneti reddettikleri için geriye kalan tek kaynak olan kirlenmiş akıllarından uydurdıkları yorumlarla, tesettürden başlayarak Kur'an'ın bazı hükümlerini tahrif edebilmek için vur ha vur ediyorlar! Şimdiden söylemiş olayım: Yarın bir gün de çıkıp, aslında namazın üç vakit olduğunu, çünkü kitapta üç vakit olarak zikredilmiş olduğunu söyleyeceklerinden hiç kimsenin kuşkusu olmasın...

Mert Aslan

Bana kalırsa, daha önce indirilmiş olan Eski Ahit ve Yeni Ahit'te de tesettür emrinin yer almış olması, onun ilahi bir kaynağa dayandığını yeteri kadar kanıtlamaktadır; ancak daha önce de belirttiğim gibi, ana emirlerden biri olmadığı halde, Allah'ın bir emri olduğunu yadsımamaları koşuluyla, tesettürsüz bayanların da iyi birer Müslüman, hatta sevgili birer kul olabileceklerini söylüyorum. Diğer bir yönüyle, sözelimi bir kadının namaz kılmıyor, oruç tutmuyor, gücü yettiği halde zekat vermiyor ve haç yapmak istemiyor olmasının tesettürlü olup olmamasından çok daha önemli olduğunu söylüyorum. Saçların açık olması haline İslam'ın içinde veya dışında olmak gibi bir anlam yüklenemeyeceğini, her açık bayanın kötü olmadığını, her tesettürlü bayanın da melek olmadığını söylüyorum. Tesettürün kadın için ilk sıraya konmuş olmasının, yüzyıllardır sürüp gelen geleneksel ataerkil yapının erkeği namustan muaf tutarken kadın figürünü namus kavramının tam merkezine yerleştirmiş olması ile ilintili olduğunu söylüyorum...

“Füruat”ta en az tesettür kadar önemli başka emirler de söz konusudur. Örneğin, kutsal kitapta başka hiçbir davranış hakkında yapılmadığı halde “bir kardeşinin etini çiğ çiğ yeme”ye benzetme şiddetinde zemmedilmiş olduğu ve affedilmeyen tek günah türü olan insan hakları kapsamına girdiği halde, içimizden kaç kişi insanların (dikkat edin; hak konusunda yalnızca Müslümanların değil) aleyhinde konuşma suçundan tümüyle uzaktır? Bunun işlemekten hiç haya etmediğimiz, üstelik işlerken garip bir haz duyduğumuz büyük günahlarımızdan biri olduğunu kim inkar edebilir?! Oysa gıybeti büsbütün terk ederseniz, Hem Allah'ın ve insanların sevip güvendiği biri olursunuz, hem de üzerinizde insan hakkı borcu olmadığı için mahşer gününde hesabınız son derece kolay olacaktır... Ah! Hiç gıybet etmiyor olmak ne büyük bir erdemdir!

Ama bizden bu kadar! Diğer pek çok emri kendiniz kıyas edebilirsiniz...

NIETZSCHE, MARKS VEYA TANRI'YA KÜSMEK

Yakışıklı bulduğum tek pala bıyıklı olan Nietzsche'nin kayıtlara geçen en iriyarı sözü, büyük olasılıkla şudur: "Tanrı öldü!" Aslına bakılırsa, bu sözü doğrudan kendisi söylememiş, "Şen Bilim" adlı yapıtındaki bir deliye söyletmiştir. Kendi ifade-siyle, bu "kaçık" gündüz vakti elinde bir fenerle çarşıda pazarda dolaşarak "Tanrı öldü! Tanrı öldü!" diye bağırmaktadır. Ünlü filozofun ilgili yargıyı ortaya atma şekli, pek yaldızlı "filozof" sıfatına yakışacak kadar akılcıcadır. Çünkü böyle bir sözü sadece bir deli söyleyebilir ya da ancak bir deliye söyletilebilir. İnsan, beyni kafatasından fırlamadığı sürece böyle bir hezeyana inanamaz. Örneğin, biraz önce yalnız başına oturduğu odadan birkaç saniyeliğine dışarıya çıkıp geri döndüğünde masasındaki kalemlerin devrilmiş olmasını bile neden-sonuç ilişkisinden soyutlanarak açıklayamadığı halde Allah'ın varlığına inanmakta zorluk çekenlere, doğadaki ekolojik denge, makro-kozmik düzenin yapısı ve işleyişi ve de evrenin yaratılışını açıklayan en çağdaş ve popüler kuram olan "Big Bang" üzerinde birazcık kafa yormalarını öneririm. Düşünmenin önemine sıkça vurgu yapan ve kendilerini düşünmenin sorumluluğunu ve erdemini omuzlamış tek kesim zannettikleri için Descartes'ın ünlü sözünü "Düşünüyorum; öyleyse vurun!" şeklinde söyleyen sevgili yoldaşlarımız, papağan gibi slogan atmayı bırakıp bu konuyu da birazcık olsun araştırma ve düşünme lütfunda bulunurlarsa, Tanrı'nın hayatta olup olmadığını kolaylıkla öğrenebilirler. Burada, ayrıntıya girmeyeyim...

Bu yönüyle "havradan kovulmuş bir Musevi çocuğu" ve "çağının lanetli filozofu" olarak tanınmış olan, ancak yine de felsefe mahfillerince fazla dindar bulunan Baruch Spinoza'dan sert bir manevra ile ayrılan Nietzsche'ye göre, bunca adaletsizliğin, eşitsizliğin ve insani dramın yaşandığı bir dünyada, bütün bu olup bitenler karşısında yalnızca insanları avutmaya çalışan

dinin ve onun insanoğlunu yeryüzüne acı ve çile çekmesi için göndermiş olan kalpsiz tanrısının ölmesi bir zorunluluktur. Aksi halde, özelliklerini tek tek sayarak işaret parmağı ile gösterdiği “üst-insan”a, yani seçkin ve güçlü birey tipolojisine ulaşmak olanaksızdır. Tarihsel süreci içinde kilisenin özellikle orta çağlardan itibaren düşünen insanlara neler çektiirdiği göz önüne alındığında, sonradan gelişen bu tür tepkilerin anlaşılabilir bir tarafı olduğunu kaydetmemiz gerekir. Başka bir deyişle, Hristiyanlığın tanrısının ölümünü ilan etmek, engizisyon mahkemelerinin bugün bile tüylerimizi diken diken edip aklımızı çıkaran işkencelerine ve endüljans gibi sincice avutmacı uygulamalarına tanıklık etmiş olan Avrupa halkları nezdinde makul bir önerme olmuştur.

Karl Marks bu fikre dört elle sarılarak onu felsefi bir temele oturtmaya çalışmış, dinin kitleleri yatıştırmak amacıyla kullanılan bir çeşit “uyuşturucu” olduğu savını öne sürmüştür. Ona göre bütün diğer düşünceler gibi Tanrı düşüncesi de maddi bir aygıt olan beynin özdeksel çevre koşullarının etkisi altında icat ettiği bir üründür. Dolayısıyla madde Tanrı’yı yaratmış olmaktadır, Tanrı onu değil... Ama hiç kimse son derece karmaşık olmakla birlikte işlevsel ve sanatsal yönleriyle eşsiz bir prodüksiyon olan beyin adlı o süper aygıtın oluşumunun “bilinçli bir tasarım” olarak algılanmasının, yine onun en önemli hizmeti olan aklın bir zorunluluğu olduğunu söylemek istemiyor... Beynin bilinçli bir tasarım ürünü olması gerektiğini kabullenmek, yine beynin zorladığı bir düşüncedir. Hiç kimse insan beynine örneğin kullanıma elverişli basit bir kurşun kalemin, koca bir kütükle içindeki diğer maddenin rastlantısal bir buluşmasının sonucu olarak oluştuğu düşüncesini kabul ettiremez. Her iki madde bir milyon yıl bir arada dursa da, düzgün bir kalem ortaya çıkmaz. Dolayısıyla sadece fiziksel değil, aynı zamanda duygusal donanımları ile evrenin en ilginç, en kusursuz, en komplike organizması olan insan ve insan beyni için, mevcut fiziksel ve duygusal donanımları yaşamını sürdürebilecek bugünkü olgunluğuna erişmeden önce de milyonlarca yıl boyunca tüm olumsuzluklara rağmen inadına olgunlaşarak hayatını

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

sürdürmüş olduğunu iddia etmek, yani “büyük bir sanatçı” akli ve becerisine gereksinimi olmaksızın bugünlere gelebildiği yönünde bir senaryo üretmek için, basitçe söyleyelim, bir Yaratıcı’ya inanmayı istemiyor olmak gerekir. Evrimi savunanların sorunu, Allah’a inanmak istemiyor olmaktır. Çünkü olabildiğince bilimdışı ve akıldışı, gülünç derecede temelsiz ve derme çatma olsa da, orası Allah’a inanmak istemeyenlerin sığınacağı tek yerdir.

Bizim memlekette Kur’an’la İncil’i aynı şey zanneden bazı çevreler, doğal olarak bu çukurun içine balıklama dalmışlardır. Somut olarak öne sürebildikleri olaylardan biri de, Gutenberg’in bulduğu matbaanın ülkemize uzun yıllar boyunca girmemiş olmasıdır; fakat bilmedikleri veya bilmek istemedikleri şudur ki, o dönemde Osmanlı toplumunda hattatlık çok yaygın bir meslektir ve bu yolla günlük olarak Avrupa’da matbaaların ürettiğinden daha fazla yazılı metin üretilmektedir. Geri kalanı ise, her yerde görülen tipik insan hırsı ile yorumlanmalıdır. Matbaa gelince bu işten geçimini sağlayan on binlerce insan işsiz kalmak istememiş, dolayısıyla değişimin önünde belirli bir direnç noktası oluşturmuşlardır. Örneğin bir yerde boş bir araziye dev fabrikalar kurulup binlerce kişiye istihdam sağlanmış olsa, bu işi başaranlara herkes teşekkür ederken, tam tersine daha önce orada sığırlarını otlatan çobanın ağız dolusu küfürler etme ihtimali vardır. Demek istediğim, Osmanlı döneminin toplumu açısından bunun dinle hiçbir ilgisi yoktur.

Öte yandan, İslamiyet zulmü kesin bir dille yasaklamış ve ona karşı koymayı bir tür vecibe olarak ortaya koymuştur. “Allah’ım! Zulmetmekten ve zulmedilmekten sana sığınırım” duası Güllerin Efendisi’ne aittir. O, aynı şekilde yardımlaşma ve dayanışmayı emretmiş, her ne şekilde olursa olsun yardıma muhtaç olanlara kayıtsız kalmayı sert bir biçimde olumsuzlamıştır. Bu noktada, Hicret’in yedinci yılında Mekke’de bulunan müşrikler ekonomik bir darboğaza girerek kıtlıkla yüzleştğinde, Güllerin Efendisi’nin en insancıl yanıyla onlara hatırı sayılır miktarda gümüş külçe göndermek suretiyle insani yardımda bulunmuş olduğunu anımsatmak yerinde olacaktır.

Bana yirmi yıl önce tek yönlü okumayı kesip biraz da felsefi yapıtlar okumam gerektiğini salık veren yukarıda sözünü ettiğim çevreler, bilindiği üzere kendilerini “ilerici” ve “demokrat” unvanları ile yad etmekten pek hoşlanırlar. Onların nasihatlerine uydum; ancak onlar tümüyle insan doğası, kalitesi ve mutluluğuna paralel yasalar koyan İslami ilimler üzerine birkaç kitap okuma zahmetinde bulundular mı bilmiyorum. Yazık ki bu çevreler, genellikle ne Kur’an’ı bilirler, ne İncil’i... Ne Doğu’yu bilirler, ne Batı’ı... Ne İslam tarihini bilirler, ne de Karl Marks’ın diyalektik materyalizmini ve onun tarih bilimine uyarlanmış şekli olan tarihsel materyalizmini... Aralarında çoğu, bırakın “Das Kapital”i, Politzer’in “Felsefenin Temel İlkeleri”ni bile okumamıştır. Bunlar, Turan Dursun’un veya Bahriye Üçok gibi kimselerin iki tane kitabının yarısını okuduktan sonra dini aştığı sanısıyla ortalığa atlayıp onu bunu kültürsüzlükle, geri kafalılıkla suçlayarak aydın olduğunu kanıtladığını sanan acayip bir topluluktur. Samimi oldukları tek nokta, dinden ve dindardan rahatsız olmalarıdır. Diğer uygarca fikir ve tutumları ise, yalnızca toplumda imaj yapmaya dönüktür. Sözelimi, görünürde kadın haklarını savunurlar; oysa pek çoğu içip içip evlerine gider ve eşlerini döverler. Proleteryanın haklarını savunurlar; ama ellerine fırsat geçtiği zaman elleri yoksulun cebinden çıkmaz. Yoksula yardım edenlere, “şehirleri dilenci çadırına dönüştürdükleri” gerekçesi ile saldırmaktan ar etmezler. Hep aydınlanmadan söz ederler; ama ruhlarını kaplamış olan karanlık yüzlerine aksetmiştir. Görünüşte toplumun en eğitimli kesimidirler; fakat kendileri gibi düşünmeyen veya kendileri gibi giyinmeyen herkesi istilacı bir düşman ordusu gibi görürler. Eğitimle üretilmiş ayrıcalıklı bir cehaletin köhne zindanlarında gözleri o denli kararmıştır ki, en ucuz provakasyonlarla bile ağızlarından tükürükler saçarak baldır bacak sokağa dökülürler. Elleri sopalıdır. Bugüne dek, ortaya çıkan sorunların çözümüne ilişkin sadece iki yaklaşım biçimi üretebilmişlerdir: Yasaklamak ya da dövmek... Ne kadar aciz bir bağınazlık!

Dediğim gibi, ellerinde din alerjisinden başka bir şey kalmadığı için, sonradan başka bir şey uydurmuşlar: Allah’a inan-

mak, “zayıflık” belirtisiymiş... Gören duyan da, Nietzsche’nin Allah’a inanmaya ve ondan yardım istemeye tenezzül etmeyecek kadar güçlü üst-insanı doğmuş sanır!

Bakin! İktisat biliminde ilk öğretilen konulardan biri, “insanın gereksinim ve isteklerinin sonsuz, buna karşın dünyadaki kaynakların sınırlı olduğu”dur. İnsanın hayali nereye kadar ulaşıyorsa, orada da gereksinim, arzu ve fantezileri vardır. Demek ki, sonsuz bir yaşam isteği ve sınırsız arzularla donatılmış olan insan, sınırlı bir dünya için yaratılmış değildir. Bu yüzden istem dışı olarak öyle birine yaslanmaya gereksinim duymaktır ki, onun bu sonsuz gereksinim ve isteklerine yanıt verebilecek kadar büyük, kudretli, merhametli, zengin, cömert ve lütfekar olsun. İşte O, Allah’tan başkası değildir. O’na ve buyruklarına saygı ve sevgi ile bağlı olmak bir zayıflık değil, sonsuz gerçeğin ve gücün ta kendisidir. O’nun bizlere “Müjdecî” yoluyla ilettiği sonsuz bir hayat ve solmayan bir gençlik içinde bütün içgüdüsel isteklerimize ve ruhsal fantezilerimize kavuşacağımız ultra-lüks ikinci yaşam muştusu, yaşlılık ve ölüm gibi en büyük varoluşsal acılarımıza verilmiş en doğru ve ışıltılı yanıttır. Bu, Allah’ın kendisine inanıp aşkla seven ve ömrünü başkalarının mutluluğuna adayan her bir faniye, tıpkı kendisi gibi ölümsüzlük bağışlaması anlamına gelmektedir.

Şimdi, o malum arkadaşlara sormak istiyorum: Allah’a ve onun bu müjdesine inanan biri olarak, ölümün ardından hep genç ve ölümsüz olacağım, tüm insani gereksinim ve isteklerimin canımın istediği her an gerçekleşeceği ultra-lüks ve somut ikinci bir yaşamın başlayacağını bildiğim için, tıpkı şu anda olduğu gibi, ömrümün son yıllarını da huzurla geçirecek, naif bir telaş ve özlem dolu bir bekleyişle tamamlayacağım. Yaşlandığım zaman, örneğin kırlarda var gücümle koşup kuşlarla yarışmadığım ve bir kayanın üzerinden uçarcasına atlayamadığım için üzülmeyeceğim. Bir dağın doruklarına tırmanıp saçlarımı rüzgarlara okşatamadığım için acı çekmeyeceğim. Arzu ettiğim halde kavuşamadığım aşklarım için gözyaşları dökmeyeceğim. Çünkü bunları en güzel şekilde yaşayacağım bir “Harikalar ve Sürprizler Ülkesi”nin, her an yırtılabilecek olan perdenin he-

Mert Aslan

men ardında beni beklediğini biliyor olacağım... Oysa siz, dünyada her şeyini kaybetmekle kalmamış, üstelik ileriye dönük herhangi bir umut ve hayali olmadığı için ölmeden önce kendi içinde korkunç bir cehennemi yaşamaya başlamış kimseler olacaksınız. Bu mudur güçlü olmak? Bu güçlülük değil, olsa olsa budalalık ve zavallılıktır.

Eğer hem dünyada daha sorumlu, daha devingen, daha mutlu, hem de yaşlılığınızda daha huzurlu olmak istiyorsanız, kendilerinden daha sevimli varlık bulunmayan Allah'ı ve Müj-deci'yi sevin. Yakından tanıma onuruna erişerseniz, onların bu sevgiyi ne kadar hak ettiklerini de anlamış olursunuz. Üstelik müjdesini verdikleri ikinci yaşam, insan kulağının duyabileceği en güzel şeydir. Böylesine cazip bir teklife kayıtsız kalmayı, onu araştırma gereği duymamayı nasıl izah etmeliyiz bilmiyorum. Şu sözü, yalnızca yeraltındaki köstebekler ve nemli, karanlık mağaralarda yaşayan yarasalar söyleyebilir: "Bir güneşiniz olduğu için size acıyorum!"

Sanırım, sadece kendimiz için değil, hepimiz için dua etmeliyiz...

ÖLÜDEN İSTEME İLE DİRİDEN İSTEMENİN FARKI VAR MI?

Nedendir bilmem; kahvaltı haberlerine bayılırım. Bir ara kahvaltı haberlerinden sonra pek kalabalık kanallarımız arasında fellik fellik dolaşırken, bir TV kanalında konuk olmuş ve o anda “türbe ziyaretleri”, “büyü” ve doğal olarak “şirk” üzerine yorumlar yapan bir ilahiyatçının konuşmaları dikkatimi çekti. Türbelere ziyarete giden insanları cahillikle ve şirkle suçlayan bir bayan ilahiyatçımız, bir süre sonra hızını alamayıp büyü ile uğraşanları da şirke girmekle suçlamıştı. Elbette ki, her iki grup için de aynı gerekçeyi öne sürüyordu: Allah’tan başkasından yardım isteme gafletinde bulunmuş olmak...

“Aha!” şeklinde istem dışı bir nida koptu dudaklarımdan ve ekledim: “İşte bir boyacı! Bir eline bir kutu boya almış; diğer eline de bir fırça... Önüne geleni boyayıp geziyor!”

Bir an, TV kanalına canlı telefon bağlantısına geçme isteği duydum; ancak programın yapımcısı tanıdığım ve sevdiğim bir insan olduğu için, söyleyeceğim şeylerin onun açısından herhangi bir komplikasyona yol açabileceği endişesiyle vazgeçtim.

Merak edecekler için baştan söyleyeyim ki, hiçbir zaman bir tasavvuf ekolüne girmeyi düşünmedim. Yalnız, dudak uçuklatacak türden bazı istem dışı deneyimlerim oldu. Doğrusunu isterseniz, yukarıda sözünü ettiğim olayla ilgili olarak zor bir sorunla karşı karşıya değiliz. Düşünen ve sorgulayan bir beynin sıradan insanları suçlayıp duran bu düz mantığı deşifre etmesi hiç de zor değildir. Allah dostlarını ziyaret esnasında dualar ederek birtakım taleplerde bulunmayı “ölüden bir şey isteme” diye tanımlayarak şirk olduğuna hükmeder ve genellerseniz, mantıksal olarak evde otururken kendi çocuğunuzdan bir bardak su bile isteyemez hale gelirsiniz. Çünkü her nerede ve hangi durumda olursa olsun, “isteme”nin şekli, içeriği ve amacı aynıdır. O halde, bir şeyi diri olandan istemek şirk olmuyor da,

Mert Aslan

ölüden istemek mi şirk oluyor? Böyle saçma bir ayırım olabilir mi? Bunu söyleyen kimseler, günlük hayatlarında hiç kimseden hiçbir yardım istemediklerini söyleyebilirler mi? Örneğin, arabanız yolda kaldığı vakit, yoldan geçen birine, “Bana yardım eder misin?” demekle, bir türbeye gidip orada medfun bulunan zata “Bana filan sınavı kazanmamda yardımcı olur musun?” demek arasında ne gibi bir fark olduğunu izah edebilir misiniz? Dikkatle düşünürseniz, birinci durumda şirke giriyorsanız ikinci durumda da girmediğinizi, birinci durumda şirke girmiyorsanız ikinci durumda da şirke girmediğinizi açıkça anlayabilirsiniz. Aradaki tek fark, birinci durumda yardımı bir canlıdan, ikinci durumda ise bir ölüden istemiş olmanızdır, hepsi bu...

Allah her şeyi yalnızca yaratan değil, aynı zamanda yönetendir. Tevhit ibaresinin ilk parçası olan “Allah’tan başka ilah yoktur” sözünün bir açılımı da budur. Şu halde, yardım isteme konusunda O’nun onayı olmadan hiç kimsenin size en küçük bir yarar ya da zarar getiremeyeceği temel niyetinden kopmak koşuluyla, yardım istemenin de, yardımı kimden istediğinizin de hiçbir önemi yoktur. Kaldı ki, insanların ziyaret ettiği ve sizin “ölü” dediğiniz kimselerin çoğu sizden çok daha diridir. Bildiğiniz gibi, insanoğlu şeytandan daha aşağılık ve meleklerden daha üstün olabilme yeteneği ile yaratılmıştır. Bazılarının şeytandan daha usta birer kötülük taktisyeni veya eğitimcisi olabilmesine karşılık içinde, “veli” (Allah’ın dostu) denilen kimseler olanca fedakarlıkları ve soylu çabalarıyla meleklerin seviyesine ulaştıkları zaman, Allah tarafından meleklerle özgü kimi özelliklerle takviye edilmişlerdir. Örneğin, zamanın ve mekanın bildik fiziksel kayıtlarından azade olmak gibi... Dünyada herkesin birbirini boğazladığı maddi olanakların başka kaynaklardan sonsuzca önlerine serilmiş olması gibi... Şu halde, meleklerden daha üstün makamlara ulaştıklarında, onlara verilmemiş birtakım özellik ve olanaklara kavuştuklarını da kolaylıkla öngörebiliriz. Bu, özünde onların Güllerin Efendisi’nden öğrenerek ilke edinmiş oldukları “sorun çözme” ve “insana hizmet etme” arzularına verilmiş tanrısal bir yanıttır.

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Çünkü erişim ve maddi olanak engellerinin ortadan kalkmasıyla daha faydalı olabileceklerdir. İşte Allah, tükenmez hazinelerinden bir lütuf olarak sevdiği yakın dostlarına böylesi tasarruf yetkileri vermiştir.

Bunu şaşkınlık ve ironi ile karşılayanlara hayret ederim doğrusu! Bakın! Allah'ın belli görevlerle istihdam ettiği büyük melekleri vardır değil mi? Yani memurları... Örneğin, doğa olaylarını yönetmek için görevlendirmiş olduğu memuru Mikail'dir. Vadesi dolan insanların ruhlarını teslim almak için görevlendirdiği memuru Azrail'dir. Peki, cevap verir misiniz bana? Allah doğa olaylarını kendisi yönetemiyor mu da, Mikail'i görevlendiriyor ya da insanların canlarını almaya güç yetiremiyor mu da bu iş için Azrail'i görevlendiriyor? Şimdi ikinci soruyu soruyorum: Allah'ın icraatını yürütmeye meleklerine bu denli tasarruf yetkileri vermiş olmasına şaşırmıyorsunuz da, "en onurlu ve en soylu" varlık olarak tasarlayıp aynı unvanla tanımlayarak meleklerden üstün tuttuğu insanlardan edindiği yakın dostlarına birtakım tasarruf hak ve yetkileri vermiş olmasına neden şaşırmıyorsunuz?

Baylar! Tıpkı bir devlet başbakanının bakanlar kurulundan başlayıp taşradaki teşkilatlarına varıncaya dek verdiği kararları uygulayan veya yürüten memurları olması gibi, Allah'ın da belirli bir hiyerarşi içinde istihdam ettiği memurları vardır. Dahası, meleklerden daha üstün kılınmış birer insan olmaları nedeniyle, Allah dostlarının tasarruf sahibi kılınmış olması çok daha doğal ve anlaşılabilir bir şeydir. Evrenin Sultanı'nın icraatında meleklerden ve daha doğal olarak insanlardan seçtiği sayısız memurlarını istihdam ediyor olması, O'nun için bir zaaf değil, görkemli saltanatının farklı bir dışavurumudur...

BİRAZ DAHA EPİSTEME, BİRAZ DAHA ÖZLEM...

Felsefe denince, tüylerinizin diken diken olmasına gerek yoktur. Özellikle sağlam bir entelektüel altyapısı olanların, felsefenin düşünce dünyalarını zenginleştirmesine izin vermeleri gerektiği kanısındayım.

Kişisel olarak, sevgili Platon’a karşı özel bir ilgi duyarım ve bugün size onun felsefesinden bir parça söz etmek istiyorum. Yazıyı sonuna dek okuyanlar, ona duyduğum ilginin nedenini de açıkça anlayacaklardır.

Platon, evreni iki farklı katman halinde algılamıştır. Bunlardan biri görünüm (gölgeler) evreni, diğeri ise idealar evrenidir. Görünüm evreni derken, içinde yaşadığımız ve beş duyumuz aracılığıyla kavramakta olduğumuz fiziksel dünyaya gönderme yapmaktadır. Ona dair olup Doxa (sanı) diye tabir ettiği bilgiler, kesin değildir.

İdealar evreni, asli yerdir. Episteme diye tabir ettiği bilgisi, kesin ve değişmezdir. Akılla algılanır ya da o bilgiye ulaşmak için akıl yeterlidir. İnsan sonradan oradan bu görünüm (gölgeler) evrenine düşmüştür ve geride bıraktığı o asli evrenine sürekli özlem duymaktadır.

Doxa’yı bir şekilde öğrenirdik biz, peki ya episteme?

İşte, büyük filozofun sözünü ettiği ünlü “mağara imgelemi”nden söz etmenin tam vaktidir burası. İlk kez lise yıllarımda onun “Devlet” adlı kitabında karşılaştığım, kesinlikle büyüleyici bir benzetmedir bu... “Hz. Muhammed Yaşıyor mu?” adlı kitabımda ayrıntılı olarak söz ettiğim için burada kısa keseceğim; ancak Hz. Muhammed’in ruh halini ve misyonunu daha iyi kavramak istiyorsanız, sözünü ettiğim imgelemi mutlaka okumalısınız...

REİNKARNASYON GÜLMECESİ

Televizyon ekranlarında sıklıkla tartışma konusu olan ve yine küçük ekranda özellikle artık bilinir hale gelmiş bazı bayanların hararetle savunduğu reinkarnasyon hakkında ben de birkaç şey söyleyeyim istedim. Reinkarnasyon denince, nedense insani bir komedyâ canlanır zihnimde, elimde olmadan üslubum bile değişir.

“Tenasuh”, “ruh göçü” veya Sanskritçe dilinde “samsara” ya da İngilizce’de Türkçe’ye de geçmiş olan şekliyle “reincarnation” veya “transmigration” gibi çeşitli adlar altında ifadesini bulan reinkarnasyon, aslında Budizm ve Hinduizm (Brahmanizm) kökenli bir inançtır ve karma doktrinine bağlı olarak doğmuştur. Dolayısıyla, ölümden sonra ruhun başka bedenlere geçerek yaşamını sürdüreceğini öngörmektedir. Ruh bedenden bağımsızdır. Mekanı değişmekle birlikte, töz (değişmeyen öz) olarak varlığını devam ettirmektedir.

Bu inanca göre, insan kendi alınyazısının yazarıdır. Sürdürdüğü yaşamın içine kattığı iyiliklerin nicelik ve niteliğine bağlı olarak, daha sonraki yaşamlarının kalitesini belirlemektedir. Buna göre, kişi izleyen yaşamına bir bitki, bir hayvan, bir parya olarak gelebileceği gibi, bir zengin, bir soylu veya bir tanrı olarak da doğabilir. Bir sonraki yaşamdaki mutluluk, tamamen kişinin erdemine bağlıdır. İyi halini arttırarak sürdürürse, sonunda tanrı Brahma’ya kadar ulaşacaktır. Yani kişi, iyilik veya kötülük, ahlaklılık veya ahlaksızlık derecesine bağlı olarak bir neden-sonuç ilişkisi içinde gerçekleşmekte olan bitimsiz bir çevrimi yaşamaktadır.

Eski Yunanlılardan başlayarak kimi inanç uzamlarında kendisine yer bulmuş olan, ancak en bilinen şekliyle Hint felsefesinin temelini oluşturan reinkarnasyonun, batıya Hindistan’ı uzun süre işgal altında tutarak sömürmüş olan İngilizler tara-

Mert Aslan

findan götürülmüş olduğunu, oradan da diğer pek çok entelektüel gevezelikler gibi bize intikal etmiş olduğunu tahmin etmek zor olmasa gerektir. Onca zaman Hindistan'ın yer altı ve yerüstü kaynaklarını silah zoruyla gasp edip memleketlerine taşıyan İngilizler, giderayak kabaran pişmanlıkların etkisi ile mi yoksa sonradan üzerlerine çullanan bir çeşit nostalji ile midir bilinmez, Hintlilerin dininden hayli etkilenmiş görünüyorlar. Dolayısıyla, söz konusu inancın Avrupa kıtasına taşınmasında İngilizlerin önemli katkılarda bulunduğu söylenebilir.

İşin doğrusu, insanların reenkarnasyona inanması bir düşünce ürünü değildir. Kolay olanı seçmiş olmaktır. Bir şey hem basit hem de çekici ise, cazibe merkezi haline gelir. Çünkü insanların çoğunluğu aptalca şeylere inanır ve aptalca şeyler yaparlar. Konuyu biraz dağıtmış gibi görüneceğim; ama bunun en açık belirtisi Paris Hilton'dur. Son derece özelliksiz ve faydasız olduğu her halinden belli olan budala bir kadının peşi sıra koşmadan bir hafta geçiremeyen bir dünya kamuoyu var önümüzde. Ne beklenebilir ki?

Ülkemizde reinkarnasyonu savunan bazı kimseler inançlarını kanıtlayabilmek için öylesine gülünç gerekçeler öne sürmektedir ki, eğer birazcık kafası çalışan biriyseniz gülmekten yarılırsınız. Örneğin, deja vu diye bir şeyden söz ederler. Deja vu, içinde bulunduğunuz herhangi bir anı daha önce de yaşamış olduğunuz izlenimine kapılmanızdır ve reinkarnasyonun gerçekliğine delil olarak sunulmaktadır. "Demek ki" der reinkarnasyoncular, "o an bir önceki yaşamda gerçekten yaşanmıştır."

Böylesine basit bir şeyin reinkarnasyona delil olarak gösterilmesi ile, bir köpeğin havlamasının birazdan yağmur yağacağına alamet sayılmasındaki komedi arasında hiçbir fark olmadığını söylemekte bir sakınca olduğunu sanmıyorum. Çünkü deja vu denilen şey, gerçekten de o anın veya benzerinin daha önce yaşanmış olduğunu gösterir; ama başka bir yerde değil, bu dünyada yaşanmış olduğunu gösterir. Daha önce o anı yaşamışsanız, öyle bir izlenime kapılmış olmanız kadar doğal bir

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

şey olamaz. Kaldı ki, eğer yaşamamış olsanız bile, en fazla bir bellek yanılması yaşamışsınızdır. Aklımız, çevresel koşullarımızın zorlaştığı zamanlarda bize bu tür oyunlar oynayabilmektedir.

Eminim, pek çoğunuz bazı kimselerin televizyonlara çıkıp sözde önceki hayatına dair birtakım beyanlarda bulunduklarına, üstelik bazı kişiler ve yerler hakkında çarpıcı bilgiler verdiklerine tanık olmuşsunuzdur. Bu kimseler için, üç olasılık vardır; dördüncüsü yoktur. Birincisi, cinler tarafından yönlendiriliyor olabilirler. İkincisi, akıl sağlıkları bozulmuş olabilir. Üçüncüsü, belirli bir grup tarafından hazırlanmış bir senaryonun oyuncusu olabilirler. Dedğim gibi, dördüncü bir olasılık yoktur. Eğer varsa, bu olsa olsa saydığımız ilk üç olasılığın toplamının kendisinde birleşmiş olmasıdır.

Bir diğer önemli nokta, reinkarnasyoncuların Kur'an'dan delil sunmaya çalışmalarıdır. Açıkçası, ben bunu iyi niyetle pek bağdaştıramıyorum. Çünkü Müslüman bir toplumu ikna etmek için, kutsal kitaptan dayanak bulmaya yeltenmekten başka çareleri yoktur. Yani, Müslümanları ikna edebilmek için kutsal kitabın bazı ayetlerini zorlaya zorlaya bir yere götürmeye çalıştıkları çok belli oluyor. Kur'an'ı çok iyi biliyor muydu gibi sure adı ve ayet numarası vererek söyleyip durdukları ayet şudur: "Sizler ölümler idiniz. Allah sizi diriltti. Sonra tekrar öldürecek ve yeniden diriltileceksiniz." Biz yaratılmadan veya dünyaya getirilmeden önce ölüydük değil mi? Peki, sonra ne oldu? Diriltilecek dünyaya getirildik. Sonra, öleceğiz. Ardından da, mahşer gününde yeniden diriltilip yargılanacağız. Zaten herkesin bildiği ve inandığı da bu değil midir? Allah aşkına, bana bu ayetin reinkarnasyona nasıl delil olabileceğini açıklayabilir misiniz? Biri bana "sonsuz çevrim" in bunun neresinde olduğunu izah edebilir mi lütfen? Üstelik Kur'an'ın her yerinde yüzlerce ayet vardır ki, insanların öldükten sonra diriltilip sorguya çekileceğini ve sonsuza dek cennete veya cehenneme yerleştirileceğini dile getirmektedir. Bu gerçeği anlatan yüzlerce ayeti bir kenara koyacaksınız; sonra da bir ayeti alıp don lastiği gibi oraya bura çekip duracaksınız. Doğrusu, Avrupa ve Amerika'daki rein-

Mert Aslan

karnasyoncular da İncil'den bazı sözleri çekiştirip duruyorlar. Reinkarnasyoncular Kur'an'ın veya İncil'in yakasını bırakıp çok sevdikleri karmanın asıl kaynağı olan Hindu ve Budist kutsal kitaplarını üzerlerinde taşımaya başlarsa, çok daha dürüst ve tutarlı davranmış olurlar...

Şimdi, size reinkarnasyon hakkında başka yerde kolayca karşılaşamayacağınız bir şey söyleyeceğim: Adaletin olmadığı yerde çatışma çıkmıyorsa eğer, orada ciddi bir sorun var demektir; oysa reinkarnasyon, gökkubbeyi yere indirme kastıyla inşa edilmiş babil kulelerinden biridir ve egemen olduğu yerlerde zavallı yoksul kitlelerden hiç ses çıkmamaktadır. Çünkü buna inandırılan kitleler, uyuşturucunun en ağır dozuyla felç edilmiş durumdadır. Düşünün ki, Hindistan'da ve en düşük kastın içine doğmuşsunuz. Yani, bir parya olarak dünyaya gelmişsiniz. Kastlar doğuştan belirlenmektedir ve sonradan değiştirme hakkınız da yetkiniz de bulunmamaktadır. Sisteme göre brahmanlar ve diğer üst kastlar size demiş oluyor ki, "Eğer iyiliksever ve uslu biri olursan, bir başka deyişle, mevcut sisteme başkaldırmak ve kan akıtmak gibi bir hata işlemezsen, bir sonraki yaşamında terfi edeceksin." O yüzden, insanlar olanca sefaletlerine karşın daha iyi bir yaşama doğabilmek için gözleminin önündeki bütün eşitsizlikleri sineye çekiyorlar ve itaatkar bir tutum izliyorlar. İşte size, reinkarnasyonun dünyadaki adalet anlayışı... Sana sevdanın yolları, bana kurşunlar ha? Hay maşallah!

Öbür dünyadaki adaletine gelince... Diyelim ki, kötü bir insan olarak yaşadınız. Öyle ki, insanlıktan çıktınız. Ölümünden sonra aşağılık bir hayvana dönüşmek çok adil görünüyor değil mi? Ama hemen karar vermeyin bence? Çünkü biraz düşünme zahmetinde bulunursanız, burada adaletin en küçük eserinin bile olmadığını anlayabilirsiniz. Ceza, adaletin vazgeçilmez koşuludur. Ceza olmadan adaleti yerine getiremezsiniz. Peki ya, örneğin insan ve hayvan öldürmek dahil, her türlü kötülüğü işlemiş olması nedeniyle yılanı dönüştürülmüş olan birine ceza mı verilmiş olmaktadır? Yılanların acı çeken, çile çeken varlıklar olduklarını ya da biz insanlardan daha mutsuz olduğunu kim

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

söyleyebilir? Yılanlar ve diğer sürüngenlerin bizden daha mutlu bir yaşam sürdürdüklerini anlamak için insan olarak kendi halinize bakmanız yeterlidir. Düne bakıp kahrolmak, yarına bakıp türlü korku ve endişelere kapılmak, bizimle ilgili olmayan şeyleri bile kafaya takıp günlerce üzölmek, elde edemediğimiz şeyler için acılar içinde kıvranmak, hayatın yüklediğı yüzlerce sorumluluğı omuzlamak zorunda olmak biz insanlara özgü değildir? Hayvanlar ise, bütün bunlardan muaf tutulmuş, mutlulukla yaşayan varlıklarıdır. Hiç kuşkunuz olmasın ki, lağım çukurlarında yaşayan bir hamam böceğı bile bizden daha mesuttur. Öyleyse, bunun nasıl bir ceza ve nasıl bir adalet olduğunu somamız gerekmiyor mu?

Reinkarnasyon, dinin bir “uyuşturucu” olduğunu öne sürenler için bulunmaz bir örnektir.

KUR'AN'DA CENNET BETİMLEMELERİ

Çok uzun zamandır, bütün çağların ve dünya sonrasının kitabı Kur'an'ın cennete ilişkin betimlemelerini derlemek gibi bir planım vardı. Aslında böyle bir çalışmayı, Tevrat ve İncil'le karşılaştırmalı olarak yapmayı isterdim; fakat ne ilginçtir ki, diğer iki kitapta cennete dair herhangi bir tasvire rastlamak olanaksızdır. Tevrat'a ve Talmut'a baktığınızda, bazı yerlerde yalnızca "yerin altındakiler" şeklinde bir ibare görürsünüz. Cennet denildiğinde somut olarak kastedilen yer, Fırat ve Dicle nehirleri arasındaki Aden adı verilen bölgedir. Başka bir deyişle, cennetin yeryüzünde bulunan bir bölge olduğu düşünülmektedir. O yüzden, özellikle Avrupa ve Amerika kıtasında yerleşik bulunan bazı Musevi grupları herhangi bir şekliyle ölüm sonrası yaşama inanmazlar.

Buna karşılık, bilinen dört İncil'in sadece birkaç yerinde cennet (paradise) sözcüğü, pek çok yerinde ise aynı anlamda "Tanrı'nın Krallığı" (Kingdom of God), "Göklerin Krallığı" ya da "Göksel Krallık" (Kingdom of Heaven) gibi ifadeler kullanılır, hepsi budur... Dolayısıyla, bırakın sıradan bir Hristiyan'ı, en yetkili rahiplerin bile cennetin nasıl bir yer olduğuna ilişkin olarak somut bir betimleme yapması olanaklı değildir. Yapanlar varsa, söyledikleri temel bir kaynağa dayalı olmayan kişisel yorumlar olmaktan öteye geçemeyecektir.

Kur'an ise, cenneti insan aklına yaklaştırmak için oldukça ayrıntılı bilgilere yer verir. Hatta Kur'an'ı okuyan Hristiyanları ve Musevileri en çok şaşırtan şeylerden biri de budur. Ayet ve hadislerde, özellikle de cennet kadınlarına ve romantik sevgiye ilişkin verilen bilgilere çok şaşırlar; oysa yaşama içgüdüünün ardından, bir bütün olarak romantik ve erotik sevgi insan doğasının en baskın içgüdüdür ve bu durum Kur'an'ın Allah'ın insan eli değmemiş beyanı olduğuna dair güçlü kanıtlardan biri

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

sayılmalıdır. Allah'ın yeryüzündeki en seçkin kreasyonu olan insanın doğasına yerleştirdiği en büyük eğilim ve arzulara kayıtsız kalması beklenebilir mi?

Böylece işe koyuldum ve Kur'an'dan ilgili ayetlerin önemli bir kısmını seçip çıkardım. Duyduğum istek, söz konusu betimlemeleri bir oturumda okuduğumuzda zihnimizde "Harikalar ve Sürprizler Ülkesi"ne, kitabın ifadesiyle "Selam (barış ve Esenlik) Ülkesi"ne dair nasıl imgeler oluşacağına dair bir meraktan kaynaklanıyordu.

Şimdi derseniz, Yüce Sultan'ın sınırsız rahmetinden bir eser olarak cehennemin "henüz yaratılmamış veya faaliyete geçirilmemiş" olmasına karşıtlık içinde, "ezelde yaratılmış ve yaşanmaya hazır durumda bekletilen" cennete ilişkin aşağıdaki ayetleri tek oturumda gözden geçirerek sonucu görmeye çalışalım...

-İman edip salih ameller işleyenlere, kendileri için içinden ırmaklar akan cennetler olduğunu müjdele. Cennetlerin meyvelerinden kendilerine her rızık verilisinde, "Bu (tıpkı) daha önce (dünyada iken) bize verilen rızık!" diyecekler. Hâlbuki bu rızık onlara (dünyadakine) benzer olarak verilmiştir. Onlar için orada tertemiz eşler de vardır. Onlar orada ebedî kalacaklardır. (Bakara-25)

-İman edip salih ameller işleyenler ise cennetliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır. (Bakara-82)

-De ki: "Size, onlardan daha hayırlısını haber vereyim mi? Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için Rableri katında, içinden ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetler, tertemiz eşler ve Allah'ın rızası vardır." Allah, kullarını hakkıyla görendir. (Al-İmran 15)

-Rabbimizin bağışına, genişliği göklerle yer arası kadar olan ve Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için hazırlanmış bulunan cennete koşun. (Al-i- İmran-133)

Mert Aslan

-İşte onların mükâfatı Rab'leri tarafından bağışlanma ve içinden ırmaklar akan cennetlerdir ki orada ebedî kalacaklardır. (Allah yolunda) çalışanların mükâfatı ne güzeldir! (Al-i İmran-136)

-Yoksa siz; Allah, içinizden cihad edenleri (sınayıp) ayırt etmeden ve yine sabredenleri (sınayıp) ayırt etmeden cennete gireceğinizi mi sandınız? (Al-i İmran-142)

-Her canlı ölümü tadacaktır. Ancak kıyamet günü yaptıklarınızın karşılığı size tastamam verilecektir. Kim cehennemden uzaklaştırılıp cennete sokulursa, gerçekten kurtuluşa ermiştir. Dünya hayatı, aldatıcı bir metadan başka bir şey değildir. (Al-i İmran-185)

-Rableri onlara şu karşılığı verdi: “Ben, erkek olsun, kadın olsun, sizden hiçbir çalışanın amelini zayı etmeyeceğim. Sizler birbirinizdensiniz. And olsun ki, hicret edenlerin, yurtlarından çıkarılanların, yolumda eziyet görenlerin ve savaşış öldürülenlerin günahlarını örteceğim. Allah katından bir mükâfat olmak üzere, onları içinden ırmaklar akan cennetlere koyacağım. Mükâfatın en güzeli Allah katındadır.” (Al-i İmran-195)

-Kâfirlerin refah içinde diyar diyar dolaşmaları sakın seni aldatmasın. (Al-i İmran-196)

-Fakat Rablerine karşı gelmekten sakınanlar için, Allah katından bir konaklama yeri olarak, içinde ebedî kalacakları, içinden ırmaklar akan cennetler vardır. Allah katında olan şeyler iyiler için daha hayırlıdır. (Al-i İmran-198)

-İşte bu (hükümler) Allah'ın koyduğu sınırlardır. Kim Allah'a ve Peygamberine itaat ederse, Allah onu, içinden ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetlere sokar. İşte bu büyük başarıdır. (Nisa-13)

-Bir de, “Yahudi ve Hristiyanlardan başkası Cennet'e girmeyecek” dediler. Bu, onların kuruntularıdır! De ki: “Eğer doğru söyleyenler iseniz (iddianızı ispat edecek) delilinizi getirin.”

Hayır, öyle değil! Kim “ihsan”¹ derecesine yükselerek özünü Allah’a teslim ederse, onun mükâfatı Rabbinin katındadır. Artık onlara korku yoktur, üstelik onlar üzülmeyeceklerdir. (Bakara/111-112)

-İman edip salih ameller işleyenleri ise, içinden ırmaklar akan, içlerinde ebedî kalacakları cennetlere koyacağız. Onlara orada tertemiz eşler vardır. Onları, koyu gölgeler altında bulunduracağız. (Nisa/57)

-İman edip salih ameller işleyenleri de ebedî olarak kalacakları, içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacağız. Allah, gerçek bir vaatte bulunmuştur. Kimdir sözü Allah’ınkinden daha doğru olan?

Allah, şöyle diyecek: “Bugün, doğrulara, doğruluklarının yarar sağlayacağı gündür.” Onlara içinden ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetler vardır. Allah, onlardan razı olmuş, onlar da Allah’tan razı olmuşlardır. İşte bu, büyük bir başarıdır. (Enam/119)

-Rableri katında selâm yurdu (cennet) onlarındır. Allah, yapmakta oldukları şeylerden dolayı onların dostudur. (Enam/127)

-Âyetlerimizi yalanlayanlar ve o âyetlere uymayı kibirlerine yediremeyenler var ya, onlara göklerin kapıları açılmaz. Onlar, deve iğne deliğinden geçinceye kadar cennete de giremezler!² Biz suçluları işte böyle cezalandırırız.

Onlar için cehennem ateşinden döşek, üstlerinde de cehennem ateşinden örtüler var. İşte biz zalimleri böyle cezalandırırız.

¹ . Bu âyette ihsan, Hz. Peygamber’in de ifade buyurduğu gibi “Allah’a, onu görür gibi ibadet etmek” demektir.

² . Âyetin bu kısmı, “halat iğne deliğinden geçinceye kadar cennete giremezler” şeklinde de tercüme edilebilir.

Mert Aslan

İman edip salih ameller işleyenlere gelince, -ki biz kişiye ancak gücünün yettiğini yükleriz-işte onlar cennetliklerdir. Onlar, orada sonsuza dek kalıcıdır.

Biz onların kalplerinde kin namına ne varsa söküp attık. Altlarından da ırmaklar akar. “Hamd, bizi buna erıştiren Allah’a mahsustur. Eğer Allah’ın bizi erıştirmesi olmasaydı, biz hidayete ermiş olamazdık. Andolsun, Rabbimizin peygamberleri bize hakkı getirmişler” derler. Onlara, “İşte yaptığınız (iyi işler) sayesinde kendisine varis kılındığınız cennet!” diye seslenilir.

Cennetlikler cehennemliklere, “Rabbimizin bize va’dettiğini biz gerçek bulduk. Siz de Rabbinizin va’dettiğini gerçek buldunuz mu?” diye seslenirler. Onlar, “Evet” derler. O zaman aralarında bir duyurucu, “Allah’ın lâneti zalimleredir!” diye seslenir.

Onlar Allah yolundan alıkoyan ve onu, eğri ve çelişkili göstermek isteyenlerdir. Onlar ahireti de inkâr edenlerdir.

İkisi (cennet ve cehennem) arasında bir sur³, A’râf⁴ üzerinde de birtakım adamlar vardır. Cennet ve cehennemliklerin hepsini simalarından tanımaktadırlar. Cennetliklere, “Selâm olsun size!” diye seslenirler. Onlar henüz cennete girmemişlerdir, ama bunu ummaktadırlar.

Gözleri cehennemlikler tarafına çevrildiği zaman, “Ey Rabbimiz! Bizi zalim toplumla beraber kılma” derler.

A’râftakiler, simalarından tanıdıkları birtakım adamlara da seslenir ve şöyle derler: “Ne çokluğunuz, ne de taslamakta olduğunuz kibir size bir yarar sağladı! Sizin, ‘Allah bunları rahmete erdirmez’ diye yemin ettikleriniz şunlar mı?” (Sonra cennetliklere dönerek) “Haydi, girin cennete. Artık size korku yoktur. Siz üzülecek de değilsiniz” derler.

³ . Bu “sur” ile ilgili olarak ayrıca bakınız: Hadîd sûresi, âyet, 13.

⁴ . A’râf, yüksek yerler, yüksek mevkiler demektir. Bazı müfessirler, “A’râf” ile cennet ve cehennem arasındaki surun yüksek yerleri ve sırtlarının kasıldığını ifade etmektedirler.

Cehennemlikler de cennetliklere, “Ne olur, sudan veya Allah’ın size verdiği rızıktan biraz da bizim üzerimize akıtın” diye çağırırlar. Onlar, “Şüphesiz, Allah bunları kâfirlere haram kılmıştır” derler.

Onlar dinlerini oyun ve eğlence edinmişler ve dünya hayatı da kendilerini aldatmıştı. İşte onlar bu günlerine kavuşacaklarını nasıl unuttular ve âyetlerimizi nasıl inkâr edip durdularsa, biz de onları bugün öyle unuturuz.⁵

Andolsun ki, biz onlara bilerek açıkladığımız bir kitabı, inanan bir toplum için bir yol gösterici ve rahmet olarak getirdik. (Araf/40-52)

-Allah, mü’min erkeklere ve mü’min kadınlara, içinde sonsuza dek kalacakları içinden ırmaklar akan cennetler ve Adn cennetlerinde çok güzel köşkler va’detti. Allah’ın rızası ise, bunların hepsinden daha büyüktür. İşte bu, büyük bir başarıdır. (Tevbe/72)

-(Fakat) iman edip salih ameller işleyenlere gelince, Rableri onları imanları sebebiyle, hidayete erdirir. Nimetlerle dolu cennetlerde altlarından ırmaklar akar. (Yunus/9)

-Güzel iş yapanlara (karşılık olarak) daha güzeli ve bir de fazlası vardır. Onların yüzlerine ne bir kara bulaşır, ne de bir zillet. İşte onlar cennetliklerdir ve orada ebedî kalacaklardır. (Yunus/26)

-İman edip, salih ameller işleyen ve Rablerine gönülden bağlananlara gelince, işte onlar cennetliklerdir. Onlar orada ebedî kalacaklardır. (Hud/23)

-O gün geldiği zaman Allah’ın izni olmadan hiçbir kimse konuşamaz. Onlardan mutsuz (cehennemlik) olanlar da vardır, mutlu (cennetlik) olanlar da. (Hud/105)

⁵ . Konu ile ilgili olarak ayrıca bakınız: En’âm sûresi, âyet, 70.

Mert Aslan

-Mutlu olanlara gelince, gökler ve yerler durdukça içinde ebedî kalmak üzere cennettedirler; ancak Rabbinin dilemesi başka. Bu, onlara ardı kesilmez bir lütuf olarak verilmiştir. (Hud/108)

-Rablerinin emrine uyanlar için mükâfatın en güzeli vardır. Ona uymayanlar ise, yeryüzünde olan her şey ve onun yanında bir katı daha kendilerinin olsa, kurtulmak için hepsini kurtuluş fidyesi olarak verirlerdi. İşte hesabın kötüsü bunlar içindir. Varacakları yer de cehennemdir. O ne kötü yataktır!

Rabbinden sana indirilenin gerçek olduğunu bilen kimse, (onu bilemeyen) kör gibi olur mu? (Bunu) ancak akıl sahipleri anlar.

Onlar, Allah’a verdikleri sözü yerine getiren ve sözleşmeyi bozmayanlardır.

Onlar, Allah’ın riâyet edilmesini emrettiği haklara riâyet eden, Rablerine saygı besleyen ve kötü hesaptan korkanlardır.

Onlar, Rablerinin rızasına ermek için sabreden, namazı dosdoğru kılan, kendilerine verdiğimiz rızıklardan gizli olarak ve açıktan Allah için harcayan ve kötülüğü iyilikle ortadan kaldıranlardır. İşte bunlar için, dünya yurdunun iyi sonucu vardır.

Bu sonuç da Adn cennetleridir. Atalarından, eşlerinden ve çocuklarından iyi olanlarla beraber oraya girerler. Melekler de her bir kapıdan yanlarına girerler (ve şöyle derler):

“Sabretmenize karşılık selâm sizlere! Dünya yurdunun sonucu (olan cennet) ne güzeldir!” (Rad/18-24)

-Allah’a karşı gelmekten sakınanlara va’dolunan cennetin durumu şudur: Onun içinden ırmaklar akar, yemişleri ve gölgeleri devamlıdır. İşte bu, Allah’a karşı gelmekten sakınanların sonudur. İnkâr edenlerin sonu ise ateştir. (Rad/35)

-İnanan ve salih ameller işleyenler, Rablerinin izniyle ebedî kalacakları ve içlerinden ırmaklar akan cennetlere sokulacaklardır. Oradaki esenlik dilekleri “selâm”dır. (İbrahim/23)

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

-Şüphesiz Allah’a karşı gelmekten sakınanlar, cennetler içinde ve pınarlar başındadır. (Hicr/45)

-Allah’a karşı gelmekten sakınan kimselere, “Rabbiniz ne indirdi?” denildiğinde, “Hayır indirdi” derler. Bu dünyada iyilik yapanlara bir iyilik vardır. Ahiret yurdu ise daha hayırlıdır. Allah’a karşı gelmekten sakınanların yurdu ne güzeldir.

İçinden nehirler akan Adn cennetlerine gireceklerdir. Kendileri için orada diledikleri her şey vardır. Allah, kendine karşı gelmekten sakınanları böyle mükâfatlandırır.

Melekler, onların canlarını iyi kimseler olarak alırken, “Selâm size! Yapmış olduğunuz iyi işlere karşılık girin cennete” derler. (Nahl/30-32)

-İşte onlar için içlerinden ırmaklar akan Adn cennetleri vardır. Orada tahtlar üzerine kurularak altın bileziklerle süsleneceler, ince ve kalın ipekten yeşil giysiler giyeceklerdir. O ne güzel karşılıktır! Cennet de ne güzel bir yaslanacak yerdir! (Kehf/31)

-Şüphesiz, inanıp yararlı işler yapanlara gelince, onlar için içlerinde ebedî kalacakları Firdevs cennetleri bir konaktır. Oradan ayrılmak istemezler. (Kehf/107-108)

-Ancak tövbe edip inanan ve salih amel işleyenler başka. Onlar cennete, Rahmân’ın, kullarına gıyaben vaad ettiği “Adn” cennetlerine girecekler ve hiçbir haksızlığa uğratılmayacaklardır. Şüphesiz O’nun vaadi kesinlikle gerçekleşir.

Orada boş söz işitmezler. Yalnızca (meleklerin) “selâm!” (deyişini) işitirler. Orada sabah akşam rızıkları da vardır. (Meryem/60-62)

-Her kim de O’na salih ameller işlemiş bir mü’min olarak varırsa, işte onlar için en yüksek dereceler, içinden ırmaklar akan, içinde ebediyyen kalacakları Adn cennetleri vardır. İşte bu, günahlardan temizlenenlerin mükâfatıdır. (Taha/75-76)

Mert Aslan

-Biz de şöyle dedik: “Ey Âdem! Şüphesiz bu (İblis), sen ve eşin için bir düşmandır. Sakın sizi cennetten çıkarmasın; sonra mutsuz olursun.” (Taha/117)

-Şüphesiz Allah, iman edip salih ameller işleyenleri içlerinden ırmaklar akan cennetlere koyacak, orada altından bileziklerle, incilerle süsleneceklerdir. Oradaki giysileri ise ipektir. (Hac/23)

-Dilerse sana bundan daha güzelini, içinden ırmaklar akan cennetleri verebilecek olan, sana saraylar kurabilecek olan Allah’ın şanı yücedir.

Hayır, onlar Kıyameti de yalanladılar. Biz ise o Kıyameti yalanlayanlara çılgın bir cehennem ateşi hazırlamışızdır.

Bu ateş onları uzak bir mesafeden görünce onun müthiş kaynamasını ve uğultusunu işitirler.

Elleri boyunlarına bağlanmış, çatılmış olarak cehennemin daracak bir yerine atıldıkları zaman orada, yok olup gitmeyi isterler

(Kendilerine) “Bugün bir kere yok olmayı istemeyin, birçok kere yok olmayı isteyin!” (denir.)

De ki: “Bu mu daha hayırlıdır, yoksa Allah’a karşı gelmekten sakınanlara va’dedilen ebedîlik cenneti mi?” Orası onlar için bir mükâfat ve varılacak bir yerdir.

Ebedî olarak kalacakları orada onlar için diledikleri her şey vardır. Bu, Rabbinin uhdesine aldığı, (yerine getirilmesi) istenen bir va’didir. (Furkan/10-16)

-O gün cennetliklerin kalacakları yer daha hayırlı, dinlenecekleri yer daha güzeldir. (Furkan/24)

-Onlar, kendilerine Rabblerinin âyetleri hatırlatıldığı zaman, onlara kör ve sağır kesilmezler.

Onlar, “Ey Rabbimiz! Eşlerimizi ve çocuklarımızı bize göz aydınlığı kıl ve bizi Allah’a karşı gelmekten sakınanlara önder eyle” diyenlerdir.

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

İşte onlar, sabretmelerine karşılık cennetin yüksek makamlarıyla mükâfatlandırılacaklar ve orada esenlik dileği ve selâmla karşılanacaklardır.

Orada ebedî kalırlar. Orası ne güzel bir durak ve ne güzel bir konaktır! (Furkan/73-76)

-İman edip salih amel işleyenler var ya, onları içinden ırmaklar akan ve içinde ebedî kalacakları cennet köşklerine yerleştireceğiz. Çalışanların mükâfatı ne güzeldir!

Onlar, sabreden ve yalnız Rablerine tevekkül eden kimse-lerdir. (Ankebut/58-59)

-Kıyametin kopacağı gün, işte o gün mü'minler ve kâfirler birbirinden ayrılacaklardır.

İman edip salih ameller işleyenlere gelince, işte onlar cennet bahçelerinde sevindirilirler. (Rum/14-15)

İman edip salih amel işleyenlere gelince, onlar için, yapmakta olduklarına karşılık bir mükâfat olarak Me'vâ cennetleri vardır. (Secde/19)

-Ne mallarınız ne de çocuklarınız, sizi bizim katımıza daha çok yaklaştıran şeylerdir! Ancak iman edip salih amel işleyenler başka. İşte onlar için işlediklerine karşılık kat kat mükâfat vardır. Onlar cennet köşklerinde güven içindedirler. (Sebe/37)

-Onlar, Adn cennetlerine girerler. Orada altın bilezikler ve incilerle süslenirler. Oradaki elbiseleri de ipektir. (Fatır/33)

-Şüphesiz cennetlikler o gün nimetlerle meşguldürler, zevk sürerler.

Onlar ve eşleri gölgelerde koltuklara yaslanmaktadırlar.

Onlar için orada meyveler vardır. Onlar için diledikleri her şey vardır.

Çok merhametli olan Rab'den bir söz olarak (kendilerine) "Selâm" (vardır). (Yasin/55-58)

Mert Aslan

-Ancak Allah'ın halis kulları başka.

İşte onlar için belli bir rızık, meyveler vardır. Onlar ikram gören kimselerdir.

Onlar Na'im cennetlerindedirler.

Koltuklar üzerinde karşılıklı olarak otururlar.

Onların etrafında cennet pınarından doldurulmuş, berak ve içenlere lezzet veren kadehler dolaştırılır.

Onda baş döndürme özelliği yoktur. Onlar, onu içmekle sarhoş da olmazlar.

Yanlarında bakışlarını yalnızca kendilerine çevirmiş iri gözlü eşler vardır.

Sanki onlar (beyazlıklarıyla), saklanmış (gün yüzü görmemiş) yumurtalardır.

Derken birbirlerine yönelip sorarlar.

İçlerinden biri der ki: "Benim bir arkadaşım vardı."

"Sen de tekrar dirilmeyi tasdik edenlerden misin? Gerçekten de, ölüp bir toprak ve kemik yığını hâline geldikten sonra biz mi diriltilip hesaba çekileceğiz?" dedi.

Konuşan o kimse, yanındakilere, "Bakar mısınız, hâli ne oldu?" der.

Kendisi de bakar ve onu cehennemin ortasında görür.

Ona şöyle der: "Allah'a andolsun, neredeyse beni de helâk edecektin."

"Rabbimin nimeti olmasaydı, mutlaka ben de cehenneme konulanlardan olmuştum."

"Nasıl, ilk ölümümüzden başka ölmeyecek miymişiz?⁶ Bize azap edilmeyecek miymişiz?"

⁶ . Buradaki "ilk ölüm" ifadesi, ikinci bir ölümün gerçekleşeceğini ifade etmez. Müşrikler, ölüp yok olacaklarını, bir daha diriltilmeyeceklerini iddia

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Şüphesiz bu (cennetteki nimetlere ulaşmak) büyük bir başarıdır.

Çalışanlar böylesi için çalışsınlar!

Ziyafet olarak bu mu daha hayırlıdır, yoksa zakkum ağacı mı? (Saffat/40-62)

-Fakat Rabbine karşı gelmekten sakınanlar için (cennette) üst üste yapılmış ve altlarından ırmaklar akan köşkler vardır. Allah, gerçek bir vaadde bulunmuştur. Allah, va'dinden dönmez. (Zümer/20)

-Rablerine karşı gelmekten sakınanlar da grup grup cennete sevk edilirler. Cennete vardıklarında oranın kapıları açılır ve cennet bekçileri onlara şöyle der: "Size selâm olsun! Tertemiz oldunuz. Haydi ebedî kalmak üzere içeri girin."

Onlar şöyle derler: "Hamd, bize olan vaadini gerçekleştiren ve bizi cennetten dilediğimiz yere konmak üzere bu yurda varis kılan Allah'a mahsustur. Salih amel işleyenlerin mükâfatı ne güzelmiş!" (Zümer/73-74)

-“Kim bir kötülük yaparsa, ancak onun kadar ceza görür. Kadın veya erkek, kim, mü'min olarak salih bir amel işlerse, işte onlar cennete girecek ve orada hesapsız olarak rızıklandırılacaklardır.” (Mü'min/40)

-Şüphesiz “Rabbimiz Allah’tır” deyip de, sonra dosdoğru olanlar var ya, onların üzerine akın akın melekler iner ve derler ki: “Korkmayın, üzülmeyin, size (dünyada iken) va’dedilmekte olan cennetle sevinin!”

“Biz dünya hayatında da âhirette de sizin dostlarıyız. Çok bağışlayan ve çok merhametli olan Allah’tan bir ağırlama

ediyorlardı. Onlara en büyük elem ve ızdırap kaynağı ölüm idi. Kısaca onların gözünde ölüm, elem, ızdırap ve azabın sembolü idi. O yüzden, “öldükten sonra yok olup gideceğiz. Bir daha dirilmek ve Muhammed’in iddia ettiği gibi azap görmek yok” anlamına gelmek üzere, “İlk ölümümüzden başka ölüm yok diyorlardı.”

Mert Aslan

olarak, orada canlarınızın çektiği her şey var, istediğiniz her şey orada sizin için var.” (Fussilet/30-32)

-Sen, zalimlerin yaptıkları şeyler tepelerine inerken bu yüzden korku ile titrediklerini göreceksin. İnanıp yararlı işler yapanlar da cennet bahçelerindedirler. Onlar için Rableri katında diledikleri her şey vardır. İşte bu büyük lütuftur. (Şura/22)

-O gün Allah’a karşı gelmekten sakınanlar dışında, dostlar birbirine düşman olurlar.

(Allah, şöyle der:) “Ey âyetlerimize iman eden ve müslüman olan kullarım! Bugün size korku yoktur, siz üzülmeceksiniz de.”

“Siz ve eşleriniz sevinç ve mutluluk içinde cennete giriniz.”

Onlar için altın tepsiler ve kadehler dolaştırılır. Canlarının istediği ve gözlerinin hoşlandığı her şey oradadır. Siz orada ebedî olarak kalacaksınız.

İşte bu, yapmakta olduklarınıza karşılık size mîras verilen cennettir.

Orada sizin için bol bol meyve var, onlardan yersiniz. (Zuhruf/67-73)

-Allah’a karşı gelmekten sakınanlara söz verilen cennetin durumu şöyledir: Orada bozulmayan su ırmakları, tadı değişmeyen süt ırmakları, içenlere zevk veren şarap ırmakları ve süzme bal ırmakları vardır. Orada onlar için meyvelerin her çeşidi vardır. Rablerinden de bağışlama vardır. Bu cennetliklerin durumu, ateşte temelli kalacak olan ve bağırsaklarını parça parça edecek kaynar su içirilen kimselerin durumu gibi olur mu? (Muhammed/15)

-Şüphesiz Allah’a karşı gelmekten sakınanlar, Rablerinin kendilerine verdiği şeyleri alarak cennetlerde ve pınar başlarında bulunurlar. Şüphesiz onlar bundan önce iyilik yapan kimselerdi.

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Geceleri pek az uyurlardı.

Seherlerde bağışlama dilerlerdi. (Zariyat/15-18)

-Şüphesiz Allah’a karşı gelmekten sakınanlar Rablerinin, kendilerine verdiği şeylerle zevk ve mutluluk duyarak cennetlerde ve nimetler içinde bulunurlar. Rableri onları cehennem azabından korumuştur.

Onlara, “Dünya’da yapmakta olduklarınızın karşılığında, sıra sıra dizilmiş koltuklara dayanarak afiyetle yiyin için” denir. Biz, onlara, iri gözlü güzel hurileri eş olarak vermişizdir. (Tur/17-20)

-Şüphesiz Allah’a karşı gelmekten sakınanlar cennetlerde, ırmak başlarındadırlar.

Muktedir bir hükümdarın katında, doğruluk meclisindedirler. (Kamer/54-55)

-Rabbinin huzurunda (hesap vermek üzere) duracağından korkan kimseye iki cennet vardır.

O hâlde, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

İki cennet de (ağaçlar, meyveler, rengârenk bitkiler gibi) çeşit çeşit güzelliklerle bezenmiştir. (Rahman/46-48)

-Onlar astarları kalın ipekten olan döşeklere yaslanırlar. Bu iki cennetin meyveleri (zahmetsizce alınacak kadar) yakındır.

O hâlde, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz? (Rahman/54-55)

-Bu iki cennetten başka iki cennet daha vardır.

O hâlde, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

O iki cennet koyu yeşil renktedir.

O hâlde, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

İçlerinde kaynayan iki pınar vardır.

Mert Aslan

O hâlde, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

İçlerinde her türlü meyve, hurma ve nar vardır.

O hâlde, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

Onlarda huyları güzel, yüzleri güzel dilberler vardır.

O hâlde, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

Onlar, çadırlara kapanmış hurilerdir.

O hâlde, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

Onlara, eşlerinden önce ne bir insan ne bir cin dokunmuştur.

O hâlde, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

Onlar yeşil yastıklara ve güzel yaygılara yaslanırlar, (nimetlenirler).

O hâlde, Rabbinizin hangi nimetlerini yalanlıyorsunuz?

Azamet ve ikram sahibi Rabbinin adı yücedir. (Rahman/62-78)

-(İman ve amelde) öne geçenler ise (Ahirette de) öne geçenlerdir. İşte onlar (Allah'a) yaklaştırılmış kimselerdir.

Onlar, Naîm cennetlerindedirler.

Onların çoğu öncekilerden, azı da sonrakilerdendir.

Onlar, karşılıklı yaslanmış vaziyette mücevheratla işlenmiş tahtlar üzerindedirler.

Ebediyen genç kalan uşaklar, onların etrafında; içmekle başlarının dönmeyeceği ve sarhoş olmayacakları, cennet pınarından doldurulmuş sürahileri, ibrikleri ve kadehleri, beğendikleri meyveleri ve arzu ettikleri kuş etlerini dolaştırırlar.

Onlar için saklı inciler gibi, iri gözlü huriler de vardır.

(Bütün bunlar) işledikleri amellere karşılık bir mükâfat olarak (verilir.)

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Orada ne boş bir söz, ne de günaha sokan bir şey işitirler.

Sadece “selâm!”, “selâm!” sözünü işitirler.

Ahret mutluluğuna erenler, ne mutlu kimselerdir!⁷

(Onlar), dikensiz sidir ağaçları⁸ ve meyveleri küme küme dizili muz ağaçları altında, yayılmış sürekli bir gölgede, çağlayan bir su başında, tükenmeyen ve yasaklanmayan çok çeşitli meyveler içinde ve yüksek döşekler üzerindedirler.

Biz onları (hurileri) yepyeni bir yaratılışa yarattık.

Onları ahret mutluluğuna erenler için, hep bir yaşta eşlelerini çok seven gösterişli bakireler yaptık.

Bunların birçoğu öncekilerden, birçoğu da sonrakilerdendir.

Kötülüğe batanlar ise ne mutsuz kimselerdir! (Vakıa/10-41)

-İman edip salih amel işleyenleri, karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için size Allah'ın apaçık âyetlerini okuyan bir peygamber gönderdi. Kim Allah'a inanır ve salih bir amel işlerse, Allah onu, içinden ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetlere sokar. Allah, gerçekten ona güzel bir rızık vermiştir. (Talak/11)

-Allah iman edenlere ise, Firavun'un karısını örnek gösterdi. Hani o, “Rabbim! Bana katında, cennette bir ev yap. Beni Firavun'dan ve onun yaptığı işlerden koru ve beni zalimler topluluğundan kurtar!” demişti. (Tahrim/11)

-İşte o vakit, kitabı kendisine sağından verilen kimse der ki: “Gelin, kitabımı okuyun!”

⁷ . Bu âyet, “Amel defterleri sağdan verilenler var ya, amel defterleri sağdan verilenler ne mutlu kimselerdir!” şeklinde de tercüme edilebilir.

⁸ . “Sidr” Arabistan kirazı diye bilinen dikenli bir meyve ağacıdır. Kur'an, cennetteki sidrin dikenli olmadığını açıklamaktadır.

Mert Aslan

“Çünkü ben, hesabımla karşılaşacağımı zaten biliyordum.”

Artık o, hoşnut bir hayat içindedir.

Yüksek bir cennettedir.

Onun meyveleri sarkar (kolaylıkla devşirilebilir).

(Onlara şöyle denir:) “Geçmiş günlerde yaptıklarınıza karşılık, afiyetle yiğin, için. (Hakka/19-24)

-Onlar cennetlerdedirler. Birbirlerine suçlular hakkında sorular sorarlar ve dönüp onlara şöyle derler: “Sizi Sekar’a (cehenneme) ne soktu?”

Onlar şöyle derler: “Biz namaz kılanlardan değildik.”

“Yoksula yedirmezdik.”

“Batıla dalanlarla birlikte biz de daldık.”

“Ceza gününü de yalanlıyorduk.”

“Nihayet ölüm bize gelip çattı.”

Artık şefaathçilerin şefaati onlara fayda vermez. (Müddesir/40-48)

-Sabretmelerine karşılık da onları cennet ve ipek(ten giysiler) ile mükâfatlandırır.

Orada koltuklar üzerine kurulmuş olarak bulunurlar. Orada ne güneş (yakıcı sıcak) görürler, ne de dondurucu soğuk.

Üzerlerine cennetin gölgeleri sarkmış, cennetin meyveleri (kolayca alınacak şekilde) yakınlştırılarak hazırlanmıştır.

Etraflarında gümüş kaplar, şeffaf kadehler dolıştırılır.

Gümüşten billur kaplar ki, onları (ihtiyaca göre) ölçüp düzenlemişlerdir.⁹

⁹ . Cennet hayatı ile oradaki sonsuz nimetlerin, dünya şartları ve insan zihninin ölçüleri içinde tam olarak anlatılması mümkün değildir. Kur’an, cennet hayatı ortamını insan zihnine yaklaştırmak için dünya hayatındaki

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Orada kendilerine, katkısı zencefil olan içeceklerle dolu bir kâseden içirilir.

Orada bir pınar ki ona “selsebil” adı verilir.

Çevrelerinde, gördüğünde saçılmış inciler sanacağıın, hep aynı gençlik ve güzellikte kalacak hizmetçiler dolaşır.

Orada, görünce (sonsuz) nimetler ve büyük bir mülk (hükümlerlik) görürsün.

Üstlerinde ince ve kalın ipekten yeşil elbiseler vardır. Gümüş bileziklerle süsleneceklerdir. Rableri onlara tertemiz bir içecek içirecektir.

Onlara şöyle denecektir: “Şüphesiz bu sizin için bir mükâfattır. Çalışma ve çabanız makbul görülmüştür.” (İnsan/12-22)

Şüphesiz Allah’a karşı gelmekten sakınanlara bir kurtuluş, bahçeler, üzümler, kendileriyle bir yaşta, göğüsleri henüz tomurcuklanmış genç kızlar ve dolu dolu kadehler vardır. (Nebî/31-34)

Baştan söyleyelim ki, cennet insanın hayal gücünün çok ötesindedir. Güllerin Efendisi’nin Allah’a hamd ederken sarf ettiği nadide sözlerden biri şudur: “Allah’ım! Sen’i doksan dokuz isminle sena ederim ve daha bilmediğim nice isimlerinle sena ederim.” Demek oluyor ki, Allah’ın bize henüz bildirilmemiş olan pek çok ismi (niteliği) daha vardır. Yeryüzü Allah’ın yalnızca doksan dokuz isminin belirli oranda yansımaları ile bu denli güzel bir mekana dönüşüyorsa, bilmediğimiz diğer binlerce isminin yansımaları, ürün ve yapıtları ile cennet kim bilir ne kadar renkli ve görkemli bir evrene dönüşmüştür! İnsan aklının ve imgelemenin, dünyada iken o düşsel güzellikteki evreni canlandırması sıfır olasılıktır; ancak bir sonraki bölümde daha ayrıntılı değineceğimiz üzere, insanlara bir parça fikir vermesi

varlıkları kullanır. İbn Abbas, “Cennetdeki nimetlerle dünyadakiler arasında isimlerinden başka bir benzerlik yoktur” diyerek bunu ifade etmek istemiştir.

amacıyla cennetteki pek çok varlığın ve nimetin yalın izdüşümleri (veya gölgeleri) dünyevi yaşamın, ondaki varlıkların, nesnelerin içine ve dışına kodlanmış bulunmaktadır. Ya da tersinden bakarak şöyle söyleyebiliriz: Dünyadaki güzel olan her bir şey, cennetteki kaç kat olduğunu hayal bile edemeyeceğimiz derecede geliştirilmiş asıl versiyonlarının silik birer gölgesi ya da fotokopisi gibidir. O yüzden, buradan itibaren aşkın, ancak kesin olarak cismani (somut) olan o dünya ve yaşamla ilgili yapacağımız tüm çıkarımlar, yalnızca onu akla yakınlaştırmaya yönelik yorumlar olacaktır.

Önemli olan diğer bir nokta ise, dediğimiz gibi, cennetin insan doğasının mutluluk haritasına göre tasarlanmış olmasıdır.

Kuşbakışı ile izlediğimizde, cenneti anlatan ayetlerde en çok tekrarlanan öğeleri berrak bir şekilde görebiliriz. Bunlardan en çok tekrar edileni, çoklukla “ırmaklar”, bazı yerlerde ise “pınarlar” şeklinde geçen “su” öğesidir. Bunun yalnızca kitabın sahibi Allah tarafından bilinen birçok nedeni olmakla birlikte, benim söylemek istediğim şudur: Su, hayatın ana maddesi ve sembolüdür. Örneğin bitki örtüsü gibi, hayatın devam ve estiğinde başrol oynayan tüm unsurların oluşum, gelişim ve devamını sağlayan temel unsurdur. Bu yüzden, Allah’ın “hay” isminin muhafazası ve tecellisidir.

Su, her türlü güzelliğin, huzurun ve arınmanın kaynağıdır. Dolayısıyla, gerçek yaşam diye tanımlanan Selam Ülkesi’nde en fazla sudan söz edilmiş olması, oldukça anlaşılır bir durumdur.

Sahih kayıtlardan “mevcut veya hazır” olduğunu anladığımız cennetteki diğer öğelerin en azından bir kısmını seçip çıkaracak olursak, kabaca şunları söylemek olası görünmektedir:

a. Olumsuz duygu ve düşüncelerden arınma. Kitap’ta geçen “Selam Yurdu” deyiminin yaptığı çağrışımlara tam bir koşutluk içinde, cennete girmeden önce, o dupduru dünyaya uyum için kişinin başta günahları olmak üzere, kin, nefret, ha-

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

set, hırs, kıskançlık, usanç gibi bütün kötü duyguların kirlerinden bir şekilde arınması gerektiği açıkça anlaşılmaktadır.

b. Harikalar Diyarı. Cennet, bir harikalar ülkesidir. Orada, görenlere hayretler içinde istemdişi çığlıklar attıracak kadar mükemmel olmayan herhangi bir yapı, varlık, zevk ve eğlence yoktur. Orada her nereye bakılsa, hayrete düşüren görkemli bir saltanat ve şiirsel bir hayranlıkla birlikte romantik duygular uyandıran eşsiz güzellikler görülecektir.

c. Sürprizler Diyarı. Yukarıda kıyısına dokunup geçtiğimiz, özgünlük halini bir parça açıklamak gerekirse, cennetin aslını ve çoğunu oluşturan nesne ve zevklerin daha önce hiç görülmemiş, duyulmamış ve hayal sınırlarına girmemiş olan sürprizler niteliğinde olacağını rahatlıkla söyleyebiliriz. Demek oluyor ki, aslında cennette karşılaşacağımız sayısız güzelliklerin, zevklerin, eğlencelerin ezici bir çoğunluğu henüz hakkında hiçbir fikir sahibi olmadığımız şeyler olacaktır. Tıpkı hayatında hiç araba görmemiş birinin bir gün bir yerde ona sahip olup kullanması gibi...

d. Güvenlik ve garanti duygusu. İnsanlar, cennette sıcaık bir güvenlik duygusu içinde olacaktır. Yalnızca kendi içlerinden (bıkkınlık, üzüntü, stres, korku, kaygı) veya etraftan gelebilecek herhangi bir tehlike olasılığına karşı değil, aynı zamanda kavuştukları sonsuz nimetlerin bir daha ellerinden alınmayacağı ile ilgili olarak tam bir güvenlik duygusu içinde olacaklardır. İnsanlar büyük bir nimete kavuştukları zaman, hem onu kaybetme korkusuna, hem de onu koruma telaşına düşerler. Bu, çok stresli bir şeydir; oysa o görkemli dünyaya ilk adımlarını attıkları anlardan itibaren bizzat Merhamet Sahibi Ezel ve Ebed Sultanı tarafından cennet halkına bir daha asla ölmeyecekleri ve bağışlanmış olan o ışıltılı yaşamın bir daha ellerinden alınmayacağı teminatı verilerek olası tüm endişeleri bertaraf edilmiş, böylelikle tüm kaygılara veda ederek gönül huzuru içinde yeni yaşamlarına başlamış olacaklardır.

e. Yaşamın ve gençliğin sonsuzluğu. İnsanlar, geçici bir yerleşim birimi olduğunu kesin olarak bildikleri dünyada bile

olabildiğince uzun yaşamak için ellerinden gelen her şeyi yaparlar. Ayrıca televizyonlarda paparazzi programlarına ve gazetelerin magazin sayfalarına bakanlar, özellikle bayanların vücut ve yüzlerinde ortaya çıkan tipik yaşlanma belirtilerinden kurtulmak veya onları azaltmak için estetik cerrahların kapısında sabahladıklarını çok iyi bilirler. Aslında bunlar, insan doğasının değişmeyen temel yasası olan “sonsuz bir yaşam” ve “sonsuz bir gençlik” arzusunun dışavurumlarıdır; oysa cennette sonsuzca genç kalınacak bir yaşam vaad edilmektedir. Çünkü gençlik, mutluluğun en önemli koşullarından biridir. İnsan gençlik döneminde diğer insanlara ve olaylara kuşkulardan oldukça uzak baktığı ve hayal dünyası çok aktif olduğu için, gördüğü, duyduğu ve yaşadığı her şeyin düşsel bir tadı vardır. O yıllarda yaşanan bütün hazlar ve mutluluklar, çok daha canlı, çok daha saf ve kusursuzdur; oysa kişi yaşlılığa eriştiğinde çok şey değişmiş olur. Örneğin edildiği bir dolu deneyimin etkisi altında konuştuğu herkese, yaşadığı her olaya daha şüpheli ve sorgulayan gözlerle bakmaya başlar. Geçmişten sürekli yaptığı olumsuz bilgi ve deneyim transferleri nedeniyle, en mutlu anları bile berbat olma tehlikesi altındadır. Hayatında “lekesiz” denebilecek mutluluk anlarının nesli tükenme riskiyle karşı karşıyadır. Bu zevk azalmasına neden olan şeylerden diğeri ise, metabolizmanın eskimiş olmasıdır. Vücut zaten normal yaşamsal işlevlerini yerine getirmekte zorluk çeker, hastalıklar ve arızalarla boğuşur, yenilen ve içilen hiçbir şeyden yeteri kadar zevk alamaz ve sonrasında sindiremediği için o da çoğu kez bir işkenceye dönüşür. Yaşlı bir insanın ayaklarının önüne öteden beri düşlediği her şey serilmiş olsa, gördükleri ona üzüntüden başka bir şey veremez. Yaşlanmış, çökmüş bedenine inatçı bir karşıtlık halinde şaşırtıcı derecede zinde içgüdüleri dimdik ayakta durduğundan dolayı, o anda duyacağı acının gençliğinde çok arzuladığı halde bir türlü sahip olamadığı şeyler karşısında duyduğu acıdan hiçbir farkı olmayacaktır. İşte insan, cennete yaşlılığın pek hazin belirti ve zorluklarından arındırılmış olarak girecek ve orada yaşayacağı her şeyden derinlemesine, katıksız, üstelik düşsel boyutları olan zevkler alacaktır.

f. Yüce Dost'u görmek. Orada insanı bekleyen en büyük mutluluk, kendisini cehennemden azat edip cennetini nasip ederek iki önemli iyilikle sevindiren Şan Sahibi Sultan'ı görecektir. Güllerin Efendisi'nin anlatımıyla, O'nun kelimeleri çaresiz bırakan güzelliğini temaşa ettiği anlarda geçici olarak cennetin diğer tüm nimetlerinden kopan insan, o görkemli güzelliğin etkisiyle evine döndüğünde, ailesi onun eskisinden çok daha güzel ve parıltılı göründüğünü fark ederek hayretler içinde, "Ne oldu sana? Daha güzel görünüyorsun!" diyeceklerdir.

g. Sevdikleri ile birliktelik. Mü'minler cennete kendileri gibi iyilerden kabul edilmiş olan ataları, aile üyeleri ve yakınları ile birlikte girecek, orada da yine normal aile bağları içinde sonsuza dek yaşamlarını sürdürecektir.

h. Kayıtlara, sorumluluklara ve sınırlara veda. Aslında olasılıkla cennet yaşamının en önemli özelliği, her türlü sınır, sorumluluk ve kayıtlardan azat edilmiş olmasıdır. Ömrün bir son sınırı olmadığı gibi, gerek nicelik gerekse nitelik olarak nimetlerin, zevklerin ve eğlencelerin ve daha ilginç olanı, neredeyse özgürlüğün de sınırları yok gibidir. Sonsuz bir gençliğin heyecanı ile sonsuz bir özgürlüğün coşkusu birleştiği zaman, mutluluğun harikaları doğar. Bilindiği gibi, gençlik ve özgürlük insan mutluluğunun doğal temelleridir. Böyle bir durumda, seçeneklerin sonsuzluğu, muhteşem bir duygu olmalıdır.

i. Nicelik ve nitelik açısından nimetlerin sonsuzluğu. Tüm içgüdülerimize, arzu ve fantezilerimize hitap edecek şekilde donatılmış bir çevredeki sayısız nimetlerden sınırsızca yararlanma şansı... Burada, insan mutluluğunun diğer bir koşulu ile karşı karşıyayız. Gözlerin gördüğü ve henüz görmediği onca sayı ve çeşitte nimetlerden arzularına limit koymaksızın faydalanabilmek, herkesin hayalini kurduğu bir lüktür.

j. Mükemmel iklim koşulları. Dünyada insanların en çok mustarip oldukları şeylerden biri iklim koşullarıdır. Orada ise, iklim ne rahatsızlık verecek derecede sıcak ne de üşütecek

derecede soğuk olacaktır. Tersine, herkesin memnun kalacağı şekilde mükemmel bir iklim olacağı bildirilmektedir.

k. Yeşil alanlar. Cennette, uçsuz bucaksız yeşil alanlar olduğu anlaşılmaktadır. Tıpkı bahçeler gibi, yeşil alanlar da insanlar için fırsat buldukça koştukları en huzurlu mekanlardır. Demek ki, insanlar orada da yeşil alanlarda bulunmanın mutluluğunu yaşayacaklardır.

l. Ultra-lüks mekanlar. Cennet betimlemelerinde, “mekan” unsuru oldukça vurguludur. İnsanların orada yapı taşları altın ve gümüş olan köşk, saray ve farklı mimari tarzda yapılmış benzeri ultra-lüks mekanlarda yaşayacakları açıkça bildirilmektedir. Herkesçe bilindiği üzere, insan mutluluğu açısından iyi bir mekan yaşamsal bir değer taşımaktadır. O yüzden, cennette konforlu ve güvenli bir yaşam sürülmesine hizmet edecek şekilde olabildiğince geniş ve lüks mekanlar tasarlanmış bulunmaktadır. **l. Bahçeler.** Bahçeler, bir diğer önemli öğedir. Bahçeler hem meyve zevki açısından güzel çağrışımlar yaparlar, hem de içinde gezip dolaşmak, oturup dostlarla muhabbet etmek amacıyla huzur mekanları olarak tasarlanırlar. Anlaşılan o ki, cennette de insanlar için köşklarinin etrafında ve başka yerlerde aynı hizmetleri görmek üzere tasarlanmış güzel bahçeler bulunmaktadır.

m. Tertemiz eşler. Kur'an'da sözü geçen cennet kadınlarından kastın dünyadan gidecek olan kadınlar değil, o yeni dünyanın yerlileri oldukları kolayca tahmin edilebilir. Çünkü dünya kadınları, “hazır” olan cennete henüz erişmemişlerdir. Bildiğimiz kadarıyla, cennete iyi davranış ve çabaları sonucu hak kazanarak dünyadan gidecek olan kadınların oradaki güzellik ve statüleri çok daha yüksek olacaktır. Sonuçta, cennete belli bir düzeyde istem gücü ve gayret sonucu gitmiş olacaktırlar.

Cennetteki bayanların “tertemizlik” niteliğine vurgu yapılmış olması, dünyanın koşulları içinde kadınların regl ve benzeri fizyolojik sıkıntılarının gizlice dikkate sunulduğu izlenimi vermektedir. Demek ki, cennet kadınları bu tür sıkıntılardan

bütünöyle uzak ve pırıl pırıl olacaktırdır. Dilerseniz, kitapta cennet kadınları ile ilgili olarak yapılan diğér nitelemelere genel bir bakış atalım: Örneğın, “bakire” oldukları söylenmektedir. Buradaki bekaret elbette dünyada olduğı gibi ona bağılı birtakım zorluk ve zahmetleri içermemektedir. Hayranlık verici bir biçimde “tüyler altındaki yumurtalar” ve “saklı inciler” simileleri (teşbihleri) ile vurgulu bir tonda, bedensel açıdan o güne dek “el değmemişlik” niteliğı ile birlikte tam bir “ruhsal ve duygusal bekaret”in kastedilmiş olduğı anlaşılmaktadır. Tabii ki cennette her göz rengine sahip olunabilecektir; ancak özellikle gözleri dişil cazibenin daha etkileyici bir yansımasını ortaya koyan irice siyah, fakat beyazı tam beyaz olan kadınlardan, başka bir yerde aynı bağlamda onları yine dişı güzelliğinin doruklarına çıkaran ve vücutlarının olağanüstü tazeliğini simgeleyen “göğüsleri henüz tomurcuklanmış” ibaresinin kullanılması, dünyada doğuştan bağışlanmış bir artı değer olarak, kadınların gözlerinin üzerine düştüğü hemen her erkeğı yakabilecek kadar sıcak ve büyüly olduğı, yine bir artı değer olarak göğüslerinin bir erkeğı ne kadar heyecanlandırdığı, peşleri sıra sürükleyip götürmeye ne denli muktedir olduğı gerçeğini anımsamak gerekir. Dikkat ettiyseniz, bayanların daha etkileyici görünmek için vücutlarında en fazla ilgilendikleri bölgeler, gözleri ve göğüsleridir. Yeri ve zamanı geldiğinde göğüs dekoltesi yapmaktan hoşlanmayan bir bayan bulmak, neredeyse olanaksızdır. Ayrıca, eşlerinin gözlerinin ta içine ilgiyle bakıp duracak olmaları, erkeklerine sırlıslıkam aşık olacakları için isteklerini yerine getirmeye tümüyle gönüllü ve hazır olacaklarını, bunu yapmaktan büyük bir haz duyacaklarını göstermektedir.

Başka bir yerde cennet kadınlarına ilişkin olarak, bir bayanda mükemmel kompozisyonu oluşturan “yüz güzelliğı” ile “huy güzelliğı”ne (ideal kişisel özellikler) birlikte sahip olduklarının anlatılmış olması çok önemlidir. Çünkü bu, erkekler için de geçerli olmakla beraber, dünyada erkeklerin kadınlarla ilgili en çok şikayet ettikleri konuların başında gelir. Çok güzel bayanlar vardır; fakat “sohbet edilebilirlik”, “birlikte gezilebilirlik” ve “espiri yeteneğı” gibi donanım ve birikimlere sahip olmaya-

biliyorlar veya tam tersi... Oturup uzun uzun keyifli bir muhabbet edemezsiniz. “Biz olayları daha ayrıntılı düşünebiliyoruz”, “Bir anda birçok şeyi birden düşünüyoruz” gibi şeyler söyleseleler de, olayların negatif yönlerini görmeye daha eğilimli oldukları kuşkusuzdur. En masum olaylardan ve sözlerden bile olumsuz bir şeyler çıkarabilme yetenekleri yüzünden, erkekler bir süre sonra onlarla sohbet etmekten sıkılabilmektedir. Bu, hemen hemen bütün erkeklerin ortak deneyimidir. İstedığınız erkeğe rahatlıkla sorabilir ve aynı yanıtı alacağınızdan emin olabilirsiniz; ancak cennet kadınlarının öyle olmayacakları, eşlerine karşı rahatsızlık verici her türlü davranıştan uzak olacakları, “Bir isteğin var mı?” dercesine onların gözlerinin içine tümüyle sevgi ve hayranlık dolu gözlerle bakacakları belirtilmektedir; fakat ilgili ayetlerde dikkate sunulmak istenen bir başka özelliğin de “sadakat” olduğu söylenebilir. Çünkü gözlerini eşlerinden ayırmamaları, aynı zamanda eşlerine son derece sadık olacaklarından kinayedir.

Cennet kadınlarının “yepyeni bir yaratılışla” yaratılmış olduklarının söylenmiş olması, onların tamamen “özgün” ve “dokunulmamış” olduklarına ilişkin anlamlı bir işaret olsa gerektir. Sözü geçen özgünlük, fiziksel güzellik açısından dünya kadınlarından çok daha güzel olmalarının yanı sıra, fazladan birtakım ruhsal donanımlara sahip olduklarını da çağrıştırmaktadır; ancak genel olarak bütün fiziksel özellikleri aynı olsa bile, dünyadaki hemcinslerini tümüyle görünmez kılacak derecede gösterişli ve büyüleyici oldukları kesindir.

n. Giysiler ve takılar. Cennette, insanın ince zevklerine hitap eden olağanüstü güzel giysiler ve takılar olacaktır. Takıların, özellikle kadın bedenine daha fazla yakıştığını ve kadın güzelliğine ayrı boyutlar eklediğini uzunca anlatmaya gerek yoktur.

o. Şaraplar. Sayısız yiyecek seçeneklerinin olduğu bir dünyada, içeceklerin bulunmaması hayli tuhaf olurdu. Allah, insanlar için cennette dünyadaki gibi içildiği zaman verdiği kısmi mahmurluk ve rahatlığın yanında bir yığın berbat duygu-yu, sıkıntıları ve sorunları da beraberinde getiren içkinin tersi-

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

ne, hiçbir yan etkisi olmayan ve yalnızca mutluluk dolu bir sarhoşluk veren şarapların hazırlandığını bildirmektedir. İnsanların sevdikleri ile sohbetleri esnasında çeşitli nefis şarapları da ısıt ısıt kadehlerinden yudumlayacakları anlaşılmaktadır.

p. Hizmetçiler. Cennet yaşamının bir başka özelliği, herkese belli bir sayıda hizmetçi tahsis edilmiş olmasıdır. Herkesin istediği her şeyin anında gerçek olduğu bir dünyada hizmetçilere neden gerek duyulduğu sorulabilir; ancak bu saltanat düzeyinde lüks bir yaşamın tipik görüntülerinden biri olarak düşünölmelidir.

r. Gümüş yemek takımları. Yemeklerde kullanılacak kapların gümüşten olacağı bildirilmiştir. Benzeri başka anlatımlara bakıldığında, oradaki eşyaların en değerli madenlerden mamul olacağı anlaşılmaktadır.

CENNETİN VE CEHENNEMİN FRAGMANLARI

Güllerin Efendisi, mü'min'in araştıran, inceleyen, düşünen ve sorgulayan kişi olmasını istemektedir. Kutsal kitabın yüzlerce yerinde aklın kullanılması öğütlenir ve elbette ki sözünü edeceğimiz durum kullanımda olan akıllar içindir.

Yalın aklın penceresinden bakıldığında, bilgisi sınırsız olan Allah'ın insan için hazırladığı ve ona "asli vatan" olarak seçtiği cennet ve cehennem hakkında önceden birtakım fikir ve karineler vermemesi olasılığının zayıflığına karşın, spontane olarak gerekli açıklamaların kitap ve Yüce Elçi'nin diliyle yapılmış olduğu iddia edilebilir; ama cennette hazırlanmış güzelliklerin ve nimetlerin çoğunluğunun sürpriz niteliğinde olacağı bildirildiğine göre, yine de bu iki dünya hakkında verilmiş olan bilginin oldukça kısıtlı bırakıldığı kolaylıkla anlaşılabacaktır.

Doğrudan söylemek gerekirse, cennet ve cehennem hakkında yalnızca kitap ve hadiste sözel olarak değil, aynı zamanda yaşadığımız hayatın içinde son derece çarpıcı fikirler ve örnekler sunulmaktadır. Başka bir deyişle, dünya hayatı cennet ve cehennemin akisleri ile doludur. İnsan tüm davranış ve eylemlerini "acılardan kaçma ve zevklere koşma güdüsü"ne göre belirliyorsa eğer, dünyanın yüzü de acı ve zevklerin desenleri ile kaplı olsa gerektir. Burada daha ilginç olan şey, tüm çeşitleri ile dünyevi haz ve acıların cennet ve cehennemin fragmanları oldukları gerçeğidir. Tıpkı çekimi tamamlanmış bir filmin en etkileyici sahnelerinden alınarak monatılanmış fragmanlarının vizyona girmeden önce aralıklarla televizyonda gösterilmesi gibi, yaşamın her hemen adımında cennet ve cehennemin fragmanları ile de sık sık karşı karşıya getiriliriz.

Yanma, yaralanma, işkenceye uğrama, hastalıklar, yoksulluk, ezilmişlik, ağrılar, sızılar, açlık, susuzluk, belalar, karanlık, depresyon ve benzeri doğal felaketler, kazalar, karanlık, boğulma,

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

hakarete uğrama, ihanete uğrama, terk edilme, vahşet, cinnet, baskılanma, stres, keder, korkular, endişeler, her türlü dehşet verici veya mide bulandırıcı görüntüler, aslında cehennem hakkında fikir edinmemize hizmet eden küçük küçük örneklerdir. Çünkü bedenimize ve ruhumuza ıstırap vermektedirler.

Diğer taraftan, rengin baharlar, yeşil ve çiçeklerle kaplı oldukları zaman da, sonbaharda sararmış yaprakları altlarında sepya rengi kocaman bir gölge oluşturduğu zaman da içimizde farklı içerikte tatlı duygular uyandıran ağaçlar, tüm çeşitleri ile çiçekler, gündoğumu, günbatımı, göklerde yüzen beyaz bulutlar, yağmur, yürekleri ısıtan sevgi ve aşklar, dostça kucaklaşmalar, şefkat dolu öpücükler, duygusallıkla süslü sevişmeler, her çeşit sevinç, mutluluk, ümit parıltıları ve güzel olan her şey cennetin fragmanlarıdır. Cennet hayatının, göklerden düşen küçük küçük yansımalarıdır.

Sözünü ettiğimiz fragmanlar, sadece çıplak gözle gördüklerimiz değildir. Onların zihinlerimize düşen benzer veya farklılaştırılmış imgeleri de aynı şeydir.

Doğru okuyabildiğimiz takdirde, yeryüzünde ve hayatın içinde cenneti de cehennemi de bir parça kavramak olasıdır.

CENNETTE KADIN FİĞÜRÜ

Kuşkusuz, kötü niyetli insan eli ile kısmen de olsa yozlaştırılmamış tek kutsal kitap olan Kur'an'la ve Güllerin Efendisi'nin diliyle akla yakınlaştırılmış cennet yaşamında hazır bulunan kadın figürleri üzerine anlatılanlara ilişkin hacimli kitapları dolduracak kadar çok şey söylenebilir. Yalnızca birkaç ayet üzerinde durmak ve kişisel yorumlarımı eklemek istiyorum. Yalnızca, her birimizin kimi zaman sevgiyle bağrına bastığı, kimi zaman da zehir gibi içine çekerek katlanmak zorunda kaldığı katıksız gerçeği arıyorum. Doğrusunu Allah bilir.

Bağlam açısından, öncelikle şunu belirtmek isterim: Sonsuz güzellikler ve nimetlerle donatılmış bir "Harikalar Ülkesi"nde sonsuza dek genç kalacağınızı bilerek sınırsız bir özgürlüğe sahip olduğunuzu ve canınızın istediği her şeyi yapabildiğinizi düşünün. "Sonsuz bir gençlik", "çoğunluğu sürpriz niteliğinde olan sınırsız nimetler, hazlar ve eğlenceler" ve "sınırsız bir özgürlük"... İşte bu, insan doğasına göre "mutluluğun kursuz resmi"dir. Anlaşılan, cennetin mimarisi ve içeriği insan doğasının mutluluk düşlerine göre tasarlanmıştır. Cennette arzu edilebilecek tüm bedensel ve ruhsal hazların var olduğu göz önüne alındığında, şüphesiz kadınlar için de erkeklerin varlığından söz edilebilir; ancak cennet betimlemelerinde "cennet kızları"nın oldukça vurgulu olması cennetin insan doğasına göre tasarlanmış olduğunu açıkça ortaya koymaktadır. Çünkü ister hoşlanın ister nefret edin, bayanların tersine erkekler çokeşlilik doğası üzerine yaratılmıştır ve cennette de isterlerse birden fazla eşleri olabileceği bildirilmiştir. Erkeğin genetik yapısına, bir tür "serçe etkisi" kodlanmıştır. Büyük olasılıkla, özgürlüğüne en düşkün kuş serçedir. Bir serçeyi yakalayıp eve ya da kafese kapattığınız zaman, yemeden içmeden kesilecek ve çok geçmeden kahrından ölecektir. Pratik anlamda çokeşliliğe girişmek veya girişmemek bir yönüyle vicdani bir sorunu-

dur; ancak “bütün kadınların tadına bakma arzusu” erkeğin suçu değil, doğasıdır ve erkek açısından o denli aşikardır ki, bunun varlığını en azından kuramsal düzlemde yadsımak tümüyle olanak dışıdır. Nehirler, denizlere doğru akar. Ne yaparsanız yapın, onları dağlara doğru akıtamazsınız.

Bir ayette, cennet kadınları ile ilgili olarak “Onlar, tüyler altındaki yumurtalar gibidir” denmektedir. Başka bir ayette, “tertemiz eşler” ibaresi, bir diğer ayette ise, “göğüsleri henüz tomurcuklanmış kızlar/kadınlar” ibaresi yer almaktadır. Karşılaştırma, bir kavrama yöntemidir ve çoklukla istem dışıdır. Bu üç ayetin sözünü ettiği kadın figürünün niteliklerinin daha iyi kavranabilmesi için dünya kadınları ile karşılaştırılması zorunludur. Baştaki ibarede cennetteki eşlerin önüne “tertemiz” eşler sıfatının eklenmiş olması, ters kavramıyla düşünüldüğünde bana göre dünya kadınlarının fizyolojik kirliliği ile birlikte olaylara yaklaşımlarında yaygın olarak görülen ve neredeyse tüm erkeklerin şikayet ettiği tipik “olumsuzlama psikozu”na göndermede bulunmaktadır. Eşinin söylediği en masum söz ve davranışları, hatta zaman zaman kendisini mutlu etmek için söylediği veya yaptığı şeyleri bile akla hayale gelmedik yerlere çekip cince yorumlayarak söylediğine pişman etmeyen bir kadınla birlikte olan erkeği dünyanın cennetinde sayıyorum. Böyle bir bayan gören ya da duyan varsa, lütfen haber versin de gidip önünde keskin bir reveransla diz çökelim ve o güzel ellerinden hasretle öpelim. Nitekim içinde mide bulandırıcı hiçbir öğenin yer almadığı kesin olarak bilinen cennet ortamında zaten öyle olması gereken o kadınların tertemizliğine vurgu yapılması bir malumun ilamından ibaret olurdu ki, Allah gereksiz söz söylemekten uzaktır. Tıpkı İhlas suresindeki “O doğurmamış ve doğurulmamıştır” şeklinde dile getirilen ve zaten herkesin malumu olan sözdeki asıl kastın Hristiyanlığın sonradan icat ettiği “üçleme” ye atıfta bulunarak “Anneler ve çocuklar ilah olamazlar” biçiminde anlaşılması gerektiği gibi... Demek oluyor ki, onlar sadece fiziksel olarak değil, aynı zamanda kişilik olarak tümüyle arı-duru olacaklar, vücutlarında ve davranışlarında eşlerini rahatsız edecek itici veya mide bulandırıcı her-

hangi bir unsura yer olmayacaktır. Bir hadiste belirtildiği üzere, eşlerini mutlu edecek her türlü hizmet davranışlarına hazır olduklarını söylemek istercesine eşlerinin gözlerinin ta içine bakacaklardır. Kısacası metinlere göre cennet kızlarının en önemli özelliklerinden biri itaatkarlıktır ki, ayrıca burada dünya kadınlarına erkek ruhuna daha fazla hitap edecek “ideal kadın tipi” anlamında dolaylı bir öneri yer alıyor olabilir. Nitekim günümüzde boşanma oranlarının bu denli artıyor olması ile kadınların erkekleri yönetme isteklerinin tavana vurmuş olması arasında önemli oranda bir paralellik olmadığını kimse söyleyemez.

“Göğüsleri henüz tomurcuklanmış” sözü, son derece etkileyici ve nezih bir ifadedir. Erkeğin gözüyle göğüslerin kadın bedeninde kadınsılığı açığa vuran en arı-duru ve büyüleyici dişil simgeler olduğu dikkate alındığı zaman, bu ifadenin orada hazırlanmış olan bayanların vücutlarının dişil tazeliğin doruğunda olduğundan kinaye olduğu kolaylıkla düşünülebilir.

Öte yandan, “tüyler altında kalmış yumurtalar gibi” metaforu, “o güne dek kendisine özel yaratılmış bulundukları asıl sahiplerinden başka hiçbir insan ve cin tarafından görülmemiş, el değmemiş ve pırıl pırıl” oldukları anlamındadır.

Görüldüğü gibi, cennet kızları ile ilgili verilen bilgiler yeterince açıktır. Kimi batılı düşünürler, bir kutsal kitapta veya bir peygamberin diliyle böylesi şeylerin açıkça anlatılmış olmasını yadırgamışlardır; oysa İslam insan doğasının evrensel yasalarına paralel hükümler indirmekle kalmamış, aynı zamanda cennet insan doğasının mutluluk yasalarına uygun yaratılmıştır. Olan şey, sadece budur. Batılı düşünürleri yadırgamamalıyız. Çünkü bu konulardan söz edilmesini, bizzat bu dinin mensupları ayıplamaktadır... Ne yaman çelişki değil mi?

DANTE BEATRİCE'E KAVUŞSAYDI...

Aramızda ünlü İtalyan yazarı Dante'yi tanımayan birinin olduğunu sanmıyorum. Dante'nin en ünlü kitabı, "İlahi Komedya"dır. Kitabının bir cildinde cehennemin katlarını ve her bir katta bulunan kimselerle birlikte başlarına gelen tanrısal (g)azabı anlatır. Dahası, hızını alamaz ve hangi ölçüte göre değerlendirilirse değerlendirilsin yeryüzünde geçmiş ve gelecek bütün insanların en seçkini olmayı bizzat davranışları ile hak eden Güllerin Efendisi'ni de cehennemin alt katlarından birine atar kendince.

Dante'nin, tüm yapıtlarını bir bayandan aldığı esinle üretmiş olduğu bilinmektedir. Doğrusunu söylemek gerekirse, hiç kimse insanlığın dikkatini çekecek kadar ihtişamlı tüm sanat yapıtlarına kadınlardan alınan bir parça esinin kaynaklık ettiğini inkar etmeye cüret etmemelidir.

Öte yandan, insanlar sürekli yanı başlarında ya da gözlerinin önünde olan şeyleri, başka bir deyişle, sahip oldukları şeyleri birer "nimet" olmaktan ziyade "hak" olarak algılama eğilimindedirler. Onlar için şükretmeyi unutur veya pek gerekli görmezler. Onlara baktıkları sırada gözlerinde kıskanılacak derecede değerli bir varlıklarına bakarken istem dışı kısılan gözlerin içine oturuveren keskin tamah ve hırstan neredeyse hiç eser kalmamıştır. Tersine, onlara herhangi bir demirbaş eşyaya baktıkları gibi ifadesiz gözlerle bakarlar hep. "Senin varlığın ya da yokluğun benim için bir etken değildir" der gibi bir halleri vardır. Aslına bakarsanız, bu yalın bir fizik yasasının tipik dışavurumudur. Hiçbir şey olduğu gibi kalmaz. Her şey bir entropiye (düzensizliğe, çöküşe) doğru durmaksızın evrilmektedir. Makro düzeyde evren de sürekli bir entropiye tabi olduğundan, onunla olan ilişkimiz de bir noktada bitecektir. Sonuç olarak karşınızdaki o şey her ne ise, işte bu durum onunla olan

Mert Aslan

ilişkinizin yok olma noktasına gelip dayandığının resmidir. Çökmeden çok önce içi boşal(tıl)mış ilişkiler...

Dante güzel Beatrice'e ölesiye aşık olduğunda, ikisi de henüz küçük birer çocuktuktu. Dante, bu güzel kıızı sadece o dönemde ve sadece birkaç kez görmüştü. Sonrası için, birbirlerine, daha doğrusu Beatrice'in sevgisinden pek emin olmadığımız için, Dante'nin Beatrice'e hiçbir zaman kavuşamadığını söylememiz yeterli olacaktır.

Kimi edebiyat eleştirmenleri, Dante'nin tüm önemli eserlerini hiçbir zaman kavuşamadığı güzel Beatrice'e duyduğu bitimsiz aşkın ilham ışıkları altında yazdığını söylerken, diğer bazıları ona kavuşmuş olsaydı bütün bu muhteşem edebiyat eserlerinin hemen hiçbirinin ortaya çıkmayacağını söylemekte hiç tereddüt etmemişlerdir ve bana göre bu çok etkileyici bir doğrudur. Dante Beatrice'e kavuşsaydı, ona duyduğu aşk entropinin acımasız yasalarına ne kadar dayanabilirdi dersiniz?! Açıkçası, o konuda pek iyimser değilim. En azından, bugün için repertuarımızda yer kaplayan biri haline gelemeyeceğinden emin olduğumu rahatlıkla söyleyebilirim.

Aynı şekilde, bizim kültürümüzde benzer hikayeler vardır. Ferhat ile Şirin, Kerem ile Aslı gibi. Dikkat edilirse, bizdeki bu aşk öykülerinde de erkekler kadınların peşinden koşmuş, ancak görünüşte hüsrana uğramışlardır. Yine aynı şekilde, kavuşamadıkları kadınları gözlerinde büyüttükçe büyütmüşler, sonuçta ortaya bugün okullarda edebiyat derslerinde bile okutulan görkemli aşk destanları çıkmıştır. Peki bu beyler o kadınları elde etmiş, onlara dokunarak etten kemikten yaratıldıklarını kavramış, onlarla sevişerek tüm gizemlerini keşfetmiş ve burun buruna bir ilişkinin doğal sonucu olarak tüm insani kusurlarını, zaafalarını, türlü eza ve cefalarını görmüş olsalardı, onları yine de bu denli yüceltebilirler miydi? Hiç sanmıyorum. Lütfen kızmayın bana; ama belki de bazıları, kedi köpek gibi birbirlerini kovalayarak, lanetler ve küfürler ederek çok geçmeden ayrılmış olurlardı.

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Bir cümleyle toplamak gerekirse, bu iflah olmaz aşklar gücünü ve enerjisini birbirine kavuşamamanın gizeminden almışlardır. Kavuşma ve halvet vaki olmuş olsaydı, bütün bu destansı anlatıların hiçbirini duyamayacaktık. İnanın ki, bugün evlenen bütün çiftler o destansı aşklarda geçen süper komplimanlardan daha fazlasını yapıyorlar birbirleri için; fakat her ne hikmetse ülkemizde yıllık bazda boşanan çiftlerin sayısı artık yüz bini aşmakta ve bu rakam ikiye katlanarak artma noktasına doğru koşar adımlarla ilerlemektedir.

Aramızda hala aşkın her şeye yettiğini, her şeye kadir olduğunu düşünen saftirik tipler vardır belki. Aşk geçici, hormonal bir rahatsızlıktır. Bir derdinizi anlatmak istediğinizde sizi aktif dinlemeyecek veya anlamayacak, sizi teselli etmek için sarılıp saçlarınızı okşamayacak, teselli edici iki çift söz etmeyecek, herkesi kahkahalarla güldüren bir espiri yaptığınızda mal mal bakıp duracak olan birine aşık olmuş olabilirsiniz. “Kafa dengi”, “maceracı” “birlikte gezilebilir” ve “sohbet edilebilir” olmayan birine kapılmış ve dolayısıyla ömrünüz boyunca sessizliğe gömülme veya inekler gibi sessiz sedasız bakışma riskiyle yüz yüze gelmiş olabilirsiniz. Yıllar sonra geriye dönüp baktığınız zaman, aşık olduğunuz o güne lanet edebilirsiniz!

İlişkide aşk tabii ki çok önemlidir ve bana göre olmazsa olmaz bir koşuldur; ancak diğer taraftan karşınızdaki kişinin birlikte yaşanabilir birinde olması gereken kişisel donanıma da sahip olması gerekir...

DEMEK BİR ÇİÇEKLE DE BAHAR OLURMUŞ...

Yazmak, hem büyülü hem de bereketli bir uğraştır. Bugüne kadar yazmaya başladığım dakikadan itibaren ilgili konu hakkında çok daha ayrıntılı düşünebildiğimi, ayrıca konuyla ilgili olarak o güne dek aklımın ucundan bile geçmemiş önemli bir yığın bilgi ve bağlantıların zihnimin çeperlerinde birdenbire belirip hırçınlıkla oraya buraya savrulmaya başladıklarına şaşkınlıkla tanık olmuşumdur hep. Bir şeyi daha ekleyebiliriz: Derinlemesine düşünme becerinizin ayaklanması için en iyi yollardan bir diğeri de uzun metrajlı yürüyüşler yapmaktır. Uzun yürüyüşler sırasında, zihniniz o güne dek askıda duran pek çok soruna kolaylıkla çözümler üretebilecek kadar işlevsel olmaktadır. Zihinde çözülebilecek türden olayları ve sorunları etkin, doğru bir biçimde karara bağlamak veya hızla sonuca ulaştırmak isteyenlere, yazmalarını veya yürüyüşe çıkmalarını şiddetle tavsiye ediyorum.

Kısacası, uzun yürüyüşlerim sırasında sık sık düşündüğüm tövbe ve af konusunda yazarak da düşünmek istedim.

Bugünkü sözlerimi sonuna dek okumaya katlandığınız takdirde, kazançlı bir iş yaptığınızı düşüneceğinizi umuyorum ve sözlerime bir Arap düşünürün sözleriyle başlamak istiyorum: “Allah’ım! Ben günahlara ne kadar hevesli olsam da, işleyebileceğim günahların bir hacmi vardır. Uhut Dağı kadar da olsa, onların bir sınırı vardır; oysaki Sen’in sevgi ve şefkatinin sınırı yoktur. Başımı omzuna yaslıyor ve kendimi Sen’in seven ellerine bırakıyorum.”

İşledikleri hatalar ve günahlar için bağışlanma diledikleri sırada insanların akılları genellikle geçmişe dönük olarak işler. Daha doğrusu, geçmişte birtakım günahlar işlemiştir ve onların affedilmesi için yalvarmaktadır; oysa günahlar geçmişe özgü olmadığı gibi, tövbe de geçmişle sınırlı olmamalıdır. O yüzden,

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Yıldızların Efendisi'nin "Allah'ım! Şimdiye dek işlediğim ve henüz işlemediğim tüm günahlarımın şerrinden sana sığınıyorum!" diye dua ettiğine tanık oluyoruz. Kaldı ki, bazı hadislerden anladığımız kadarıyla Allah bazen normal koşullarda bile yaptığı bir tek iyilikten dolayı kişiyi cennetlikler listesine alabilmekte, yani bir anda onu geçmiş ve gelecek günahlarının hepsinden azat edebilmektedir. O halde bu kişi açısından ortaya çıkan yeni reel durum şudur: Malum kişi yaşamın olanca gürültü patırtısı içinde o andan itibaren de pek çok günah işleyebileceği halde, Allah o olası günahların onun yeni statüsüne zarar vermeyeceğini de peşinen kabul ve ilan etmiş olmaktadır. Şüphe yok ki, bu hayret verici bir durumdur. Şan Sahibi Sultan'ın sınırsız şefkatini ve cömertliğini göstermesi bakımından ise, ayrıca hayranlık uyandırıcıdır.

Güvenilir hadis kaynaklarında, durumu açıklayan çeşitli örneklerle rastlamak mümkündür; ancak burada konuyla ilgili olarak birkaç olay sunmak istiyorum. Biri, Prof. Dr. İbrahim Canan'ın çevirdiği ve Akçağ Yayınları tarafından 1991'de yayınlanmış olan Kütüb-ü Sitte'nin 12'nci cildinin 252'nci sayfasında yer alan 4289 sayılı hadistir.

Sehl İbnu Hanzaliyye anlatıyor: Huneyn günü, Resulullah'la birlikte yürüyorduk. Yürümeyi, öğlen vaktine kadar uzattık. Hatta öğlen namazının vakti girmişti. Derken bir atlı çıktı geldi.

"Ey Allah'ın Resulü!" dedi. Ben sizin önünüzden ilerledim. Ayrıca falan falan dağların zirvelerine çıktım. Bir de ne göreyim! Havazin Kabilesi tümüyle karşımdaydı. Kadınları, develeri ve küçükbaş hayvanları ile Huneyn bölgesinde toplanmışlardı."

Bunun üzerine, Allah'ın Elçisi'nin dudaklarına her zamanki güzel tebessümü yayıldı.

"Allah dilerse, onlar yarın Müslümanların ganimetleri olacaktır" dedi ve sonra etrafındakilere dönerek sordu:

"Bu gece bizi kim bekleyecek?"

Mert Aslan

Enes İbnu Ebi Mersed ileriye atılarak:

“Ben beklerim, Ey Allah’ın Resulü!” dedi.

Allah’ın Elçisi:

“O halde atına bin” buyurdu.

Enes atına binerek O’nun önüne geldi. O da eliyle işaret ederek:

“Şu geçide yönel. En yüksek noktasına kadar çık. Gece boyunca atından inme. Sakın geceleyin senin tarafından bir baskın yemeyelim!” diye tenbihte bulundu.

Sabah olunca Allah’ın Elçisi namazgahına geçti. İki rekat namaz kıldıktan sonra:

“Atlıdan bir haberiniz var mı?” diye sordu.

“Bir haberimiz yok” dediler.

Namaza duruldu. Namaz kılarken arada bir geçide doğru göz atıyordu. Namazı kılıp selam verince:

“Müjde! Atlınız geldi!” dedi. Biz de geçitte bulunan ağaçların arasına baktık ve gördük ki gerçekten de geliyordu. Geldi ve Resulullah’ın önünde durarak selam verdi.

“Ben” dedi. “Gittim ve emrettiğiniz şekilde geçidin en yüksek yerine çıktım. Sabah olunca iki geçit daha tırmandım. Bu süre zarfında sürekli etrafı taradım ve hiç kimseyi görmedim.”

Resulullah:

“Geceleyin atından indin mi hiç?” diye sordu ona.

“Namaz ve kaza-yı hacet dışında inmedim” diye yanıt verdi Enes.

O zaman Allah’ın Elçisi ona şöyle dedi:

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

“Yaptığın bu işle, cenneti kendine vacip kıldın. Bundan böyle ameli terk etmenin sana bir günahı olmayacaktır. Yalnızca bu amalin cennete girmen için yeterlidir.”

(Ebu Davud, Cihad 17, 2501).

Hz. Ebu Hüreyre radiyallahu anı anlatıyor: "Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm, (bir hadis-i kudsi'de) Rabbinden naklen şu olayı anlatır:

"Bir kul günah işledi ve ardından:

‘Ya Rabbi! Lütfen günahımı affet!’ dedi.

Hak Teâla da:

"Kulum, bir günah işledi. Sonrasında düşündü ki, işlediği günahı affedecek veya o günah sebebiyle kendisini cezalandıracak bir Rabbi vardır."

Sonra kul dönüp tekrar günah işler ve:

"Ey Rabbim! Lütfen günahımı affet!" der.

Allah Teâla Hazretleri de:

"Kulum bir günah işledi ve sonra düşündü ki, işlediği günahı affedecek veya o günah sebebiyle kendisini cezalandıracak bir Rabbi vardır."

Sonra kul dönüp tekrar günah işler ve:

"Ey Rabbim! Lütfen beni affeyle!" der.

Allah Teâla da:

"Kulum günah işledi ve sonra düşündü ki, işlediği günahı affedecek veya o günah sebebiyle muâhaze edecek bir Rabbi vardır. Artık dilediğini yapsın. Ben onu affettim!" buyurdu."

(Buhari, Tevhid 35; Müslim, Tevbe 29, 2758).

(Hadislerde, yukarıda olduğu gibi, bir olayın birkaç kez tekrarlanması, anılan sayı ile sınırlı olduğunu göstermez. Bu, genellikle çokluktan kinayedir. M. A.)

Mert Aslan

4117 - Yine Ebu Hüreyre radiyallahu anh anlatıyor: Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm buyurdular ki: "Bir adam vardı. Günah işleyerek nefesine zulmetmekte çok ileri idi. Ölüm gelip çatinca oğullarına şöyle dedi: "Ben ölünce, cesedimi yakın, külümü iyice ezin ve rüzgarın önünde savurun. Allah'a yemin olsun, eğer Rabbim beni bir yakalarsa hiç kimseye vermediği azabı verir!"

Ölünce, bu söylediği ona yapıldı. Allah da yeryüzüne emrederek:

"Sende o adamdan ne varsa bana toplayıver!" dedi.

Arz, onun bütün zerrelerini bir araya topladı. Adam ayağa kalkıp dikildi.

Allah Teala:

"Neden böyle bir vasiyet yaptın?" diye sordu.

Adam:

"Senden korktuğum için ey Rabbim!" cevabını verdi.

Bu cevap üzerine, Allah Teâla Hazretleri onu affetti."

(Buhari, Tevhid 35, Enbiya 50; Müslim, Tevbe 25, (2756); Muvatta, Cenaiz 51, (1, 240); Nesai, Cenaiz 117, (4, 113).

201 - Huzeyfe ve Ebu Mes'ud el-Bedrî radiyallahu anh, Resûlullah aleyhissalâtu vesselâm'ın şöyle söylediğini işittiklerini anlatır:

"Sizden önce yaşamış olan birisine, ruhunu kabzetmek üzere gelen melek sordu:

"Herhangi bir hayır işledin mi?"

Adam:

"Hatırlamıyorum" diye cevap verdi.

Melek, yeniden:

"İyi düşün, belki hatırlarsın" dedi.

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Adam:

"Pek bir şey hatırlamıyorum gerçekten, ancak dünyada iken insanlarla ticaret yapardım. Ticari ilişkilerimde zengin olanların ödeme müddetini uzatır, fakirlere de ödeme işlerinde hoşgörü gösterir ve bazı eksikliklerini bağışlamak sûretiyle kolaylık tanırdım" dedi.

Allah, onu bu kadarcık iyiliği sebebiyle affedip cennetine koydu."

(Buhârî, Büyû 17-18, Enbiyâ 50, İstikrâz 5; Müslim, Müsâkât 26-31, (1560).

Sözü geçen olaylar bağlamında, Yıldızların Efendisi'nin "İnsanın niyeti amelinden üstündür" sözünü ilave etmek gerekir. Yaptığınız veya yapacağınız işin çapı önemli değildir; fakat tüm yüreğinizle içine koyacağınız niyetin büyüklüğü kesinlikle dikkate alınacaktır. Nitekim bizzat işin çapının daha önemli sayılması, Allah'ın kusursuz adaletine aykırı bir şeydir. Çünkü herkesin finansal gücü farklı, ama yüreği aynıdır. Daha önce yapmış olduğunuz herhangi bir iyilik esnasında her türlü gurur ve gösterişten uzak olduğunuzdan ve sonunda kendinize dönüp "Allah'ım! Bu iyiliği yaparken, Sen'in sonsuz sevgi ve rızanı kazanmaktan başka gizli veya açık hiçbir amacım olmamıştır" diyebilir misiniz? Diyebiliyorsanız, yalnızca o iyilik oracıkta cennetlikler listesine alınmanızı sağlamış olabilir.

Demek ki, çok yerinde veya çok güzel olduğu vakit, bir tek çiçekle de bahar olurmuş...

DİLEK TEPEŞİ

Yokuş yukarı kıvrılarak giden parke döşeli sokağın yüz metre kadar ilerisinde sağda bulunan ve belirgin biçimde tarihi dokuya sahip iki katlı bir evin hemen giriş kapısının önündeki birkaç basamaklı merdivenin başında oturmakta olan adamın yapmayı istediği tek şeyin yoldan gelip geçenleri seyrederek vakit geçirmek olduğunu anlamak için dikkatle bakmaya gerek yoktu. Yapılı biriydi. Hafif yuvarlak ve fakat oldukça biçimli bir yüzü vardı. Gözleri öylesine ısrarcıydı ki, üzerine düştüğü hiç kimseyi gözden kayboluncaya dek bırakmak istemiyordu. Yapacak başka iş olmayan biri için, bu anlaşılabilir bir şeydi.

Şöyle bir kımıldandı. Sol elini altına doğru uzatarak üzerinde oturmakta olduğu minderi ve o arada olasılıkla pantolonu veya iç çamaşırının uzun süredir oturmaktan dolayı kalçasının kaba derisini acıtan dağınık katlarını düzelttikten sonra yorulmuşçasına derinden bir soluk verdi.

Tam o esnada, bakışları sokağın elli metre kadar aşağısında karşı kaldırımdan ağır ağır çıkmakta olan yirmili yaşlarda bir bayana sabitlendi. Eğer o anda zifiri karanlıkta ilerliyor olsaydı, onun bir dişi olduğunu anlamak için yalnızca yürüyüşüne bakmak yeterdi. Dizlerinin üstünde biten ve ince vücuduna adanmaklı yapışmış olan elbisesinin varlığı ile yokluğu arasında hiçbir fark olmadığı söylenebilirdi. Dolayısıyla, tamamen çıplak olması bile daha tahrik edici olmasını sağlayamazdı; ancak o yüksek dereceli kıskırtıcılığın ardında çocuksu bir masumiyetin güçlü izleri okunuyordu. Adamın hizasına geldiğinde, ona canlı olmaktan başka hiçbir özelliği olmayan herhangi bir nesneye bakarmış gibi anlık bir bakış fırlattı ve yüzünü öbür tarafa çevirdi.

En uzak yolculuklarımızı olduğumuz yerden ayrılmadan yaptığımız kesinlikle doğrudur. Tahmin edileceği üzere evin

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

öteki yanında kayboluncaya kadar gözlerini ondan bir an bile ayırmamış olan adam, o saniyede kendinden uzaklaştı.

Kahramanımız otuz yedi yaşında ve önemli bir kamu bankasında müdürdü. Görenlerin gıpta ettiği güzel bir de arabası vardı. Kasabanın yerlisi olmadığı halde, oraya tayin edildiği üç yıl öncesinden bu yana herkesçe sevilen ve saygı duyulan biri olmayı başarmıştı; ancak onun ne zampara biri olduğunu yakın çevresinden birkaç hatırı sayılır dostundan ve genellikle çevredeki şehir ve kasabalardan seçerek birlikte olduğu kadınlardan başkası pek bilmezdi. Bir miktar babadan kalma mal varlığı da olduğu için hali vakti gayet iyiydi. Tayin olduğu dönemde kasabanın kuzey sınırından yükselen tepenin zirvelerinde muhteşem bir dubleks villa yaptırmıştı. Boş vakitlerinde ön taraftaki geniş bahçeye ektiği çiçekler ve sebzelerle ilgileniyor, özellikle ikindi sonrasında balkonunda saçlarını ve yüzünü rüzgarlara okşatarak kahvesini yudumluyordu.

Hemencecik ağlayacakmış gibi bakan o masum gözlerle, zaman zaman herhangi bir kafeteryada kahve içmek için çıktığı Dilek Tepesi'nde karşılaşmıştı ilk kez. Orası, kasaba sakinlerinin günlük yaşamın sıkıntılarından uzaklaşıp bir parça soluklanmak için çıktığı en ünlü uğrak yeri idi. Yerel halk, tepenin hemen hemen orta yerinde bulunan ve sonradan defalarca onarılmış, çeşitli yerleri yeniden düzenlenmiş olan bir havuza madeni paralar atarak dilek tutmayı adet edinmişti. Tuttukları dileklerin gerçekleşeceğine inanıyorlardı.

Bulunduğu masada kahvesini yudumladığı sırada havuzun başında toplanmış küçük bir grup çocuğun arasında suya taş atan bir bayan dikkatini çekmişti. Onu gördüğü anda kendi kendine sorduğu ilk şey, böylesine muhteşem bir güzelliğin farkına varmakta neden bu kadar gecikmiş olduğuydu. Çocuklarla kısa süren bir muhabbetin ardından doğruca karşı tarafta yaşlı bir karı kocanın oturmakta olduğu masalardan birine geçen bu güzellik abidesi de bir insandı ve karşısında oturup öylesine şiddetli bir ekstasi halinde tam da yüzüne odaklanmış birinin uzun süre farkına varmaması olanaksızdı. Nitekim bir

Mert Aslan

müddet sonra oradan kalkıp evlerine doğru giderlerken, tüm mesleki kariyerini, toplumsal saygınlığını ve erkeklik gururunu çoktan ayaklarının altına almış biri yakın bir mesafeden peşleri sıra gidiyor olacaktı...

İlk karşılaşmanın üzerinden geçen ikinci günlük izlemenin sonunda, onunla çarşıda bir butikten çıkışında ilk kez yüz yüze iletişim sağlamayı başarmış, fakat alışık olmadığı şekilde esaslı bir azar işitmişti. Daha sonra edindiği bilgiye göre, çiçeği burnunda öğretmendi ve neden katlandığını bilmediği mutsuz bir evliliği vardı.

Çok geçmeden, bitmesi hiç istenmeyen sırlısklam aşk günleri başladı. Genellikle arabayla kasabanın izbe bir yerinde buluşarak başka kasaba veya şehirlere gidiyor, tarihi veya turistik yerleri geziyor, en seçkin mekanlarda baş başa yemek yiyor ve tabii ki gözlerden uzak oldukları her yerde yasak aşkın korkunç heyecanları içinde tir tir titreyerek sevişiyorlardı. Gizlice villasına geleceği zamanlarda onu beklerken gözünde saniyeler bile büyüyor, kapının zili çaldığı an kalbi göğsünden fırlayacakmış gibi delice bir heyecana kapılıyordu.

Onun süt kadar beyaz ve fayans kadar pürüzsüz gerdanını, göğüslerinin öptükçe tomurcuklanan kaygan pembe uçlarını ve incecik kollarını düşündü. Sevişirken gerilen bedeninde kaynayıp duran sıcak hazların etkisi altında dudaklarından yayılan istem dışı seslerden daha güzel bir ses duymadığını tekrar tekrar anımsadı. Doğrusu, karşısına çıkan her güzel kadınla farklı bir macera yaşayabiliyordu; ama yoldan geçen kadınların gölgeleri gittikçe uzuyordu. Kalbi, heyecanla karışık dehşetli bir kederle dolmuştu.

Kafasının iyice yorulduğunu hissetti. Bir eliyle yerden destek alıp tıslayarak zorlukla ayağa kalkarken arkaya doğru hafifçe sendeledi; ancak yıkılmadı. Tekrar eğilerek tıpkı kendisi gibi eskimiş minderini aldı ve yalpalayarak içeriye girip kapıyı arkasından sürgüledi...

Bir Masumiyet Başıyapıtı Muhammed

Neden hayal kurar insan? Şüphesiz, pek çok nedenden söz edilebilir. Onlardan biri, fiziksel gücüyle yapamadıklarını hayalin sınırsız kudreti ile yapabiliyor olmasıdır. Gizemcil ruhsal kaynaktan çıkan bu güç, hem zaman ve mekanın hem de toplumsal gelenek ve ahlakın bütün kurallarından azadedir.

Zaman bedenın isyanını onu bir enkaza dönüştürerek acımasızca bastırırken, ruhun aralıksız ve arsız isyanına sadece seyirci kalır. Düşlerimiz, sonsuzca kuraldışı ve dokunulmazdır...

Hayal gücümüz, asla masum değildir.

TUTSAKLIĞI SEVMEK

Mahşeri kalabalığın arasında olmasına rağmen gözlerden bir parça ırak olabilmek gayretiyle biraz ilerideki kalında bir ağacın ardına sinmiş olan orta yaşlı, ablak yüzlü ve kır saçlı emlakçı, cep telefonunu sağ kulağına adeta yapıştırmış halde hattın diğer ucundaki kişiyi bastırmak için insanüstü bir çaba harcıyordu. Zaman zaman suratı kızarıp bozariyor, boyun damarları kabarıyordu. Etraftan duyulmaması için her ihtimale karşı diğer elini ağzına dayayarak kısımaya çalıştığı sesi yer yer gözlerine yayılan tehditvari bir ifadeyle sertleşerek yükseliyor, yer yer alçalarak müstehzi bir ifadeye bürünüyor.

Bir ara iyice kontrolden çıkmış olmalıydı ki, biraz daha uzakta bulunan başka bir ağacın ardına doğru yürürken birtakım ağır sokak küfürleri savurmaya başladı.

“Senin ne b... içinde olduğun umurumda değil tamam mı?!” diye bağırdı. “Ben hayır kurumu değilim?! Ya parayı getirirsin ya da ailene kadar her şeyine uzatırım elimi!”

Anlaşılan, karşısındaki kişi edilgin bir direniş halinde birazcık olsun zaman kazanma derdindeydi; ancak onu ikna etmek hiç de kolay görünmüyordu. Konuşmuyor, adeta gürlüyor, hiç aman vermiyordu.

Tartışma, bir evin satışı ile ilgiliydi. Emlakçı karşısındaki kişiye bir ev satmış, ama vadesi dolduğu halde almayı planladığı komisyon ücretini alamamıştı. Alıcı ise, kendince birtakım mazeretler bildirmeye uğraşıyordu. Aralarındaki bu tek kutuplu tartışma, aynı minval üzere bir süre daha devam etti. Emlakçı son birkaç tehdit daha savurduktan sonra cep telefonunu alıcının suratına kapattı ve ceketinin sol iç cebine koydu. Kendi kendine söylenerek dönüp kalabalığın arasına karıştı. İlk karşı-

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

laştığı iki arkadaşı, aralarında tasarrufları hakkında derin bir sohbe dalmıştı. Biri diğerine kısık bir sesle:

“Bu aralar borsaya yatırım en avantajlı yol bence” diyor-du.

Diğeri, başını hafifçe sallayarak onu onayladı.

“Haklısın” dedi. “Siyasi belirsizlik ortadan kalkıyor gibi... Görürsün, borsa birkaç güne kadar korkunç tavan yapacak. Gidişat, kriz beklentisini satın alıp dövize yatırım yapanları batırır.”

Oradan yapay bir gülümsemeyle ayrılarak uzaktan akrabaşı sayılan genç bir çiftte arka yanlarından usulca sokuldu.

Kadın sıkıntılı bir şekilde iç çekerek:

“Seninki yine kefil arıyormuş. Kız kardeşine biraz imada bulunmuş. Yumulmak için küçük bir işaret bekliyor galiba” dedi kocasına.

“Kardeşim olmasa geçen sefer de kefil olmazdım ona; ama beni perişan etti dangalak!” diye karşılık verdi adam ve havaya bakarak önemsiz bir şey söylemişçesine ekledi: “Beni hasta ediyor. Bir de kardeş katili olmayayım bari.” O arada, ufak ufak burnunu karıştırmaya başlamıştı.

Kadın bu sefer gülerek:

“Aman, ağzından yel alsın! Nasıl laf o öyle!?” diye söylen-di ve sol yanı başındaki ağaca orta parmağının tersiyle bir iki kez tıklattı. Ardından, yine aynı parmağının tersini gözlerinin altında paralel biçimde gezdirerek olağan çizgilerinden taşma veya akma olasılığına karşı rimellerini kontrol etti.

Oradan da sessizce uzaklaşmaya başlamıştı ki, neredeyse yarım saatir bir gün önce kalp yetmezliğinden ölen yakın dostunun cenaze törenini yönetmekte olan din görevlisinin dualarının bittiğini gösteren “El-Fatiha!” nidası üzerine aceleyle “Amin” dedi ve geriye dönen kalabalığın önünde orta yaşlılık-tan ötürü epeyce gevşemiş koca göbeğini sallayarak arabasına

Mert Aslan

doğru seğırtti. Telefonunu anında eline geri almış, hırsla tuşlara basmaya başlamıştı...

Hayattan daha fazla hiçbir şeyi sevmeyen ve bu yüzden sonsuz yaşam ve sonsuz gençliğin sırlarını arayıp duran insanın, ölüm sonrası yaşama ilişkin verilmiş müjdelerle neden ilgilenmediğini anlamak kolay değildir. Aslına bakılırsa, ölüm kişinin yıllardır yattığı kasvetli bir hapisane hücrelerinden silahlı bir gerilla grubu tarafından bir gece yarısı baskını ile kurtarılmasına benzemektedir. Bir insan olarak mahkumun, kendisini kurtaranlara minnet duymaktan başka bir seçeneğı yoktur. Ten kafesine hapsedilmiş olan insan ruhu (özü) için sonsuz derecede özgür gerçek yaşamın o sıkıcı kafesi tuz buz eden ölüm sayesinde başladığı göz önüne alındığı zaman, ölüme karşı ilgisizliğin bizzat yaşamın kendisine karşı akıl almaz bir aymazlık anlamına geldiğı açıkça görülebilir. Tıpkı uykuda olduğumuzu anlamak için uyanmak zorunda olduğumuz gibi, yaşadığımızı duyumsamak için de ölmek zorundayız; ne var ki bu aşamada çelişkişel bir durumla karşı karşıya geliriz: Herkes cennete gitmek istemekte; ama hiç kimse ölmek istememektedir...

YAŞAM BİR SİNEMA DEĞİLDİR

“Hayat güzeldir” diyorlar. Hayatın her şeye rağmen yaşamaya değer olduğunu söylüyorlar; oysa bize hayatın güzel olduğunu ve bir şekilde yaşamaya devam etmemiz gerektiğini hissettiren duygusal cihaz bütün canlıların temel içgüdü (basic instinct) olan yaşama içgüdüsünden başkası değildir. Onun sevk ve baskısı dışında, dünyada yaşamaya değer sayılabilecek çok az güzellik ve mutluluk vardır. Hayatın ne kadar güzel olduğuna dair uzun uzadıya seslendirilen coşkun ve şiirsel söylevler, büyük olasılıkla anlatan kişilerin sevinçli oldukları anlara denk gelmektedir.

Çok tekrar edilen geleneksel klişeler, düşünen ve aklına fazla müracaat edenler için kimi zaman rahatsız edici, kimi zamansa gülünç olur. Bir ara bir yerde fazla samimi olmadığım bazı kimselerle oturmuş konuşurken hapsirdim. Bunun üzerine, “Çok yaşa hocam!” diyenler oldu. Onlara şakayla karışık, “Aklınızda olsun. Bu lafı hapsirdiğimi görenlerden bir daha duymak istemiyorum.” dedim. Bu lafı duymak istemediğim için, hapsirmaktan korkar hale geldim. Nerede hapsiracak olsam, kendi kendime “Ahaa! Yine aynı şeyi duyacağım.” diye tedirgin oluyorum. Abarttığımı, obsesif bir kişilik olduğumu sananlar olabilir. Hayır, değilim. Yaşamayı, ölümden daha anlamlı bulamıyorum. Nedenini, kimse bilmez. Onun hikayesi, yıllardır içimde, izbe bir yerde mumyalanmış halde gömülüdür.

Herkesin affına sığınıyorum; ama genellikle bu masalların tersine inanmak gerekir. Bir konuda toplum ne diyorsa, çoğunlukla bunun tersi doğrudur. Her kim sürekli olarak toplumun ağzından çıkanlara bakarak hareket ediyorsa, ondan başka şey olur mu bilmem; fakat filozof, yazar veya sanatçı olamayacağı kesindir.

Hayatın “güzel” olduğunu etrafta kim söyleyip duruyor?

Mert Aslan

“Düşünme”nin ve varoluşsal acıların ağırlıklarını bir kenara bırakarak yaşayan bazı varlıklı kimseler söylüyor. En güzel beldelerde, hem de istediği kadar tatil yapabilenler söylüyor. Hak etmediği ihtişamlı koltuklarda oturanlar, iyi yemekler yiyenler, fazla uyuyanlar, purosunun külünü kebabların içine savuranlar söylüyor. Vicdanını yitirdikten sonra mazlum ve yoksulların üzerinde, onların iniltilerini şarkı gibi dinleyerek oynamaktan haz duyar hale gelmiş olanlar söylüyor. Çünkü onların hayatı romanlarda ve filmlerdeki hayatlara epeyce benziyor. Ve insanın insana yaptıklarını iyi görenler, bazen “anlama”nın ve “düşünme”nin ağırlarına dayanamaz oluyor... Bazen Gorki kadar kötümser oluyor, sonunun Gogol, Maupassant ve La Martin’inki gibi içler acısı olmasından korkuyor...

Sona gelince... Bir cam kadar şeffaf olalım ve katı gerçeği kabul edelim: Doğrusu şu ki, biz fanilerin hiçbirini imrendirici bir son beklemiyor. Özellikle sonsuzluk vizyonunu kaybetmiş olanlar için dünya hayatının sonu belli bir ölçüde hüzündür, hüsrandır, pişmanlıktır, rezilliktir, rusvaylıktır. Başınızı kaldırın ve eskiden yarıtanrılık katına kadar efsaneleştirilmiş olanların bugün ne hale düştüğüne iyice bir bakın...

Mutlu sonlar yalnızca sinema salonlarında kaldı. Hayat, bir sinema değildir...

HIRİSTİYAN MÜ'MİNLER

Konya'nın kuzeyinde Sillesinde çok eski bir yerleşim birimi vardır. Hafızam beni yanıltmıyorsa, oraya en az üç kez gittim. Sonuncusu, her yıl düzenlenmekte olan ve sadece il içindeki değil, aynı zamanda yurtdışında bulunan Sillelilerin yoğun şekilde katıldığı Sille Günü'nün on birincisi münasebetiyle bir dostumun daveti üzerine bugün oldu. Organizasyon kapsamında düzenlenen tüm etkinlikleri kıyasından köşesinden izledikten sonra, ev sahibi arkadaşlarla birlikte kasaba merkezini dolaştık. Eskiden kasabanın tam ortasından aktığı anlaşılan ve yazık ki artık kurumuş dere yatağının üzerinde bulunan tarihi Aya Eleni kilisesine geldiğimizde ise, organizasyon sırasında bir milletvekilinin söylemiş olduğu bir şeye tekrar dikkat ettim. Kilisenin içindeki tanıtım tabelasında yapım tarihinin M.S. 327 yılı olduğu yazıyordu. Bu küçük bilgi, kiliseye olan bakış açımı duygusal boyutta tümüyle değiştirmişti. Yalnız başıma olsaydım, kilisenin kuytu bir köşesinde iki rekat namaz kılar ve oracıkta yere oturup sessizce ağlardım...

Sanırım, Hristiyanlıkta bugünkü "teslis" ya da başka bir deyişle "kutsal üçlü" inancının ne zaman başlatıldığını bilmek, bu isteğimi tuhaf olmaktan yeterince kurtaracaktır: M.S. 325...

İsa'nın tanrılığı düşüncesi, Roma İmparatoru Konstantin'in himayesi altında İznik'te toplanmış olan ilk Konsil'de büyük tartışmalar sonunda Hristiyan teolojisinin temeline oturtulmuştur. Bu, Hristiyanlığın kalbine saplanmış ilk ve en deşetli hançerdir.

Bu tarihe kadar, Hristiyanlar arasında bizim inandığımız dinden pek farklı bir şey yoktu. Allah'a ve İsa Mesih'e tıpkı bizim inandığımız gibi inanıyor ve büyük olasılıkla yine bizim gibi ibadet ediyorlardı. O bölgeye çok daha önceden geldikleri göz önüne alınırsa, Sille'de yaşayan Hristiyanların İznik'te yapı-

Mert Aslan

lan teolojik katliamdan haberlerinin bile olmadığı kolayca tahmin edilebilir. Bu yönüyle, Roma devletinin o malum konsile kadar sadece dinlerinden dolayı uzun zamandır uyguladığı ağır baskı ve işkencelerden bunalıp hicret ederek dünyaya dağılan o topluluklardan birinin orada hayatlarını kayaların içine oydukları mağara evlerde sürdürürken ibadet için kasabanın merkezine böylesine güzel bir mabet inşa etmiş olmaları karşısında hayranlıkla eğilmekten başka seçeneğimiz olduğu kanısında değilim.

Geçmişe götüren ya da geçmişi deşifre eden bir zaman tüneli icat edilmiş olsaydı, kuşkusuz onları görmeyi çok arzu ederdim...

Ben, onca günahlarına karşın Allah'ı ve O'nun dostlarını tüm yüreğiyle seven biriyim. Bu yüzden, o arı duru Hristiyan mü'minlere çok yakın hissettim kendimi...

KÖTÜ NİYET BAŞIMIZA GELEBİLECEK EN KORKUNÇ FELAKETTİR

Genellikle niyeti namazın başlangıcında yapılan bir hazırlık eylemi zannetmek gibi bir algılama zaafımız olduğu söylenebilir. Namazın niyetine, “Niyet ettim Allah rızası için...” diye başlarken, yapacağımız ibadeti yalnızca O’nun hoşnutluğunu ve sevgisini kazanmak amacıyla yaptığımızı belirtmiş oluruz. Ayrıca namazın başında da olsa, alışıldık şeklinin tersine, niyet sözel bir vecibe değildir. Yani, kalben yapılmalıdır.

Niyet, lokal bir davranış da değildir. Pek çok İslam bilgini-nin görüşüne göre muteber hadis koleksiyonlarının başlangıç kısımlarında geçen şu iki sahih hadis “İslam’ın özü”dür: 1. “Ameller, niyetlere göre değerlendirilir.” 2. “Mü’min’in niyeti, amelinden üstündür.”

Bu iki hadis, niyetin belli başlı birkaç yere özgü lokal bir davranış değil, yaşadığımız hayatın her adımını denetim altında tutması gereken bütüncül bir tutum olduğunu göstermektedir. Çünkü hayat çoğu zaman öylesine karmaşık, öylesine müphem hale gelir ki, iyi niyetimizden başka çıkar yol bulmak neredeyse olanaksızdır. İyi niyet her zaman ve tek başına bir çözüm mekanizması değildir kuşkusuz; ama genellikle Allah katında bizi kurtarabilecek bir büyüye sahiptir. Bazen iki ayrı insan birbirine tümüyle zıt doğrultuda iki farklı eylemde bulundukları halde, sadece iyi niyetleri sayesinde Allah’tan takdir görürler. Diyelim ki, yenilerde çok sevdiği babası vefat etmiş bir arkadaşınızın ziyaretindesiniz. Kişisel olarak, baba-oğul arasındaki ilişki biçimi benim hep ilgimi çekmiştir. Siz de, arkadaşınıza babası ile olan ilişki biçimi ve onunla geçirdiği güzel anıları hakkında sorular sormak istemiş olabilirsiniz. Eğer bunu, örneğin onun o güzel günleri anlatarak deşarj olmasını amaçlayarak sorduysanız, bundan size sevap ve ücret tahakkuk edecektir. Diğer taraftan, başka bir gün başka bir ziyaretçi mağdurun o günleri hatırlaması halinde acısının depreşeceği ve derinleşeceği kaygısıyla onu daha eğlenceli konular üzerine konuşmaya yönlendirmeye

Mert Aslan

çalışmış olabilir. Böylelikle, o kişi de bu iyi niyetli çabasından dolayı Allah'tan bir ödül alacaktır. Görünüşe göre, bu iki davranış birbirine tamamen zıttır; ancak ortak bir paydaları vardır: Her ikisi de iyi niyetle yapılmıştır, her ikisi için de belirli miktarda sevap yazılmıştır.

Başlangıçta andığımız hadislerden ikincisine baktığımızda, niyetin çapı ile ilgili özel bir vurgudan söz etmek zorundayız. Formüle etmek gerekirse, şöyle diyebiliriz: Yapılan bir işin Allah katındaki çapı, arkasında yatan niyetin büyüklüğü ölçüsündedir ya da bir işi yaparken Allah'ın rıza ve sevgisini kazanma doğrultusunda taşıdığımız niyet ne denli berrak ve büyükse, o işin değeri o kadar büyük sayılmaktadır. Örneğin okul yaptıran bir kimsenin içindeki Allah'ı rızasını kazanma niyeti, o okulda okuyan yoksul bir öğrenciye bir liralık infakta bulunan sıradan bir kimsenin niyeti kadar saf olmayabilir. Eğer öyleyse, o sıradan kimsenin yapmış olduğu küçük iyilikle ahiret yaşamında okulu yaptıran zenginden daha fazla bir mükafata hak kazanmış olması beklenebilir. Kısacası, yapılan bir işte niyet ne kadar samimi ve temizse, iş o kadar büyüktür ya da tersi...

Özünde niyetin eylemden daha önemli olması, sonsuz hazinelerin sahibi olan Allah'ın hem kendisi açısından hem de ihtiyaç sahiplerine yardım olanakları açısından bizim desteğimize gereksinim duymaması ile ilintilidir. O nedenle, kalpteki niyetin duruluğu ve büyüklüğü ile daha yakından ilgilenmektedir. Acziyetten dolayı hiçbir veliye ihtiyacı olmayan Allah'ın şanı çok yücedir.

Dilerseniz, bir adım daha ileri gidelim: Allah katında niyet o kadar önemli bir ölçüttür ki, yapmayı arzu ettiğimiz halde maddi durumumuz nedeniyle güç yetiremediğimiz hayır düşle-
rimizi gerçek kabul ederek onların her birine Selam Yurdu'nda cömertçe karşılıklar yaratmaktadır. Örneğin mahşer günü Allah'ın huzuruna gelen bir kimse amel defterini aldığı anda orada dünyadayken yapmadığı bazı iyilik kayıtları ile karşılaşacaktır. Hayretler içinde yapmadığı iyiliklerin neden kaydedilmiş olduğunu sorduğunda, kendisine onları yapmayı çok istediği ve imkanı olması halinde yapacağı için tıpkı yapmış gibi kabul

edildiği bildirilecek, ancak kötülüğe yönelik niyetler yine Allah'ın bitimsiz merhameti ile kayıt dışı tutulmuş olacaktır.

Niyet, insanın sürdüreceği yaşam biçiminin ana dinamiğidir. Kişiye, sınav sorumluluğunun başlangıcından itibaren kendi istem gücüyle biçimlendirdiği niyetinin içeriğine göre bir gelecek inşa edilmektedir. Ağırlıklı olarak iyi bir niyet taşıyorsa, aynı doğrultuda inşa edilecek olan gelecek de parlak olacaktır. Kötü bir niyet geliştirmişse, tersi olacak ve felaketten felakete sürüklenecektir. Kişi geleceğinin hayırlı ya da hayırsız olmasının ilk iradi adımlarını kendisi atmış olmakta, bununla birlikte Allah yaşadığı sürece olumsuz giden bir yaşam trendini olumlu yöne kanalize etmek için ondan her zaman birtakım olumlu adımlar atmasını beklemektedir. Çünkü kişinin doğruluğa dönüş şansı son nefesini vereceği güne dek korunmaktadır. Görünen o ki, din doğruya ulaşmak için iyi niyetli bir zihinsel çaba harcayan kimselere bağışlanan bir lütuftur. İnsanlara ve olaylara bakışta kötü niyetli olmaktan daha beter bir ruhsal maraz düşünülemez. Kötü niyetli olmak, yani halk deyişiyle her şeyde bir bit yeniği aramak, her davranışın ardında fesatça anlam veya imalar olduğundan şüphelenmek, doğru olanı bulmanın önündeki en cüsseli ve katı bloktur.

Bağlama göre buraya dek özetlemek gerekirse denilebilir ki, kötü niyet insanın başına gelebilecek en korkunç felakettir. Şu nedenle ki, kalın bir örtü halinde kişinin doğruyu arama isteğinin, aklının ve kalbinin doğruları görme yeteneklerinin üzerine çullanarak, en hafif deyişle onları felç etmektedir.

Kötü niyetli olanların her türlü kusurdan münezzeh ve tertemiz olan Allah'ın dairesine girmesi amansız bir çelişki oluşturacağı için engellenmektedir. Burada söz konusu olan, karanlıkla aydınlık derecesinde derin bir zıtlıktır. Aydınlığın olduğu yerde karanlığın yok olmasına tam bir koşutluk içinde, tümüyle iyilik ve güzellikle dolu olan Allah'ın zatı ile, kalbini ve kafasını iblis merkezli bir kötü niyetin işgal etmiş olduğu bir varlığın bir araya gelmesi olanak dışıdır. Zaten ilk başta kötü niyetten arınmayı gerektiren "tövbe"nin asal işlevi de bu değil midir?

MASUMİYET İNSANA EN ÇOK YAKIŞANDIR

Bana sorarsanız, insana en çok yakışan şey ruhsal ve düşünsel bir masumiyettir; oysa tıpkı bedenimiz gibi, o da zamanın yıkıcı gücü karşısında saydamlığını yavaş yavaş kaybeder. Yaşadığı deneyimler, insanın masumiyetini de alır götürür. Yaşı ilerledikçe bir çeşit cine veya canavara dönüşmek, insanın kişi-lik gelişiminin en hazine yanısıdır.

Genelde ‐ihtiyaç‐ kavramına dayalı olan iktidar ilişkileri, özelde ise aşkla ihtiyacın birbirine karıştığı kadın erkek ilişkileri insan masumiyetinin aldığı yaraları gözlemlemek için oldukça elverişli yerlerdir. İlkinde insanın diğerlerine daha çok hükmetme olanağı sağlayan makam ve mülkiyete karşı duyduğu bencilce bir hırs, ikincisinde şehvetin sarhoş edici şiddeti vardır.

İktidar, çok tatlıdır. Öyle ki, eskilerde çok sevdiğimiz ve saygı duyduğumuz kimi büyük bilgiler bile zamanla insanların arasından ayrılarak muazzam köşklere yerleşmekten utanç duymamışlardır. Tarihin büyük liderleri iktidarlarını korumak ve sürdürmek için büyük insan topluluklarını seferber ederek savaşlara s r klemişler, koskoca ülkeleri kana bulamışlardır.

Kadın erkek ilişkilerine gelince... İnsanoğlu, en acınası dramlarını karşı cinsle ilişkilerinde yaşamıştır. Geçmiş, bunun örnekleri ile doludur.

En güzel günlerimizi kadınlarla yaşadığımız için, en kötü günlerimizi de yine onlar yüzünden yaşarız. Bir erkeğin başına gelebilecek en güzel şey de, en berbat şey de bir kadındır. Erkeğin başına gelen hemen her şeyde, bir kadının veya birtakım kadınların önemli bir rolü vardır. Doğuştan daha iyi niyetli ve olumlu düşünen erkek, istem gücü dışında kadınlardan cinliğin sanatına dair dersler alır. Diğer kadınların da cin olduğunu iyi bilen kadın, bilinçli bir kararla hemcinslerinin dünyasından kaçmak için yollar ararken en iyi seçeneği bir erkeğin güvenli

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

koyudur. Zaten o da yana yakıla onu aramaktadır. Böylece, erkek de muhtelif cinlik tekniklerini öğreneceği bir yola girmiş olur.

Durum, kadınların gözüne de çoğu kez böyle görünür. Onlara göre de, yaşadıkları sorunların büyük sorumlusu erkektir. Bu zorunlu, fakat problematik ilişki biçimi, birlikte yasak meyveyi yediğimiz günden bu yana değişmemiştir. Devamlı savaşıyoruz, kolay kolay ayrılmayız...

Demek ki, birbirimize mahkum edilmişiz. Nasıl bir mahkum hapishaneden çıkamazsa, kadınla erkek de birbirinin hayatından çıkamaz. Bir yerde karşılaşır, ardından bir şekilde buluşur ve bütünleşiriz. Tanrı'nın istediği şey, bütünleşmeden önce ilişkimizin üzerine O'nun güzel adını anmamızdır.

Dünya sınavının dengeleri çok hassas kurulmuştur. İçgüdülerimize direnme konusundaki istek ve sabırdan yoksun olduğumuzdan olsa gerek, sureten Tanrı'nın adıyla başladığımız ilişkimizden zamanla yoruluruz. Daha doğrusu, ilişkilerde en geçer akçe olan masumiyetimizi yitiririz. Evlilik ve sadakat yasal olandır; insanoğlunun sorunu ise yasak olana ilgi duymasıdır. Gözüne duvarın öbür tarafındaki elmalar daha tatlı, tepenin öbür yamacındaki çayırılar daha yeşil görünmektedir. Duvarı aşmak ya da tepenin öbür yamacına kaçmak için duyduğu heyecanları bastırmakta zorluk çekmektedir.

Heyecanlarını, eşine belli etmemeye çalışır. İçinde kopan fırtınaları, feryatları bilsin istemez, duysun istemez; ancak doğanın yasasına karşı sonsuza dek karşı koyamayacak, yani akıntıya karşı kürek çekmekten er geç yorulacaktır. Kendini akıntıya salıverdiğinde ise, içinde o güne dek biriktirdiği tüm acılar sel gibi akarak onu başka bir yola savurur. Peki ya orada mutlu mu olacaktır? Hayır! O güne kadar içini dolduran coşku, tutku ve titreyişe korkular ve vicdan azapları da eklenir o kadar! Çünkü Tanrı kendi adıyla başlatılmış bir işin insiyatifini eline almakta ve takip etmektedir. O aşamadan sonra kişi ya vicdan azabı ve üzüntülerle kendi cezasını verecek ya da Tanrı (Tabii ki sonsuz bilgi ve merhameti ile daha ılımlı bir çözüm getirmezse) başına

Mert Aslan

belalar verecektir. Hatta her ikisinin birden olması, ilk iki seçenekten daha muhtemeldir. Genel olarak haram meyveye el uzatanların iflah olmadıkları hiç kimse için bir sır değildir...

Peki insan yasal sınırlar içinde kalsa mutlu olur mu? Yazık ki, o da pek olası değildir. Çünkü kadınla erkeğin bir araya gelmesi özünde cennetsi bir mutluluğa değil, insan neslinin varlığını sağlıklı bir biçimde sürdürmesi amacına dönüktür. “Evlilik= mutluluk” kavramı, uluslar arası geleneksel kültürün insanları evliliğe teşvik etmek amacıyla inşa ettiği bir yalan kulesidir. Dikkat ederseniz, insanların çoğu evlenmeyi “cennete giriş” gibi algırlar. Pek çok evliliğin hüsrarla sonuçlanmasının birincil nedeni de budur. Evliler, sonradan daha önce bir türlü anlamak istemedikleri önemli bir şeyin farkına varırlar: Evlendikleri kişi, kendilerini ellerinden tutup cennete götürecek bir melek değildir. Tam tersine, zaman içinde daha çok bir zebaniyi andırmaya başlamıştır...

Haram meyveye el uzatan insanoğlu nasıl uzun zaman önce cennetten dünyaya sürüldüyse, anlaşılan o alışkanlığını terk etmediği takdirde aynı gerekçeyle bu kez de dünyadan cehenneme sürülecektir. Çünkü cennete sadece masum olanlar girerler.

O masumiyetin zirvesinde olanlar ise, Allah’ın kendi mesajlarını ulaştırması için seçtiği elçiler(haberci, müjdeci)dir. Yalnızca Allah’ın vereceği bilgilerle donanmaları için O’nun mesajlarına olabildiğince açık durumda bulunmaları, dolayısıyla hem kalben son derece iyi niyetli olmaları, hem de zihinsel arka plan açısından içinde büyüdükleri kültürel çevrenin etkilerinden bile korunmuş olmaları gerekmektedir. Peygamberlerin özelliklerinden biri (bana göre birincisi) olan ve kimilerinin “günahtsızlık” diyerek geçiştirdiği “ismet” sıfatını, aynı kökten olan “masumiyet” kavramı ile açıklamanın daha kapsamlı ve daha doğru olduğu kanısındayım. Allah dışındaki olası tüm etkilerden ve kötü niyetten masumiyet... Ruhsal duruluk... Ruhsal beyazlık... O elçiler içinde ise, en masum olanı Hz. Muhammed’ti. Hatta bu, yüzünü yeni gören herkesin dikkatini çeken

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

ilk şey oluyordu. Bir yayı andıran düzgün kaşlarında çok tatlı bir düşüklük vardı. Resim sanatından veya insan anatomisinden biraz anlayanlar, bu kaş tipinin yüze belirgin bir masumiyet izlenimi verdiğini bilirler...

Keşke O'nun gelinsi masumiyetinden bir parça da bizde olsaydı. Herkesle ilişkimiz çok daha güzel olurdu...

SIRLAR HARİKADIR

Sırlar harikadır. Hem çok önemli, hem de gizemli oldukları için... Ancak kötü bir tarafları vardır: Karanlığa koşar, ışıktan kaçarlar; oysa ışık bize gerçeği göstermek için yaratılmıştır. Şu halde, en çok da karanlığa ihtiyaç duyduğu halde harika bulduğumuz bir şeyden söz ediyoruz.

Sırlar harikadır. Çünkü bizi daha koyu karanlık dehlizlere yuvarlanmaktan korumaya çalışmaktadırlar. Çünkü bizi başkalarının esiri olmaktan kurtarıp efendi yapmak istemektedirler. Çünkü bize güven duygusu vermektedirler. Dolayısıyla, başkalarına bakarken dudaklarımıza ironik bir gülümseme takarlar.

İnsan olmanın ana paradigmalarını ve değerini bilenler, birinin şunu hatırlatmasına gereksinim duymazlar: Sır saklamak bir erdem değildir. Yalnızca basit bir insani standarttır.

Evet, en sinsi ve öldürücü gücü kendinde saklayan sırlar harikadır. Çünkü sizi diğerleri için iyi bir dost ya da iyi bir düşman yaparlar. Güvenli bir sığınak ya da lanet olası patlamış bir foseptik borusuna dönüştürürler.

Sırlarınız, namusunuzdur. İfşa ettiğiniz vakit, sizi namusuz yaparlar. Kendinizi kalabalık bir otobüs durağında beklerken (bu benzetme için bağışlanmayı dilerim) arkasından sessizce yaklaşan birinin pantolonunu aniden aşağı indirdiği biri gibi hissedersiniz. Ortada öylece kalırsınız. Gören görmeyen herkes ayıplar sizi.

Birinin verdiği sırrı üçüncü bir şahsa verdiğimizde ise, bizi alçak yaparlar. Alçak, yani insanlık seviyesinin altına düşmüş olan kimse...

Kişisel olarak, pek çok kimse hakkında pek çok sırra erişmiş olabilirsiniz. Çünkü size güvenmiş ve anlatmışlardır; ama hafızanız şimdiye dek size verilmiş olan bir sırrı üçüncü bir şahsa anlattığınıza dair somut bir bilgi içeriyorsa, kendinizden nefret etmek için iyi bir nedeniniz var demektir.

Sırlar harikadır. Ta ki yakalanıncaya kadar...

İYİLİK VE KÖTÜLÜK NASIL HAREKET EDER?

İyilik ve kötülük dünyanın bütün dillerinde en çok kullanılan kavramlardır. İngilizce’de bazı sıfatların comparative (daha) ve superlative (en) halleri genel geçer kurala uymazlar, yani kuraldışıdır. “İyi” ve “kötü” sıfatları bunların başında gelir. Kuraldışı fiiller ve sıfatlar konusuna geldiğimde, ilgili kuraldışılığın nedenini öğrencilerime genellikle şöyle açıklarım: Kesin olmamakla birlikte, dildeki kuraldışılıklar sık kullanılanların deformasyonu olarak görülebilir. Kelimeler, eşyalara benzerler. Tıpkı eşyalar gibi, onlar da zaman içinde özgün biçimlerini yitirirler. Doğal olarak daha fazla kullanılanlar, daha erken deformasyon olurlar. İyi ve kötü sıfatları en çok kullanılan sıfatlar olmaları nedeniyle erkenden deforme olmuşlardır. Ayrıca İngilizce’de kuraldışı fiillerin de genellikle günlük yaşamda en fazla gereksinim duyulanlar arasında olması bu yaklaşımı destekler niteliktedir.

Dilbilimsel açıyı bir kenara bırakırsak, iyi ve kötü kavramlarının başına gelebilecek en kötü şeyin doğal kavramsal bağlam ve mecralarından koparılmalrı olduğunu söyleyebiliriz. İyi ve kötü ayrıntılarda göreceli olabilmekle birlikte, genel hatları ve içerikleri konusunda tüm dünyaca uzlaşılabilir kavramlardır.

Doğadaki bildik karşıtlıkların, toplum üzerinde simetrik gölgeleri vardır. Işık ile karanlığın, bilgi ile cehalete, iyilik ve kötülüğe nisbeti gibi... Dikkatinizi çekerim: Gece ve gündüze benzer şekilde çevremizi birbiri peşi sıra kaplayıp duran iyilik ve kötülük, insanoğlunun tanıdığı en kadim karşıt çiftlerin başında yer alır ve insan aklının asıl etkinliğinin kutsal olan iyilik ile kutsala karşı olan kötülüğü tanımakla başlamış olması çok ciddi bir olasılıktır.

Bu aşamada, iyilik ve kötülüğün önemli iki yüzünden söz edilebilir: Bunlar, dediğimiz gibi insan aklının işlevselliğini baş-

Mert Aslan

latmış olmaları ve tek başına ya da küçücük de olsalar şaşırtıcı derecede yayılmacı olmalarıdır. Yaptığınız bir iyilik ya da kötülük asla orada durmaz. Birine yaptığınız iyilik yöneldiği kişinin yüzünde sade bir mutluluk ışığı olarak kalmaz, oradan süzülüp ruhuna inerek orada iyilik dünyasına giden güzel bir kapı aralar. Artık yüzü iyiliğe doğru çevrilmiştir ve olasılıkla çok geçmeden iyiliğin dünyasına doğru yürümeye başlayacaktır. O andan itibaren aynı ya da benzer iyilikler yaptıkça, tüm iyiliklerinin bir sureti kendisini oraya yönlendiren rol modelin sevap hanesine de kaydedilecektir. İlkesel düzlemde, bir işe veya olaya sebep olan kimse, onu bizzat yapandan farklı değildir.

Aynı şey, kötülük için de geçerlidir. Yapılan her kötülük yöneldiği kişinin ruhunda onu kötülüğün karanlık dünyasına çağıran, hatta sürükleyen bir yol haline gelir ve ona kötülük eden kişi o andan itibaren muhatabının işlediği tüm kötülüklerle ortak olacaktır. Doğrusu, iyilik de kötülük de oldukça bereketlidir.

İyilik ya da kötülük yaparken, yaptığımız yerde kalmayacak, sonraki kuşaklara kadar yayılacak köklü ve devingen bir eylemde bulunduğumuzu akıldan çıkarmamalıyız. Bu yönleriyle bazı iyilik ve kötülükler kamu yararına yapıldıkları için kıyamete dek kapanmayacak olan sadaka-i cariyelere çok benziyorlar. Belki de öyledirler. Kim bilir?

MÜSLÜMAN'IN İMAJİ? AMAN ALLAHIM, O DA NEYMiŞ?!

Eğer İslamiyet'e ilgi duyuyorsanız ve birazcık gözlemci duyarlılığına sahipseniz, televizyonlarda dini konularda konuşmalar yapmak üzere davet edilen kimselerde atmış yaşından gün almış olma, ablak yüzlü ve makul derecede sakallı olma özellikleri aranıyormuş gibi bir izlenime kapılmış olmanız normal sayılır. Bizim alışa geldiğimiz, “dini anlatan alim kişi” prototipi budur. İnsan zihni kendisine sunulan veriler ekseninde hükme vardığına göre, toplumun bilinçaltında oluşan bu tiplemede olağandışı bir şey olduğu söylenemez.

Bu iş için seçilen insanların tercih edilme nedenini merak edenler olabilir. Yıl hesabına göre yaşlı kimselerin İslami konularda kafa yormaya gençlere oranla daha fazla vakit ayırmış oldukları, ayrıca daha deneyimli oldukları düşünülüyor olabilir; ancak bir konuyu derinlikli ve doğruca kavramak için yaştan daha fazlasına gereksinimiz olduğunu düşünüyorum. Hayat, böyle bir şeydir...

Ne var ki, burada benim takıldığım başka bir sorun var: İmaj sorunu... Eğer konuştuğunuz ortamda dışsal imajınız insanların genel beğenileri ile örtüşüyorsa, yani insanlar size belirgin bir hayranlıkla bakıyorlarsa, verdiğiniz bütün mesajlara edilgence maruz kalacaklardır. Hatta yanlış bir şey söylediğiniz zaman bile, sizi sorgulamak yerine, ortaya attığınız saçmalığa hikmetli gerekçeler uydurma görevini yerine getirmek üzere kafa yoracaklardır. Kötü bir fiziksel imajla konuştuğunuz zaman ise, mümkünse sizi dinlemeye, değilse anlattığınızı doğrulara kolayca itiraz etmeye hazır bekleyeceklerdir.

Yıllar önce akraba ziyareti için bir otobüste aynı koltuğu paylaştığım otuzlu yaşlarında, iyi giyimli, eğitimli olduğu anlaşılan ve son zamanlarda bir de İngilizce öğrenmeye merak sarmış bir beyle Çanakkale'ye yaptığım yolculuk sırasında, hemen

Mert Aslan

yan tarafımdaki koltukta oturan genç bir Alman çift birden bire oturdukları koltukta hoplayarak çılgınlık atmaya başlamış, bütün yolcular panik halinde adeta ayağa fırlamış, doğal olarak bu ayarsız bağırışmadan rahatsız olmuşlardı. Yanımda oturan pek bilgiç yol arkadaşım hemen kalktı ve serinkanlılıkla duruma el koydu. Yani bir yerden uçarak gelip Alman konuklarımızı korkudan havaya hoplatan fındık büyüklüğündeki adını bilmediğim kara böceği eliyle tutup aldı ve camdan dışarıya fırlattı. Sonra da bana dönüp:

“Aslında bunların böcekten korkmaları çok bilgili olmalarından kaynaklanıyor. Biz neden korkmuyoruz? Çünkü o böceğin verebileceği zararları bilmeyen cahil insanlarız” diyerek süper bir durum tahlili yaptı.

Manzaraya bakar mısınız? Güzel yurdumin güzel insanı Avrupalılar karşısında o denli aşağılık duygusuna saplanmış ki, küçük bir böceği görünce bütün otobüsün yüreğini ağzına getirecek kadar bağırarak bir çifti kutsamak için neler uyduruyor! O da haklı ama; insan birine hayranlık duyunca hatalarına sevimli açıklamalar getirir. Sevmek, gözlerimize en büyük hale büyüsünü yapar...

Güzel bir tipiniz veya imajınız yoksa, sevilmek için umudunuzu kesmek zorunda değilsiniz. Daha önemli bir koz vereyim size: Sürekli pozitif bir tutum izleyen ve sorun çözen kişi olmak... Bu imajı kazanmak için, bir kişisel gelişim veya NLP seminerine gitmenize gerek olacağını sanmam. Bence, özel tasarım bir insan olan Hz. Muhammed'i doğru anlayın yeter... Sizin açınızdan bu sorunun yanıtı acele bir “evet!” olabilir; ama bence o kadar aceleci olmayın. O'nu, sıfır noktasından başlayarak ve davranışları üzerinde gerçek bir entelektüel sezgisi ile düşünerek bir daha okuyun. Karşınıza çıkacak olağanüstü insan figürü karşısında büyük bir hayranlıkla eğilmekten kendinizi alamayacak ve O'nu her hatırlayışınızda rahatça ağlamak için kendinize kuytu yerler arayacaksınız...

Konuyu fazla dağıtmadan şunu kaydedelim: Televizyon ekranlarında konuşmalar yapan kişiler sizinle yüz yüze iletişim

kuramayacağı için, onların davranışlarından çok sözlerinden etkilenebiliriz; ancak kanımca bu klasik tiplleme devam ettiği sürece, söz konusu etki de sınırlı kalacaktır. Demek istediğim, daha genç ve farklı yüzlerin öne çıkarılması gerekiyor. İletişim bilimlerinde kullanılan önemli bir kalıp vardır: Araç, mesajın kendisidir. Açıklamak gerekirse, mesajı ileten araç (bu bir şahıs da olabilir) çoğu zaman bizzat mesajın kendisi olarak algılandığı için çok önemlidir.

İslam'ı anlatma konumunda bulunan kimselerin öncelikle yapmaları gereken iki şey vardır: Mümkün olduğunca modaya uygun giyinmek ve diksiyonunu düzeltmek. Peki İslamiyet hakkında konuşmaları için televizyonlara çıkarılan bu beylerin özensiz, hatta kimi zaman salaş giyim tarzlarının ve bozuk diksiyonlarının vermeye çalıştıkları mesajın hedef kitleye erişimini ne denli etkileyebileceği konusunda ciddi bir bilgisi veya kaygısı var mıdır sizce? Sanmıyorum. Sanki gösterişsiz giyinmek İslam'ın emriymiş gibi giyimine dikkat etmeyen, genellikle sakallı, ablak yüzlü, nazal "n", boğazın ta derinlerinden gelen kalın "k", "iye" şeklinde çıkan "e" ile ve enikonu bollaştırılmış bir ağız(aksan)la hayli irtifa kaybetmiş bir konuşma biçimiyle toplumun karşısına çıkan bu klişeleşmiş tipllemeye bakarsanız, iyi niyetli ve umutlu olmak için çok çaba harcamanız gerekir. Bu mudur Müslüman'ın imajı?!

Önyargıları yıkmanın kolay olmadığını bilirim. Düşünen birinin onlara ve onları sürdüren gelenekçi kafaya tahammül etmesinin zorluğunu daha iyi bilirim. Bazı kimseler pek günaha girmezler, ama önlerine çıkan herkesi günaha sokarlar...

İSLAM VE KARŞI CİNSLE İLİŞKİLER

Bildiğiniz gibi, genellikle İslam ve karşı cinsle ilişkiler üzerine yazılar yazıyorum. Hem bu köşede, hem de kitap çalışmalarımda... Bazı kimseler, kendilerini ifade etmede geleneksel kültürün emri uyarınca bu iki şeyi birbirinden ayırmak için özel bir çaba harcıyor olabilirler. İslami yönü güçlü olan kişilerin bu konuya ilgi duymasını ayıp zannedebilirler; ama fena bir yanlışta içinde olduklarını ve bu tutumun kendilerine çok şey kaybetti-receğini bilmelidirler... İki sorun birbiri ile sıkıca iç içe geçmişse, birini dışlayarak diğeri üzerinde akıl yürütemez ya da birini dışlayarak diğeri içinde çıkan soruna çözüm geliştiremezsiniz. Cinsellik olgusunun İslami yaşantı ile olan ilişkisi böyle bir şeydir.

Bir kere dünyadaki bütün diğer dinlere anlamlı bir karşıtlık içinde, İslamiyet yasal dairede yaşanan cinselliği kutsamıştır. Bakın, “İslamiyet cinselliği lanetlememiştir” demiyorum, “Kutsamıştır” diyorum. Nitekim en edilgin şekliyle karşılıklı sessizce oturma tarzında bile olsa, kişinin eşi ve çocukları ile geçirdiği zaman “boş vakit” kavramının kapsamında görülmemiştir. Burada sadece şunu kaydetmekle yetineceğim: Örneğin aile içinde eşiyle mutlu bir romantik ve erotik birliktelik yaşa(ya)mayan bir kimse genellikle iyi bir dindar olamayacağı gibi, iyi bir ebeveyn de olamaz.

Ben yakın çevremde keskin bir dönüşle İslami bir hayat yaşamaya azmettiği halde bir süre sonra karşı cinsle ilişkilerinde yaşadığı yoksunluk, açlık veya kimi talihsizlikler nedeniyle sonradan zıvanadan çıkmış pek çok kişiyle karılaştım. Şeytan, en büyük oyunlarından birini burada devreye sokar. Kişiyi özelikle karşı cinsle ilişkilerinde ciddi birtakım hatalara sürükler ve ardından onun kulağına şunu fısıldar: “Bittin sen! Bu günahı da işledikten sonra, artık iflah olmazsın!”

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Oysa kişi ne kadar günah işlerse işlesin, Allah'ın rahmeti onun günahlarından kesinlikle çok daha büyüktür. Yaygın kanıya göre geçtiğimiz yüzyılın en büyük İslam bilgini olan Bediüzzaman yukarıda sözünü ettiğimiz şeytani çelmeyi bir yerde deşifre etmiş ve "Bir şey tam olarak yapılamıyorsa, büsbütün de terk edilmez." diyerek bu tür yıkılma noktalarına da iyi bir neşter vurmuştur. Güllerin Efendisi'nin sözünü anımsayalım: "Allah, merhametini yüz parçaya böldü ve yalnızca bir parçasını veryüzüne indirdi. O bir parça merhamet, veryüzündeki tüm canlıların birbirlerine şefkatle davranmaları için yeterli oldu. Diğer doksan dokuz parçayı ise, mahşer gününde kullarına merhametle muamele etmek üzere katında saklı tuttu."

Katında saklı tuttuğu doksan dokuz parçalık merhametle, mahşer gününde ne şaşırtıcı kurtuluşlar yaratacağını hayal edebilir misiniz?

Anlaşılan odur ki, özellikle erkeklerin İslami yaşam biçimine uyarlanma niyetiyle çıktıkları engelli koşuda önlerine çıkan en büyük bariyerler, karşı cinsle ilişkilerde yaşadıkları aşırı içgüdüsel zaafılar ve reel kırılmalardır. Açıkça konuşulmasa bile, evli olanlar da dahil olmak üzere, bunun farkında olmayan ve bundan muzdarip olmayan bir tek erkek yok gibidir. Şu halde, İslami konularla karşı cinsle ilişkiler konularının birbirinden ayrılması gerektiğini, biri üzerine konuşanların diğerinden uzak durması gerektiğini kim söyleyebilir? Bunlar araştırılmayacak ve açıkça tartışılmayacaksa, vakti geldiğinde deneme-yanılma yoluyla öğrenilecek demektir. O tür girişimlerde kişilerin gerekli bilgi ve deneyim birikimini elde edinceye kadar birbirlerinin zaten kısa olan hayatlarını nasıl da cehenneme çevirdiklerini, nasıl da tükettiklerini anlamak için iyi bir araştırmacı veya gözlemci olmaya bile gerek yoktur.

Bu toplumdaki pek çok erkeğin ahlakının evlendikten sonra bozulduğundan haberiniz var mıydı?

İNSANIN GAYBI BİLEMEYECEĞİNİ KİM SÖYLÜYOR?

En temel anlamıyla söyleyecek olursak, Kur’ani bir terim olarak gayb, “bilinmeyen” demektir. Türkçe’deki “kayıp” kelimesi buradan gelmektedir. Beş duyu organımızın kapsama alanı dışında kalan her şey ve her yer gayb sayılır. Deyim yerindeyse, içinde oturduğunuz odanın herhangi bir duvarının arkası, sizin için gaybi bir alandır. Dolayısıyla, her ne kadar isimleri (özellikleri) ile açık seçik de olsa, görüntüsünün şiddetinden dolayı zatı ile gizli olan Allah, ahiret, melekler, cinler, gelecek ve benzeri kimi varlık ve alanlar gaybtır.

Kimi Müslümanlar, gayb kavramını iyice daraltıp “gelecek” olgusuna indirger ve Kur’an’da gaybı Allah’tan başka hiç kimsenin bilemeyeceğini bildiren bir ayete göndermede bulunarak onunla ilgili bilgi vermeyi “dinden çıkarma” noktasına kadar varan bir sertlik ve amansızlıkla eleştirirler. Gerçekten de ilgili ayete dayanarak gayb ile, özellikle gelecekle ilgili bazı bilgilere sahip olmanın olanaksızlığı veya o bilgileri açığa vurmanın “küfür” olduğu yargısına ulaşılabilir mi? Kişisel olarak, malum yargının doğruluğu konusunda ciddi kuşkular taşıyorum. Dahası, toplumdaki üzerinde detaylıca düşünülmemiş eksik dini aksiyomlardan biri olduğunu düşünüyorum. Çünkü burada her şeyden önce gayb kavramının dar bir anlamda ele alınmış olduğu açıkça görülmektedir.

Şayet bu yargı doğru olmuş olsaydı, ilk başta Yıldızların Efendisi’nin gelecekte ortaya çıkacak kimi olaylara ve yakın çevresindeki bazı kimselerin akibetine ilişkin herhangi bir beyanda bulunmamış olması gerekmez miydi? Oysa biliyoruz ki, olayların seyrine ve bazı kimselerin geleceğine dair birçok haberler vermiştir. Bazı hadislerinde, henüz gelmemiş bir gün olan “mahşer günü”nde belirli bir kişinin yaşayacağı bir anı hikaye etmektedir. “Benim ayaklarım, kıyamet gününe kadar

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

gelecek bütün velilerin omuzları üzerindedir.” şeklinde cesur bir ifadeyle Allah katındaki pozisyonunu da açıkça belirten Abdul Kadir-i Geylani, döneminde Irak’taki bir camide vaaz verirken, “Eğer yetkim olsaydı, evlerinizin içinde yapmakta olduklarınızı tek tek anlatırdım size!” demiştir. Bütün bunlar gaybi bilgiler değil midir?

O’nun herhangi biri değil, bir peygamber olduğu, bir diğerrinin Allah dostu olduğu gerekçesiyle buna itiraz edenler olabileceğini öngörebiliriz; ama “özel yapım bir beşer” olsa bile sonuçta ilgili ayetin hükmüne herkesten çok Efendimiz’in ve O’nun sevecen kolları arasında bulunan velilerin saygı duyacağından kim şüphe edebilir ki?

Demek ki, ilgili ayeti çıkış noktası yaparak, bir insanın genelinde gayb ile, özeldi ise gelecekle ilgili hiçbir şey bilemeyeceğini söylemek olası görünmemektedir. Kaldı ki, tıpkı Efendimiz gibi, pek çok veliler de bazı olaylar veya kişilerin geleceğine ilişkin nice haberler vermişlerdir.

Görüşümüze destek sunabilecek bir dolu etkenden söz edilebilmekle birlikte, uzatmamak için bir tek örnekle konuyu boyutlandıralım:

Bir gün Güllerin Efendisi:

“Benden sonra vahiy kesilecek; geriye ‘mübeşşirat’ kalacaktır.” demiştir. “Mübeşşirat nedir Ya Resulallah?” diye sorulması üzerine ise, “Salih rüyalardır.” diye yanıt vermiştir.

Salih rüyalarımızın tümüyle gaybi bir alan olan misal alemine, dolayısıyla da çoklukla geleceğe açılan pencereler oldukları göz önüne alındığı vakit, sembolik bir biçimde de olsa, gelecekle ilgili bilgiler içerdikleri, bu kanal ile sıradan kimselere bile gelecekle ilgili bilgi kıvamında işaretler verildiği yadsınabilir mi? Örneğin, şehadet müjdesini salih bir rüya yoluyla bir süre önceden almış olmanın, kamil şehitlerin genel bir özelliği olduğunu biliyor muydunuz?

Mert Aslan

Abdullah İbn-i Cabir'in ifadesiyle, Allah'ın Resulü istihare namazı ve duasını sahabilere tıpkı Kur'an'dan bir sure öğretir gibi öğretir ve küçük büyük bütün işlerinden önce ona başvurmalarını tavsiye ederdi. İstihare gaybta bilgi talep etmenin ve almanın bir yolu değil midir?

Özetle işin doğrusu şudur ki, gaybı Allah'tan başkasının bilmemesi kural, kalbine gayba ait birtakım bilgiler ilham ettiği kimselerin hali istisnadır. O, dilediği vakit dilediği kimselerin kalbine engin sevgisi ile ilhamda bulunur. O yaptıklarından sorumlu olmadığı gibi, O'nun yapıp yapmayacağı işlere ipotek koymak ya da O'nun yerine geçerek kesin hükümler ilan etmek de hiç kimsenin haddi olmamalıdır.

Gariptir; ama bazı Müslümanlar kendilerini Allah'ın yerine koyarak her şey ve herkes hakkında yargıda bulunmayı çok seviyorlar. Allah'ın onlar gibi düşündüğünden nasıl bu kadar emin olabiliyorlar acaba?

CENNETTEN VAZGEÇTİM, SENİ İSTİYORUM

Eğer kendinizi İslam içinde tanımlıyorsanız, bugün kendinize bir iyilik yapın ve bundan böyle her gün en az üç kişiyi mutlu etmek gibi soylu bir misyon üstlenin. Daha önce bir Allah dostundan aktarma yaparak sözünü ettiğim “günde en az on kişiyi mutlu etmek” ilkesini, daha kolay uygulanabilir düşünceyle kendimce üçe indirmiş oluyorum. Evet, her gün en azından üç kişiyi bir şekilde mutlu etme ilkesine kendi adıma çok daha sıkı sarılmayı diler ve herkese hararetle öneririm. Bildiğiniz gibi özünde “barış, huzur, esenlik” anlamlarına gelen İslam, birlikte yaşadığımız diğer varlıkları mutlu etmenin ve mutlu bir dünya kurmanın mükemmel tanrısal sanatıdır.

Üstlendiğiniz kutsal misyonu eda ederken metafizik enerji kaynağı olarak ihtiyacınız olan tek şey, Yüce Sultan’ın katında tereddütsüz kabul edilerek hemen müstesna bir yerde koruma altına alınan en özel davranışların, sadece ve sadece O’nun sevgisini kazanma niyetiyle yapılmış olanlar olduğunu sürekli akılda tutmaktır. Böylesi iyilikler, kulunu cennetine buyur etmek için bahaneler arayacak kadar merhametli olan Evrenin Hükümdarı’nın yüce divanına varmadan önce biriktirmemiz gereken en geçer akçedir.

Sözelimi bir alışveriş merkezinde hesap kasası önünde sıranızı beklerken elinde bir iki parça ürünle sonradan gelen birine yerinizi verdiğiniz, yolda yürürken elinde ağır bir yükü yürümeye çalışan yaşlı birine yardım ettiğiniz, ihtiyacı olan birine borç verdiğiniz, dertleşmeye ihtiyacı olan birini yarım saat dinlediğiniz, bir toplu taşıma aracında oturduğunuz koltuğu başkasına verdiğiniz, otomobilinizle uzun bir yolculuk yaparken yol boyundan bir yoksulu alıp gitmek istediği yere bıraktığınız sırada, kalbinizin tüm içtenliğini ortaya koyarak “Güzel Allah’ım! Bunu iyilik yaptığım kişi başta olmak üzere her-

Mert Aslan

hangi bir insanın beğenisini, hayranlığını kazanmak için yapmadım. Dünyada işlerim yoluna girsin veya yolunda gitsin diye yapmadım. Cenneti kazanmak için de yapmadım. Gözüme yabancı bir amaç ya da hayal girmemiştir. Sadece ve sadece Sen’in gönlünü ve rızanı kazanmak için yaptım.” diyebildiyseniz eğer, yaptığınız iş dünyalara değerdir. Hatta Allah’ın nazarında öylesine değerlidir ki, onlardan herhangi birini büyük dualarınızın kabulüne referans olarak kullanmanıza bile izin vermektedir. Başka bir deyişle, önemli bir konuda dua edeceğiniz zaman, “Allah’ım! Ben falan zaman birine şöyle bir iyilik etmiştim ve bunu yaparken de Sen’in sevgini kazanmaktan başka bir amaç gütmemişim. O saf iyiliğin hatırı için duamı kabul et lütfen.” dediğiniz vakit, duanızın kabul edileceğinden kuşku duymanıza asla gerek yoktur. Üstelik ihtiyacı olana da olmayana da ikram eden, merhametinin ve hazinelerinin sınırları olmayan Allah, duanızı kabul ederken yapmış olduğunuz o iyiliğin cennetteki karşılıklarından da bir şey eksiltmeyecektir.

Kalbiniz O’nun sıcacık sevgisi uğrunda (cennet dahil olmak üzere) her şeyden vazgeçtiğinde, uğrunda çaba harcamaya değer görülen bütün hayalleriniz şaşırtıcı bir kolaylıkla ayaklarınızın altına serilecektir. Ah bir anlasak!

DUA EDİLGİN BİR TUTUM DEĞİLDİR

Sık sık dua eder misiniz?

Eğer etmiyorsanız, dünyada kendi sınırlı gücünüzle baş başa kalmış ve çok şey kaçırmış sayılırsınız. Bu zorlu bir durumdur ve kendinize neden sonsuz iktidarın ve hazinelerin sahibi olan Evrenin Sultanı'na yaslanmadığınızı sormanın vaktidir.

Yalnız, dua söz konusu olduğunda öncelikli olarak tevhit-ten bahsetmek gerekir. Şöyle ki: Günlük yaşamın akışı içinde ruh halimiz dalgalı bir seyir izler. Kimi zaman kızar veya hüzünlendir, kimi zaman ise neşeleniriz. Bu iniş çıkışlardan her birinin gizli-açık birer sebebi vardır. İşte o sebepleri yöneten, yönlendiren sadece Allah'tır. "Genelleme yaparak, *hiçbir tanrı yoktur*; bunun üzerine bir istisna kaydı koyarak, *illa Allah vardır*" anlamına gelen tevhid cümlesinin uygulamalı karşılığı, günlük yaşamın mutluluk-mutsuzluk ikilemindeki dalgalanışının görünen sebeplerinin arka planındaki asıl yetkili ve yönetici kudretin Allah olduğuna ilişkin sağlam kanıyı bilinçaltımıza yerleştirme ve ısrarla sürdürme biçiminde ortaya çıkmalıdır. Böylece dualarımızla sebeplerin bir adım ötesine geçerek, bir lütuf olarak onların yönetimine ortak edilmiş oluruz. Bu açıdan bakıldığında, bütün insanlar elleri kolları bağlanmış bir tek insan gibidir. Allah'ın bilgisi ve onayı dışında, hiçbir şeye muktedir değildirler. Şu halde yalnızca Allah'a dayanmayı ve sadece O'ndan yardım istemeyi bir şekilde öğrenmek zorundayız. Gerçek tevhid budur ve kabul edilmeye değer duaların temel koşulu da bu anlayıştır.

Bizim sorununuz, ayet ve hadisleri içi boş birer tekerleme haline getirmiş olmamızdır. Başka bir deyişle, onları tekrarlayıp duruyor, ancak hiçbirinin yanında durup birkaç dakika düşünme zahmetinde bulunmuyoruz. Örneğin, "Nefsini bilen Rabb"ini bilir." diye bir söz duymuşsunuzdur. Peki ya, üzerinde düşündünüz mü hiç? Şimdi ben "Yalnızca insanlarla değil, Allah

ile de empati kurmalıyız.” desem bu sizi şaşırtır mı? Oysa bu söz, büyük olasılıkla “Kendini fiziksel ve ruhsal yapısını iyi tanıyan, Allah’ı da tanıyabilir.” anlamına geliyor olmalıdır. Çünkü sonuçta, Allah başyapıtı olarak tasarlamış olduğu insanoğluna kendi ruhundan üflemiş, yani ona kendine ait birtakım nitelikler bağışlamıştır. Dolayısıyla, insan olarak kendini iyi tanıyan kişinin tasarımcısı olan Allah’ı da doğru bir biçimde tanınması beklenebilir. Şöyle düşünelim: Elinizde önemli miktarda güç ve olanak var ve herhangi bir sorun veya gereksinimle kapınıza gelen kimselere yardım ediyorsanız, onların size duydukları sevgi, hayranlık ve minneti çıplak gözle görmenin onurunu da yaşarsınız. Aynı şekilde, Allah’ın da çeşitli gereksinim ve dileklerle kendisine el açıp dua ederek yardım dileyen kullarının isteklerini gerçekleştirdiğinde onların yüzlerine doğan ışıltılardan memnuniyet duyduğunu, tersinden düşüncecek olursak, kudretini küçümsermiş gibi kendisinden bir şey istemeye tenezzül etmeyen kimselere karşı da belirli bir burukluk hissettiğini rahatlıkla varsayabiliriz.

Gerçekte pek çok kişinin dua etmeye fazla istekli görünmemesinin altında yatan temel düşünme biçimi, duanın edilgin bir eylem olduğunu sanıyor olmalarıdır. Yazık ki, onlara fena halde yanıldıklarını tereddütsüz bir biçimde söylememiz gerekir. Çünkü tüm acziyetimize rağmen sonsuz bir kudretle ilişkililmiş olmamızı sağlayan duanın son derece gerekli ve etkin bir girişim olduğu çok açıktır. En azından Allah’a kuşkusuz inanan ve güvenen kimseler için, duanın edilgin bir tutum olduğunu düşünmek, son derece yanlış, kusurlu ve tehlikeli bir kanıdır. Allah’ın göndermiş olduğu kitapta, “Dualarınız olmasaydı, Allah katında ne değeriniz olurdu ki?” dediğini duymayan var mıdır aramızda? Şu halde ayetin gelişi açısından, irili-ufaklı her işinde Allah’a müracaat edip dualar eden kimselerle, hiç dua etmeyen ya da çok az dua eden kimselerin değerinin aynı olmadığını düşünmekte bir zorluk veya sakınca olmasa gerektir.

İçtenlikle yapılan bu duaların, duyu organlarımızla kavrayamayacağımız birtakım etkileri vardır. Daha doğrusu, her dua mutlaka birtakım güzelliklere dönüşür. Sözelimi bir anne veya

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

baba çocuğuna dua ettiği vakit, yapılan dua bilmediğimiz bir biçimde somutlaşıp hedefteki varlığa ulaşarak onun etrafında bir koruma duvarı oluşturuyor olabilir. Kendimize ait bir işin gerçekleşmesi için dua ettiğimizde ise, o işle ilgili olan kişileri ikna etmek üzere harekete geçen birer meleğe dönüşüyor olabilir. Dedığımız gibi, bir olasılıkla bu dünyada dönüşmüyorsa eğer, ahirette mutlaka olağanüstü bazı nimetlere dönüşüyordur.

Demek oluyor ki, Allah her duaya yanıt verir. Hatta yanıtı “hayır” olsa bile... Konuyu biraz daha detaylandırmak gerekirse, bunun birkaç boyut içerdiğini söyleyebiliriz: Öncelikle, “hayır” demek de olumsuz anlamda bir yanıttır. Yani işitilmiş, dikkate alınmış ve işleme konulmuş, ancak “hayır” yanıtı vermenin daha doğru olduğu kanısına varılmıştır. Çünkü talepte bulunan kimse gaybı göremeyen bir kul olup istediği şeyin sonucunun kendisi ya da çevresinde bulunan başka birileri açısından hayırlı olmama olasılığını bilememektedir. Böylece kabul edilmiş olan o dua, o kişi veya çevresindeki birileri için daha yararlı olmuştur denilebilir. Öte yandan, tam olarak kişinin istediği şekilde değil de, daha yararlı bir başka biçimde kabul edilmiş olabilir. Böylesi daha güzeldir. En çok hoş gideni ise, kişinin istediği şekilde kabul edilmiş ve o şekliyle hayırlı olmuş olmasıdır. Yukarıda belirttiğimiz üzere, eğer yapılan duaya dünyada hiçbir şekilde karşılık verilmemişse, o takdirde saf bir ibadet olması nedeniyle karşılığında cennette hatırı sayılır ödüller hazırlanmış demektir. Sonuç olarak, yapılan duaların hiçbiri boşa gitmeyecek, hepsinin bu dünyada veya cennette önemli nicelik ve niteliklerde cazip karşılıkları olacaktır.

Bu noktada, Yıldızların Efendisi’nin şu sözlerine ilgi duymamak olası değildir:

“Allah, isteklerinin gerçekleşmesini kendisinden ısrarla dileyen kullarını sever.”

“Devamlı bir şeyler istemekle, Allah’ı usandıramazsınız.”

GEÇMİŞİMİZ GELECEĞİMİZ DEĞİLDİR

Başlıktaki güzel söz, dünya çapında ün yapmış kişisel gelişimci sevgili Anthony Robbins'e aittir ve bana göre içinde elmas değerinde bir kişisel gelişim ilkesini saklamaktadır.

Doğası gereğince insan geçmişten elem, gelecekte kaygı duyar. Geçmişten elem duymak hafıza ile bağlıdır. Başka bir deyişle, insanoğlu beyninin bir fakültesinde normal olarak işleyen bir hafıza taşıdığı sürece, geçmişte yaşadığı olaylardan ıstırap duymaya devam edecektir. Hafızanızı yitirdiğiniz takdirde, bu acıdan da kurtulursunuz; ancak sanırım böyle bir olasılığı düşünmekten hiçbirimiz haz etmeyiz. Kimi filozofların sözünü ettiği “özdeşim yasası” uyarınca çevremizdeki her şey yerli yerinde kalmaya devam etsin isteriz. Eşyaların ve olayların olağan seyri değiştiği zaman paniğe kapılmayan kimse neredeyse yok gibidir. Durum, sabah kalktığınızda bir kolunuzun tutmaz olduğunu fark etmenizden pek farklı değildir. Demek oluyor ki, özdeşim yasası yalnızca mevcut halden değil, geçmişten ve gelecekte de etkilenmektedir.

Örneğin altı yıl önce başınıza sizi çok olumsuz etkileyen sevimsiz bir olay gelmiş olabilir. Hafızanız hala yerindeyse eğer, o berbat yaşantı durup durup hücum eder size ve sanki yeniden oluyormuşçasına ruhunuzda yaralar açar.

Oysaki geçmiş canlı bir zaman dilimi değildir. Çünkü artık “var” değildir. Bu anlamda, gelecek de geçmişten farklı sayılmaz. O da “var” olan, “gerçek” olan bir zaman kesiti değildir. Öte yandan, gelecek korkusu düş gücüyle bağlıdır ve hayal edebildiğimiz sürece geleceğe ilişkin korkuları yaşamaya devam edeceğimiz neredeyse kesinliğe yakındır. İnsan ne garip bir varlıktır ki, her iki durumda da geçerli olduğu şekliyle “olmayan” şeylerden dolayı korkuya, kaygıya ve üzüntüye kapılmaktadır.

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Peki bunlar olmak zorunda mıdır? Açıkçası, geçmişin bir işkence makinesine dönüşmesine izin vermek ya da vermemek sizin elinizdedir. Keşke en azından tüm karşı çabalarımıza rağmen başımıza gelmesine engel olamadığımız gelişmeler için, hiçbir şüphe ve endişeye kapılmaksızın gönül huzuru içinde Yüce Dost'un mutlak biçimde sevgi ve şefkatle süslü tasarrufuna boyun eğmeyi öğrenebilseydik!

Kuşkusuz aklın yolu da bundan başkasına geçit vermemektedir: Unutmamalıyız ki, geçmişimiz geleceğimiz değildir ve yarın başka bir gün olacaktır...

DÜŞÜNCE ÖZGÜRLÜĞÜ MÜSLÜMANA X-LARGE MIDIR?

“Düşünce özgürlüğü” denilince herkesin saygının doğal sınırları içinde ağzına geleni konuşma özgürlüğüne sahip olması gerektiğini içinde hiçbir rahatsızlık duymadan söyleyebilen kaç Müslüman’a rastladınız şimdiye kadar? Belki şöyle de sorabilir-
dik soruyu: “İslam uygarca sınırlar içinde kalmak, başkalarına karşı hakaret veya aşağılama biçim ve tonunda olmamak kay-
dıyla, herkesin duygu ve düşüncelerini özgürce ifade etmesine izin veriyor mu?” sorusuna Müslüman kimliğine öncelikle vur-
gu yapan kesimlerin verdiği yanıt nedir?

Bazı medya organlarında sıkça rastladığımız şekliyle ger-
çekten dindar kesimler fikir özgürlüğüne samimi olarak inanı-
yor mu yoksa ilgili kavramı kendileri için rahatça konuşabile-
cekleri geniş bir manevra alanı açmak için bir argüman olarak
mı kullanıyorlar? Daha doğrusu, düşünce özgürlüğüne bakışı-
mızın salt dünyevi kökenli herhangi bir ideoloji veya siyasal
grup kadar yumuşak olmamasının anlaşılabilir bir durum oldu-
ğunu söylemeye çalışıyorum. Sonuçta bizim hayata ve olaylara
bakış açımızı belirleyen bizim gibi yeryüzünde yürüyen diğer bir
insan değil, tüm evreni yalnızca yaratmakla kalmayıp aynı za-
manda an be an yöneten Yüce Dost ve Sultan Allah’tır. Beşeri
değil, yüce, kutsal ve bağlam açısından konuşacak olursak daha
da önemlisi “yanılmaz” bir kaynaktır. İşte dışımızda kalan dü-
şüncelere bakışımızı belirleyen temel, bilinçaltımızdaki bu haklı
“tanrısal yanılmazlık” inancıdır. Düz bir mantıkla bakıldığında
sonsuzca ve sorgusuzca haklı sayılabilecek olan bu inancın
bizim “diğerleri”ni algılama biçimiz açısından sıkıca gözden
geçirilmesi gerektiği kanısındayım. Çünkü bizim tanıdığımız
Allah, pek çoğumuzun yan gözle baktığı o “diğerleri”ne bizden
çok daha merhametli, toleranslı ve sabırlı davranıyor gibi geli-
yor bana. Yaşadıkları sürece, bizden pek de ayırmıyor onları.
Pek çoğunu bizden daha iyi ve daha özgür koşullarda yaşıyor.
Onlara, “Artık doğru ile yanlış apaçık ortaya çıkmıştır. Dileyen
dilediğini seçsin.” diyor bir anlamda. Sınav ortamının gereği de
bu değil midir zaten? Dileyen dilediği yolu bizzat kendi istem-

gücü ile seçecektir ki, sonuçlarını da hak etmiş olsun... Şu halde, bizim “Benim inandığımdan başkasını seçmeye hakkınız yok!” diyerek “tanrıdan çok tanrılık taslamak” gibi bir şansımız olabilir mi?

Dürüst olmak gerekirse, İslami kesimi genel olarak katı laikçi kesimden daha hoşgörülü bulduğum halde, birey olarak bu konuda yeterli olgunluğa eriştiğimizden fazla emin değilim. Örneğin ulusalcı ve sol kesimi bir metrelik bez parçası ile uğraşmakla alaya alan kimselerin başı açık olanlar için aynı bez parçasının eksikliğini aynı şiddette sorun yapmaya devam ediyor olmasını yadırgadığımı söylemeliyim. Demek istediğim, bir taraf başörtüsünün varlığını, diğer taraf ise yokluğunu sorun yapmaya devam ediyor. Daha önce anlattığımız gibi, kuşkusuz başörtüsü İslam’ın bir emridir; ancak Kur’ani emirlerin önem hiyerarşisi içinde düşünülecek olursa, varlığı “İslam’ın beş ana şartı”ndan biri sayılmamış, yokluğu da “yedi büyük günah” arasında anılmamıştır.

Öte yandan, dinin pratiğini en olgun şekliyle ortaya koyan Yıldızların Efendisi’nin hayatında insanlara sırf düşüncelerinden dolayı baskı veya işkence etmenin en küçük bir örneğine rastlanmış mıdır? Eğer bunu yapacak olsaydı, her gün o tatlı çiçeksi yüzüne baktıkları halde kalplerindeki nifak ve fesadın baskısından kurtulamayan, hatta kendisine kin duyan, ancak kendisinin ismen ve resmen tek tek bildiği münafıkların listesini Huzeyfetül Yemani adlı sırdaşına verip hem kontrol sağlama hem de günün birinde gerçeği anlama olasılıklarını saklı tutma diplomasisi yürütmeyen, onları deşifre ederek linç ettirebilir ve hiç kimseye de hesap vermezdi; ama hayatı boyunca “şiddet”i yalnızca yaşamsal olduğu yerde bir savunma mekanizması olarak devreye sokmuştu... Nitekim hayatını iyi niyetle ve dikkatle okuyanlar bilirler ki, O hiçbir zaman hiçbir savaşın öznesi olmamıştır; tam tersine, girdiği her savaş bir savunma savaşı şeklinde gerçekleşmiştir. “O’nun elinde kılıç vardı.” diyerek o “Yeryüzünün Seçkini”ni kötöleme cahillik ve arsızlığını gösteren Hristiyan papazlarına yazıklar olsun! Ne yapsaydı yani? Pis ağızlarından salyalar ve tükürükler akıtarak saldıran gözü dön-

müş zalimlerin önüne yatıp lime lime doğranmayı mı bekleyeydi? Bunu kendisi için yapmak isteseydi bile, etrafındaki zavallılar için yapamazdı. Çünkü adil olmazdı. Herkes sevgiden ve kardeşlikten söz ediyor değil mi? Peki ya adalet nerede? Adaletin nerede ve ne kadar olduğunu hiç kimse söylemiyor! Gerçek şu ki, adaletin olmadığı yerden kan çıkması adalet ve eşitlik duygularına göre senkronize edilmiş olan insan doğasının bir gereğidir ve hoşlansak da hoşlanmasak da bu hep böyle olmuştur. İslam düşünce tarihine baktığınız zaman, İslam Bilginlerinin veya müçtehid imamlarının Allah'ın varlığı, birliği, risalet, ahiretin varlığı ve benzeri temel hükümlerin dışında tümüyle müttefik oldukları bir tek konu bulamazsınız. Yoksa bu kadar itikadi ve ameli mezhep ve de meşrep ortaya çıkmazdı... İslam kendi içinde bu kadar çeşitliliği tolere etmeyi başarmıştır. Bugün lokal birtakım olaylar dışında hiçbir yerde Müslümanlar bu düşünsel ve ameli çeşitlilikten ötürü birbirini öldürmüyorsa, bu Allah'ın ve O'nun sevgilisinin bildik, engin hoşgörüsü ile ilintilidir.

Bütün türleri ile şiddet, bugüne dek hiç kimseyi Müslüman yapmamıştır ve bundan böyle de yapmayacaktır. Yine İslam'ın her vakit özenle örtüştüğü insan doğasının bir gereği olarak, baskı ve şiddet olsa olsa sıkı ve kaliteli münafıklar üretir...

Sonuç olarak düşünce özgürlüğü en çok bize yakışmaktadır. Düşünce ve konuşma özgürlüğünü yalnızca kendimiz için değil, bizim gibi düşünmeyen ve yaşamayan herkes için de içtenlikle savunmalıyız. Anlamalıyız ki, her ne olursa olsun, düşüncelerine gerçekten saygı duyduğumuzu hissettiremediğimiz birinin bizim düşüncelerimize saygı duymasını beklemek bencilce bir tutum olur.

İslam, tarihin hiçbir döneminde şiddetle yayılmamıştır, o bir gönül fethidir, sevgi ve iyilik dillerinin sanatıdır. Kendi içimizde ise, şöyle düşünmekte hep yarar görmüşümdür: İslam'ın geniş ana caddesinde bulunduğumuz sürece, kendi aramızda iyi niyet ve samimi bir çabayla ulaşılmış olan bütün duygu ve düşünce teferruatları doğrudur...

BABALAR VE OĞULLARI

Babalar, daima oğullarının kendileri gibi olmasını isterler. Bunu içtenlikle istiyorlarsa eğer, çoğunlukla haklıdırlar. Babalar bilir; oğulları bildiğini sanır. Neden mi? Basitçe, dünyada daha fazla ikamet etmiş birinin onu daha iyi tanıyor olması gerekir de ondan... Oysa oğullar, bu gerçeği ancak ve tam olarak otuz yaşına ulaştıklarında anlayacaklardır. Aynı şey, anneler ve kızları için fazla geçerli değildir. Kabul etmeliyiz ki, kız çocukları genellikle daha hayırlıdırlar. Onları, derin bir minnetle anmalıyız.

Yaşadığım basit bir deneyimin, buna iyi bir örnek oluşturduğunu düşünüyorum: Geçen kış çok sevdiğim yeğenimle (Kendisi artık ekmeğini eline almış her Türk genci gibi evlenmek istemektedir.) bir sohbetimiz sırasında kendisine bazı tavsiyelerde bulunmak gibi bir hata işlemiştim. Ben acizane önerilerimi dillendirmeye çalışırken, kendisi sözlerime ironik kahkahalarla gülüyordu. Ne hazindi ki, ikimiz de birbirimizin gözüne bayağı cahil ve aptal görünmüştük. Ona göre kendisinin hayat bilgisi çok kuvvetliydi, bilmediği bir şey yoktu. Bana göre ise, dünyayı tanımak için üzerinde yeteri kadar yaşamış ve yürümüş değildi.

Çocuklarını iyi yetiştirmemiş anne baba yoktur, iyi yetiştirememiş anne baba vardır. İnanın ki, çocuklarını iyi yetiştirememiş olmakla suçladığınız anne babalar bile aslında evlatları için çok fazla çaba harcamışlardır. Sorun, yalnızca başa çıkmamış olmalarıdır ve bundan dolayı sizden daha büyük bir ıstırap içinde olduklarından emin olabilirsiniz. Hiçbir anne baba, çocuklarına karşı duyarsız değildir. Aranızda yaramaz veya kötü diye bildiği ya da bir şekilde zarar gördüğü bazı çocuklar için anne babalarına sorumsuzluk suçlamasında veya kınamada bulunmuş birileri varsa, onlara hiç vakit yitirmeden Allah'tan af dilemelerini öneririm. Güzel Allah, onları bağışlasın ve anne baba olduklarında aynı duruma düşürmesin. Çünkü dünyada

Mert Aslan

ve ahirette varlıkların en güzeli ve hayırlısı olan Hz. Muhammed şöyle demiştir: “Bir kimse Müslüman bir kardeşini bir şeyden dolayı ayıplarsa, kendisi de bir gün aynı duruma düşmedikçe Allah onun canını almayacaktır.” (Korkunç bir kesinlikle söylüyorum ki, burada sözü edilen tehdit bu fakir tarafından bilmeden pek çok kez test edilmiş ve onaylanmıştır.)

İnsan olarak, hepimizin ortak bir görevi olduğunu anımsatmak isterim: O görev, toplum içinde yaşayan birer birey olarak, toplumu daha yaşanır kılabilmek için gerekli olan doğruların gerekli kimselere ulaştırılması için çaba harcamaktır. Akademik eğitim almış, müzikle uğraşan, resim sanatıyla uğraşan, herhangi bir bilim dalıyla ilgilenen, karikatürler çizen, şiirler yazan kimseler arabalarının bagajında yarım metrelik sopalar taşıyorlar...

ALLAH BÜYÜKTÜR, toplum küçüktür

Romantik Edebiyat Ekolü'nün kurucusu ve roman dalında rehberim olan sevgili Victor Hugo'nun, herkesin sadece okuması değil, delik deşik etmesi gereken Notre Dame'ın Kamburu adlı muhteşem yapıtında Çingene kızı Esmeralda'ya sırlıslıkla aşık olan Notre Dame kilisesinin başrahibi Claude Frollo'ya söylediği şu sözler beni çok etkilemiştir: “Bazen karanlık öyle koyu olur ki, Tanrı'nın bizi görmediği yanılsamasına kapılırız.”

Bu yüzden insanlar, günah işlemek istedikleri zaman kapılarını kilitler, perdelerini indirirler. Bu onlara belirgin bir rahatlık verir. Kapanan kapı ve pencereler, vicdanlarının üzerine kapanmıştır sanki. Güya insanlar görmeyince, Tanrı da görmüyordur onları.

Oysa daha içimizden ve daha bizden biri olan, “Kıyamete kadar gelecek olan bütün velilerin omuzları ayaklarımın altındadır.” diyen ve daha ilginç yanıyla söylersek, tasarrufu halen devam ettiği için zorda ve darda kalındığı vakit içtenlikle adı anılarak çağırıldığı yerde anında temessül ederek mağdura himmet eden büyük Allah dostu Abdülkadir Geylani'nin aktardığı şu sözler daha sarsıcıdır: “Kullar bir günaha niyetlenerek kimseler görmesin diye kapılarını kilitleyip perdelerini indirdiğinde, Allah şöyle nida eder: ‘Ey kulum! Senin gözünde halini görenlerin en değersiz ben miyim yoksa?’”

Burada, “Bir kimse Allah'tan daha fazla ‘toplum’dan korkuyorsa, onu Allah’ın yerine ikame etmiş oluyor mu sorusu akla geliyor. Bu soruya “evet” yanıtını vermek, dehşetli bir durumdur. Size hiç kimse inanmaz. Daha doğrusu inanmak istemez. Hatta üzerine bir de esaslı bir azar ıstırsınız. Peki ya, “hayır” diye yanıtlamak içinizi rahatlatır mı? Ben bilmiyorum. “Allah rahimdir” diyebiliyorum yalnızca; ama gerçek şu ki, bu reel durumun, hakkında her birimizin kendini sıkı bir şekilde

Mert Aslan

kontrol etmesi gereken anonim suçlarımızdan biri olduğunda hiçbir kuşkuya yer yoktur...

Toplumu daha çok dikkate alan kimseler, devamlı çevrelerindeki insanların ağzına bakarlar. Gündüz onları, gece olunca içgüdülerini tatmin ederler; oysa yine Abdülkadir Geylani'ye göre toplumun Allah karşısındaki meseli aynen şöyledir: "Bir kral düşünün ki, adamın birini bir ırmağın yanı başındaki bir ağaca baş aşağı halde ve sıkıca bağlamıştır. Sonra da karşısına geçip mızrak ve oklarını hazırlamıştır. O andan itibaren ona istediği her kötülüğü ve eziyeti yapabilecek durumdadır değil mi? Öte yandan zavallı adamın çekeceği acıları birazcık olsun azaltmak için krala yalvarıp yakarmaktan başka bir seçeneği yoktur."

Demek oluyor ki, bütün insanlığın yerlerin, göklerin ve iki-si arasındaki her şeyi yönetmenin kendisine hiçbir ağırlık vermediği Yüce Sultan karşısında elleri ayakları bağlanmış aciz bir tek insandan farkı yoktur. Bir baharı bir çiçek kolaylığında yaratan o Şan sahibi Sultan için, bütün insanlığı yönlendirmekle bir tek kişiyi yönlendirmek arasında hiçbir fark yoktur. Bırakın bir toplumu, bütün insanlar bir araya gelse de size zarar vermek isteseler O'nun dilediğinden daha fazla zarar veremeyecekleri gibi, yine bütün o insanlar birleşerek size bir konuda yardımcı olmaya çalışsalar yine O'nun dilediğinden daha fazla yardımcı olamazlar. Namazın her hareketine başlangıç yapılmış olan "Allahu Ekber" sözünün bir anlamı da, "Allah'tan başka herkes ve her şey küçüktür, önemsizdir." biçiminde olsa gerektir.

Korkmak için geç oldu. Çünkü yazgılar yazılmış, kalemler kırılmıştır...

ARZU KOMUTU

(Düşsel bir yaklaşım)

Tam otuz üç yaşında olan uzun saçlı yakışıklı adam, tepenin doruğundaki kayalıkların oyulup ustalıklı yontulması suretiyle inşa edilmiş olduğu izlenimi veren, hiç kuşkusuz mimari ile peyzaj sanatının kusursuz bir birleşimini yansıtan görkemli köşkünden çıktı ve ağır adımlarla hemen aşağıdaki gölün kıyısına doğru yürüdü. Yeşil ile sarının karışımından oluşan olağanüstü güzel ve parlıtlı bir renkte çimenlerden bir halı serilmişti her yere. Karşı taraftan esmekte olan tatlı meltem, uzun siyah saçlarını havalandırıp arkaya doğru savuruyordu. Gölün kıyısının yirmi metre kadar yukarısında, altında dökülen yapraklarının kocaman sarı bir gölge oluşturduğu yapayalnız bir kestane ağacı, tam onun altında ise ahşaptan yapılmış güzel bir bank vardı. Bankın üzeri de aynı şekilde sepya renkli sonbahar yaprakları ile kaplanmıştı. Yaprakları temizleme gereği duymadan oraya oturdu ve bir parça kederli gibi görünen bir iç geçirmeden sonra karşı ufukları seyre koyuldu.

Gölün masmavi ve pürüzsüz yüzeyi, karşı dağlara kadar uzanıyordu. Bulunduğu ve gittiği her yerde aklına gelen şeyler, “arzu komutu” ile gerçek oluyordu. Daha ilginç olan ise, olanların onu hiç şaşırtmıyor olmasıydı.

Az sonra, genç bakirelerden bir grubun hemen karşısında ve özellikle gölün üzerinde dans edip sevdiği şarkılarla canlı bir müzik gösterisi yapmalarını, aralarından ikisinin de gelip sağ ve soluna oturarak kendisine eşlik etmelerini istedi. Aynı zamanda, gösteri ılık ve yumuşak bir kar yağışının altında olsun istiyordu.

Bir anda, gözlerini ve gönlünü okşayan bir kar yağışı başladı. Işıl ışıl parlayan muhteşem gece kıyafetleri giymiş iki güzel

bakiresi gelerek iki yanına oturdu ve onlardan biri elinde bulunan altın bir testiden doldurduğu bir kadeh şarabı adamın eline tutuşturdu. Kendileri de birer kadeh aldıktan sonra, o ana dek sahnede yerlerini alarak gösteriyi başlatmış bulunan bakireler topluluğunu içkilerini yudumlayarak izlemeye başladılar. Sonradan gerçek bir sevgi ile sevgiyle vücuduna yaslanarak sıcacık sarılan bayanların sık aralıklarla gözlerine uğrayan iri, siyah ve itaatkar gözleri, “Bir isteğin var mı?” der gibi bakıyordu. İkisi de birer kısağı andıracak kadar narin, bir bahar sabahı kadar taze ve tertemizdi. Pürüzsüz ve parlak tenlerinden yayılan doğal koku kelimenin tam anlamıyla sarhoş ediciydi ve ses tonları inanılmaz derecede sürükleyici bir müzikali andırıyordu; oysa bu adamın şimdi yanı başında duran bu seçkin güzellik anıtları ile ilgili olarak eskiden yapabildiği tek şey, türlü kaygı ve korkular içinde kurduğu çekingен düşlerden öteye geçememişti. Onların yanına ilk gelişi arkadaş ve yakınlarının kendisinin öldüğünü sandığı gün olmuş ve geldiklerinde “Rahman’ın armağanı” olduklarını söylemişlerdi. Sahiden de, o günden itibaren yanından hiç ayrılmamışlardı. Onu sırılıslam bir aşkla sevdiklerini davranışları ile sürekli açığa vuruyor, kayıtsız şartsız bir boyun eğişle her isteğini yerine getiriyor ve bunu yaparken ibadet edermiş gibi bir haz duyuyorlardı. Bu ise, onun önceden tanıdığı düşük nitelikli kadınlara itaatin neden önerilmiş olduğunu anlamasını sağlıyordu. Bunu yaptıkları takdirde onlar da buradaki mükemmel kadınlara benzeyecek, nihayet onların ihtişamlı formuna ve de dünyasına girmeye hak kazanacaklardı. Bir kadın için, itaatkarlığın ödülü olmalıydı bu...

Gösteri, devam ediyordu. Bakireler topluluğunun bedenleri okşayan ılık kar yağışı altında ve havayı dolduran müzik eşliğinde en tatlı diş sesleri ile şarkılar söyleyerek yaptıkları dans gösterisi öyle güzeldi ki, adam orada sonsuza kadar öylece kalabileceğini hissetti. Gösteri sona erdiğinde, dans grubundaki kızlar tek tek yanına gelerek onun yanağına mestedici birer öpücük kondurduktan sonra geçip gittiler. Anlaşılan, orada tek ilgi odağı kendisiydi. Gösteri ile birlikte, kar yağışı da durmuştu...

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

Yanındaki eşleri ile birlikte, köşke geri döndüler. İçeride, müthiş bir ziyafet vardı. Masalar çeşit çeşit yemekler ve meyvelerle donatılmış, hizmetçiler şarap servisi yapmakla meşguldü. Hep birlikte masadaki yerlerini aldılar. Her yerde olduğu gibi, yemek sırasında da göklerden geldiği sanılan hafif ve ortama uygun bir müzik sesi havayı dolduruyordu.

Yemekten sonra, şehir merkezine gidip gezecek ve alışveriş yapacaklardı.

Geziye, en sevdikleri büyük kuşlardan birinin üzerinde gitmeye karar vermişlerdi. Yemeğin ardından hep birlikte dışarıya çıktıklarında, iriyarı ve rengarenk bir kuş kapıda onları beklemekteydi. Adamın kuşa binip eşlerinden birini önüne, diğerini arkasına alması ile birlikte kuş havalandı. Köşkün önünde her an hazır bulunan ve hem karada hem de havada gidebilen lüks bir otomobili olduğu halde, üçü de kuşların sırtında yolculuk etmeye bayılıyordu.

Özellikle o gün kurulan özel bir pazarda bir dünya alışveriş yaptıktan sonra, yine aynı yerde bulunan ve olağanüstü bir estetik yetenekle tasarlanmış çeşitli şekil ve renklerde kimi kadın ve erkek modellerini servis eden bir mağazada en beğendikleri kreasyonun suretine büründüler. Dışarıya çıktıklarında, sonsuz güzelliğin kaynağından geldiği belli olan kuzey rüzgarları yüzlerini okşuyordu.

Ellerinde dolu dolu çantalarıyla aynı şekilde malikanelerine geri döndüklerinde, kapıda onları karşılayan çocukları şaşkınlık içindeydi ve onlara gitmeden önceki hallerine göre belirlenmiş biçimde güzelleşmiş olduklarını söylemekten kendilerini alamamışlardı.

Her şey öylesine harikaydı ki, uyuyan bebeklerin yüzüne arada bir uğrayan o tanıdık tatlı tebessüm insanların yüzünden hiç gitmiyordu...

AŞKIN UMUTSUZ SEYİRCİSİ

Ruhumuzda boş bırakılmış öyle bir bölge vardır ki, onu yalnızca bir şey doldurabilir. O da aşktır. Dünyalar kadar büyük ve tüllerin ardındaki bakire bir gelin kadar saf bir aşk...

Aşk, erinde gecinde kendi mecrasını bulur. Sözünü ettiğimiz bölge her ne kadar bizzat Allah tarafından ve kendi sevgisi ile doldurulsun diye boş bırakılmış olsa da, insanoğlu oraya başkalarını konuk etmeye hep daha eğilimli olmuştur. Daha açık bir anlatımla, erkekler oraya kadınları, kadınlar da erkekleri buyur ederler. Varsayalım ki, yoksul birisiniz ve çocuklarınıza bir ev bile alamamışsınız. Günün birinde hayırsever bir zengin çıkıp size bir ev bağışlıyor ve siz çocuklarınızın oturup rahat etmesi için bağışlanmış olan o evi onlardan gizleyerek hovardalık etmek amacıyla kullanıyorsunuz. İşte bu harika(!), öyle değil mi?

Çoğunluğun izinden giderek siz de “onur konuğu” için ayrılmış olan o boş bölgeye bir insanı, örneğin bir kadını davet ettiyseniz eğer, en azından “aşkın seyircisi” olmaya adaylık başvurusu yapılmış demektir.

Aşkın seyircisi, çok geçmeden pişman olup “Sana değmezmiş.” diye düşünmeye başlarsa, bu şaşılacak bir şey olmaz. Çünkü davet edilen konuk orada emaneten oturmaktadır ve oranın gerçek sahibi kendisinin ve kendisini oraya buyur edenin halini iyi görmektedir. Yürüdükleri bütün yollar, yavaş yavaş tuzaklanmaktadır. Doğrusu şu ki, Evrenin Sultanı’nın kendisi için ayırdığı yeri hiç kimse dolduramaz ve dolduramamıştır! Dünyanın bütün kadın veya erkek sevgilileri oraya taşınırsalar bile! Onların kendileri de sözde sevgileri de evren içinde bir bakteriden daha hacimli değildir; oysa sahiplendikleri bölgenin nihai sınırları binlerce dünyayı alabilecek kadar uzaklardadır. Evet, insan aşk ile ve aşk için tasarlanmıştır. Kimi zaman dün-

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

yevi aşklar da muhteşem olmakla birlikte, aşkın akıp gitmesi gereken asıl doğrultu, Yüce Dost'a götüren aydınlık yoldur. Ah! Onu bir tadabilsek! Eminim ki, dünyanın en şiddetli şehvani zevkleri o tanımlanamaz hazzın yanında çok süfli kalırdı! Gerçekte, değişmeyen ruhu ve ona sonradan giydirilecek olan yeni bedenle insan da tıpkı dupduru aşkın asıl kaynağı olan Allah gibi ve O'nun yanı başında sonsuza dek var olacak değil midir? İnsanın, hayal gücünün gidebildiği kadar uzaklarda bile gereksinim ve istekleri yok mudur?

Aşkın seyircisi aradığını bulmuş olduğunu sanmış olsa da, komik bir biçimde yanılmış ve fazlaca vakit yitirmeden yeni arayışlara girmiştir bile. Birini bırakır, "İşte aradığım buydu!" diyerek ötekinin kucağına atar kendini; ancak bir süre sonra yine aynı şey olacaktır. Görünüşe göre, yaşamakta olduğu şey bir tür alınyazısıdır ve yaşlandıkça inatlaşmaktadır. Başka bir söyleyişle, kişisel koşulları ve haddi ne olursa olsun, çelişkil olarak yaşlandıkça daha da ümitlenip hırslanarak dokunacak taze bedenler aramaktadır. İçinden bir ses, "Az kaldı. Öyle birini bulacaksın ki, ona sarılınca bitimsiz bir mutluluğun kıyılarına vuracaksın." deyip durmaktadır. Doğru ya, dünya metanın ana karakteristiklerinden de budur. Adem Baba ile Havva Ana' ya iblisin söylediklerini hatırlayın bir an... "Bu meyveden yiye ki, sonsuzluğa kavuşasınız."

Eğer beyni yalnızca bir aksesuar değilse, bir süre sonra bazı insanların da kendi bedenleri için değişen oranlarda bir fiyat biçtiklerini görecektir. Bu etiketli insanların durumlarını, Karl Marks'ın Das Kapital'inde geçen "meta" tanımı içine konuşturmak yanlış bir yaklaşım olmayabilir. Doğal olup yalnızca "kullanım değeri" için üretilen ürünlere karşıtlık içinde, sırf "mübadele" yoluyla kar elde edilmek üzere üretilmiş olduklarından dolayı üzerlerinde fiyat etiketleri olan ürünlere benzemektedirler. Örneğin bir adet sigaranın mübadele değeri 5 liradır. Bir insan bedeninin kullanım değeri ne kadardır peki? Erkek bedeni beş para etmez; ancak elde etmiş olduğu başarılar bir bedenin garantisiz kullanım hakkına karşılık gelir. Aşkın zarif ve latif görünümlü katillerinin fiyatı ise, kimi zaman ömür

Mert Aslan

boyu sürececek düzenli bir maaş, kimi zaman lüks bir otomobil, kimi zaman konforlu bir ev, çoğu zaman da bunların hepsidir. Haydi, şimdi bir cam kadar şeffaflaşalım ve soralım kendimize: Şimdiye dek zengin olup da yoksul bir erkekle evlenen kaç tane bayan görebilmiştir sizce?

Aşkın seyircisinin kaç bedene dokunduğu önemli değildir. Açlık, sürgit hissettirir kendini, daha doğrusu, aşk bölgesi, hep ıssız bir çöl gibi kalır. Arayış devam etmekte, ama aksi gibi bu kez de ömür tükenmektedir.

Oysa dünyanın her yerinde birbirlerine aşık olduklarını söyleyip yeminler etmiş çiftler güneşli günler boyunca denizlerin ve nehirlerin kıyılarında el ele dolaşmakta, karşılıklı yemek yemekte, dans etmekte, sonra loş, kuytu gecelerin içine doğru akıp gitmekte ve o gözünün önünden geçip giden bütün bu mutluluk tablolarını uzaktan hüzün dolu gözlerle izlemektedir...

“Dünyada tatmak vardır; ama yiyip yutmaya izin yoktur.”
der Nurs’lu bilge.

Dünyevi aşk da tadımlıktır. Altını çizerek söylüyorum: Bütün türleri ile romantik ve erotik sevgi, harikalar ve sürprizler ülkesi Cennet’te yaşanacaktır. O güne kadar, insanın aşkın seyircisi olmaktan daha üstün bir seçeneğinin olabileceğini sanmıyorum...

SEVGİLİM MUHAMMED! AŞKIN ŞİDDETİ!

Size korkunç bir şey söyleyeyim: Müslümanların çoğunun Allah'ın varlığına olan inancı yüzde yüz değildir. Eğer o kesinlik içinde inanmış olsalardı, davranışları bugünkünden çok daha farklı olurdu. Allah'a inancınızın sağlamlık derecesini sık sık kontrol etmenizi öneririm. Aksi halde, ölüm geldiğinde şeytan aklınızı kolayca çekebilir...

Bu yazının asıl tonu bu değildi aslında. Başladığım bir işte sevmediğim tarafları başa alıp bir an önce bitirme, en sevdiğim tarafları sona bırakıp tadını çıkarma huyumdan dolayı böyle yaptım sanırım. Şimdi, başlamamız gereken yerden başlayabiliriz.

İnsan kalbi, “Yere göğe sığmadım; mü'min kulumun kalbine sığdım.” diyen Allah'ın en sık uğrak yeridir, hatta konutudur. Ona dokunduğunuz zaman göklere, yani doğrudan doğruya Allah'a dokunmuş gibi olursunuz. Onu mutlu ettiğiniz zaman Allah'ı mutlu etmiş olur, kırdığınız zaman ise Allah'ı gücendirmiş olursunuz.

Geçmişe dönüp baktığımızda, kuşkusuz hepimiz yapmış olmaktan dolayı gurur duymadığımız işlerimiz olduğunu görürüz. Erkekler açısından sözünü ettiğim elem verici anıların birçoğu kadınlara dair olmakla birlikte, bana göre genel olarak bakıldığında bunların en üzücü olanları, içinde birilerinin kalbini kırmış olduğumuz işlerimizdir. Bir parça katı bir tutum gibi görünebilir; ama ben (yine hata yaparak) birinin kalbini kırmış olup da pişmanlık ve vicdan azabı çekmeyen kimselere saygı duyamıyorum... Kıyaslama yapmış olmak istemezdim; ne var ki şimdiye kadarki gözlem ve deneyimlerim bana kadınların insan kalbini örseleme konusunda erkeklerden çok daha hızlı ve katı olduklarını göstermiştir. Bu durum özellikle karşı cinsle ilişkiler noktasında geleneksel kültürün bariyerleri ile daha sıkı kuşa-

Mert Aslan

tılmış olmaları kadar, empati dediğimiz insani erdemi geliştirmeye ve kullanmaya erkekler kadar gönüllü olmamalarından da kaynaklanmaktadır. Her neyse... Bencilliğin kalkış noktası da budur. Kim rahatına daha düşkünse ve kim başkalarının derdiyle dertlenme konusunda daha çekimser davranıyorsa, o daha bencil olur. “Eğer bir gün bir konuda birilerinden mutlaka anlayış ya da destek istemeniz gerekirse, öncelikli tercihiniz erkekler olsun. İnanın, kadınların çoğunluğu da böyle düşünüyor.” diyorum ve iddia ediyorum... Ve bağlam açısından, “İnsanları değil, ama kesinlikle Allah’ı sığınak edinelim. Bizi annemizden daha çok seven o Yüce Sultan’ın kucağı, en güvenli barınaktır.” diyorum.

Allah’ı bırakıp kalbinizi bir kadına veya erkeğe verdiğiniz vakit, erinde veya gecinde o kalbin kırılması mukadderdir. Bir gün, mutlaka ve fena halde örselenecektir. Bundan, zerre kadar şüphemiz olmasın. Birini çok sever de ona “Kalbimi sana verdim.” anlamına gelebilecek bir söz söyler veya böyle bir tavır içine girerseniz eğer, kalbiniz ona yar olmayacak, çok geçmeden bizzat onun tarafından ayaklar altına alınarak çiğnenecektir. Kalbinizi kime ya da neye vereceğiniz konusu, sizin için en çetin testtir. Nitekim içinde bulunduğumuz sınavın ana teması da budur...

Ara sıra metropolün akıp giden kalabalıklarından ve ağır gürültülüsünden başımızı kaldırıp Evrenin Sultanı’nın “nasıl biri” olduğu üzerinde beş dakika düşünemez miyiz? Acaba O nasıl biridir? Kişisel özellikleri ve kullarına bakışı nasıldır? O’nun saltanatı nasıl bir yerdir? Bizlere örnek olarak yarattığı Yıldız Yetiştiren Adam nasıl biridir? Günlük yaşamında neler yapardı? İnsanlarla konuşurken vücut dili nasıldı? Sesinin tonu nasıldı? İnsanlara nasıl dokunurdu? Gözleri nasıl bakardı acaba?

Hepimiz bu yünde hatalar yapmış, kalbimizi başkalarına kaptırarak Allah’ı gücendirmiş olabiliriz. Bir kişiye “sevgilim” demiş ve onu yalnızca birkaç gün zarfında Allah’ı ömrümüz boyunca düşünmediğimiz kadar çok düşünmüş ve özlemiş olabiliriz. Aslında, bir kalpte iki sevgi birden barınamaz. Allah’ın

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

sevgi, şefkat ve sabrına bakın ki, yine de kendisini bırakıp bir insana aşık olmayı, onu özlemeyi günah saymamıştır; oysa O'nda da kıskançlık duygusu vardır.

Emin olalım ki, onları tanımak için birazcık çaba sarf ettiğimiz vakit, onlar bize çok daha fazla yaklaşıacak, beynimize ve ruhumuza kendilerini çok daha fazla duyumsatacaklardır. Türkiye'nin yetiştirdiği devasa düşünürlerden biri olan Cemil Meriç için kızının söylediği şu sözler, göz pınarlarımızı dolduracak değerdedir: “Babam, yöntem olarak sonuna kadar Marksist’ti; ancak bu durum, onun ölmeden önce son söz olarak “Sevgilim Muhammed!” demesine engel olmamıştır.”

Tarihte hiçbir lider, büyük kitlelerle bu denli sevgiye, aşka dayalı bir birliktelik kurmamış, içtenlikli ve dupduru sevginin şiddetini bu denli başarılı bir biçimde uygulamamıştır. O dönemde olduğu gibi bugün de ona kayıtsız şartsız itaat eden ve her söylediğini yapmak için düşünmeden eyleme geçmeye hazır milyonların bir tek çıkış noktası vardır: O'na duydukları aşk derecesinde sevgi ve güven...

İşte Cemil Meriç gibi korkunç bir tecessüsün, başa çıkılmaz bir akıl ve mantık kalesinin önünde durup saygıyla eğildiği Hz. Muhammed, bir yönüyle “aşkın gücü”dür. O bir ölü değildir, sevdiklerini bugün de yalnız bırakmıyor, sevgisi ile tutuşan yüreklerin ve yaşaran gözlerin sahipleri ile mutlaka ve bir şekilde iletişime geçiyor. Bu yüzde O'na, “AŞKIN ŞİDDETİ” demeyi seviyorum...

Onun sevgisi ile dolu büyük bir bilge, “Bir şey tamamen yapılamıyorsa, büsbütün de terk edilmemelidir.” diyor. Hiç olmazsa, bundan böyle beynimizin ve yüreğimizin birazını da O'na ve varlıkların en güzeli olsun diye dizayn ettiği “Yıldız Yetiştiren Adam”a ayıralım mı? Ne dersiniz?

HER ÖLÜM VAKİTSİZDİR

Bir ördeğin durumunu düşünün. Yumurtasından çıkar çıkmaz doğruca en yakınındaki suya gider, girer ve yüzmeye başlar. Yaşamını sürdürebilmesi için gerekli içgüdüsel donanım, henüz doğmadan önce programına yerleştirilmiştir; oysa insan öyle değildir. Yeni doğmuş bir insan birilerinin bakımını almadığı takdirde hayatta kalamayacağı gibi, daha sonra doğru bilgi ve eğitim ile beslenmediği takdirde de toplum için zararlı bir varlığa dönüşmektedir. Demek ki, eğitim insan içindir. İnsan, eğitilmek zorundadır. Aksi halde, bir canavara, bir suç makinesine dönüşebilmektedir. Burada daha ilginç olan şey, diğer canlıların tersine, insanın yapabileceği kötülüklerin sınırının olmamasıdır. Çünkü aynı zamanda akli ve hayal gücü vardır.

“Gençlik bilgeliği öğrenme, yaşlılık ise uygulama dönemidir” der Jean Jack Rousseau ve sonra şu soruyu sorar: “Nasıl yaşanması gerektiğini öğrendiğimiz zaman, ölümün kapımıza dayandığı an mıdır?” Bence, evet öyledir. Yazık ki, yaşamın ve güzel yaşamının kurallarını öğrendiğimizde, ölüm kapıya dayanmış olur. Bunun çok hüznü bir tadı var!

Kutsal kitap Kur'an'da ve Teselli Edici Haberci'nin seçkin sözlerinde betimlenmiş olan cennetin bir izdüşümü insan doğasına kodlanmış durumdadır ve her insan bilinçaltındaki o “cenneti arama itkisi” ile hareket etmektedir. Şayet kişi gerçek kaynağına uygun olarak cenneti tanımıyorsa, aynı içgüdüye dayanarak onu yeryüzünde aramayı sürdürecektir.

İşte o aşamaya gelip ıstırap duymaya başladığımız zaman, yine “Tesellici” ve “Müjdecî” Hz. Muhammed, Evrenin Şan Sahibi Kralı'ndan getirdiği haberlerle imdadımıza yetişmektedir. Eğer ölüm gelip çattığında her insanın geride bir yığın bitmemiş işleri, gerçekleşmemiş bir dolu hayalleri varsa, başka bir deyişle, eğer her ölüm erkense, insan doğasının değişmeyen

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

yasası olan “sayısız nimetlerle bezenmiş sonsuz bir yaşam içinde sınırsızca özgür yaşama” tutkusunun bir yerlerde bir karşılığının olması gerekmez mi? Her insanın hayatın gelecek duraklarından birinde kendisini beklediğine gizlice inandığı mutluluk beklentisinin resmi de bundan başka bir şey midir? En Büyük Sanatçı olan o Kral “en güzel surette” tasarladığını bildirdiği insanı yarım kalan tüm arzuları ve düşleri ile beraber bir kağıt parçası gibi buruşturup çöpe atacaksa yaratılışın ne anlamı kalır ki?! İşte Müjdecî’nin verdiği haberlere göre, dünyada Yüce Kral’ın istediği ölçüde iyi olmayı ve iyi kalmayı başarmış olan kulları, bu yaşamın bitmesiyle birlikte hayal güçlerini bile aşan güzelliklerle ve nimetlerle donattığı harika bir dünyada canlarının istediği her şeyi yapabilecek, hayat ve gençlikleri hiçbir zaman son bulmayacaktır. Her insanın bilinçaltını süsleyen dünya budur ve aslında bu tam olarak bize vaat edilmiş olan cennetin tablosudur.

Kısacası, insanın ömrü ve olanakları çok sınırlı, fakat ihtiyaç, arzu ve hayalleri sınırsızdır. Demek ki, insan dünya için yaratılmamıştır. Eğer sonsuzca uzayıp giden tüm ihtiyaç, arzu ve hayallerine dünyada yanıt bulabilmiş olsaydı, cennetin varlık nedeni ortadan kalkardı. Öyleyse, zaten her ölüm vakitsiz olmak zorundadır...

BIRAKIN, BENİ TANRI YIKASIN!

Sanırım, “günah çıkarma” diye tabir edilen itiraf mekanizmasını duymayan kalmamıştır.

Bir perspektif yakalayabilmek için, belli başlı Hristiyan mezheplerine, günah çıkarmaya yaklaşım ve uygulama biçimleri açısından bir kuşbakışı fırlatmak yeterli olabilir.

Katolik Kilisesi'ne göre günah çıkarma (confession=itiraf), İsa'nın kurallaştırdığı varsayılan ve vaftiz sonrasında işlenmiş bütün önemli günahların itiraf edilmesi gerektiği görüşüne dayanan bir kutsama ayinidir. İşlenmiş olan günahtan ve sonuçlarından arınabilmenin temel koşulu, içtenlikle pişmanlık duyarak bir din adamına itirafta bulunmak ve kefaretin gereklerini yerine getireceğine söz vermektir. Ufak tefek farklılıklarla birlikte, Ortodoks Kilisesi de günah çıkarma konusunda benzer bir öğretiyi benimsemektedir.

Anglikan kiliselerinde günah çıkarma geleneği sürmektedir; fakat onların çoğu Komünyon Ayini sırasındaki genel günah çıkarmayla yetinirler.

Günah çıkarmayı kutsama ayinleri arasında saymayan Protestan kiliselerinin çoğunluğu ise, bağışlanma için dua etmeyi ve Tanrı'nın içtenlikle tövbe eden herkesi bağışlamaya hazır olduğunun vurgulanmasını yeterli görürler. Başka bir deyişle, insan olarak din adamının Tanrı adına günahları bağışlaması kabul edilebilir bir şey değildir.

Düşünün ki, siz bir insansınız. Günaha karşı içgüdüsel eğilimler taşıyan ve günaha düşmesi diğerleri kadar muhtemel, hatta kaçınılmaz olan bir insan... Nasıl olur da, benim günahlarımı affetme postuna kurulursunuz? Sıfatı her ne olursa olsun, benim işlediğim günahları affetme yetkisine sahip olduğuna inanan biri, benim kendisinin günahlarını affetme yetkisine

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

neden sahip olmadığım konusunda sağlam bir gerekçe göstermek zorundadır. Günah işlemiş olmak, bir insanı faziletsiz yapmaz. Benim kendisinden daha erdemli biri olmadığımı nereden bilebilir? Allah'a karşı işlediğim günahları insanlar affedecek ya da cennetin bağıni bahçesini onlar satacaksa, Allah ne iş yapmaktadır acaba? Bizim gibi birer insan olarak, bunları düşünebildiklerinden eminim...

İşin aslı şudur ki, günah çıkarma olayı, ortaçağda toplumu denetim altına almak ve denetim altında tutmak isteyen kilisenin, istihbaratın önemini kavraması ile başlar. Suçların itiraf yoluyla bağışlanması, toplumun kontrol edilmesi amacıyla geliştirilmiş bir istihbarat mekanizmasıdır.

İslam'ın günahın bağışlanması olayına ilişkin anlayışı, diğer konularda olduğu gibi insan doğasının evrensel yasaları ile uyum içindedir. Dolayısıyla, Protestanlık, Katolik Kilisesi'nin uydurduğu işlere karşı çıkıp onlardan uzaklaşmakla, İslam'a birkaç adım yaklaşmış olmaktadır.

Biz yaptığımız hayırlı iş ve ibadetlerin Allah nezdinde kabul edilip edilmediğini bilmediğimiz gibi, günahlarımızdan dolayı ettiğimiz tövbelerin kabul edilip edilmediğini de bilmeyiz. Ne ibadetlerimizin kabulüne, ne de günahlarımızın cezasına ilişkin kesin bir kanaatimiz olamaz. Bunlar tümüyle Allah'ın bilgisi ve tasarrufu altında olduğu için de, daima diken üstündeyizdir. Vicdanımız, sürekli canlı ve uyanık bir haldedir.

Bir dost der ki, "Kimi zaman Yüce Dost Allah ile halvet halindeyken derim ki, 'Allah'ım! Ben dünyasını kaybetmiş biriyim. Çünkü isteklerim ve hayallerim çoktur; ama çoğu gerçekleşmemiştir. Öte yandan, ahireti de kaybetmiş olduğumu düşünüyorum. Çünkü günahlarım dağlardır. Bu gidişle, bana ne dünya yar olmuştur, ne de cennet yar olacaktır.' Ve ne kadar büyük bir "kaybeden" olduğumu hatırladıkça, gözyaşlarım yanaklarımdan dereler gibi akıp gitmeye başlar..." Evrenin Sultanı olan Allah karşısında, ne kadar doğal ve etkileyici bir insan hali değil mi?

Mert Aslan

Kudretli bir devlet başkanının birine vaat etmiş olduğu bir ödülü vakti geldiğinde vermekten vazgeçmesi çok büyük bir kusurdur ve kapısına gelmiş olan kişide düş kırıklığı ile birlikte sevginin nefrete dönüşmesine yol açar. Kişi, onun o güne kadarki bütün davranış ve sözlerini yeniden gözünün önünden geçirip sorgulamaya başlar; oysa kendisine asi olmuş ya da saygısızlık etmiş bir sanığa işlediği bir suçtan dolayı takdir etmiş olduğu cezanın infaz günü gelip çatığında onu sürpriz bir şekilde bağışlaması hiç kimse tarafından bir kusur olarak algılanmaz. Aksine, bağışlamak övgüye değer bir meziyettir. Demek istiyorum ki, belki de Yüce Sultan “Mizan”ın kurulduğu gün, Hz. İbrahim babamızın ve onun soyundan gelen Yıldızların Efendisi’nin dualarını kabul ederek pek çoğumuza bu tür bir sürpriz yapacaktır.

Bir Allah dostu vefat etmiş ve huzura vardığında, Sultan:

“Bana ne getirdin?” diye sormuş.

O da:

“Allah’ım! Şüphesiz, bir dilenci bir sultanın kapısına geldiğinde, sultan ondan bir şey beklemez. Tersine, ona ikramda bulunur.” diye yanıt vermiş. Gösterdiği tavır, Allah’ın çok hoşuna gitmiş...

O, hazineleri sonsuz olan şan sahibi bir Sultan’dır ki, sürprizler yaparak kullarını sevindirmeyi çok sever. O’nun şanına yakışan da budur.

İslamiyet’in öğrettiği Tanrı-kul ilişkisinin güzelliğini tanımlamak kolay değildir.

YAŞASIN ANARŞİ!

Sosyolojinin paşa babası olarak bilinen August Comte, küçümsenemeyecek veya silinip atılamayacak kadar önemli biri olduğunda kuşku yoktur. Ondan öğrenilecek çok şey var...

Filozoflar, ters adamlardır. Çok soru sorarlar, yanlarında soru soracak kimse bulamadıkları zaman ise kendi kendilerine sorarlar. “Belki” ve “acaba” sözcüklerini çok severler. Düşünce ve felsefe tarihi, onların çatışmaları ile doludur. Bana göre de, düşünsel gelişim açısından başkaldırmak teslim olmaktan iyidir. Burnunun dikine giderek yaygın kanıları tersinden düşünmedikçe, herhangi bir düşünce ya da inancın bağnazı olmamak için çaba harcamadıkça, haklı olduğundan yüzde yüz emin olduğumuz görüşlerin en azından daha gelişmiş türünü üretmek için kafa yoran birer “fikir modifiyecisi” olmadıkça, hatırı sayılır bir düşünür veya aydın olamayız.

Örneğin August Comte, “Şehir, dini yaratmıştır. Başka bir deyişle, din olgusu insanoğlunun kentleşmesi ile başlamıştır.” der. Demek ki ilk olarak topluca yaşamaya karar veren insanlar, birlikte yaşamının kurallarını koyarken aynı zamanda dini bir sistematik oluşturmuş oluyolar.

Aşağı yukarı aynı görüş, Nietzsche ve Karl Marks’ın kitaplarında da vardır. Onlar da Tanrı insanı değil, insan (yani insan düşüncesi) Tanrı’yı yaratmıştır, üretmiştir diye düşünmüşlerdir. Süreç içinde birbirlerinin görüşlerini tekrar ettikleri ve biraz da modifiye ettikleri bellidir; ama düşünce tarihinin akışı böyledir. İslam düşünce tarihi için de aynı şey geçerlidir kuşkusuz...

Şanlıurfa kentinde, Göbeklitepe adlı tarihi bir yerleşim birimi vardır. Bir grup Alman bilim insanı, uzun zamandır orada kazı çalışması yapmaktadır. Ortaya çıkan sonuç ise, açığa çıkarılan kentin tarihin ilk kenti olduğu, ana yapının bir tapınak oldu-

Mert Aslan

ğu, ayrıca tapınağı yapanların yerleşik hayata geçmemiş avcı-toplayıcı insanlar olduğu ve yerleşik yaşama geçişte ekonomik ya da ekolojik değil, kalabalık ve uzun süreli dinsel törenlerin rol oynamış olduğudur. Böylece, şehrin dini yarattığı yönündeki efsane büyük ölçüde tahrip edilmiş olmaktadır. Aslında, daha büyük bir olasılıkla, şehri ve dolayısıyla uygarlığı üreten bizzat dinin kendisidir. Nitekim Dinler Tarihi'nin en büyük otoritesi sayılan Mircae Eliade'ın görüşüne göre, insan aklının işlemeye başlaması ilk kez "kutsal"ın keşfi ile olmuştur. Çünkü kutsal olanın keşfi ile birlikte, insan aklınca "iyi" ile "kötü", "doğru" ile "yanlış" kategorize edilmeye başlamıştır.

Demek istediğim, mevcuda karşı çıkmadıkça veya hiç değilse mevcudun etrafında zamanın ördüğü eskimiş, etkisini yitirmiş yosunlu duvarları yıkarak içeri dalıp onları restore etmediğimiz sürece yeni bir şey ortaya koyamaz ve söyleyemeyiz. Bu, ona zarar vermek için değildir ve niyet bu yüzden önemlidir...

ÇİÇEKLER KADAR EVET!

İnsanların sıklıkla telaffuz ettiği “mutlu bir yuva”nın nasıl bir şey olduğuna ilişkin duygu ve düşüncelerim, yaşanmış bir öyküye dayanmamaktadır. Çünkü hiç tatmadım... Kanı ya da yargı oluşturmada “a priori” kavramına fazlaca atıf yapan biri olarak, bu konudaki görüş ve yorumlarımı önemsediğimi söyleyemeyeceğim.

Geriye dönüp baktığım zaman, aile ortamı ile ilgili olarak aklımda kalan en belirgin olay, aklımın erdiği günlerden itibaren acıyla tanıklık ettiğim anne-baba kavgalarıdır. Kardeşlerimle birlikte bütün çocukluğumuz, annemle babamın çoğu zaman şiddet boyutuna ulaşan kavgalarının gürültüsü içinde geçmiştir. Annemle babamın şakalaştığını ya da konuşurken en azından birinin gülümsediğini gördüğüm anlarda çok, ama çok mutlu olurdum; ama bu lüks anlar neredeyse iki ayda bir gelirdi...

Görücü usulü ile evlenmişlerdi. Kavgaların, babamın annemin ikinci kocası olduğunu öğrendiği ilk haftanın sonunda başladığını çok sonraları öğrenmiştim. Anlaşılan, sadece evliliği izleyen ilk hafta kavga etmemişlerdi. Ondan sonrası, 23 yıl boyunca dur durak bilmeden sürececek olan bir sinir savaşının, şiddetin, cinnetin yol açtığı bir aile kıyametine sahne olacaktı. Bazı gecelerin sabaha yakın vakitlerinde annemin hıçkırıklar içinde cinnet geçirip saçını başını yolarken attığı çığlıklarla uykularımdan uyanırdım. Minicik yüreğim, ölüm derecesinde bir kederle dolardı...

Sonunda, en kötü ihtimal gerçekleşmeden ayrıldılar. Evlilikleri bitti; fakat anne-babalık devam etti.

O günler, ruhumda derin izler bıraktı. O yüzden, mağduriyetin acıları içinde ağlayan bir kadın görmek dayanabileceğim bir manzara değildir.

Mert Aslan

Olanları bir nebzecik olsun unutabilmek için gündüzleri evden kaçarcasına çıkar, soluğu evimizin etrafını saran uçsuz bucaksız kırlarda alırdım. Özellikle ilkbahar geldiğinde tarlaları tümüyle kaplayan sapsarı hardal çiçeği denizinde dolaşırdım. Orada sapanımla kuş avlar, kelebekleri ve kertenkeleleri kovalar, bitkileri inceler, onlarla söyleşirdim. Kimi zaman evimizin yakınında bulunan Seyhan Gölüne ya da ırmağına giderek akşamlara dek hem yüzer, hem de sazlıklardan kestğim bir kamışın ucuna bağladığım olta ile balık avlardım.

Bugün, sık sık çocukluğuma doğru yürüyüşler yapıyorum. Bu hoşuma gidiyor ve kendi kendime şöyle diyorum: “Sınırı olmayan istek ve düşlerle yaratılmış olan insan için, kısıtlı dünyada yüksek mutluluk beklentileri gerçekçi değildir. Ne kadar çok şey istersek, o kadar mutsuz oluruz. Olanca mutsuzluğuna karşın, çocukluğumun bakir, yemyeşil kırlarında, ırmağın ve gölün kıyılarında geçirdiğim zamanlar beni gülümsetmeye yetiyor. Bir insan hayatı için bu kadar mutluluk yeterli değil midir?”

Ardından, coşkuyla “Evet!” diyorum. “Gökteki yıldızlar kadar, bütün kırları kaplayan çiçekler kadar ‘Evet!!!’”

GEREKLİ KÖTÜ

Geçmişin acıları, bugünün neşesidir. Bugün yaşadığımız acı ne kadar büyük olursa olsun, bittiği günden itibaren anlatıp anlatıp gülünecek bir komediye dönüşür. Daha önemlisi, o artık bir derstir ve ibret almak isteyenler için kötüler yeterlidir. Onlar, minnet duymamız gereken gerekli kötülerdir... Henüz beş ya da altı yaşındaydım. Evde tek başıma olduğum bir saatte sokaktan dondurmacının bir tür plastik balonu sıkarak çıkardığı sesi duyar duymaz ayağa fırladım. Dondurmaya bayılıyordum. Önce, ceplerimi karıştırdım. Metelik çıkmadı. Evin altını üstüne getirdim ve sonunda madeni bir para buldum; ancak bulduğum para biraz eskiydi, şüphelendim, tedavülde kalkmış olabiliirdi. Yine de, “Olur ya, belki de kabul eder.” diye zayıf bir umutla onu minik avucumda sıkıca tutarak sokağa fırladım. Koşarak dondurmacının yanına gittim. Mahalleden beş altı kadar arkadaşım, elle itmeli dondurma arabasının önünde sıraya girmişlerdi. Ben de sıraya girip, beklemeye başladım; fakat küçük, saf yüreğim dondurmacının parayı kabul etmeme olasılığı ile titriyordu. Sıra bana geldiğinde, korkarak parayı uzattım. Adam parayı alıp baktı ve yüz ifadesi birdenbire değişti. Dönüp kızgın gözlerle baktı bana. Elindeki parayı öfkeyle, önüme doğru, yere fırlatarak, iyice açığa çıkan dişlerinin gıcırtiları arasından: “Bu para geçmez lan!” diye hırladı. Korkudan ürpererek kırık dökük bir kalple arkamı dönüp eve giderken, adamın arkam sıra: “Küçücük aklıyla beni kandırmaya çalışıyor! Serseri!” diye söylenmeye devam ettiğini duyabiliyordum. Minicik kalbim o denli kırılmıştı ki, evde tek başıma saatlerce ağladım ve o kötü gün hafızamda kazındığı yerden hiç çıkmadı. Hala yaşıyor mu bilmem; ancak yaşıyorsa ona sevgiyle gülümşüyorum. Ahirete gittiyse, Güzel Allah’ımdan merhamet diliyorum. Benim için “gerekli bir kötü”ydü. Çünkü o gün bana bir çocuk kalbinin nasıl bir şey olduğu ve yanıma bir istekle gelen bir çocuğa nasıl davranmamam gerektiği konusunda çok iyi bir ders vermişti...

ALLAH'A KAVUŞMAYI SEVİYOR MUYUZ?

Bazen bulabildiği bütün kuytulara başını avuçlarının arasına alıp bağıra bağıra ağlamak istiyordu. Yapı taşları insan olan soğuk ve nemli duvarlara nefretle, tiksintiyle arkasını dönerek ağlamak... Bu, birilerine boş, fantastik bir davranış gibi görünebilirdi. ALLAH açısından öyle olmamalıydı. O, kırılmış bir kalbin isteklerine seyirci kalacak kadar duyarsız olamazdı. Peki ya ağlamak niçindi? Uzakıkça uzayan dünya sürgünü için... Kırılıp dökülmüş, yazık edilmiş, boşa gitmiş hayalleri için... Telef edilmiş en doğal hakları için... Acılarına ağlayıp dururken kendisi ardından ağlanacak bir zavallıya dönüşen varlığı için... Orta yerde bir başına kalmışlığı için... Bir türlü gerçeğe dönüşmeyen kocaman kocaman hayalleri olmuştu hep... Bugün hayalleri isimsiz bir gemiye binmiş, ufukta gittikçe küçülerek veda ediyorlardı kendisine... Sonuncu olan ölümün etrafındaki seçenekler teker teker terk ediyordu yerlerini... Meydan ölüme kalıyor gibiydi. Ölüm... Her şeyin birden bire başa dönüşü... Ama hangi başlangıca? Korktuğu tek şey, bunun “daha kötü” için bir başlangıç olması ihtimaliydi. İyi haberler genellikle daha baskın çıkıyordu. Acaba gerçekten insanlar uykudaydı da, öldüklerinde mi uyanacaklardı? Tam olarak ölümün alanına girmek kolay değildi kuşkusuz, ne de olsa beş duyunun dokunamadığı kuramsal bir doruktaydı. Birazcık olsun yere inip hafifçe dokunulabilir olduğunda, sanıldığı kadar fantastik olmadığı anlaşıyordu. O yüzden bir düşünür, “Ölüm ona iyice yakınlaşan yaşlıların soğuk gerçeği, ondan uzakta olduğunu zanneden gençlerin fantezisiydi.” demişti. “Ölümle yüzleşmek” bambaşka bir şey olsa gerekti. Adamakıllı yaşlanmış olmak bile onunla yüzleşmeye yetmeyebilirdi. Onunla yüzleşenler, onun tarihini az çok bilenlerdi. Örneğin bir kişiye ölümcül bir hastalık teşhisi konduktan sonra maksimum bir yaşama süresi tayin edildiği vakit, o zaman periyodunun ardını göremeyeceği için sahiden ölümle yüzleşebilirdi. Hangi gün idam edileceğini bilen bir mahkum

sahiden ölümle yüzleşebilirdi; ama kahramanımız için henüz böyle bir gerçeklik söz konusu olmamıştı. Olsun ister miydi? Bunu bilmiyordu doğrusu; fakat geçmişte kendisini pek çok kez aynı durumda hayal etmiş ve kayda değer bir kaygı ve korkuya kapılmamıştı. Yine de, gerçek bir yüzleşme anında bir parça paniğe kapılacağını öngörebiliyordu. Öyleyse karşılaşma henüz gerçekleşmiş sayılmazdı... Bazı tasavvuf kollarında “ölümle yüzleşme pratikleri” vardı ve bu en azından daha iyi bir mü’min ve daha yararlı bir birey olmamıza hizmet edebilirdi. “Kim ki ALLAH’a kavuşmayı sever, ALLAH da ona kavuşmayı sever.” dememiş miydi Hz. Muhammed? Ve “insanın en güzeli”, sözünün devamında aşağı yukarı şöyle bir eklemede bulunmuştu: “Kişi ALLAH’a kavuşacağı zaman, ona çeşitli şekillerde müjdeler verilir. Böylece “Sevgili’ye kavuşma arzusu” güçlenir.” Demek ki, aslında ölüm gerçeği ile burun buruna gelindiğinde onunla baş etmek çetin bir işti ve ALLAH verdiği müjdelerin sağladığı moral destekle kişinin o zorlu tepeyi açmasına eşlik ediyordu. ALLAH, bunu genellikle velileri, melekleri ve gösterdiği müjdeleyici rüyalar vasıtasıyla yapardı. Bütün bitkiler kış mevsiminde toprağa gömülür. Kışın bitmesiyle birlikte yeniden dirilir ve topraktan çıkarlar. Her yer yemyeşil olur ve tüm yeşil alanlar renk renk çiçeklerle kaplanır. İnsan da ölümle toprağa girer. İnsan ölümünün farklı olduğunu, bir istisna olduğunu ve ölümümüzün ardından gözlerimizi görkemli bir bahara açmayacağımızı kim söyleyebilir? Her günümüz, yeni bir Şeb-i Arus’la hayat bulsun mu?

BATMAYAN GÜNEŞ SADECE SENSİN!

Bugün, insan doğasını nokta nokta keşfedip çözümleyen “felaketler asrının adamı” Nurslu Bilge’ye biraz kulak verelim:

//“Ya Baki, Entel Baki” (Ya Baki, Sonsuz Olan Sadece Sensin!) iki cümlesi, iki önemli gerçeği dile getiriyorlar. Bu yüzden ki, Nakşilerin reislerinden bazıları bu iki cümle ile kendilerine özgü bir hatme yapmış olup onu kısa ve özlü bir Nakşi hatmesi olarak sürdürüyorlar. Madem bu iki cümle o azametli ayetin mealini ifade ediyor, o halde bu iki cümlenin taşıdığı iki büyük gerçeğin birkaç nüktelerini beyan edeceğiz.

Birinci defa, “Ya Baki, Sonsuz Olan Sadece Sensin!” cümlesi cerrahi bir operasyon tarzında kalbi Allah’tan başka her şeyden koparıp soyutluyor. Şöyle ki: İnsan, doğal yapısı gereği çevresindeki varlıkların neredeyse hepsiyle bir şekilde ilgilenmektedir. Üstelik yüreğine sınırsız bir sevme gücü ve yeteneği yerleştirilmiştir. Böylelikle, bütün varlıklara karşı bir ölçüde sevgi besliyor. Örneğin kocaman dünyayı sanki kendi eviymiş gibi seviyor. Sonsuz cennete evinin bahçesiymiş gibi ilgi duyuyor; oysaki sevdiği o varlıklar oldukları gibi yerlerinde durmuyorlar, gidiyorlar. O ayrılıklardan sürekli azap çekiyor. İçindeki o sınırsız sevme gücü, bitmez tükenmez bir azaba düşmesine yol açıyor// (Varsayalım ki, bir milyon liranız var. Kendinize lüks bir villa ve bir Ferrari alabileceğiniz halde, bir sahtekara kanarak onca parayı verip karşılığında başınızı sokacak eski püskü bir baraka ile feleği şaşmış bir Hacı Murat almak gibi ahmakça bir alışveriş yapıyorsunuz. Sınırsız bir sevme gücü ve yeteneğinin çok kısa ömürlü dünyevi varlık ve nimetlere, örneğin bir karşı cinse, makama, eve, arabaya, paraya, şöhrete yönlendirilip harcanması öylesine dengesiz bir alışverıştır ki, ilişkinin geçiciliği mutsuzluğu işin ta başında garanti altına almaktadır. Sevme

gücünün sonsuz; ama sevgililerin ve ilişkilerin ölümlü olması ne hazindir! (M.A.).

//O azabı çekmekte bütün kusur kendisine aittir. Çünkü kalbindeki sınırsız sevmeye yeteneği, ona ölümsüzlüğe ve sonsuz bir güzelliğe sahip olan bir Zat'a yönlendirilmesi amacıyla verilmiş bulunmaktadır. O kimse o bitimsiz sevmeye gücünü kötüye kullanarak sınırlı, ölümlü, sorunlu, her an yok olabilecek olan zavallı dünya sevgililerine sarf etmekle hata ediyor, hatasının cezasını da mutlak ayrılıkların azabıyla çekiyor.

İşte bu kusurdan kurtulup o ölümlü sevgililerle ilişkisini kesmek, o sevgililer onu terk etmeden önce onları terk etmek suretiyle sevmeye gücünü ve yeteneğini Ölümsüz Sevgili'ye vermeyi ifade eden "Ya Baki, entel Baki" şeklindeki ilk cümle, "Gerçek Ölümsüz yalnızca Sensin. Diğerleri ölümlüdür. Ölümlü olan elbette sonsuz sevgiye, ezeli ve ebedi bir aşka ve sonsuzluğa ayarlanmış bir kalbin ilgisine layık olamaz. Madem o sayısız sevgililer ölümlüdürler, beni bırakıp gidiyorlar, onlar beni bırakmadan önce ben onları "Ya Baki, Sonsuz olan Sensin!" diyerek bırakıyorum. Yalnızca Sen sonsuzsun ve diğer varlıkların Senin sonsuzluğunla ölümsüzlüğe erişebileceğini bilir ve buna iman ederim. Öyleyse onlar sadece Senin sevginle birlikte sevilir. Yoksa kalbin ilgisine layık değildir." anlamına geliyor.//

İnsanı dünyevi yaşama ve sevgililere bağlayan şey, yine Nurslu Bilge'nin ifadesiyle, "tevehhüm-ü ebediyet" denilen zihinsel varsayımdır. Buna, "sonsuzluk yanılsaması" denilebilir. İnsan kendi yaşamına ve sevdiği kişi ve varlıklara bir çeşit sonsuzluk varsayımı yüklemekte, böylece onlarla arasında bir sevgi bağı kurabilmektedir. Bu yanılsamanın başka bir parçasından daha söz etmek gerekir: Kendisini görebilmek için aynaya bakmak zorunda kalan insan, orada kendisinin yaşlanma sürecini kendisine dışarıdan bakan kimselere göre beş ile on yıla kadar ulaşan bir farkla geride görür. Gerçek görüntümüzü anlamak için, aynadaki görüntümüze ortalama altı yedi yıl yaşlılık eklemek zorundayız.

Mert Aslan

Bütün olarak ilgili yanılısama, Allah'ın "Baki" (Ölümsüz) sıfatı ile birlikte, Rahman ve Rahim" sıfatlarının da bir dışavurumu olsa gerektir. Çünkü sözü edilen ölümsüzlük vehmi, bir yönüyle insanın yaşlılık ve ölüm gibi temel varoluşsal acılarını bir nebze dindiren, böylece hayatı daha çekilir kılan bir durumdur. Cennet ise, o acıların tümüyle yok olduğu bir dünyadır (M. A.).

BİLGİ ACIDIR

Bilgi dolu bir beynin önünden bakan gözler için karanlık bölge yoktur. Bilgi, insanları ve olayları saydamlaştıran bir ışıktır.

Hepimiz, çok bilgili olmak isteriz. Baktığı her nesne ve olayı enikonu kavrayan, konuştuğu zaman insanları istediği yönde etkileyip sürükleyen biri olmak pek çoğumuzun hayalindedir. Hayalimizdeki parıltılı kişilik yapısına erişmek için bol bol okuruz, dinleriz, düşünürüz, tartışırız. Bu arada bir noktayı hep göz ardı ederiz: Her şeyi bilmek, herkesin kaldırabileceği bir yük değildir. İnsan olarak, sevme ve nefret etme gücümüz sınırsızdır. Bilmek her ikisini de dev dalgalara dönüştüren bir rüzgar etkisi yapar ve onların önünde yıkılmadan durabilmek çok zordur.

Allah katında “saf bilgi”ye talip olursanız, Hz. Muhammed’in Yüce Sultan’dan istediği şey başınıza gelebilir: “Her şeyi gerçek haliyle görebilmek...” Yani yürek acısının başlangıcı...

Bir yönüyle bakılırsa, doğru bilgiyle düşünebilmek ya da her şeyi olduğu gibi görebilmek, çıldırarak ölmeye giden bir yoldur. Lamartine, Gogol, Van Gogh, Maupassant gibi kimseleri hep aynı hazin son karşılaşmıştır. Hz Muhammed’in sürekli gülümseyen yüzüne dikkat edildiğinde o sevimli gülümseyişin içinde gizlice dolaşan acımtırak bir keder görülürdü... Çünkü ona her şey “olduğu gibi” gösteriliyor ve ruhu “bilme”nin acısı içinde kıvranıyordu. Bilginin ışığı ile önüne gelen her şeyi şeffaflaştıran gözleri, başlar olumluca sallanarak söylenen onay sözlerinin ardında gizlenen galiz küfür ve iftiralara, gülen yüzlerin ardında gizlenen ihanetleri görüyordu.

Gündüz boyunca gün ışığı ile gözümüze gözümüze sokulan gerçekler karnavalından bitkin düşen zihnimizin günbatımı-

Mert Aslan

nın ardından ölülerin ve dirilerin üzerini örten gecenin karanlığına sığınması gibi, gerçeğin ışıklarının dayanılmaz olduğu yerde aklımız anlamamanın, bilmemenin, görmezden gelmenin güvenli kollarına sığınır. Bu aklımızın sağlığını korumak için başvurduğu bir korunma biçimidir.

Bazen bilmemek çok daha faydalıdır. Hayatı daha hafif, mutlu ve zevkli kılar. Keşke aklımız bazı şeylere gafil olabilseydi...

ÖLÜLER ŞEHRİNDEN İZLENİMLER

“Ölüler şehri”nde bulunmayı hep sevmişimdir. Orası, şu hayatın hemen ötesinde bekleyen ikinci ve gerçek yaşama kavuşmuş olmakla “sonsuz dek yaşayacakları ve elde ettikleri her şeyin yanlarına kar kalacağı” fena yanılsaması içinde kötü-lüğü sevinçle kucaklayıp duran dünyalıların tüm yakıcı tutkula-rından arınmış kimselerin şehridir. Bir dinginlik ve sonsuz öz-gürlük ülkesidir. Dünyada can yakan iki temel varoluşsal acının son bulduğu ve üçüncü temel arzunun ikram edildiği beldedir: Yaşlılığa karşı sonsuz bir gençlik, ölümlülüğe karşı yeni ve za-mansız bir yaşam, dünyadaki fizik yasalarının bizi yere çakan sınırlamalarına karşı hayal hızında bir hareket ve istek gerçek-leştirme özgürlüğü...

Onlara, daha kötümser de bakabiliriz: Ateşli arzular vücu-dumuza girip beynimizi etkisiz hale getirdiğinde bize çok doğal görünen hatalarımız, bedenimiz soğuduğunda yerlerini yüzü-müzü kızartan bir utanca terk ediyor. Çoğumuzun geçmişi gu-rur duymadığı anılarla dolu olmasına rağmen, hemen hiçbirimiz aynı koşullarda aynı suçları işlemeyeceğimizin teminatını veremeyiz. Yaşadığımız pişmanlık, çoğu kez çaresizliğimizden başka bir şey değildir. Dalgalar durulmuş, asil ve necis tüm bedenler kıyıya vurmuş, Büyük Mahkeme ve Hüküm Kürsü-sü’nün kurulmasını beklemektedir. Nihai celp emrini bekleyen mezaristan sakinlerinin içinde, “daha fazla iyilik” ya da “daha az kötülük” için pişmanlık duyguları ile kör bir acizlik birbirine karışmaktadır.

Bir gün ölüler şehrinde dolaşırken dikkatimi çeken gör-kemli bir mezarın önünde durdum. En az sekiz kişinin yatabile-ceği kadar geniş bir alan üç kişiye tahsis edilmişti. Dolaşıp önü-ne geçtiğimde gördüm ki, mezarda üç sabık vali yatıyor. “Eşit-lik” kavramına kutsama derecesindeki bağlılığımdan ve insan-

Mert Aslan

lara yüksek makam ve şöhretlerinden dolayı arz edilen saygı gösterilerine duyduğum tiksintiden olsa gerekti ki, dünyanın bentlerini aşarak ahiret halkının haklarını da gasp etmeye yönelen insan bencilliği karşısında dudaklarımdan istemdişi olarak “Burada yaptıklarınızı orada da mı yapıyorsunuz?” sözleri döküldükten sonra, derin bir teessürle inlediğimi hatırlıyorum.

Kişisel olarak (daha doğruya yönlendirme ya da uyarmadan başka bir amaç taşımayan eleştiri hakkımı saklı tutarak) örneğin ülkemın Cumhurbaşkanına, Başbakanına ya da Genelkurmay Başkanına içtenlikli bir saygı duyarım; ancak bu saygı onun şahsından çok temsil ettiğı makama yöneliktir. İnsanların olası ve göreceli kötülüklerine karşıtlık içinde, makamlar her zaman saygıdeğerdır. Öte yandan, elimizden bütün makam ve rütbeleri alan ölüm, bu özelliğı ile mezarlıkları eşitlemek gerektiğini telkin etmektedir.

O aşamada aklıma üşüşen “çürükçü” subaylar için de iki çift söz söylemek istiyorum. İnsanların ahirette tabi tutulacağı işkenceler, dünyada işledikleri kötülükler cinsinden olacaktır. Ben sahte çürük raporları ile milyonlarca metrekare arsa alan biri olsaydım, ahirette bir metrekare yerden bile yoksun bırakılmaktan ve vücuduma “çürütme” işkencesi uygulanmasından korkardım. Gerisini okuyucunun hayal gücüne havale ederek, yalnızca şunu söylemekle yetineceğim: Bir Türkiye aşığı olan bu fakir, isteğinin gerçekleşmesi üzerine askerliğini yedek subay ve tim komutanı olarak Güneydoğı Anadolu’muzun sınır boylarında yapmış ve iki ay Cudi Dağı’nda kalmış, asla acıması olmayan hain terörist sürüsüne karşı inançlı ve cesur bir yürekle mücadele vermiş biridir. O süre zarfında gördüğü hemen hemen bütün askerlerin Anadolu’nun köy ve kasabalarından gelen yoksul ve kimsesiz çocuklar olduğuna tanık olmuş, ne yazık ki orada bir tane üst düzey bürokratin, yüksek yargı üyesinin, milletvekilinin, zenginin ve özellikle bir subayın çocuğuna hiç rastlamamıştır. Kişisel izlenimlerime güvenmeyenler, şehit cenazelerinde ağlayan anne ve babaların kılık kıyafetine bakarak onların toplumsal statülerini anlayabilirler. Lütfen hiç kimse alınmasın, darılmasın; ama şahsen benim gözlerim, bugüne

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

dek televizyonlarda ve gazetelerde terörle mücadelede şehit olmuş bir askerin cenazesinin başında baba sıfatıyla gözyaşları döken bir tek subaya ve diğerlerine tanık olmuş değildir (Yanılıyor olabilirim. Gören varsa haber versin, bu cümleyi buradan silelim). İnsanları susturmak için güçlü olmak yetmez, haklı ve adil olmak da gerekir. Adaletin olmadığı yerde sevgi, beraberlik ve kardeşlikten söz etmek kulağımıza çok etkileyici gelmez, hatta çoğu kez kulaklarımıza ulaşmadan havada can verirler.

Nihayet mezaristan günlerinin ardından kurulacak hassas Mizan, dünyalıların ve mahkemelerinin en küçük kusur ve eksikliklerini bile tamamlayacaktır.

Ahiret (Cennet ve Cehennem) bunun için vardır...

ŞEHİDİN NİKÂH TÖRENİ

Allah'ın ve O'nun değer verdiklerinin yolunda hayatını verenlerin ilk ve en büyük ödülü hayattır. Basit ve kısacık dünya hayatlarını vermiş, karşılığında lüks ve sonsuz bir başka hayatı almışlardır. Tıpkı ceza gibi, ödül de onu gerekli kılan işin cinsindendir. Haksız ve suçsuz yere birinin hayatını alırsanız, cezası hayatınızı vermektir. Tersine kendi hayatınızı başka hayatların devamı uğrunda feda ederseniz, ödülü daha güzel bir hayat olmalıdır. "Şehitler ölü değildir." beyanının özünde bu vardır. Şehitler öldüklerini asla anlamaz ve bilmezler. Çünkü zaten ilahi emir gereği, mekan değiştirirken ölümün bildik acılarını tatmamışlardır. Ölümlerine neden olan faktör her neyse, o kendilerine ulaşmadan hemen önce birileri (O birileri, kişinin makamına ve duruma göre insanlığın ve Mahşerin Efendisi Hz. Muhammed olabilir, melekler olabilir, veliler olabilir, cennet kızları olabilir.) tarafından olay yerinden alınır ve cennetin kıyılarında bir yerlere götürülürler. Bir bakıma, kendilerini birdenbire daha güzel bir başka dünyada bulmuş olurlar.

Geride bırakmış oldukları aile ve akrabalarını unutmazlar. Olasılıkla gittikleri yerde geçici olarak ailelerinin ortamına benzer bir ortam da hazırlanmıştır.

Şehitlik, özünde niyete bağlıdır. BirMüslüman her nerede ve her ne uğrunda kavga veriyor olursa olsun, kalbindeki niyet Allah'ın yolunda olmak ve O'nun gönlünü kazanmaksa, o uğurda hayatı bittiği andan itibaren şehitlik makamına geçer. Çünkü insanın içindeki niyet, yaptığı işten üstündür.

Dünyanın ünlüleri olduğu gibi, cennetin de ünlüleri vardır. Nebiler, veliler ve şehitler, cennetin ünlüleridir. Orada dolaşırken cennetin diğer sakinleri onları hayranlıkla, gıptayla izler, büyük bir saygı gösterirler. Onlar gittikleri her yerde özel protokoller, özel ikramlar ve coşkulu sevgi gösterileri ile karşılanır-

lar. Herkes onlara biraz daha yakın olabilmek, dokunabilmek ve onlarla konuşabilmek için can atar.

Makro düzeyde ele alınırsa, aykırı pek çok şey söylenebilir. Örneğin "Falan grup falan grupla kavgaya tutuşturuldu. İkisine de aynı yerden silahlar veriliyordu, iki taraf da aynı mihraklar tarafından güdülüyordu." gibi iddialar tümüyle doğru olsa bile, Anadolu'yu istila edip ele geçirmeye ve onu dünyanın azman güçlerinden birine bağlayıp onun sömürgesi haline getirmeye çalıştığını düşündüğü bir siyasal kampa karşı saf ve asil bir niyetle savaşırken canını veren bir kimsenin şehit olma-yacağını hiç kimse söyleyemez. Orası, bizim suretlerimize değil, yalnızca yüreklerimize bakan Yüce Sultan'ın tasarrufunda olan ayrı bir bölgedir. "Niyet bölgesi", "işler bölgesi"nden tamamen ayrı değerlendirilmektedir.

Şehitlerin diğer bir özelliği ise, şehit olacaklarının genellikle kendilerine, kimi zaman dayakınlarından birilerine Yıldızların Efendisi'nin "nübüvvetin 46'da 1'i" ve "müjdeler" diye tanımladığı "salih rüyalar" yoluyla haber verilmesidir. Başka bir deyişle, onlar bir tür Aşere-i Mübeşşere'dirler. Çünkü şehadetle müjdenmek, cennetle müjdenmek demektir.

12 Eylül 1980 askeri darbesini izleyen süreçte idam edilen ülkücü gençlerden birinin hikayesini bir TV kanalında yakın arkadaşlarından birinin ağzından dilemiş ve hikaye bittiğinde gözyaşlarım sel olmuştu. O günden bu yana dinlediğim olayı zaman zaman birilerine anlattığım oldu; ama boğazıma düğümlenen kederle akmaya hazırlanan gözyaşlarıma mani olmak için hikayenin sonunu getirmekte hep zorluk çekmişimdir.

Adını şu an hatırlayamadığım ülkücü eylemci genç, darbenin ardından tutuklanır. Elbette ki, çeşitli işkencelere maruz kalır. Zaman gelir, duruşma günleri başlar. Mahkeme safahatı sonunda ise, idamına hükmedilir.

Idam gerçekleşikten sonra, doğal olarak ailesi için yas günleri başlar. Annesi oğlu için her gün dualar üstüne dualar okur; ancak bu arada bir şeyi çok fazla merak etmektedir: Dua-

Mert Aslan

larında Allah'tan en çok istediği şey, oğlunun "boş yere" mi öldüğü, yoksa şehit mi olduğunu anlayabilmesi için kendisine açık bir işaret göstermesidir. Yalvarır durur.

Nihayet bir gün bir rüya ile sorusunun yanıtı verilir: Rüyasında, cennetin bir bahçesinde bulur kendini. Bulunduğu yerde, bazı erkek ve bayan sahabeler toplanmışlardır. Toplanmış olmalarının özel bir nedeni olduğu bellidir. Bunu konukların kendi aralarındaki konuşmalarından anlar; fakat tam olarak ne için toplanıldığını bilemez. Kalabalığın arasında merakla dolaşırken bayan sahabelerden birinin yanına sokulur ve sorar:

"Neler oluyor burada? Niçin toplanmışlar?"

Bayan sahabe yanıt verir:

"Bugün burada senin oğlunun düğün töreni var. Nikahını sevgilimiz Allah'ın Resulü kıyacak, O'nun teşrif etmesini bekliyoruz."

Bu olayı ne zaman anlatsam, gözyaşlarımı tutamam...

SECDE EYLEM SEÇENEĞİ

Allah'ın varlığı, gerekçelerini evren, yeryüzü ve insan bedeni denilen sanat yapıtlarında var olan şaşırtıcı düzen ve mükemmellikten alan yalın aklın değişmez önerisidir. Buna karşıtlık halinde, Allah'ın varlığına ve İslam'a karşı duran kimselerin de akla uymayan kimi noktaların varlığına dayandıklarını öne sürmeleri anlaşılabilir bir şeydir. Çünkü dünyada en mantıklı olanından en ahmakça olanına dek her türlü düşünceyi usavurum yoluyla savunan kimselerin bulunduğunu görmek mümkündür. Bugün dünyayı güneşin aydınlatıp aydınlatmadığı üzerine bir münazara düzenlenmiş olsa, güneşi inkar edenlere de akılları yeteri kadar lojistik malzeme desteği sağlayacak, hatta birilerini ikna bile edebileceklerdir. Ben Allah'a aklımla inanıyorum, birileri ise bunu aklının almadığını söylüyor. Akıl, elindeki verilerin miktarına ve cinsine bağlı olarak herkese başka bir şeyi doğru gösterir...

Bir de “kalp” denilen bir kriter vardır. Belki ona bir yönüyle “vicdan” da denilebilir. “Kendini bilen, Rabb’ini bilir.” sözünün bir anlamı, “Allah’ın varlığını bilmek ve hissetmek istiyorsan, uzağa gitmeye gerek yok. Dönüp kendine bakman yeterlidir.” demektir. Kendi içinde birçok mikro sistemi eşgüdüm halinde işleten “kusursuz bir sistemler bütünü” olmasına rağmen şaşırtıcı derecede sessiz çalışan insan metabolizmasının zaman içinde “tanrısal bir akıl” yükleme zorunluluğu duyularak adeta Allah’ın tahtına yerleştirilmiş olan “evrim”in mükemmel olana ulaşmak için milyonlarca yıl boyunca milyarlarca rastlantıyı bir tek fire vermeksizin art arda dizmesinin bir ürünü olduğu tezini bir an için kabul etmiş olsak bile, insanın “duygusal donanımları”na tümüyle özdeksel süreçlerle bir açıklama getirmemiz asla olası değildir. İnsan bir şekilde oluştuğu düşünülerek rafa kaldırılacak bir varlık mıdır? Düşünün ki, aşık oluyor, seviyor, nefret ediyor, tanıdığı ve tanımadığı insanlar ve idealer uğrunda kavga veriyor, fedakarlık ediyor, güzellikler karşısında heyecan duyuyor, haksızlıklar karşısında öfke duyuyor, kötülük ettiğinde vicdanı kaniyor, olaylar arasında komik bağ-

lantılar kurup espiyi yapıyor, yapılan espirileri anlayıp neşeyle kahkahalar atıyor, sevdiği biri acı çektiğinde ya da öldüğünde üzüldüğü gözyaşları döküyor, uzaklarda bulunan sevgilisine özlem duyuyor, bir kuş yavrusu karşısında şefkat çığlıkları atıyor, kendi çocuğuna bakarken yüreği merhametle titriyor, dünyanın ve yaşamın gizemlerini merak ediyor, olaylar ve olgular arasında nedensellik ilişkileri kurarak veya araştırıp gözlemleyerek topladığı veriler arasında kendince kurduğu bağlantılarla ulaştığı doğrulardan sistematik düşünsel yapılar üreten bir akıl taşıyor, geçmişini düşünüp hüzünlenen ve geleceği düşünüp korkan bir hafıza taşıyor, herkesin ilgiyle okuduğu bir roman ya da duygulanarak dinlediği bir müzik bestesi gibi eserler üretiyor ve daha nice duygular... Duygusal donanımın mükemmeliyetini ve onun insanı bazen büyüleyen bazen şaşırtan bütün bu bilinçli eylemlerini neyle açıklayacağız? Evrim gibi sonsuz derecede kudretli ve bilgili bir üst akıl görmezden gelerek sayısız nedensiz ilişki ve sonucu birbirini ardı sıra dizen birtakım rastlantısal süreçlerle mi? Her gün kullandığımız laptopun şarj aletinin kablosunda arada bir oluşan bir tek basit düğüme bile “Nasıl kendi kendine düğüm atıyor bu kablo?” diyerek şaşıran insan akli, örneğin bir kelebeğin her iki kanadında bulunan tamamen simetrik yapıdaki desenlerin bilinçli bir sanatçının yapıtı olması gerektiğini nasıl olur da düşünemez?

Peki o büyük sanatçı insanı neden yaratmıştır? Neden böyle bir iş yapma gereksinimi duymuştur? Doğrusu kendisi açıklamamış olsaydı bile, yalın akıl bunun yanıtını da kolayca bulabilirdi. Varsayalım ki, bir kitap yazdınız; ama kitabı hiç kimse okumuyor ya da okuyamıyor. Yıllarca uğraş verdiğiniz mükemmel tablolarınız var ve kişisel serginizi açtınız; fakat hiç kimse ilgilenmiyor. Bu durumda verdiğiniz onca uğraşın, hevesle gösterdiğiniz onca çabanın bir anlamı olabilir mi? Elbette isterdiniz ki, insanlar eserlerinizi görüp sizi hayranlıkla takdir etsin. Aynı şekilde Allah bilgisinin ve sanat yeteneklerinin ne denli güçlü olduğunu, ne denli büyüleyici yapıtlar ortaya koya-bildiğini göstermek istemiş, deyim yerindeyse “evren” ve “yeryüzü” kitaplarını ya da tablolarını görüp anlayacak ve kendisini

hayranlıkla, sevgiyle takdir edebilecek bir akılla donattığı insanı var etmiştir. Atomu yaratmış, onun makro versiyonları olan sistemleri, örneğin güneş sistemini ve galaksileri yaratmış. Kuşu yaratmakla yetinmemiş, onun binlerce türünü de yaratmış... Çiçeği yaratmakla yetinmemiş, onun binlerce türünü de yaratmış. Yarattığı her varlığın her boyutta olanını yaratmış. Balına gibi dev bir balığı yarattığı gibi, hamsi gibi küçücük balıkları da yaratmış. Adeta, “Bakın ben neler yapabiliyorum!” dercesine bir güç gösterisi yapıyor her yerde! Dediğimiz gibi, bizden istediği tek şey, yaptıklarını görüp anlayarak sevgiyle takdir etmemiz ve bağışladığı yaşam başta olmak üzere sayısız nimetleri için teşekkür etmemizdir. Yapılan her iyiliğe minnetle teşekkür etmeyi bir insanlık alameti sayarken, ona hiç teşekkür etmemek kabalık olmuyor mu? Ne dersiniz?

Ona nasıl teşekkür etmemiz gerektiği noktasına gelince... Kendisi nasıl istiyorsa, o şekilde teşekkür etmemiz gerektiğini düşünebiliriz. Sözel olarak teşekkür etmenin yanı sıra, icra etmemizi istediği ibadetlerden biri, belki de birincisi namazdır. Namazın en önemli bölümleri secdelerdir. Bu nedenle, üzerinde biraz beyin sporu yapılması gerekir. Allah'ın kendisi için yaptığımız işlere gereksinimi olmadığı doğrusunu kalkış noktası yaparak başta namaz olmak üzere ibadetlerin gereksizliği yarısına ulaşan dostlarımıza bir hatırlatmada bulunmayı arzu ederim: Muazzam bir kozmoz içinde bir mikro organizma sayılan insan, bütün evrenle birlikte kendisinin de yaratıcısı ve hükümdarı, sınırları bilinmeyen dehşet verici bir kudret, yetenek, güzellik ve hazinelerin sahibi olan Allah karşısında küçüklük, zayıflık, yoksulluk, ihtiyaç, acizlik, saygı, hayret, heybeti karşısında ürperme, şiirsel bir sevgi, hayranlık ve pereştiş duygularını “secde”den daha doğru ve dokunaklı bir biçimde ifade edebilen başka bir eylem icat edemediği sürece, namaz gerekli olmaya devam edecektir. Aklımıza açıkça ve dürüstçe soralım lütfen, Allah'ın istediği bedensel ibadetler içinde daha iyisi var mı? O müthiş Yaratıcı ve Yönetici Güç karşısındaki konum ve insani doğamız açısından aklımız “secde”den mantıklı bir eylem seçeneği sunabiliyor mu bize?

HANGİMİZ MÜNAFIK?

Münafık dendiği zaman aklımıza “dışı başka, içi bambaşka” olan kimseler gelir. Bu açıdan bakıldığında, çoğumuzda biraz nifak alameti olduğunu söylemek yanlış olmayabilir. Doğrudan söylemek gerekirse, çoğumuz biraz münafıgız...

Bunun çok basit bir nedeni var: Birçoğumuz tam olarak iman etmiyor veya edemiyor. Eksiksiz iman ettiğimize inanıyor-sak da, en azından uygulamalarımız, daha doğrusu genel olarak yaşantımız iman ettiğimiz ilkeleri yeteri kadar desteklemiyor, onlarla yeterince uyum halinde seyretmiyor. Belki de demek oluyor ki, yeterince iman etmemişiz. Etmiş olsaydık eğer, davranışlarımız da inancımızla tatmin edici boyutlarda uyum içinde olurdu. Kuramsal yapı ile uygulamaların birlikteliği ideal olanı doğurur. İdeal olan uygulama ortaya çıkmadığı vakit, kuramsal anlamda da zafiyet geçiriyoruz demektir. Öncelikle, sahiden ve kuşkusuzca inanıp inanmadığımız konusunda kalbimizi ve vicdanımızı sık sık sorgulamamız gerekiyor.

Kendi adıma, kalbimi ve vicdanımı yokladığım zaman huzur duyduğumu asla söyleyemem. Her ne kadar çevremizdeki insanlar bizi “melek” gibi görmek istemekle doğru ve gerçekçi bir beklenti içinde bulunmuyorsa da, özellikle onlarla olan ilişkilerimizde işlediğimiz hataların, bizim şahsımızda, taşıdığımız inanç ilkelerine karşı olan inançlarını sarsıntıya uğratmak gibi bir işlev gördüğünü de fark etmek zorunda olduğumuz muhakkaktır. Çünkü o zaman doğrudan doğruya İslamiyet’e zarar vermiş oluyoruz ki, bu tür olasılıkların çoğaldığı ve kontrolden çıktığı yerde yapılacak en hayırlı iş ya dönüp samimi olarak hatalarını tamir etmeye çalışmak ya da susup kuytu bir köşeye çekilmektir. Hayat o denli zor ve karmaşık ki, hedefe doğru koşarken birilerinin ayağına basıp canını acıtabiliyor ve kırdığımız o kalpleri tamir etme fırsatı bile bulamayabiliyoruz. Ne kadar günahkar ve hatalı olsam da, kişisel olarak incecik cam-

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

dan bir Müslüman kalbi taşıyorum. Bu yüzden, bilerek veya bilmeyerek kırdığım, tanıdığım ve tanımadığım tüm kalpler için vicdan azabı ve ıstırap içindeyim... Emin olduğum tek şey, insanımda kuşkusuz ve kırdığım kalpler için özür dilemeye ve onları tamir etmeye hazır olduğumdur... Herkes de kendi muhasebesini tutsun...

Genel olarak ele alacak olursak, münafığın kalbi bulanık olduğu için akli ve mantığı da ayarsızdır.

Herkesin kalbinde doğruları gösteren fitri bir gözlük vardır ve münafığın içsel gözlüğü bozulmuş durumdadır. Biz ona, “kötü niyet” diyelim. Kötü niyet, insana doğruları eğri bükür gösterir, çarpık gösterir. O yüzden, Güllerin Efendisi’nin etrafı hep meleklerle ve sahabilerle dolu değildi. Bazıları vardı ki, O’nun iktidar, ihtişamlı bir makam, gösteriş ve kadın peşinde olduğunu düşünüyordu. İnsanları kandırdığını, yalan söylediğini, rol yaptığını, mucizeler gösterdiği zaman cinlerle işbirliği yaptığını veya göz boyadığını sanıyorlardı. Bize tuhaf görünebilir; ama işte tam da bu nedenle, “mutluluk çağı”nda her gün Allah’ın Resulü’nün gül yüzüne bakıp mucizevi söz ve davranışlarına tanıklık ettikleri halde münafık olarak yaşayıp öylece ölmüş kimseler vardı ve bunların sayısı çok da az değildi.

Öncelikle yüksek ahlakı ve diplomasi yeteneği nedeniyle Allah’ın Resulü’nün onlardan biri aleyhinde olumsuz herhangi bir söz söylediğine ilişkin bir kayda rastlayamıyoruz; fakat hepsinin isimlerini liste halinde bir tek sahabiye söylemiş olduğunu biliyoruz: Huzeyfe-Tül Yemani...

Bilindiği üzere, kafir ve münafıkların cenaze namazı kılınmaz. Bu nedenle, Hz. Ebu Bekir devlet başkanı seçildiği zaman ölen Müslümanlardan birinin cenaze namazını kıldırması gerektiğinde, doğal olarak Huzeyfe’ye sorar veya onun tavrına bakardı. O cenaze namazından çekildiği zaman anlardı ki, o kişi bir münafıktır ve kendisi de işi bırakıp alır başını giderdi. Aynı uygulama, Hz. Ömer döneminde devam etti. Hz. Ömer bu kişilerin umduğundan çok olduğunu gördükçe kendi içinde büyük bir sarsıntı geçirmeye başlamıştı.

Mert Aslan

Bir gün yakın çevreden biri daha ölmüştü. Hz. Ömer namazı kıldırmak için cemaatin önünde yerini almış, ancak arkasına dönüp dönüp göz ucuyla Huzeyfe'ye bakıyordu. Huzeyfe yine saftan çıkıp oradan uzaklaşmaya başlayınca sabrı tükenmiş bir halde yerinden ayrılarak arkasından yetişti ve uygun bir yerde onu yakaladı.

“Bu da mı münafıktı Huzeyfe? Bu da mı?” diye sordu. Belli ki, musallada yatan kişinin bir münafık olduğuna ihtimal vermediği için büyük bir hayal kırıklığı yaşıyordu.

Her nedense Huzeyfe yanıt vermek istemedi, olayı sessizce ya da bir iki yuvarlak sözle geçiştirmeye çalıştı; ama Hz. Ömer onu bırakmıyor ve ısrarını sürdürüyordu. Nihayet Huzeyfe'nin ağzından gönülsüz bir “Evet” sözü daha çıktığı anda, adeta vücudunun dermanı çekilen o dev yapılı adam, dizlerinin üzerine gürültüyle yıkılıvermiş ve göz pınarları dolmuştu.

“Allah aşkına söyler misin Huzeyfe, ben de mi onlardan biriyim yoksa?” diye soruyordu.

Bunun üzerine Huzeyfe:

“Hayır! Sen onlardan değilsin!” dedi...

Ancak bir çocukta görülebilecek olan temizlik ve duruluğa bakar mısınız? Allah Resulü'nün “Allah'ım, lütfen iki Ömer'den birini hidayete erdir.” duasından sonra Ebu Cehil yerine (ki ona da Ömer deniyordu) Müslüman olup İslam'ı güçlendirme onunun erişmiş, her adımında hep O'nun yanı başında bulunmuş, onunla her türlü kavgaya pazarlıksızca girmiş ve onun bir dolu iltifatına, hatta “Benden sonra bir Nebi gelecek olsaydı, şüphesiz o Ömer olurdu.” teveccühüne bile mazhar olmuş şu azametli, heybetli, koca adamın saflığına bakar mısınız?

Sahi, neyiz biz? Gerçekten Müslüman mıyız?

MEĞER MEVLANA ON BİN LİRALIK AVİZEYİMİŞ!

İslamiyet insanlığa lütfedilmiş en büyük armağandır. İnsanlık orada yalnızca varoluşsal istek ve acılarının tanrısal yanıtlarını değil, aynı zamanda insan olmanın en olgun kurallarını bulmuştur. Onun kendisine indirildiği ve onu en güzel şekliyle temsil edip dünyaya öğretmek üzere görevlendirilmiş olan Hz.Muhammed, yürüttüğü büyük misyon karşılığında Yüce Dost'un gönlünü kazanmaktan başka hiçbir karşılık beklememiş ve almamıştır. Ardından, bu tutum doğal olarak bir gelenek haline gelmiş bulunmaktadır. İslamiyet “almak” değil, “kendinden bir şeyler vermek”tir. Onun tanıtımı her Müslüman'ın temel sorumluluklarından ve Allah'ın rızasından başka bir şeye dönüştürülmesi kesinlikle haramdır.

Bir kimse gerek yüz yüze görüşmelerle gerekse kitap, gazete, dergi ve diğer dijital ve mikroelektronik iletişim araçları vasıtasıyla anlatıyor ve salt o faaliyet sebebiyle bir öğün yemek dahi olsa kendi adına maddi anlamda bir fayda elde ediyorsa, şahsen onu tüketirken içine ateş doldurmakta olduğundan endişeye düşmelidir. Dinden nemalanmak, başka günahlara benzemez. Bu din, birilerine geçim kaynağı, ekstra finansal gelir, toplumsal saygınlık, makam, lüks evler, pahalı otomobiller vs.sağlamak için gönderilmiş değildir. Yalnızca yaşamak ve o pırıl pırıl yaşantının kişiye Allah'ın sevgisini, diğer insanlara ise dünya ve ahiret refahını sağlaması amacına dönük olarak gönderilmiştir. Bu bağlamda, İslamiyet'in anlatımı karşılığında elde edilen herhangi bir gelirin yoksullara ve diğer ihtiyaç sahiplerine dağıtılması amacıyla alınmış olması en büyük erdemlerden biri sayılır.

Mevlana ve Şems bu dinin temsil ve tebliği karşılığında zahmet, yokluk ve çile dolu hayatlar yaşamış, hatta Şems zalimce öldürülmüştür; oysa elde ettiğim güvenilir verilerden hareketle, İslam dini ve dinin büyüklerine karşı duyulan yaygın

Mert Aslan

sevgiyi gayet büyük bir rahatlıkla sömüren yazarların var olduğunu biliyorum. Şems ve Mevlana ile ilgili olarak, içinde herhangi bir fikir üretimi olmayan, “kopyala-yapıştır” tarzı kitaplarla çıkıp, tamamen Ahmet Ümit ve Elif Şafak gibi yazarların bazı kitaplarının toplumda bu Allah dostlarına karşı uyandırdığı ilginin rüzgarından yararlanarak çok satanlar listesine giren kimselerin varlığını duyuyoruz. Gördüğüm tanıdığım kadarıyla “insan ilişkileri”nde insanların en güzeli olan Efendimiz’in güzel ahlakını anlamak ve yaşamak gibi bir kaygı da kaygı taşımayan bu tipler, piyasada “büyük yazar” edası içinde, boyları dağlara ulaşmış gibi bir heybetle kasılarak dolaşüyor, jiplere biniyor ve evlerine seçkin mağazalardan on bin liralık ısı ısı avizeler alıyorlar.

Vay canına!!! Demek ki yanılmıyız, yanılıyoruz! Ne denli safmıyız ki, İslam bilgini ve Allah dostu diye bildiğimiz büyük adamlar kimileri tarafından çoktandır ekonomik mallara dönüştürülmüş de haberimiz olmamış! Meğer Şems lüks bir cip-miş! Meğer Mevlana on bin liralık bir avizeymiş!

Meğer din ne tatlı bir şeymiş!

ALLAH DÜŞÜNCELERİMİZİ OKUYAMASAYDI...

Allah'la olan ilişkimizde yeterince iyi niyetli ve masum muyuz?

Bu konuda fazla iyimser olduğumu söyleyemeyeceğim. Dilerseniz, konuya varsayımsal bir soruyla giriş yapalım: Şayet Allah kafamızdan geçen düşünceleri okuyamasaydı, biz O'na karşı yine de bu derece kontrollü ve iyi niyetli bir tutum içinde olabilir miydik? Yoksa tıpkı düşüncelerimizi okuyamadıklarından emin olduğumuz insanlara karşı olduğu gibi, kurnaz, içten pazarlıklı ve sinsi birer oyuncu ve taktikçi mi olurduk?

Dualarımızın reddedildiği ve başımıza bir bela ve sıkıntı geldiği yerde “Şüphesiz bu senin takdirindir.” diyerek O'nun irade ve kararına saygı duyuyor, hatta tevekkül ve teşekkür ediyor muyuz? Önemli bir başarı gösterdiğimizde ya da büyük bir nimete mazhar olduğumuzda “Bu da sendendir? Benim bir gücüm yoktur.” diyebiliyor muyuz? Eğer sadece davranışlarımız değil, aynı zamanda düşüncelerimiz saniye saniye izlenip kayıt altına alınıyor olmasaydı, O'nun hakkında aynı derecede samimi olabilir miydik?

Buna yanıt arayın. Çünkü iyi bir testtir.

Bir iyilik yaptığımız zaman aklımızda bilinçli veya istem dışı olarak “Acaba Allah bu iyiliğin karşılığında bana dünyada neler bağışlayacak?” şeklinde birtakım ümit dolu kurgular oluşuyor mudur? Suç işleme noktasına geldiğimizde, Allah'tan mı yoksa toplumdan, polisten ve hukuktan mı daha fazla korkarız?

Ne yazık ki, pek çoğumuz için bunların yanıtı olumsuz değildir. Anlayacağınız, Müslümanlık karnemizin pek iyi olduğu söylenemez. Zihnimizin işleyiş tarzı o denli sekülerleşmiştir ki, yaptığımız her iyilik için peşinen maddi bir ödül ister hale gelmişiz. Aynı şekilde işlediğimiz suçlara insanların tanıklığı Al-

Mert Aslan

lah'ın tanıklığı kadar moralimizi bozmuyor. Örneğin aldatan eşlerin çoğu yaptıklarını Allah'ın görmesinden daha çok eşlerinin öğrenmesinden korkarlar. İhtiyaç sahibi birine mali bir yardımda bulunduğu zaman, Allah'tan gelecek mucizevi bir zenginleşme ya da hatırı sayılır bir parasal kaynak beklentisi içine girmediyi kim söyleyebilir? Anne babamıza iyilik ederken günün birinde çocuklarımızın da bize iyi davranan birileri olmaları yönünde bir beklenti içine girmediyinden hangimiz kesinlikle emindir? Oysa yapılan iyi işler için “cennete girme” hayali bile sandığımız kadar masum bir beklenti değildir. Çünkü Allah'ın yüce katına, yalnızca O'nun gönlünü kazanma niyeti ile yapılmış olan “tertemiz işler” ulaşabilir; oysa Allah akıllardan ve kalplerden geçenleri bilmeseydi, her şeyi görüp her sesi duymasaydı, bu Müslümanların gözden irak sote yerlerde O'nun arkasından da atıp tutmayacağına inanmamız için elimizde somut veriler olmadığı bir gerçektir.

Rabbimiz düşüncelerimizi bilmiyor olsaydı izleyeceğimiz kesin olan bu ikiyüzlü, sinsi ve çıkarıcı tutumu tüm niyet ve düşüncelerimizi an be an okuduğunu bildiğimiz halde sürdürüyorsak, çok sayıda iyilik yapmaktan ziyade köklü bir akıl ve kalp revizyonuna ihtiyacımız olduğu belli olmuş demektir.

İSLAM'IN SİYASAL PERSPEKTİFİ ÜZERİNE

İslamiyet -siyaset ilişkisi, çok uzun ve karmaşık bir sorundur. Siyaset kavramına nereden ve nasıl baktığınıza göre farklı yönlerde dallanıp budaklanır. Biz burada sadece politika yoluyla iktidara gelmiş ya da gelmeyi hedefleyen bir Müslüman'ın inançları ile kamu yönetimi anlayışı arasındaki pratik ilişkinin hareketleri üzerine birkaç şey söylemekle yetineceğiz.

Öncelikle bilinmelidir ki, doğduğu ilk günden tüm Arap yarımadasını denetimi altına alıncaya kadar geçen yirmi üç yıllık heyecan verici serüveni boyunca İslam'ın şahsında Hz.Muhammed'in yaptığı her hamle ve hareketin altında çarpıcı düzeyde bir diplomatik aklın işlediğini belirtmek gerekir. İslam'ın bireysel ilişkilerden uluslar arası ilişkilere kadar uzanan bir yelpazede kendine özgü, son derece mantıklı ve insan haklarını önceleyen bir siyaset ve diplomasi anlayışı getirmiş olduğunu göz önüne aldığımız zaman, üst düzeyde duyarlı bir Müslüman'ın kamu yönetiminde yer alması halinde etkisiz ya da sessiz eleman gibi durmasının olanaksızlığını da aşağı yukarı kavramış oluruz. Çünkü burada esas olarak kabul edilen temel insani ilke ve meziyetler, ilginç bir biçimde devlet-toplum ilişkilerine ve ulurlar arası ilişkilere dek uygulama alanı bulmaktadır.

Devlet adamı günlük yaşamında insanlara yalan söylemeyeceği gibi, topluma da yalan söylemeyecektir. Kişilere verdiği sözleri tutacağı gibi, topluma verdiği sözleri de tutacaktır. Kişilerin kendisine emanet ettiği şeylere ihanet etmeyeceği gibi, en büyük emanet sayılan iktidara ve kamunun mal ve hazinesine de ihanet etmeyecektir. Bunlar Allah ve Resulü'nün en önemli emirlerindendir. Şimdi bütün bunları Allah'ın gönlünü ve sonsuz güzelliğini kazanmak arzusuyla yerine getiren bir devlet adamı, devleti din esaslarına mı dayandırmış olmaktadır? Ya da bunların tersini yaptığı zaman takdir edilmesi gere-

Mert Aslan

ken çağdaş ve örnek bir “laik” mi olmaktadır? Altınlarla dolu bir odanın içine koysalar af kapsamı dışında tutulmuş olan bir “insan hakkı gaspı” olduğu için bir tek altın çalmayacağından emin olan bir insan, emanet aldığı takdirde doğal olarak devletin hazinesinden bir kuruş yemeyip yedirmemeyi de dininin bir emri olarak görecektir ve uyguluyacaktır. Şu halde “devleti din kurallarına uydurmamak için” bunun tersini mi yapmalıdır?

Demek istediğim şu ki, kamu yönetiminde bulunan bir Müslüman’a “Din işleri ile devlet işlerini birbirine karıştıрма!” denmez. Karıştırmak zorundadır. Sadece devlet işiyle de değil, her şeyle karıştırmak zorundadır. Çünkü İslamiyet sadece Allah’la kul arasında kalan duygusal bir bağ değildir. Onun elinin değdiği her şeyde ruhani ve şiirsel bir güzellik oluşur elbette; ancak dediğimiz gibi aynı zamanda yaşamın irili ufaklı bütün alanlarına ilişkin emir ve yasaklar getirmiştir. Getirmiş olduğu bu emir ve yasakların en önemli özellikleri ise, salt insanın evrensel doğasına ve aklına uygun oldukları için vazgeçilmez olmalarıdır. Sözgelimi “Felaketler Asrının Adamı” Kur’an’ın bütün hükümlerinin rasyonalitesini akıl yoluyla saptadığını iddia etmiş ve bu yönde sorularla gelen kimseleri çok sağlam delilleri içeren yanıtlarla ikna etmeyi kolaylıkla başarmıştır. İslam’da akla aykırı bir şey bulunamaz; fakat akılı aşan şeyler vardır. Böylece kendisi akılı aşan nakilleri bile akıl yoluyla kanıtlamış olmakla, aynı zamanda Rabbani bir İslam bilgini olduğunu da kanıtlamış olmaktadır.

Özetlemeye çalışalım: İslamiyet’in makro-siyasal bakış açısı, akıl, diplomasi ve adalet parametrelerinin en uygun kompozisyonlarına dayanmaktadır.

Günlük politikaya gelince... Kuşkusuz omzuna evrensel bir mesaj olan “İslamiyet’i yaşama ve anlatma” misyonu yüklenmiş olan her bir Müslüman’ın ikinci görevinin hedef kitlesini daraltan şahsi siyasal parti fanatizminden uzak durmasında fayda vardır. Bireysel ve özellikle de kitlesel (cemaat) olarak belirli bir siyasal parti desteklense bile (ki bu noktada daha demokrat bir düzen adına taraf olunabilir ve olunmalıdır), ilke-

sel açıdan bu tavır genel olarak aktif siyasetin içine girip kirine tozuna bulaşmadan seçim vaktinde sandıkta ağırlık koymakla sınırlı kalmalı, diğer siyasal partilerin taraftarlarına kötü gözle bakılmamalı, onlarla insani ilişkiler ve dostluklar sürdürülmelidir. Çünkü insan olarak herkes eşit ve saygıdeğerdir. Üstelik neredeyse sayısız değişkene bağlı olarak kişiden kişiye değişen siyasi görüşler dinden bir parça değildir. Her kim siyasi görüşünü her şeyin üstünde olması gereken İslamiyet'in bir parçası gibi görüyor, gösteriyor ve bunu da ayet ve hadislerle temellendirmeye çalışıyorsa, onun samimi bir Müslüman olduğundan şüphelenmek zorundayız. Çünkü bu din kısa bir zaman önce onunla ve partisi ile başlamamış, on dört yüzyıl önce Allah tarafından Hz. Muhammed'e vahyedilmiştir. Ayrıca, varlığını korumak, gelişmek, kendini savunmak ve bütün aydınlığı ile egemen olmak için kendilerine gereksinim duymaz. Bilakis genelde en güzel insan ahlakına sahip olmak, özelde ise her inançtan insan, hatta inancı olmayan kimseler için bile "en güvenli liman" olmak, yani "güvenilirlik", Allah'ın elçisinin en büyük sünnetlerinin başında gelir. İyi bir kalple bu imaj ve formasyonu taşıyorsanız, İslamiyet'i temsil edebilir ve anlatabilirsiniz. Böylece insanlar size güven ve sevgi duyar, konuştuğunuz zaman dikkatle dinler. İnsanlara samimi birer dost ve yardımcı olamazsanız, "Ben doğru yoldayım, düşün peşime!" dercesine önlerine düşüp koşmaya başlarsanız, birtakım insanlar gaza gelip peşiniz sıra bir süre koşsa bile bu çok uzun sürmeyecektir. İslam, "barış", "güvenilirlik" ve "sevgi" demektir. Nitekim uygulamaya baktığımız zaman, bu üç kavramın Hz. Muhammed'in yaşam biçiminde hakim renkleri oluşturduğunu görüyoruz.

BANA GÜNEŞİ GÖSTER

Şu yorgun yerkürede mutluluğun esrarının tercihlerde saklı olduğunu vaktinde anlayabilen kaç kişi yaşamıştır acaba? Hayatının boşa gittiği kanısına kapılmadan gülümseyerek yaşadığı vadenin sonuna geldiğinde, dünyayı sevgi ve şükranla selamlayarak veda eden kaç kişi olmuştur? Her konuda karşı karşıya geldiğimiz binlerce seçenek arasında en doğrusunu seçtiğinden kesin olarak emin olduğunu kalbinin itirazlarını susturacak kadar büyük bir güven ve inançla söyleyebilecek kaç kişi vardır aramızda? Vakti geldiğinde önümüzde duran binlercesi arasında yeteneklerimize en uygun ve bizi en çok mutlu edecek olan mesleği seçebildik mi örneğin? Milyarlarca seçenek arasından bizi en çok mutlu edecek kadını veya erkeği seçmeyi başarabildik mi? Yoksa en son bakılması gereken seçeneklerden birini mi bulup tercih ettik? İçimizden kaç kişi eşinin veya sevgilisinin en iyi seçenek olduğundan emindir? Birkaç yıl önce doğru kişiyi bulduğunu düşünenler, acaba yanlışladıklarından hala emin midirler?

Sorun şudur ki, her konuda seçeneklerimiz sayısız olduğu ve bazı konular “hayat tarzının seçimi” anlamı taşıdığı halde, hayat onlardan sadece ikisini bile deneyemeyeceğimiz kadar kısadır. Bu sınırlılık, dünyada mutluluğa ulaşma olasılığının sınırlılığı ile doğrudan orantılıdır.

Bir şekilde mesleğinizi seçersiniz. Yani yaşam biçiminizi... O mesleğin size uygun olmadığını anlamanız için aradan en azından “yıllar” geçmesi gerekecektir ve geri dönmek için vakit çok geç olmuştur. Artık yeni bir mesleğin eğitimini almak için zamanınız kalmamıştır.

Bir şekilde eşinizi seçersiniz. Yani yaşam biçiminizi... Birbirinize uygun yaratılmamış olduğunuzun farkına vardığınız gün birdenbire eşinize dönüp dikkatle bakarak “Bu da kim yaw!” dediğiniz anda büyük olasılıkla vakit geç olmuştur. Yerleşik bir düzen kurulmuştur, alışkanlıklar oluşmuştur, etrafınızda çocuklar cıvılamaktadır.

Yapılması gereken şey, henüz vakit varken, yani ilk gençlik yıllarında her konuda bir ömür boyu dayanabilecek kadar sağlam tercihler yapabilmektir; ancak bunu kime söylüyorum ki? Ne kadar söylesek de kimse umursamayacaktır. Çünkü insanlar her yaşta büyük, her yaşta bilginedir. Özellikle bugün, internet teknolojisi nedeniyle Ademoğlunun masumiyeti bitmiştir. Örneğin eskiden insanların pek çoğu evlenecek yaşa gelip dünya evine girmeden önce karşı cinsin bedeninin bazı bölgeleri hakkında anlatımlar ve hayal gücünün sunduklarından fazlasını bilmezdi. Karşı cinsin bedeni ve ruhu, önünde uzayıp giden bitimsiz bir gizemler ve düşler evreni olarak dururdu. Bugün ise beş yaşındaki bir çocuk çıplak bedenleri ve ilişkileri doğum anına dek tüm aşamalarıyla en açık şekilde ve istediği kadar görebiliyor. Üniversiteye yeni başlamış bir yeniyetme bana:

“Türkiye’nin sorunlarını sizden çok daha iyi bildiğimden kesinlikle eminim hocam...” diyebiliyor.

“Doğrudur, biliyordur.” diyorum. Sormayı unuttuğum için, ne zaman doğdu da otuz yılda öğrenebildiğim şeyleri hangi arada öğreniverdi bilemiyorum.

İnsanın kafası her şeyin kendi bildiğinden ibaret olduğu zannında donup kalırsa, yeni bir şey öğrenme gereksinimi duymaz ve başkalarını dinleme lütfunda bulunmaz; oysa karışımızdaki küçük bir çocuk da olsa iyi gözlemlemek ve dinlemek zorundayız. Bize bir şeyler katmak için dönüp ders vermesi gerekmez, burada daha aktif olan etken kendi gözlem yeteneğimiz ve aklımızdır. Sayısız seçenek arasında dolaşıp dururken, bazen çocuklar ve ilkokulu bile okuyamamış insanlar da bize parlak fikirler ve ilhamlar verebilirler.

Herkesi iyi dinlemek ve her şeyi iyi gözlemlemekle, daha güzel ve güçlü tercihler yapabiliriz. Mütevazı olmak, hatta insanların en bilgisizi olduğumuzu sanmak, bizi öğrenmede daha telaşlı, hevesli ve etkin kılabılır.

Okumuş olabiliriz; ama doğru bilgiye ulaşmak için bundan daha fazlasına ihtiyacımız olduğu bellidir. “Eşya ve olayları doğru okuma”yı bilmemiz şartıyla, herkes bize güneşi gösterebilir.

47. EYALETİN KIYAMETİ

Amerika Birleşik Devletler’de yaşayan museviler 1970’lere kadar toplumda ve kamusal alanlarda musevi olduklarını söylemeye çekinir, aşağılanmaktan, baskı görmekten, şiddete uğramaktan ve işlerinin aksatılmasından korkarlardı; ancak şüphe yok ki işlerinde çok sıkı çalışıyorlardı. Daha sonraları, şirketleri, bankaları ve finansal gücü taçlandıran medya kuruluşlarına sahip oldular. Bugün geldikleri noktada ülkenin en büyük şirketleri, finans kuruluşları ve medya kuruluşlarından önemli bir kısmını kontrol ettikleri bilinmektedir. Daha önemlisi, organizeli hareket etmektedirler. *Sayıları yalnızca sekiz milyondur; ama geri kalan 312 milyonluk Amerikan nüfusunu bir davar sürüsü gibi önlerine katmış istedikleri istikamete sürmektedirler.* Dediğimiz gibi, kullandıkları araçlar finansman ve medya gücüdür. Zaten ortalama bir amerikan yurttaşı politik tercihini seçimlerden bir gün önce televizyonlara bakarak yaptığı için, onları istedikleri kişiyi başkan seçmeye ikna etmekte pek zorluk çekmezler. Hatta Amerikan yönetiminin izlediği iç ve dış politikaların belirlenmesinde ve biçimlenmesinde ciddi anlamda müdahaleleri olduğu kesindir.

Son derece örgütlüdürler ve bir televizyon kanalında, gazetede veya dergide çıkan Yahudi karşıtı herhangi bir söylem veya eylem karşısında bir anda tek yumruk olurlar. O medya organı her neyse, o gün oraya tel’in edici içerikte sekiz milyona yakın telefon, fax, mail vs. gelir. Ayrıca, anti-semitist sözün veya eylemin sahibini, ellerinde bulunan yüksek ratingli TV kanalları, gazeteler ve dergilerle bütün aleme rezil ederler. *Dolayısıyla, Amerika’da Musevi cemaati ile karşı karşıya gelmek hiç iyi bir fikir değildir. Çünkü tam anlamıyla, “belaya bulasmak” veya “pislığe basmak” demektir.*

Bu nedenle, bir Amerikan başkanının kendisini arayan İsrail başbakanının telefonuna çıkmamak için mazeret beyan etmesi ne kadar zorsa, arayıp bacak bacak üstüne atarak ko-

nuşan İsrail başbakanının Amerikan başkanına fırça çekmesi de iki ülke arasındaki tuhaf, ama alışılmış diplomatik jargon içinde bir o kadar sıradan bir olaydır. Çok açıktır ki, İsrail başbakanları bu denli pervasızca ve küstahça davranma cesaretini, Amerika'daki Musevi cemaatinin olağanüstü parasal ve medyatik gücünden almaktadır. Yine de bunları duyunca elimize geçen her nimetin Yahudilerin izniyle ve başımıza gelen her belanın onların oyunu olduğunu düşünmeye başlamayalım lütfen. Ülkelerin kendi iç dinamikleri de vardır. Amerika-İsrail ilişkisinde, kimin kimi yönettiği belli değildir. Belli olan tek şey, İsrail'in reel politik açısından Amerika'nın patronaj gücüne sahip 47. eyaleti gibi olduğudur.

Sağlam bir medya gücünün en büyük işlevi, **"kamuoyu oluşturmak"**tır. Bu, bir çeşit **"beyin yapımcılığı"**dır. Daha dün kadar hiç kimsenin tanımadığı birini ortaya çıkarıp halkın gözünde bir gün içinde bir mitosa dönüştürebildiği gibi, dünya kadar çok sevdikleri birini de birden bire tavuk kadar haysiyeti olmayan, rezil, sefil ve pis bir sürüngene dönüştürebilir. Ertesi gün herkes kendini dünya kadar alkışladığı o şahsı elinde sopayla sokak sokak kovalarken bile bulabilir. Medya bu kadar deşetli ve sihirli bir güçtür. Aynı şekilde bir Amerikan başkanı gayet iyi bilir ki, kendisini seçtirip o koltuğa oturtan güç odağı, yarın adi bir yaratığa dönüştürüp oradan kovmaya da muktedirdir. *Bu durumda, Amerika'nın İsrail'e sırtını dönmesi kısa vadede olanaklı görünmemektedir. Çünkü önce içinde barındırdığı Musevilerin şerrinden ve baskısından kurtulmak ya da emin olmak zorundadır. Ne zaman aradaki bu yaşamsal bağ kopar ya da koparılsa, o gün İsrail'in yok oluş sürecinin başlangıcı olacaktır.* Belki de o bağ, sanıldığı kadar sağlam değildir.

İleride bir Müslüman-İsrail savaşı çıkacağına ilişkin sahih hadisler vardır. Bugünkü ortamın koşullarını iyi analiz edip seyrini doğru kestirebilenler, şimdilik en azından rivayetlerde sözü geçen **"Müslümanlar"**dan kastın daha çok **"Müslüman Türkler"** olduğunu ve bu savaşın Amerika ile İsrail arasındaki mevcut hayati bağın koptuğu ya da olabildiğince zayıfladığı bir

döneme rast geleceğini rahatlıkla öngörebilirler. Bu yöndeki simgesel anlatımlı rivayetlerden birinde:

“O savaş sırasında bir Yahudi gidip bir taşın ardına saklanmış olsa, taş dile gelerek arkasında var olanı haber verecektir.” deniyor. Doğrusunu Allah bilir; *ancak burada açığa vurulmak istenen gaybi olay, söz konusu savaşın herkesi ve her şeyi fazlasıyla saydamlaştıran (Bugün örneğin facebook.com’da hesabı olup da milletin önünde, afedersiniz, donsuz dombalak kalmamış, hala “sırları olan biri” olduğunu zanneden bir saftirik kaldı mı acaba?) bilgi ve iletişim teknolojilerinin çok gelişmiş olduğu günümüze yakın bir döneme denk geleceği ve Müslümanların bu teknolojiler sayesinde onların nerelerde bulunduğunu kolaylıkla tespit edebileceklerinden kinaye olsa gerektir. Başka bir söyleyişle, insanlar arası erişim sorunlarının tümüyle ortadan kalktığı ve önemli olayların ve bilgilerin anında her yere servis edildiği “**global köy**”de, kaçıp saklanacak hiçbir yer kalmamış olacaktır. Kişisel ve kamusal düzlemde hiçbir sırrın uzun süre saklı kalamadığı, bir cam kadar saydamlaşmış bir dünyadan söz ediyoruz...*

Umarız bu müjdeler, bir şekilde savaşlar olmaksızın gerçekleşir. Çünkü biz Müslümanlar bize saldırmayana saldırmayız ve savaşı asla arzu etmeyiz. Savaşı istemek ve savaş çıkırtkanlığı yapmak, Allah tarafından **“Savaşı istemeyin; fakat savaşmak zorunda kaldığınız zaman sabredip dayanın!”** sözleri ile yasaklanmıştır.

Savaşmak zorunda kaldığımız zaman ise, bizden daha kötü kara bir topluluk göstermek zordur. *Çünkü biz iki hayatlı insanlarız. Geçici olan biter, sonsuz olan başlar...*

ALLAH, BİR AŞK UYGARLIĞI ÖNERİSİDİR

Allah insanı yarattığı sırada yapmak istediği sınavın kurallarını da koymuş, buna paralel olarak insanın doğasına uygulamaya koyacağı çetin sınavın tam bir sınav havasında geçmesini sağlayacak en uygun tasarımı vermiştir. Daha açık söylemek gerekirse, böyle bir varlığın, hayatın her yerine serpiştirilmiş bulunan iyiliklere olduğu kadar, kötülöklere de eğilimli biri olması gerekiyordu. Kalbinin bir bölgesindeki alıcıların meleklerin tertemiz ve nezih dünyasına, diğer bölgesindeki alıcıların iblis ve hizmetkarlarının karargahına ayarlı olması gerekiyordu. İyiliğin ve kötölüğün çağrısı, mahşer gününe dek sürmeliydi...

İnsan, dünyada istem gücüyle özgür bırakılmıştır. Yaptığı seçimler açısından bakıldığı zaman görünen tabloya göre, yer-yüzünde yürüyen canlılar arasında insan kadar aşağılık bir varlık da, onun kadar soylu ve aziz bir varlık da yoktur; fakat burada bir noktayı öne çıkarmak istiyorum: İnsanlar davranışları mükemmellik ya da kusursuzluk açısından yekpare olmazlar. Dosdoğru olma uğrunda ne kadar sıkı ve titiz uğraşlar verseler de, hatalar ve kusurlar işlemekten kurtulamazlar. Her insanda yasalara karşı biraz klostrofobi vardır. Emirlerin, yasakların, kuralların kapalı veya dar mekanları her zaman bunaltıcıdır; oysa onlar sıkıya gelemeyiz, hep rahat hareket etmek isterler. Bu durumda, en iyisi ormana kaçmaktır... Bugün aramızda ara sıra sıkılıp Rabb'inden uzaklaşarak ormana kaçmayan kaç kişi vardır acaba?

En şanlı ve takvalı bilinenlerimiz bile gündelik hayatın akışı içinde pek çok hatalar yapıyor, gece kapıları kilitleyip lambaları söndürdükten sonra yatağına girince nice günahların fantastik ve sıcak hayalleri içinde kıvranıyormuş olabilir. Tertemiz bilinen bazı kimselerin görünmeyen yerlerde ne garip ruh hallerine girdiklerini, Cuma günü okuldan eve dönen çocukların çantalarını bir

Mert Aslan

tarafa fırlatıverdikleri gibi Allah’la olan dostluklarını ve anılarını bir kenara atıp kendilerini nasıl da salıverdiklerini, Allah’ı nasıl da sıkıcı biri olarak görmeye başladıklarını kolaylıkla yadsıyabilir miyiz? Peki ya kendimiz öyle olmadığımızdan emin olabiliyor muyuz?

Allah, bizim her şeyimizdir (Bu sözü dünyevi sevgililere asla söylemeyin, her şeyi kendisine borçlu olduğunuz Allah’ı gücendirmiş olursunuz). Allah, vicdandır. Allah saf bir akıl, şiddetli bir merhamet ve berrak bir düşünce iklimidir. Allah, evrenin, dünyanın ve hayatın en alımlı ve görkemli anlamı, en dokunaklı ve dingin anlayışıdır. Allah, bazen başkasını kendinden fazla düşünmek ve sevmektir. Allah, dünyanın öbür yakasında hiç görmediğiniz ve tanımadığınız, hatta hiçbir zaman yan yana gelip dokunamayacağınız birine karşı beslediğiniz sınırsız ve karşılıksız bir kardeşlik duygusudur. Allah kimi zaman tanımlanamayan sınırsız bir gücün azameti, heybeti ve şiddeti karşısında korkuyla tepeden tırnağa ürpermek, kimi zaman O’nun aynı zamanda “güzelliğin güneşi” olduğunu hatırlayıp derin bir özlem içinde ufuklara doğru gülümsemektir. Allah, sürekli sevgi paylaşımına çağıran bir “aşk uygarlığı” önerisidir. Allah inancının ve irtibatının olmadığı yerde her türlü suç ve kötülük caizdir.

Allah “küresi”ni “semavat”ın ve “arz”ın üzerine istiva etmiştir, oradan hükümler verir, olayları yönetir; ancak aynı şekilde Mü’minlerin kalbine de yerleşmiştir. Hem yıldızlar kadar uzak, hem göğsümüzdeki yürek çarpıntısı kadar yakındır. İyi bir Müslüman’ın gece gündüz devriye gezen askerlere ve polisler ne ihtiyacı olabilir? İçindeki asker de, polis de, aşk da, sevdada Allah’tır, korku ile aşkın birleşik ve armonik parıltısıdır. Düşünün ki, canınızdan çok sevdiğiniz sevgiliniz sizi kötülöklere karşı ikaz etmek için sürekli gözetliyor. Bunu yüksünür müsünüz? Hiç zannetmiyorum... Evrenin kudretli olduğu kadar merhametli ve ikramkar da olan kralı Allah ki, çevremizde gördüğümüz bütün güzelliklerden başlayarak bilinçaltımızda o güzellikleri sevinçle algılayan ve yeniden yorumlayıp üreten “estetik aygıtları”nın

Bir Masumiyet Başyapıtı Muhammed

hepsi, O'nun dayanılmaz güzelliğinden ve sanatçı kişiliğinden yansıyan küçücük ışıltılardan ibarettir.

O'nun hiç kimse ile kıyas kabul etmeyen güzelliği öylesine aşırı ve şiirseldir ki, bir anlık olsun olduğu gibi görünmesi halinde hiç kimse O'nu mevcut duyu sistemleri ile algılamaya dayanamaz. Basit bir dünyevi güzellik karşısında transa geçercesine dış dünyadan soyutlanan insanın, o benzersiz güzelliğin dehşeti karşısında aklını kaybedip çıldırmaması, etrafında ateş böcekleri gibi dönmeye başlayan bir deli divaneye dönüşmemesi olası-lığı söz konusu bile olamaz!

O, saf bir sevgi ve iyiliktir. Gazap ve şiddeti istisnaidir. Tüm insanlığa yönelik bir aşk, merhamet, kardeşlik, yardımlaşma, fedakarlık, kibarlık ve anlayış çağrısıdır.

Allah bireyselliğimiz için gerçek bir sevgi ve nezaket, insanlık için de evrensel bir aşk uygarlığıdır.

YÜKSEK TEKNOLOJİ ALLAH'I GÖRÜNMEZ KILIYOR

Teknoloji haşmetli ve heybetli bir kavramdır; ama yazık ki ruhu yoktur. Yaptığı bütün çağrışımlar güçlü olduğu kadar, mekanik ve soğuktur da. Teknoloji dendiğinde herkeste biraz tedirginlik olur. Uçarıdır, nisbeten karanlık ve karmaşık bir alandır. Sonu yoktur, sınırları yoktur, sürekli büyür, kabuk değiştirir, cür'etkar ve mütecavizdir; doğada, insan yaşamında ve bedeninde girip çıkmadık bir santimetrelilik yer bırakmamıştır. Hesapta, amacı insan yaşamını kolaylaştırmak, uzatmak ve daha nitelikli hale getirmektir.

Yüksek teknolojisi (High Tech) olmayan bir ülke büyük de olamaz, küresel bir aktör de... İleri teknolojiyi bir kenara koya-mayız, peşini bırakamayız.

Buraya kadar her şey doğrudur ve kulağa hoş geliyor. Peki eski günlerle bugünler arasında kabaca bir kıyaslama yapalım mı? Örneğin önceden kadınlar haftanın belli bir gününde elde çamaşır yıkarlardı. Şimdi o işi çamaşır makinesi yapıyor. Eskiden insanlar atla deveyle haftalarca yolculuk ederlermiş. Şimdi aynı mesafeyi uçaktaki koltuğa kurulup hiç kıpırdamadan yarım saatte alabiliyoruz. Örnekleri çoğaltmaya gerek yok. Eskiden hesaplar uzun uzadıya kafa yorularak yapılırmış. Şimdi makineye yaptırılıyor. Bugün insanoğlu televizyonun kanalını ya da klimanın derecesini değiştirmek için bile yerinden kalkmıyor. Daha fazla örneğe gerek yok. Kısacası, eskiden insanlar her işlerini beden ve zihin gücüyle kendi başlarına yapıyorlarmış. Şu anda ise her işimizi makineler yapıyor, biz el ense edip yatıyoruz. Tabii ki "Çamaşır makinesini bırakıp dereye tokmakla çamaşır yıkayalım, uçaktan inip at arabasına binelim." demek istemiyorum. **Söylemeye çalıştığım şu ki, teknolojinin hayatımızı kolaylaştırdığı gerçeği içinde, bedenimizle birlikte zihni-**

mizi tembelleştirip mankutlaştırdığı olgusu da inkar edilemez bir biçimde yer almaktadır.

O vazgeçemediğimiz yüksek teknolojinin uğursuz bir yan etkisi daha vardır ki, başımızdaki akıl adamlar görüp de “Bakın şurada ne var!” diye bağırıyor nedense: **Baktığımız her yerde her nesnenin üzerine kendi damgasını vurmuş olan ileri teknoloji, Yaratıcı, Müzeyyin (tasarlayan/süsleyen), Musavvir (tasvir eden/dekore eden) ve Sani (Sanatçı) olan Allah ile aramıza kalın duvarlar örerek O’nu görünmez kılıyor.** Araba almak ya da arabasını değiştirmek isteyen herkesin gözü kulağı seri üretim yapan dünyaca ünlü markaların dev fabrikaları ve satış bayilerindedir. Peki ya ilk defa tekerleği icat eden adamlardan **Nicholas Cugnot’a, Oliver Evans, Gottlieb Daimler, Frank ve Charles Duryea kardeşler’e** kadar “araba” denilen olağanüstü aracı ortaya çıkarmak için gece gündüz kafa yorup beyin emekçiliği yapmış o değerli mucitleri bugün bilen veya hatırlayan kaldı mı? Oysa hiçbirimiz kalkıp günümüzde otomobilin kalite ve fonksiyonlarını geliştirmekte olan firmaların o mucitlerden daha büyük adamlar olduklarını, çünkü sürecin bütünlüğünde daha önemli bir rol oynadıklarını ileri süremez. Onlar arabayı icat etmemiş olsalardı, bugün bütün dünya halkının her gün bir şekilde yararlandığı böylesine dev bir sektör hiç var olmayacaktı. Aynı şekilde teknolojiyi üreten insan beyninin mimarı olan Büyük sanatçı elma ağacını tasarlayıp vücuda getirmemiş olmasaydı, bugün hiç kimse elma adlı meyveyi bilmeyecekti bile... Ama bugün marketlerden paketlenmiş halde elma suyunu alıp içen pek çok çocuk, belki hayatında elma ağacı bile görmemiştir. İstedığınız kadar anlatın...

Geceleri saatlerce dini kitaplar okuyup sohbetler ederek ruhsal ve zihinsel olarak doruklara ulaşan insanlar, sabahleyin güneş doğup tüm çirkinliklerin üzerini örten gecenin perdesini kaldırdığında, yüksek teknolojinin dokunmadık, mınckılamadık yerini bırakmadığı, estetik mağduru olmuş zavallıları andıran yapay dünya ile burun buruna gelirler. Bir günlüğüne yeniden başlayan çalışma yaşamının telaşı her yeri sarmıştır, taksitler, faturalar, dekontlar, okul dersleri vardır, birbiri ile uç uca ekle-

nen işleri yetiştirmek için koşuşturmalar, kulakları sağır eden trafiğin ve kalabalıkların uğultuları vardır, bütün bunların arasında dekolte giysilerin orasından burasından tırpan gibi fırlayan erotik bölgelerin yayılım ateşleri altında şehvet ve azaptan sıkışıp büzüşenler vardır, erkeklerin şehvetli bakışları arasından geçerken kendini **“ölümlüler arasında yürüyen bir tanrıça”** gibi hissedenler vardır, mavi göklerin altında işlenen canavarca suçlara tanıklık etmenin yol açtığı tuhaf çelişkiler ve şehirde hırsızları, katilleri, işkencehaneleri, silah depolarını, çeteleri barındıran daha nice toplumsal kovuklar vardır...

Olanca ısıltıları ile iman ve bu yönde edinilen nurani kuramsal birikim, kuralların kapalı mekanlarında içi daralan, vaat edilmiş olanı değil, peşin olanı seven insan için, son derece kırılğan duygu ve düşüncelerdir. Üstelik, gündüz açık havaya, örneğin çarşıya çıktığınızda, onca insan elinden çıkmış mekanik ve elektronik araç gerecin hayatın yüzüne sıvadığı ruhsuz görüntü ve mekanik gürültülerin içinde belki de un ufak olup gideceklerdir. **Bir şeftaliyi ağacının dalından koparıp yiyen adam Allah'ı tefekkür edebilir; peki ya ambalajlı bir paketten şeftali nektarı içen kimseden aynı düşünce seyrini bekleyebilir miyiz? Onu dalından kopardığınızda yaratılışındaki tüm süreçleri düşünebilirsiniz; ancak paketten bardağa döküp şeftali suyu içen adamın aklına bir fabrikanın karmakarışık çarkları arasındaki üretim aşamalarından yükselen gürültülerden başka bir şey gelebilir mi? Kırdan dolaşan kimse vahşi çiçeklerin doğallığı içinde Tanrı'yı bulabilir. Peki ya bir parkta oturmakta olan kimse orada belirli yerlere belirli aralıklarla insan kararı ve eliyle dikilmiş çiçek kümelerinin yapaylığında Büyük Sanatçı'yı ne kadar görebilir?** Teknolojiye karşı olamam, onu zorunlu görüyorum; ama katılımsız gözlemlerime göre yaşadığımız yüzyılda makineler Allah'ın anlaşılmasının ve hissedilmesinin önüne en kalın perdeyi çekiyorlar. Çünkü bizimle o varlığı kesin, ama tanıma yapılamayan **“sınırsız güzellik güneşi”**nin arasına girip aklımız ve ruhumuz üzerinde kocaman bir gölge oluşturuyorlar. Caddeler, sokaklar, evlerimiz ve geri kalan her yer bedenimizi ve zihnimizi tembelleştiren makine-

lerle doludur. Dahası belediyenin şehrin çeşitli yerlerinde ya da özel mülklerde karşılaştığımız park ve bahçe düzenlemelerinin de aynı etkinin olduğu söylenebilir. Çünkü ağaçların ve çiçeklerin nerelere dikileceği, örneğin taş ve kaya gibi diğer dekorasyon malzemelerinin nerelere hangi şekillerde yerleştirileceği önceden planlanmış olduğu için, sonunda ortaya çıkan insansı sentetik eserler (çoğu kez büyüleyici bir güzellikte tasarlanmış olmakla birlikte) insan elinin bıraktığı o nizami, yapay ve teknik manzarayı açık bir biçimde yansıtmaktadırlar. **Beri yandan, makineleri ve şehrin bütün çevre düzenlemelerini insanların yaptığını bildiğimiz için, baktığımız hiçbir yerde Tanrı'nın varlık ve etkinliğini hissedemez hale geliyoruz. Her şeyin üzerine "Made By High Tech" etiketi vurulmuş durumda ve etrafı tümüyle kaplayan bu teknolojik yapaylık insanların bilinçaltına varlıkları Allah'ın değil, insanın yarattığı yanılsamasını pompalıyor; oysa burada insanın yaptığı iş, anlamlı ve yararlı teknolojik ürünler icat etmek üzere Tanrı'nın verdiği malzemeleri kullanmakla sınırlıdır. Yüce Dost'un kendini anlatmak için söylediği sözleri hatırlayalım lütfen: "Yüzünüzü hangi tarafa çevirip bakarsanız bakın, O (bütün ihtişamı ve şefkatiyle) oradadır."** Bilmiyoruz ki, O bitimsiz bir üst akıl, güzellik ve merhametle dolu Yüce Sultan'ın içinde yüzüyoruz, dışına çıkamayız, hiçbir yere gidemeyiz. Denizin içindeki balık sudan kaçamaz; ama suyun içinde olduğunu ve oradan çıktığı zaman öleceğini de bilemez, öyle değil mi?

SAHİP ALLAH'A "DÖRDÜNCÜ SEVGİ"

Hız. Ömer anlatıyor:

"Bir savaş sonrasıydı. Alınan savaş esirleri arasında bulunan yüreği avucunda bir kadın büyük bir endişe ve telaş içinde durmadan sağa sola koşuyor, arkadan gördüğü her çocuğun yanına varıp kendisine çevirerek yüzüne bakıyor, öpüp kokluyor, bağrına basıyor, hatta bazılarını emziriyordu. Görünüşe göre, esir düşünce çok sevdiği çocuğundan da ayrı düşmüştü. Bir yerde durmuş, esirler arasında çocuğuna duyduğu susuzluğu başka çocuklarla gidermek için çırpınıp duran o anneyi dikkatle izlemekte olan Allah Resulü yanındakilere onu gösterdi.

'Bu kadının çocuğunu ateşe atabileceğine hiç ihtimal verir misiniz?' diye sordu.

Sahabiler:

'Hayır! Kesinlikle atamaz!' dediler.

'İşte' dedi. 'Allah size o kadının öz çocuğuna karşı duyduğu merhametten çok daha fazlasını hisseder.'"

Sanırım, burada durup biraz düşünmek zorundayız. Dünyada üç sevgi türünü çok iyi tanırız: "Annece sevgi", "babaca sevgi" ve "romantik sevgi". (Dünyada, "anne yüreği"nden, sonra da "baba yüreği"nden daha güzel bir şey var mıdır bilmiyorum.)

Allah'ın bize karşı duyduğu ve bizim de O'na karşı duymamız gereken sevginin içeriği hangisine daha yakındır acaba? Bu salt annece sevgi değildir, babaca sevgi değildir, romantik sevgi de değildir. Üçünün mükemmel bir karışımından oluşan bir "dördüncü sevgi"dir. Bununla birlikte O'nun bize karşı beslediği sevginin bir fazlalığı var: Bir insanın belli bir süre uğraş ve emek verip ortaya koyduğu bir sanat eserine bakarken hisset-

tiği kopmaz duygusal bağlılık. Uzun zaman gecenizi gündüzünüze katıp çalışarak çok güzel bir roman yazmışsınızdır örneğin. İyi bir yayınevinin yayın inceleme kurulu da sıkı bir ön incelemenin sonunda romanınızı beğenerek yayınlama kararı almıştır. Sonra eser yayınlanmış ve size ulaştırılmıştır. Eserinizi elinize alıp bakarken neler hissedersiniz? Biri ona haksız bir eleştiri yönelttiğinde, haklı olarak kızsınız. Eğer haklıysa, üzülsünüz. İçerideki kahramanlar beyninizden ve ruhunuzdan bir parçadır, onlara kötü bir söz söylendiği ya da onlarla alay edildiğinde çılgına dönersiniz. Onun geniş halk kitlelerine ulaşmasını, böylece sayısız insana yararlı olmasını arzu edersiniz. Eseriniz tutulduğu takdirde çok mutlu olur, kıyıda köşede kalıp unutulduğu zaman acıya ve hüzne boğulursunuz. Bu süre içinde yine ara sıra onu ihtimamla ellerinize alır, sevgiyle bakar, okşar ve seversiniz. O, sizin bir parçanızdır. Beyniniz gibi, kalbiniz gibi, eliniz gibi... Kısacası, bir kişi kendisinin icat ettiği, dolaşısıyla kendisine ait olan bir şeye karşı bir **“sahip”** olarak neler hissederse, sizde bir **“sahip”** sıfatıyla aynı ruh halini yaşarsınız. İşte tıpkı örnekteki gibi, Allah bizim sahibimizdir. İç içe iki kişisel sergisi olan **“evren”** ve **“dünya”** galerilerini tasarlayıp hazırladıktan sonra oradaki en mükemmel, en güzel, en gözde, en onurlu ve soylu sanat yapıtı olarak bizi tasarlayan, sonra ruhu muza uygun bir beden giysisi belirleyip giydiren, yani bize vücut veren kimsedir. Bu anlamda, sahibi olduğu insana karşı içinde sevgiyle karışık bir gurur içeren duygusal bir bağın olması kaçınılmazdır. Bir anne çocuğunu yaratan kişi değildir. Sadece Allah'ın yaratmasına bir mekan teşkil eder. Buna rağmen çocuğuna ne büyük bir sevgi ve şefkat duyar değil mi? Ya bir de onu yoktan yaratmış olan kişi olsaydı...

Allah bize karşı **“anaca bir sevgi”** duyar, **“babaca bir sevgi”** duyar, **“sahipçe bir sevgi”** duyar, hatta bu sevginin içinde güçlü tonlarda kimi **“romantik ritimler”**in bulunduğunu söylemek de yanlış olmaz. Anne doğururken, sahip yaratmaktadır. Hiç kimse **“sahip”**in **“anne”**den daha yoğun bir duygusal bağlılık içinde olmadığını söyleyemez.

O halde O'nu bizden uzaklarda bulunan resmi bir kişilik olarak değil, hep yanı başımızda olup, deyim yerindeyse başımızı omzuna yasladığımız biri olarak algılamamız, kendisiyle iletişim içindeyken, tasavvufi bir ifadeyle söylemek gerekirse **“halvet”** halindeyken, **“Ya Sahip! Güzel ve Merhametli Sahibim! Biricik Sevgilim! Aşkım! Hayatım! Bir Tanem! Her Şeyim!”** gibi **“dördüncü sevgi”**nin en içten ve bütüncül diliyle konuşmamız gerektiğinden, özetle **“Şefkatli Sahip”**in bu **“aşk dili”**ni herkesten daha fazla hak ettiğinden hiç kuşku duyulabilir mi?

Sokaklarda yapayalnız ve terk edilmiş bir çocuk vardır. Bir kış günü, başıboş, aç ve üşür halde dolaşırken zengin ve sevgi dolu bir adamla karşılaşır. Adamın yüreği dayanmaz, onu alıp sade evlerinden birine getirir ve o sıcaklık yuvada konuk eder; ancak o arada bazı kurallar koymuştur. Evdeki konuk, örneğin evin sahibine saygı göstermenin yanı sıra, her gün bir kez sobayı yakacak, gelen yemekleri yedikten sonra masayı toplayacak ve birazcık temizlik yapacaktır. Üstelik bu kurallara uyararak beğenisini kazandığı takdirde daha sonra onu temelli olarak gerçek bir saraya yerleştireceğini ve kendisinin yanında saygın bir yer vereceğini vaat etmiştir. İşte koskoca evrenin orta yerinde kendisini hep yapayalnız hisseden insanın durumu budur. Aslında yalnız değildir. Hem azametli, hem de cömert olan **“Sanatçı ve Sevecen Sultan”**, sevgiyle tasarlayıp kendisiyle gurur duyarak yeryüzüne yerleştirdiği insanı yalnız başına ve başıboş bırakmamıştır. Onu her saniye yakından izlemekte, ihtiyaç ve istekleri ile içtenlikle ilgilenmekte, dualarına mutlaka ve bir şekilde yanıt vermektedir. Kendisini tutkuyla sevip koymuş olduğu bazı kurallara gönüllü olarak uyduğu takdirde ise, onu sınırsız tekvin (yaratma), sanat ve tasarım yeteneğinin çok daha güzel eserleri ile donattığı **“harika bir dünya”**ya, yani cennetine buyur edeceğini kesin bir dille söylemiştir. Cennet insanın temel ihtiyaçları ve isteklerine verilmiş tanrısal bir yanıttır. Cennet, tüm içgüdüsel gereksinimlerin karşısına serilmiş bir ziyafet sofrasıdır. Cennet, solmayan bir gençliğin ve ölümsüzlüğün simgesidir. Cennet gibi süper bir dünyada sunulan

tüm nimetlerin yanında, aynı zamanda Allah'ın dayanılmaz güzelliği ile şenlenip onurlanacak olmak, yaşadığımız dünyada her şeye birden bire pırl pırl bir anlam ve değer kazandıran tek şeydir. Allah'ın eserlerinde kullandığı matematik ve mühendislik hesaplarından beslenmesi nedeniyle çok saygı duyduğumuz bilimsel bilginin yanıtlamakta aciz kaldığı **“hayatın soruları”**na karşılık bulmak için başka bir kaynak arayanların düş kırıklığına uğraması kaçınılmazdır. Hayatın soruları... Yani ben kimim? Nereden geliyorum? Beni yaratan kimdir? O'nu nasıl algılamalı ve ona nasıl davranmalıyım? Kaçınılmaz olan ölümümle birlikte yok olup gitmeyecek bir anlam ve değerden söz edilebilir mi? Ölümün mahvetmediği bir gerçek var mıdır? Hayatımın tek sonucu hayatın kaybıyla birlikte toprak altına konup orada kurtçuklara yemek olmaktan ibaretse, bütün bu erdemler, yardımlar, fedakarlıklar, asil çabalar ve koşuşturmalar niye?

Eğer Allah yoksa, eğer her iyilik ve kötülüğün yargılanıp ödüllendirileceği veya cezalandırılacağı bir **“yüksek tanrısal mahkeme”** olmayacaksa, sevginin, iyiliğin ve adaletin bir değeri var mıdır? Dostoyevski, **“Eğer Tanrı yoksa, her kötülük normal olur.”** der.

Allah, hayatın sorularının dev dalgaları arasında savrulup duran insanın vuracağı en sıcak ve güvenli kıyıdır.

“İSLAM AHLAKI” GEYİKLERİ

Dikkat ediyorum da, İslam adına bir şeyler anlatma görevi ile yükümlü olduğunu düşünenlerin pek çoğunun sohbetlerinde, konuşmalarında, nasihatlerinde, **“İslam ahlakı”** ve **“Kur’an ahlakı”** geyiklerinden geçilmiyor. Bu “İslam ahlakı” sözünün arkasında genellikle ne var biliyor musunuz? Yalnızca dolgu malzemeleri var... Çünkü dillerine dolamış oldukları bu tamlamanın içinde neyin olduğu ya da olmadığını sorsanız, kendileri de bilmezler; ama yine de bir şeyler mırıldanmak zorundadırlar... Örneğin yalan söylememek, hırsızlık yapmamak, kul hakkı yememek ve benzerleri... Sorun şu ki, bunları Hristiyanlar, Yahudiler, hatta ateistler de söylüyor. Peki aramızdaki fark nedir? Yine kocaman bir hiç... Yeni bir şey yok... Şu halde, “İslam ahlakı” ya da “Kur’an ahlakı” sözüyle özel ve sürpriz bir kavramın öne sürülmüş olmadığı çok açık değil mi?

Bu sözler yine birilerinin sinir uçlarına dokunabilir; ancak iyi niyetle ve samimi olarak soruyorum: Düşünün bakalım... Bugüne kadar içinizden kaç İslam ahlakı üzerine nutuk atıp duran bu adamlardan ilgili kavramın içeriğine ilişkin akılda kalacak nitelikte somut maddeler duydu? Ya da (bir gün yanlarına yaklaşmayı başarabilirseniz ve de sizinle konuşma tenezzülünde bulunurlarsa) sorun bakalım kendilerine, yukarıda söylediğim genel geçer ahlak ilkelerinden fazla ve özel bir tek şey ekleyebilecekler mi? Bence mümkün değil! Çünkü tekrarlayıp durdukları söz, içinde ne olduğunu kendilerinin de bilmediği kof bir mavradır.

“Peygamber ahlakı” da dedikleri bu kavramın neleri içerdiğini kim biliyor? Kaç tanesi yaşıyor? Tabii **“yaşamak”** ayrı bir kategoridir. İş oraya gelince, ortada kimseyi bulamazsınız. Edebiyat yapmanın somut getirileri vardır; ancak yaşamak sabır ve zahmet ister... Kişisel olarak böylesi durumlar için

umudum şudur ki, **bir fikir insanın aklına girdiği zaman, günün birinde gerçeğe dönüşme olasılığı tescil edilmiş demektir.** O yüzden, önce **“öğrenmek”** gerekir.

Bununla birlikte şu gerçeği de görmek gerekir ki, bugün henüz İslamiyet olgunluğa erişmeden Müslümanlar kendini salıvermiş ve kokuşmaya başlamıştır. Medyada boy gösterip gezen bazı sakallı, cüppeli, unvanlı, ağzı iyi laf yapan İslam tebliğcilerinin veya İslam davetçilerinin (!) yaşadıkları hayatlara yakın plandan bakıp da İslam’a davet, İslami tebliğ (!) gibi soylu işlerden kazandıkları büyük paralarla sıkıca yalıtılmış sarayvari lüks villalarda oturduklarını, karılarının kollarına on beş bin liralık saatler takıp, altlarına 160.000 Euro’luk cipler çektiklerini görünce, üzerleri hurma dalları ile kaplı birkaç kerpiç odadan ibaret olan evinde genellikle günler boyu iştah açıcı yemek kokuları yayan bir ocağın bile kaynamadığı ve (sureten) öldüğü zaman yarı açık göz kapaklarından sızan ışığın gökteki güneşimizi gölgelediği **Allah’ın Sevgilisi ve Sevgilimiz Ahmed-i Muhamtar’ı** göz pınarlarımızı ıslatan bir acı ve hüznle yad etmemek büyük bir vefasızlık olur...

Allah’ın Resulü’nü anlamak kolay iş değildir. Onu hakkıyla anlamak için uzun uzun kafa yormuş ve beyin fırtınası yapmış kaç kişi tanıyorsunuz? Onu aramızda kaç kişi gerçekten anlayabilmiştir? **“Sünnet”** dendiği zaman, Pazartesi-Perşembe orucu, dişleri misvaklama, sakal bırakma gibi birkaç şeyin ötesine geçip de çok daha önemli **“temel sünnet ilkeleri”**ni anlayabilen kaç kişi var içimizde? Hayatımın belli bir evresinde, ömrü boyunca İslami ilimlerle iç içe olmuş ve Allah’ın Resulü’nün yaşamöyküsünü okuyup durmuş bazı kimselerin **“Hz. Muhammed’in kişilik imajı”**nı hiç bilmediklerini fark ettiğimde dehşete kapıldığım çok olmuştur. Artık yalama oldum, şaşırıyorum. Bunların hallerine acımırak gözlerle bakıyor ve **“Bu Müslümanlar Sevgilim Muhammed’ime neden hiç benzemiyorlar Allah’ım?!”** diyerek iç geçiriyorum ve üzülüyorum. Zor bir saattan söz ediyoruz...

Diyebilirim ki, hayatım boyunca Allah'ın Resulü'nün kişiliğini gerçekten kavramış olup aynı zamanda yaşayan sadece birkaç kişi gördüm. Tanıdığım Müslümanların geri kalan çoğunluğu ya sünneti birkaç yüzeysel ve biçimsel uygulamadan ibaret sanıyor ya da **"kendi sünneti"**ni yaşamayı tercih ediyordu. Çünkü öylesi daha zahmetsiz oluyordu.

Her zaman söylüyorum: Müslümanlar hadisi sıfırdan okumadıkça, o güzel ve özel insanı gerçekten anlama ve ona benzeme niyetine erişip bunu Yüce Rahman'dan içtenlikle talep etmedikçe, ayrıca bildikleri hadisleri **"etkili konuşma sanatının bir parçası ve malzemesi"** olarak tatlı sohbetlerinin orasına burasına sokuverip geçme huyundan vaz geçmedikçe, sünnet kavramı hakkında ciddi bir fikirleri olmayacak, tutum ve davranış olarak da Allah'ın Resulü'ne asla ve asla benzemeyeceklerdir.

Ona benzemeyi istiyorsanız, sıkça dua edin. "Allah'ım! Lütfen bana Hz. Muhammed'in ruhunu ve davranışlarını ver!" deyin... Bir gün ona benzediğinizi görür, ellerinin saçlarınızı sevgiyle okşadığını hisseder ve size usulca rehberlik etmeye başladığını duyumsarsınız...

Sözü fazla uzatmadan **"Peygamber ahlakı"**na dair birkaç temel ilke üzerinde bilgilerimizi paylaşalım. Belki böylelikle okuyucularımız, **"hak dostu"**, **"veli"**, **"alim"** vb. unvanlarla anılan veya tanıtılan kimselerin gerçekten öyle olup olmadığını test edebilme imkanına kavuşmuş, ayrıca bunları kendi hayatlarında yaşadıkları takdirde **"Allah'ın Sevgilisi"**nin ruhuna ve davranışlarına sahip olma lüksüne erişmiş olurlar.

1.İlk başta kırmızı kalemle altını çizerek belirtmemiz gerekir ki, O hiç kimseye gönül koymaz ve küsmezdi. Kalbimiz paramparça edilmiş olsa bile, sabır ve hoşgörü göstererek dayanmamız ve insanlarla ilişkimizi kesmememiz gerekiyor. Bu, en büyük sünnetlerden biridir ve bir Müslüman'ın en önemli ilkesi olmalıdır.

2.O, önlerinden veya arkalarından insanlara kötü bir şey yapmayacağına ve söylemeyeceğine kesin olarak inanılan “güvenilir” biriydi. Çevresindeki seven sevmeyen hiç kimse O’ndan bir haksızlık ya da zarar görmemişti ve başına böyle bir şeyin gelebileceğini düşünemezdi.

3. “Hayır” demeyi sevmeyen, bu yüzden herhangi bir konuda bir talepte bulunan hiç kimsenin kendisinden ümidini kesmediği “iyiliksever” ve “pozitif” biriydi. O anda elinde imkan varsa ya da yapabileceği bir şeyse, yardım isteyen kimseye hemen yardımcı olurdu. Yapma imkanı, zamanı veya fırsatı olduğu vakit yapmayı tahhüt eder ve koşullar olgunlaştığında sözünü yerine getirirdi.

4.Çok mütevaziydi. (Tevazu, insana mutlaka vakit ayırmak, herkesle eşit biçimde ilgilenme lütfunda bulunmaktır!). Eşit ve saygıdeğer bireyler kabul ederek ve ciddiye alarak herkesle konuşur, sorulan her soruya o kişiye dönerek ve yüzüne bakarak yanıt verir, o kişi yüzünü başka tarafa çevirmeden yüzünü ondan ayırmayı kabalık sayardı. Aynı nezaket duyarlılığını biri ile birbirlerine sarıldıkları veya birbirleri ile tokalaştıkları zaman da gösterirdi. İnsanlara tek tek çok değer verir, dikkat, empati ve güler yüzle dinler, dertleri ile ilgilenir, onlara kendilerini “özel” hissettirirdi. Örneğin yolda giderken onunla yeni tanışıp ayaküstü iki dakika muhabbet edenler bile, yanından ayrılırken kendilerini özel hisseder ve “Beni seviyor.” diye düşünmekten kendilerini alamazlardı.

5.Kaba saba konuşmaz, rencide edici, kırıcı veya kulak tırmalayıcı sözleri asla kullanmazdı. Ses tonu melodik, konuşması yumuşak ve kibardı. Konuşması öylesine nezih ve gönül okşayıcıydı ki, dinleyenlerin ruhunda en sevdikleri müzik bestesinin hazlarını uyandırıyor.

6.Birine bir konuda söz verdiği takdirde, ne pahasına olursa olsun onu yerine getirirdi. Örneğin biriyle bir iş için belli bir yerde buluşmak üzere sözleşmişlerdi. Gün geldiğinde oraya gidip beklemeye başladı ve karşıdaki şahsın gelmemesi üzerine orada en az gün boyunca beklemeye devam etti. Nihayet

Mert Aslan

şahıs çıka geldiğinde meseleyi halletmişler, ancak hiç de tarzı olmadığı halde o arada ona: **“Bana çok eziyet ettin delikanlı!”** demekten kendini alamamıştı. Verdiğimiz sözleri tutma konusunda bu denli hassas olmayı başarabilir miyiz acaba?

7.Allah’ın ikametgahı olan bir insan kalbinin kırılma ihtimalini taşıdığı ve gurur nedeniyle iki tarafça da kazanılamayacağını bildiği için, hiç kimse ile polemige girmez, kimseyi kınamaz, ayıplamaz, dahası kolay kolay eleştiride bulunmazdı. Bir şeyden rahatsız olduğunda, onu yapan kişiyi hedef almaz, tüm kamuoyuna yönelik genel bir uyarıda bulunmakla yetinirdi. “Haklı da olsanız tartışmadan, şaka da olsa yalan sözden uzaklaşmadıkça, Allah’ a tam anlamıyla iman etmiş olmazsınız.” derdi.

“Peygamber ahlakı”nın bazı temel ölçütlerinden söz etmiş olduk. Şüphesiz günlük yaşamın akışı içinde bunları yaşamak, emek, zahmet, sabır ve fedakarlık gerektiriyor.

Şimdi etrafınıza şöyle bir bakın bakalım. **“büyük adam”** olduğu söylenen zatlarda bunların ne kadarını görebiliyorsunuz?

MÜSLÜMAN İNSANDAN KAÇAR MI?

Ne gariptir ki, olaylar ve olgular arasında nedensellik ilişkileri kurabilen ve analitik düşünme yeteneğine sahip olan insana laf anlatmak sanıldığı kadar kolay olmamaktadır. Çünkü her bir bireyin farklı bir eğitsel, kültürel ve bilişsel arka planı bulunmaktadır. Buna bir de “duygular”ı eklediğimizde, işin zorluğu daha belirgin hale gelmektedir. Belirli bir ana tema çevresinde bir görüş öne sürüyorsunuz ve anlatmak istediğinizi olabildiğince açık ve yalın bir dille ortaya koyuyorsunuz. Birileri çıkıyor, sizi, “edepsiz”, “cahil”, “saygısız”, “sapık” vb hakaretlerle size nizam vermeye kalkışıyorlar. Onların İslam konusundaki yüksek duyarlılıklarını anlayış ve takdirle karşılıyor, ancak teknik açıdan biraz sakıncalı buluyorum. İnsanı değiştirmenin yolu suçlamak, azarlamak ve ölçsüzce eleştirmek olmamalıdır. Bu Sevgilimiz Muhammed’imizin tarzına uygun değildir. O’nun insanları değiştirmede kullandığı dil, aynı zamanda insan doğasının en iyi anladığı ve dikkate aldığı dil olan “sevgi ve iyilik dilleri”ydi.

Bunlar, daha ziyade online iletişimde oluyor. Birileri başka birilerini “düzeltmek” niyetiyle, Allah’ı, Resulü’nü ve İslamiyet’in hükümlerini korumak veya savunmak düşüncesiyle sağa sola hakaretler savururken, o sözlerin birilerinin kalbini kıracağını ve bunun da Allah katında “kul hakkı” olarak kayda geçeceğini düşünemiyorlar.

Bakin, kişisel olarak aynı zamanda bir iletişimci olduğum için, kişisel web sitemde (mertasan.gen.tr) cep telefonum bile vardır. Göklerde uçmuyorum, herkes gibi yeryüzünde yürüyorum. İsteyen herkes her an ulaşabilir. Görüşlerimden dolayı siteye veya mail adresime ileri geri yorumlar döşeyerek beni dinden aforoz etme cüretinde bile bulunanların hiçbirinin beni arayıp konuşma lütfunda bulunmamalarını neyle izah etmek

gerekir bilmiyorum. Hani Müslümanlar Allah tarafından kardeş ilan edilmişti? Rica ederim, biri bana izah etsin, insan kardeşine karşı bu kadar kaba ve anlayışsız bir tavır takınabilir mi? Bazen ayet mi okuyoruz, yoksa mani mi belli olmuyor...

Her zaman dediğim gibi, kötü niyet, önyargı ve bağnazlığın en son uğrayacağı yer bir Müslüman'ın kalbidir. Allah'ın Resulü Ebu Cehil'le arasındaki insani ilişki köprülerini savaş meydanında karşısına dikilinceye dek yıkmamıştır; ama yazık ki bugün Müslümanlarla bile aramıza köprüler kurmakta zorluk çekiyoruz. Çünkü zahmet ya da tenezzül edip birbirleri ile yeterince konuşmuyorlar. Herkes kendini İslam'ın yegane hamisi ve temsilcisi sanıyor. Doğal olarak da “diğerleri”ni silik ve sıradan Müslümanlar olarak görüyor. Kendi kardeşlerine karşı bu kadar kayıtsız ve bağnazca duygular taşıyan biri, başkalarına sahip çıkar mı? Geçenlerde tanınmış bir gazeteci TV programına “tinerci” diye bilinen bir çocuğu çıkarmış. O da konuşması sırasında “Biz sokaklarda açlıktan kıvranırken dindar insanlar bizimle hiç ilgilenmiyorlardı.” demiş... Doğrusu, onun dertleri ile hiç ilgilenmemiş olan dindarların, “tinerci”nin suçlamalarını ciddiye alıp da yanıt vermesini beklemek bile aynı derecede saftirik bir düşünce olacaktır. Onlar açısından, o feryadı duy-mak da kulak tırmalayıcı olsa gerektir.

Başka bir örnek verelim: Örneğin dindar kimseler alkollü içkiler satılan marketlerden alışveriş yapmayı genellikle haram sayarlar. Peki siz o adamların dükkanına girmezseniz, İslam'dan muhtemelen haberi olmayan o adamcağızın Müslümanların varlığından, sevgisinden, şefkatinden haberdar olma imkanı olabilir mi? Siz oraya girmezseniz, onlara İslamiyet'i gökten melekler mi inip anlatacak? Oysa içki içenler de kendine göre insandır ve sorsanız “elhamdülillah” Müslüman'dır. Korkmaya ne gerek var? Sizi ısırmazlar ki... Kafayı da bulmazsınız... Girin, iyi niyetle gönüllerini almak için alışveriş de yapın, iki çayını da için, muhabbet de edin... Zor bir şey midir bu ya da günah mıdır? Neyin günah, neyin sevap olduğunu çoğu zaman niyetler belirler...

ALLAH VE RESULÜ'NÜN REKLAM VE İMAJI?

Allah'ın reklama ihtiyacı olmadığını düşünen zihniyet on dört yüzyıldır aynı üslubu, aynı metafor ve simileleri, kısacası adeta dinin asli bir parçası zannetmeye başladığı aynı geleneksel jargonu bıkmadan usanmadan kullanmaya devam ediyor. Bu dünyada binlerce dil ve her dili konuşan topluluk veya millet içinde Müslümanlar mevcuttur. İslamiyet'i, Allah'ı ve Resulü'nü anlatırken Türkçe'de yerleşik hale gelmiş üslup ve literatürün mutlak ve vazgeçilmez olduğunu söylemek kadar aptalca bir yargı bulmak zordur; fakat ömrünce başka ülke görmemiş insanların dünyayı yaşadıkları yerden ibaret sanmaları da anlaşılabilir bir şeydir.

Allah'ın ve dininin tebliğ edilmesi, her bir Müslüman'ın üzerine yüklenmiş bir misyondur. Bu bağlamda, her Müslüman İslam'ın ve Hz. Muhammed'in bir propagandisti ve reklamcısıdır. Dolayısıyla reklam ve tanıtımın inceliklerini bilmeli ve kullanmalıdırlar. Mükemmel bir reklam ve tanıtıma, bilinmesi ve tanınması gereken herkesin ve her ürünün olduğu kadar, (Elbette ki, bunu insani zaaf şeklinde bir ihtiyaç olarak almamak gerekir. O ihtiyaç, bizim omuzlarımıza yüklenmiştir.) Allah'ın da Resulü'nün de ihtiyacı vardır. Çünkü reklam ve tanıtım bu çağın en büyük gücüdür. Dünyanın bir yerinde ortaya çıkan herhangi bir ürün veya hizmet büyük reklam firmaları tarafından çeşitli iletişim kanalları içinde en cazip sözler ve imgelerle bütün dünyanın gözleri önüne serilerek kısa zamanda geniş kitlelerin vazgeçilmez birer tüketim alışkanlığı haline getiriliyor.

Reklamın gücünü anlamak için, işte tam da buralara, bir yıl öncesine dek hiç kimsenin aklından bile geçmeyen bir hizmet ve ürünün bugün ellerinden alınması halinde sayısız insanı bunalıma sokacak kadar hayatın bir parçasına dönüştürülmüş olduğunu görebildiğimiz yerlere bakmak yeterlidir; fakat reklam ve tanıtımda zamanın koşullarına göre dil, stil, kelimeler ve

Mert Aslan

imgelerin değişmesi zorunludur. Bir ürünü otuz kırk yıl boyunca aynı söz ve görüntülerle reklam edemezsiniz. Çünkü tıpkı nesnelerin ve insanların yüzleri gibi, dil ve imgeler de eskimekte ve eskidikçe etkilerini yitirmektedir. Asıllarını bozmadan, tersine özlerini daha iyi kavramaya çalışarak, Allah ve Resulü hakkında yeni bir dil, yeni bir literatür ve yepyeni imgeler ve ambalajlar geliştirerek, onları insanlığa yeni, özgün ve ısıll ısıll kadehler içinde tekrar sunmak zorundayız; ama bu örümceklenmiş kafayla biraz zor görünüyor.

Kişisel olarak bunun denizde yeni bir heyecan dalgalanması meydana getireceğinden, bu yazıdan dolayı bazılarından yiyeceğim küfür ve hakaretler kadar emin değilim.

İNEKLERE NEDEN SAYGI DUYMUYORUZ?

Her gün geçtiğimiz herhangi bir sokağın etrafındaki ağaçlara dikkat ediyor muyuz ya da son yıllarda pek karşılaşmadığımız ineklere şükran duyuyor muyuz? Oysa ağaçlara ve ineklere dikkat etmek ve onları sevmek için birçok nedenimiz var. Gerekli sevgi ve ilginin minimum standardını insanlardan bile esirgediğimiz bir dönemden geçtiğimiz şu aralar, ağaçlara bir kerecik olsun yaklaşıp sevgiyle dokunduğumuzu ya da sarıldığımızı sanmıyorum. Onlar yaşamımızı sürdürmemiz için bunca hizmeti yaparken kendilerine bir kez dönüp ilgiyle ve sevgiyle bakmıyor olmamızı hiç hak etmiyorlar. Bize bir iyilikte bulunan insanlara nezaket gereği dönüp gülümseyerek teşekkür ediyor-sak, onlara neden görmezden geliyoruz acaba? Onlara teşekkür etmiyorsak insanlara neden ediyoruz? Sonuçta onlar da tıpkı insanlar gibi yaşamın devamına hizmet ediyorlar. Hatta insanlar gibi yaşamı berbat edecek ya da sonlandıracak işlerin içinde hiç bulunmuyorlar. Onlara karşı sürdürdüğümüz iflah olmaz kaygısızlığımızın mantıklı bir açıklaması olduğu kanısında değilim...

Eskiden çöp poşetlerini çöp bidonuna atmıyor, adeta uzaktan içine doğru laubali bir şekilde sallıyordum. Sonradan bunun çok kaba bir davranış olduğunu fark ettim ve çöplere karşı da tavrımı değiştirdim. Oraya attığım atık maddeler, kısa bir süre öncesine kadar benim ihtiyacım olan bazı ürünleri saklıyor ve koruyordu. Dolayısıyla benim için önemli birer hizmette bulunmuşlardı. İşim bittiği zaman onları çöp bidonuna düşüncesizce ve saygısızca fırlatmam nazik bir tutum değildi elbette. Bir süredir onları oraya yavaşça ve kibarca bırakıyorum...

Kendimizi “Müslüman” olarak tanımlıyorsak ve yüzümüz Sevgilimiz Muhammed’in uykudan uyanan çocuklar kadar masum ve tatlı yüzüne yönelikse, O’nun davranışlarını modelleyerek öncelikle ilgili ve nazik olmak zorundayız. İnsanlara karşı da, seilmeyi en az onlar kadar hak eden hayvanlara ve ağaçlara karşı da...

İSLAMİ ÇEVREYE OLAY YERİ İNCELEME!

Güzel bir akşamüzeri gecenin geç saatlerine dek sürecek uzun soluklu bir İslami ve felsefi tartışmaya uygun bir ortamda birkaç Müslüman bir araya gelir. Çaylar kahveler gelmeye başlar, sıfır sigara paketlerinin jelatinleri açılmıştır. Muhabbet başlar. İlk kez görenleri şaşırtacak derecede demokrat bir tavırla, konuşulmadık, tartışılmadık, delik deşik edilmedik bir sorun ve konu bırakmazlar. Herkes kendi görüşlerini anlatır, kim zaman herkes uzlaşır, kimi zaman gerilim kavga noktasına kadar tırmanır; ama şiddet ve küslük olmaz. Çünkü **Allah'ın ve hepimizin sevgilisi Hz. Muhammed, içerde şiddet ile birlikte iki Müslüman'ın birbirleri ile üç günden fazla küs kalmasını da yasaklamıştır.** Haram ve dolayısıyla ciddi bir günahıdır. Bu yüzden, bilmeyenleri şaşkınlığa düşürecek kadar demokratırlar.

Sabaha kadar birkaç demlik çay içilmiş, sigara paketleri boşalmış, yapılan beyin fırtınası dindiğinde elbette ki ülkenin ve dünyanın önemli sorunları çözülmüş, düzen değişmiş ve bütün dünyaya ilkbahar gelmiş gibidir. Bu arada bazıları düşünce trafiğinin yoğunluğuna dayanamayarak sabaha karşı bir köşede sızıp namazını kaçırmış olsa da, öğleye doğru kazasını sünnetiyle birlikte eda edip vicdan azabından kurtulmak suretiyle, ikindiden itibaren aynı aşk-u şevkle dünyayı kurtarma yolunda ilerlemeye devam edecektir. Gerçekten de bu insanların en büyük düşü ve derdi, **“dünyayı kurtarmak”** ya da **“yepyeni bir dünya kurmak”**tı...

Seksenli ve doksanlı yıllarda ülkenin dört bir yanında gerçekleşen bu tür gönüllü-organizeli birliktelikler ve tartışma ortamları, bugün Türkiye’de iktidarı oluşturan kadroların bilinçlenmesini sağlayan bir çeşit eğitim kurumu işlevi görmüştür. Çünkü bugün ülkede kamu yönetimine egemen olanlar, yıllarca o fırtınalı tartışmaların ateş hattından geçmiş kimselerdir. Bu kimseler kendilerini bütün dünyayı yönetebilecek düzeyde

siyasi dehaya sahip birer diplomat gibi hissedirdi. Bir ara, Beyaz Saray’da Amerikan Başkanı ile yaptığı görüşme sırasında Sayın Başbakanımızın yanında o arkadaşlardan birini gördüm. Adana’da Şadırvan denilen çay bahçesine sık sık gelip orada toplanan ve çoğu gariban aile çocukları olan iyi yürekli insanlarla sohbet ve muhabbet eden bir arkadaşın Beyaz Saray’a kadar ulaştığını görmenin mutluluğunu yaşadım.

Ne var ki, sözünü ettiğimiz çevreden insanların iktidara gelişinin 10’uncu yılında pek çok Müslüman’ın halinde ibretlik bir manzaranın ortaya çıktığını görüyoruz: Dünyada ve ülkede olup bitenlere karşı duyarsızlaşıyor, dünya İslam Milleti’nin ve onun başındaki Türk milletinin öz sorunlarına karşı ilgisizleşiyor, erkeleri çıtır kızların taze popoları peşinde dolanıyor, bayanları para eden bir tür “ekonomik mal” gibi algıladıkları kendi vücutlarını ellerinden geldiğince iyi ambalajlayarak zengin erkek kapma yarışında maraton koşuyor, hepsi birden kişisel ikballerini kutsayıp başlarına taç etme yokuşundan aşağıya doğru yuvarlanıp gidiyorlar... Buna “rehavet” denilebilir, “sekülerizme kayış” da denilebilir. Adı her ne olursa olsun, ortada bir “kendini salıvermişlik hali” olduğu kesindir. Onları trafikte ikinci viteste giderken, örneğin içinden 2Pac parçalarının yüksek volümlü ritmik soundları yükselen lüks otomobillerin yarı açık camlarından etrafa zampara bakışları atarken, egzotik kafelerde organize edilmiş karma sohbetlerde ayak ayaküstüne atmış nargilesini çekip çekip savururken ya da ünlü bir rap sanatçısının konserinde toplanmış çılgın kalabalığın en ön sıralarında müziğe tempo tutup oynarken görebilirsiniz.

Yanlış anlaşılmasın. Bütün bunları, mutlak kötü ya da günah oldukları inancıyla söylemiyor ve bu kimseleri ayıplamıyorum. İnsanları kınamaktan, ayıplamaktan ve suçlayıp aşağılamaktan Allah’a sığınırım. Allah’ın Resulü, bu davranışı yasaklamıştır. Yapmak istediğim şey, islami çevreye yüzeysel bir “**olay yeri inceleme**” yapmaktan ibarettir.

Bugün Müslümanların seksenli ve doksanlı yıllardaki zorlu koşullarda olduğu kadar bilinçli ve duyarlı olduğunu söyleme-

nin mümkün olduğundan emin değilim; ama şaşkın da değilim. Çünkü bu durum eşyanın tabiatının gereğidir ve Allah'ın Resulü'nün dönemini izleyen yıllarda da olmuştur. **O'nun ve Raşit Halifeleri'nin zamanında namaz kılarken ayaklarının parmak uçlarına bakan insanlar, izleyen dönemde başlarını biraz kaldırıp önlerine bakmaya, daha sonraki dönemde ise karşıdaki, hatta etraftaki manzaraları seyretmeye başlamışlardır. İlk yıllarda eski püskü baraka veya çadırımsı yerlerde oturan ve halkın refahını yükseltme uğrunda canla başla çalışırken ikinci bir kıyafet almayı günah saydıkları nedeniyle onları yıkadıklarında kurumalarını bekledikleri için bir gün dışarıya çıkamayan valiler sonraki dönemlerde saraylar inşa etmeye başlamışlardır.**

Baskı ve zulümlerin bitmesiyle işin bittiğini düşünüp kendini salıverenlerin işi bitmiştir. Ajanlar tarafından adım adım izlendiğimiz dönemlerde özlemini çok çektiğimiz özgürlüğün değerini bilmek ve ondan optimum seviyede yararlanmak zorundayız. Müslümanlar zengin ve güçlü olmalıdır, her şeyin en iyisine sahip olmalıdır, mutlu ve nitelikli bir yaşam sürmelidir; ancak asla ve kesinlikle boş durmamalıdır! İmanın ve bilginin birleşik ışığı ile aydınlanmak, aynı zamanda kendine, "Başkaları için ne yapabiliyim?" sorusunu sormak ve buna somut karşılıklar üretmek zorundadır...